ח' אב תשל"ט, 1.8.79 מספר 2187 76 עמודים שנה 43 המחיר : 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

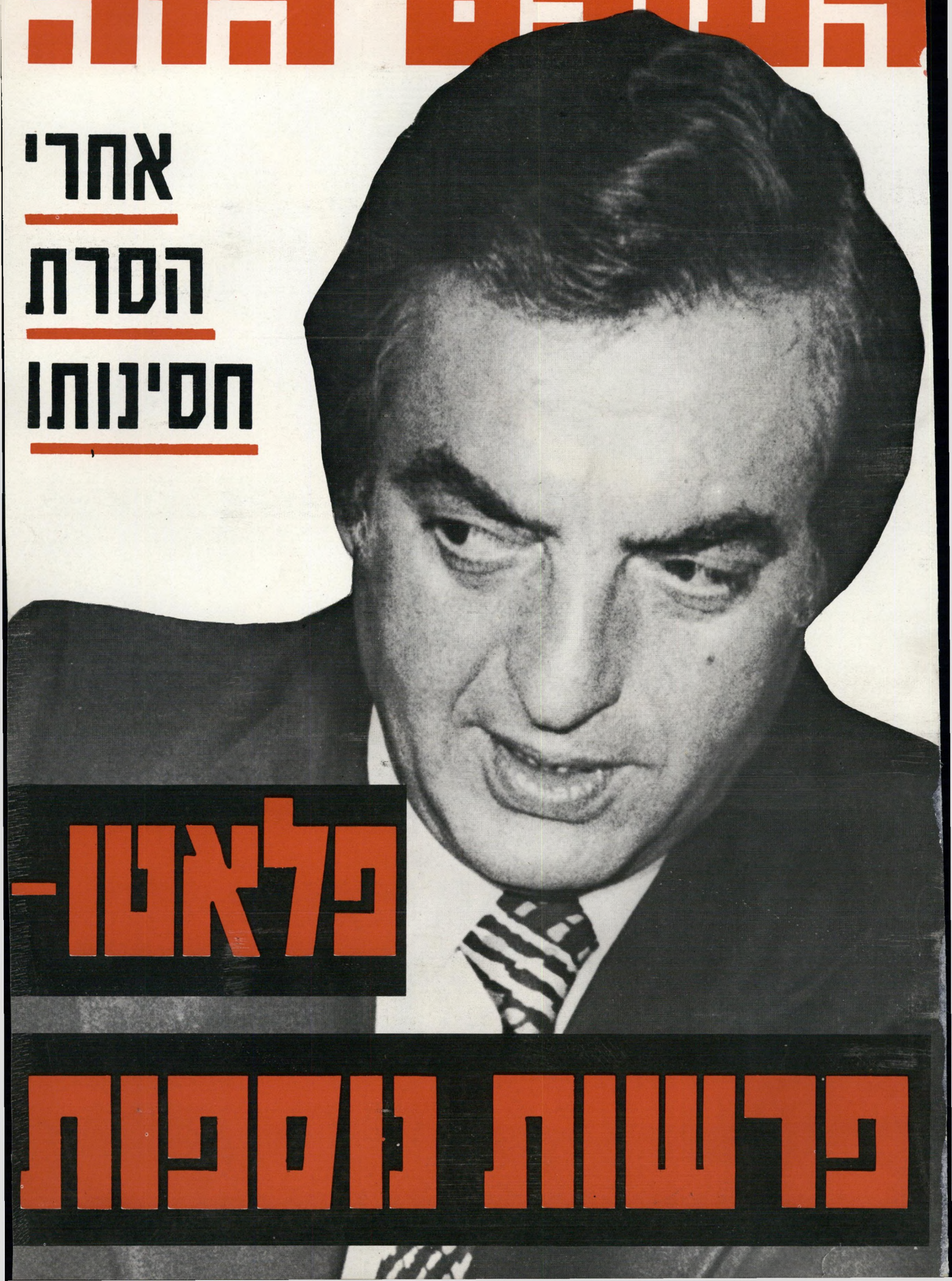

אחרי הסרת חסינותו

פלאטו-

פרשות נוספות

לה ולי - לאוהבים להיות יחד.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך מישנה: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת ביתוב: ענת יש־ראלי • צלמי־מערכת: צוון צפריר וגילה רזון • ראש המינהלה: אברהם פיטוון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקה

„לא ידענו כי יש דברים כאלה בארץ!" אמרו אנשים, שאינם מעורים בעולם המשפט הישראלי, על הכתבה „מגיפת העדים העוייניים" (העולם הזה 2184).

אחרים שאלו: „מה הפיתרון?" אם עדים חוזרים בהם מעדותם שנתנו במישטרה, ומסרבים להעיד כך בבית־המשפט, למרות האיום עליהם במעצר ובאישום, מה ניתן לעשות?

את הכתבה הכינה חברת המערכת אילנה אלון, הכתבת לענייני מישפט של העולם הזה, שהיא עצמה מישפטנית.

היא לא הסתפקה בהעלאת הבעייה, אלא ריאיינה שורה של אנשי־מיקצוע, כדי לעמוד על ההצעות לפיתרונה, בעיקבות התגובות הרבות שהגיעו.

דיווחה אילנה אלון:

שרה סירוטה, פרקליטת מחוז־המרכז, אמרה כי הבעייה חמורה. העדים יושבים בכלא, בעוד שהנאשמים יוצאים לחופשי. זה מזכיר לה עולם הפוך.

סניגור מכובד התלונן כי הכתבה עשתה שרות־דוב, בגלל הלחץ הציבורי העלול להיווצר נגד התופעה ולמען תיקון החוק. קיימת הצעה לתיקון פקודת הראיות שלפיה עדות, שתיגבה על־ידי קצין־מישטרה מדרגה מסויימת ומעלה, תהיה קבילה בבית־המישפט. פירושו של דבר הוא שאם העד יסרב להעיד, או יחזור בו מעדותו, תוגש

אילנה אלון
מישפטנית בבית־המישפט

הודעתו במישטרה, והשופטים יוכלו להסתמך עליה ולהרשיע את הנאשם.

לכאורה — פיתרון אידיאלי. העד בתחנת־המישטרה הוא עדיין תחת רושם העבירה שבוצעה. הוא זוכר היטב את הפרטים, ואינו חושב עדיין על לחץ שעלול להיות מופעל נגדו, והוא מספר את הכל. אם יידעו העברייניים כי הודאתו של עד במישטרה קבילה בבית־מישפט, לא ינסו אפילו להדיחו מעדותו, שכן איחרו את המועד.

אלימות גוררת אלימות

אולם פיתרון זה מעלה הירהורים נוספים. בתי־המישפט מותחים, בעת האחרונה, ביקורת על אלימות מישטרתית, ועל גבייית עדויות בדרכים בלתי־כשרות. רק לפני זמן קצר פסל בית־המישפט העליון את הודאתו של ערבי וזיכה אותו מרצח. נקבע כי ההודאה נגבתה במישטרה אחרי מכות חזקות, שהשאירו דימום ושריטות באשכיו של הנאשם. זכורים הדברים שהשמיע השופט חיים כהן בהזדמנויות רבות על אלימות המישטרה, הגוררת אחריה אלימות הפושעים.

עם כל הכבוד לשוטרים, הזוטרים והבכירים, הרי הם צד מעוניין. כל עברייני שנתפס ומורשע, מוסיף כבוד וזוהר למישטרה. כל פיענוח של עבירה, מצדיק את קיומה של המישטרה. ברור כי השוטרים בעלי הכוונות הטובות, לא יוכלו להתעלם מגורם זה. הם יהיו בעלי אינטרס בעת גביית העדות.

גורם חשוב אחר, נגד הצעת החוק: אם העד יסרב להעיד, ותוגש העדות שנתן במישטרה, תישלל אפשרותו של בית־המישפט להתרשם ממנו. לא תהיה חקירה נגדית, האמורה לברר דברים רבים, והתרשמות בית־המישפט תסתמך כולה על חוות־דעתו של קצין־המישטרה.

פתירון אחר, המקובל על הכל, הוא להחמיר בעונשם של עדים המשנים את עדותם.

„אם יישבו זמן מה בכלא, יחליטו להעיד בכל זאת," זו היא דיעה הנשמעת מפי רבים. האם נכון הדבר? עדים־עוייניים וחוזרים־מעדות, שכיחים בעיקר בסוגים אחדים של עבירות. הסוג הראשון הוא עבירות בתוך המישפחה. אשה שהתלוננה על מכות מבעלה, בת שהתלוננה על פגיעה מינית מצד אביה, מעדות לחזרה מעדותן. היחסים בתוך המישפחה סבוכים כל־כך מבחינה רגשית, שקשה מאד יהיה להתגבר עליהם בצורה רציונלית או חוקית. גם הפחדים הקיימים אצל נשים המוכות על־ידי בעליהן, עלולים להיות חזקים יותר מפחדו של החוק. רצח כרמלה אשכנזי, במעון לנשים מוכות, בידי בעלה, יום לפני שעמדה לתת את עדותה נגדו בבית־המישפט, הוא דוגמה לכך.

ממי פוחדים העדים יותר?

סוג נוסף של עבירות, שבהן שכיחים עדים־עוייגים, הוא עבירות־האינוס. לפי הסטאטיסטיקה, רוב מיקרי־האונס מתרחשים בין בני־זוג המכירים איש את רעותו מקודם. במיקרים כאלה יש כבר מישקע נפשי מסויים, יש ידע על נקודות תורפה, ויש אפשרות לשלוח שליחים למישפחה ולגערה המתלוננת, ולאיים עליה.

לפעמים יודע הנאשם מהן חולשותיה של הנערה, ופורט עליהן. במישפט יהושע דנוך, למשל, כאשר נפגשו הנאשם והמתלוננת, הציע לה דנוך בילוי של ויק־אנד או ערב במועדון־לילה, אם לא תסבך אותו בעדותה. הנערה חזרה בה מעדותה והצהירה כי דנוך לא אנס אותה, והוא זוכה מאשמת אונס.

המיקרה החמור מכולם הוא, כאשר הנאשם שייך לקבוצה עבריינית. כאן יש מי שדואג לאיים על העד. במיקרה של שוד או תקיפה, יאיימו חבריו של הנאשם על העדים, ופחד המתלוננים והעדים מפניהם, גדול פי כמה מפחדם מפני המישטרה. מה גם שהמישטרה בארץ אינה בנוייה לתפקידי שמירה על עדים. אפילו בבית הכלא נרצח אדם, כפי שמתברר במישפט יפת נגר.

איש־מישטרה סיפר על מיקרה, שבו התלוננה פרוצה נגד הסרסור שלה, אך לאחר זמן קצר באה לתחנת־המישטרה וביקשה לחזור בה מעדותה, מפחד חבריו של הסרסור. השוטרים בתחנה הבטיחו לבחורה שהם יגנו עליה, אם תעיד עדות־אמת. לשם כך אספו כסף, והיו מספקים המישטרה, ולכן אינו בעל אינטרס. הוא מכיר את החוק, וחזקה עליו שיזהיר את העדים ויסביר להם את מהות ההליך.

אמנם, גם בפיתרון זה עדיין נמנע מבית־המישפט, השומע את התביעה, להתרשם ישירות מהעד, ואין חקירה נגדית, אולם זה עדיין הרע במיעוטו. מישפטנים חוששים כי הכנסתו של הליך אירופי כזה לשיטת המישפט שלנו, המבוססת על המישפט־בריטי, יש בה משום שינוי שיטת־המישפט בישראל. אולם בהשתנות העיתים, כאשר נוצרה תופעה חברתית מסוכנת חדשה, ייתכן וזהו הזמן לשנות גם את השיטה המישפטית כדי לא לפגוע בזכויות האזרח.

הרפתקה בסלפית

עד כאן דבריה של אילנה אלון.

אם אילנה מהווה חידוש בנוף העיתונאי — עורכת־דין מוסמכת ומנוסה, שהפכה עיתונאית, המדווחת על מישפטים וחוקרת בעיות מישפטיות, הרי סטלה קורן מהווה חידוש גדול עוד יותר.

סטלה, בת למישפחת יוצאי־עיראק, היתה דעת ערבית, היתה אחות מוסמכת לפני שבאה אלינו. בניגוד לכל העצות, עשינו לה הסבה מיקצועית והטלנו עליה תפקיד שהיה עד כה תפקיד „גברי" מובהק: סיקור השטחים המוחזקים.

עד אחת ההרפתקאות שלה בשבוע שעבר מספרת סטלה:

מאז שהתחלתי לעבוד בהעולם הזה ולסקר את השטחים המוחזקים, הפכתי מטרה נוחה מאד לביקורת ואזהרות. זה התחיל קרוב מאד: בבית־הורי, חברים קרובים, בני־מישפחה וגם מי שאף פעם לא התעניינו בי במייוחד, הטעינה העיקרית היתה: „ירצחו אותך, יאנסו אותך, יביאו את הגוויה שלך בתחיכות הביתה, את מסתבכת, את מופרעת, את לא נורמלית!"

סטלה קורן
אשה בשטחים המוחזקים

בהמשך הדברים באו גם איומים: „אני יודע מה יהיה בסופך. אני לא אבוא להלווייה."

בינתיים לא קרה כלום. אני ממשיכה לנסוע, תמיד עם מפה. אף פעם לא עם נשק, אבן או מקל, בניגוד לכל המצופה.

היחידים שנתקלתי בהם, שדחו אותי או איימו עלי, היו יהידי היהודים, חלקם חיילים וחלקם אזרחים, שבדחיפה קלה הסבירו לי שהערבים ידחפו אותי ויזיקו לי.

לפני שבוע קרה מה שכולם, ובמייוחד אמי, ציפו לו: התנכלו לי.

לא אנסו, חלילה. לא היכו, לא לקחו אותי כבת־ערובה, וכמובן, לא רצחו אותי. זאת היתה התנכלות ברורה של הטכניקה המודרנית, שהתחברה עם איתני־הטבע.

היינו בסלפית, ציון צפריר הצלם ואני. טיפסנו בגבעות, נפלנו על קוצים, וסוף־סוף, בשעה אחת בצהריים, החלטנו לשוב הביתה. בדרך אל המכונית, שחנתה על הכביש במורד הגיבעה, חשבתי לעצמי: „כמה טוב לגמור מוקדם! עוד שעה נסיעה, מיקלחת, אולי אפשר לישון. אחר־כך לכתוב, ללכת למערכת, ואולי גם יהיה לי ערב פנוי."

המכונית היתה חמה מאד. התיישבנו, הדלקנו רדיו והתחלנו לנסוע. הכביש היה מפותל, נסעתי לאט. באמת שנסעתי לאט, אחרי חצי קילומטר ראיתי שלט, באמת

המכונית של סטלה במקום התאונה
לא רצחו, לא אנסו

לה את מזונה מכספם הפרטי. הם הביאו מיזרון לתחנה, ושם התגוררה הנערה עד שנגמר המישפט, והסרסור נידון לכמה שנות מאסר. אך ברור כי אילתורים כאלה לא יפתרו את הבעיה.

שופט־חוקר לפני המישפט?

?עומת זאת, יש לזכור, שלפעמים ישנן גם תלונות־כזב במישטרה. יש נערות המתלוננות על אונס מתוך נקמה. ויש אנשים המנסים להעליל עלילות שונות על שוניאיהם. לכן קיימת החובה לבדוק שוב ושוב כל עדות לגופה.

הצעה אחרת לפיתרון מסתמכת על שיטות־המישפט ביבשת אירופה. שם קיים תפקיד של שופט חוקר. אדם בעל השכלה מישפטית שומע את העדויות, במיקרים שבהם יש רגישות מסויימת, וחשש לחזרה מעדות. השופט־החוקר אינו שייך לכוחות־

מכתבים

קורא יקר

(המשך מעמוד 3)

שראיתי, כתוב היה "לאט, סיבוב מסוכן!" האטתי. באמת.

הסיבוב התחיל בעליה ובעיקול. לפתע, בסופו, התפתל הכביש ימינה בחדות, ומול עיני הנדהמות הופיעה קדרה וחדה.

הרגשתי שהמכונית מאיצה. לחצתי על הבלמים, לא היתה תגובה. אני יודעת שלחצתי על הבלמים, ולא על הגז, כמו שטוענים המשמיצים במערכת. המכונית התחילה להידרדר. בצד ימין של הכביש ראיתי סלע, הוא נראה לי ענק. התכוונתי לשבור שמאלה. בחלקיק השניה הסתכלתי לכיוון השני, פתאום הסתבר לי שמשמאל המצב עוד יותר גרוע — ואדי.

בלי לחשוב החלטתי שעדיף סלע על ואדי, ובו ברגע כבר הייתי תקועה בסלע המייוחד והנחמד ההוא.

באותו רגע חשבתי, "מה פתאום, זה לא אני! זה חלום!" עכשיו מצחיק אותי לחשוב שנשמעתי כמו שחקנית־קולנוע, כי שהיא רואה את מאהבה בזרועות חברתה הטובה. גם היא בוודאי חשבה: "זה חלום!" אבל כנראה שמי שכתב את התסריט היה גם מציאותי, וזאת בדיוק ההרגשה שהיתה לי. מה שאמרתי בקול רם לציון היה: "איך נצא מכאן, מה יהיה?"

היינו במקום רחוק מאד, בין שני כפרים ערביים. לא הכרתי את הדרך, ולרגע רציתי פשוט לברוח.

יצאתי מהמכונית. ביקשתי את ציון להיי־שאר בה. התחלתי ללכת לכיוון שבו היו שני נציגי המימשל הצבאי. בדרך נעצרה לידי מונית. כן, אני יודעת, "אסור לעלות על מוניות זרות!" אבל עליתי. הנהג הערבי הביא אותי לתחנת־המישטרה בסל־פית. היו שם שני שוטרים. המפקד, ב־דרגת סמל, ושוטר. הם התקשרו למר־כזיה של הכפר. כשלא הצליחו להשיג את הבחור מהמרכזיה, הלכתי אני אליו. ה־מרכזיה נראתה כמו ריהוט אנטיקה יקר. ישן ישן. מעץ. כדי להגיע לשיחה טלפונית היה צורך להתקשר למרכזית טול־כרם ומשם לשכם, ומשם לבקש את השיחה המיוחלת.

הרגשתי שאני בלחץ. סוף־סוף הגיעה ה־שיחה לטול־כרם. איש הדואר ושני ה־שוטרים הקיפו אותי בניחומים, תה, קפה, אוכל ומאמצים. דיברתי עם בחור מה־מימשל, סגן נחמיאס. הסברתי לו את הבעיה. אמרתי שאני פוחדת להישאר לבד בלילה. השוטר הערבי נעלב. הוא הציע לי את ביתו, ואמר שאשן ליד אשתו ובתו. על המכונית הוא הציע להציב שמירה כל הלילה.

תשובתו של סגן נחמיאס היתה: "את בבעיה, אני אעשה מה שאוכל. אני חושב שאין לי פתרון."

ניסיתי לשכנע אותי שרק הוא יכול להציל אותי. לא הצלחתי. בינתיים הגיעו רס"ן אבי, רס"ן אמנון, סגן מרסל, ושאול מהמימשל. גם הם התחילו לפנק אותי. אחרי שעה הצלחתי ליצור קשר עם ה־מערכת. שלחו לי גרר, וסוף־סוף חולצתי. אני לא זוכרת שהתגעגעתי לבן־אדם בזמן האחרון, כמו שהתגעגעתי לראות את אבי הגורר.

ולכם, המאיימים והמשמיצים: הערבים רק עזרו לי, לא אנסו ולא רצחו. מי שלא בא לו עלי היו הסלעים והוואדי. מפניהם לא הזהירו אותי אף־פעם.

שאלה בבית־החולים

עד כאן סיפור־ההרפתקות של סטלה קורן. היא לא זנחה את מיקצועה הקודם, וממשיכה לסקר גם בעיות רפואיות. בייי־חוד בעיות רפואיות של גדולי־האומה.

סטלה היתה אחראית למחקיר המדוייק, שאיפשר את הדיווח שלנו על מחלת שר־החוץ. בשבוע שעבר היתה אחראית ל־דיווח על מחלת ראש־הממשלה.

בכך זכתה במחמאה בלתי־רגילה: כא־שר אושפז מנחם בגין בהדסה, היתה ה־שאלה הראשונה של מנהלי בית־החולים: האם יש לסטלה קורן מהלכים בבית־החולים?

התשובה היתה חיובית. אומרים לנו ש־תשובה זו מילאה תפקיד חשוב בהחלטת בית־החולים לספר לציבור — אמנם תוך גימגומים — את האמת על מחלת ראש־הממשלה.

שמוי שבתי

הנפילה

על מחלתו של ראש־הממשלה ("העולם הזה" 2186).

אנא, גלו לנו, הקוראים המופתעים מדי שבוע, כיצד צולמה תמונתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, כשהוא מועד על

המדרגות במישרדו, בתום ישיבת הממ־שלה.

הסימליות הטמונה בתמונה מדכאה אותי עד עפר.

יואב כר, תל־אביב

בעוד שר־החוץ מחלים, ראש־הממשלה נופל למישכב.

היטבתם לבטא תחושת רבים, כשהכתר־תם את הכתבה על מחלתו של בגין ב־כותרת המוחצת "העסק מתפרק".

דניאל צור, ירושלים

העסק מתפרק. עובדה. ומה יהיה עלינו? מי שיש לו תשובה — שיקום!

יצחק ע., תל־אביב

● ● ●

היגיון

על ההיגיון של טומי לפיד, מנכ"ל רשות־השידור.

תסכימו אתי שנימוקו הדרמאתי של מנכ"ל רשות־השידור, יוסף לפיד, שלא ייתכן כי הוא פאשיסט — כפי שכינה אותו ח"כ מאיר פעיל בכנסת — מפני שבהיותו ילד בן עשר, בהונגריה, בא קצין נאצי לאסור את אביו, היה ממש הברקה גאונית.

הרשוני־נא להמשיך את מסקנתו ההגיוי־נית של מר לפיד באותה רוח: כלבת־הבוקסר שלי, קליאו, המליטה שמונה גורים — מסקנה: בחורף הבא לא יירד גשם.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

על חוק ועל מוסר

בעיקבות פרשת הקצין שרצח ו־שעונשו הופחת על־ידי הרמטכ"ל.

באחרונה שומעים הרבה על פעילות פרלמנטארית ועיתונאית על עצומות ו־עצומות־נגד, סביב מעשה הרמטכ"ל, ש־הפחית מעונשו של קצין שרצח אזרחים בלבנון בעת מילחמת הליטאני.

בעיית עונשו של הקצין, והמיסתורין האופף פרשה זו, אינם מעניינים אותי. לדידי יכול היה הקצין לצאת בעונש של קנס בסך אגורה אחת — זה לא היה מפריע לי כלל. עיקרו של דבר הוא ש־הקצין עבר על חוק מסויים, נשפט בהתאם לאחד מסעיפי חש"צ (חוק שיפוט צבאי), והמערכת הצבאית החליטה כי ייאסר ל־משך 12 שנה. אחר כך שינתה המערכת את החלטתה. נוח לתרץ זאת בכך, ש־המעשה שעשה הוא בבחינת עבירה מוס־רית. אני מתפקע מצחוק למשמע טיעון זה.

חייל שמבצע פקודה ויורה בשבויים, או מפגין יישובים אזרחיים, או אוטם בתים, או עושה פשעים אחרים בפקודה, עשוי לקבל צ"ש. חייל אחר, שעושה מעשים דומים שעליהם אין הוראת ביצוע פקודה, הוא רוצח שפל, פושע מילחמה. אין לי טענות נגד מערכת השיפוט ה־צבאית. מה שקובע הוא האם הנאשם ביצע עבירה על־פי ספר החוקים הצבאי. ב־מיקרה כזה, לעולם לא יבוא לדין מי שנתן את ההוראה לצאת למיבצע ליטאני, למשל. שכן במיסגרת הקיימת זוהי הוראה חוקית. וזהו האבסורד.

הרמטכ"ל הקודם, מוטה גור, מעולם לא נחקר על מעשים שביצע ועל הוראות ביצוע שנתן ושעליהם הודה בראיון עיתו־נאי שנתן מיום העצמאות שעבר. המעשה הלא־מוסרי הפך חוקי ומוסרי, כשהתברר שהפקודה ניתנה כדין.

מאחר שאינני בעל דרגה גבוהה מאד, ושומר עדיין, במידה יחסית, על שפיות, יורשה לי לומר שהבעייה אינה רצח זה או אחר המבוצע במיסגרת מילחמה בפרט ובמיסגרת הצבא בכלל. מצב של מילחמה וכיבוש, כאן או בכל מקום אחר בעולם, הוא הפשע בה"א הידיעה. העובדה ש־פקודה כלשהי היא חוקית, עדיין לא מוכיחה שהמעשה מוסרי.

הסכנה שאנו ניצבים בפניה היא זו: מה שמוגדר כ"חוקי", והנובע מחקיקה זו או אחרת, גם כאשר המחוקק משוגע, הופך להיות מוסרי. זוהי אחת האימס־ליקציות של התגברות שילטון החוק על כל מערכות חיינו. הזיהוי שבין "חוקי" ל"מוסרי" ובין "לא־חוקי" ל"לא־מוסרי", מצמצם את יכולת מחשבתנו לתחומי מע־

בני ציטרין
שפיות יחסית

רכת חוקים נתונה, ואנו הופכים מבני־אדם בעלי יכולת הכרעה רציונלית ב־ענייני מוסר, לדמויות מטרטשטות של מחוקקים ופרשנים לא־אנושיים.

בני ציטרין, תל־אביב

● ● ●

ביקורתו של סמל (מיל.)

על פוליטיקה ב"גלי צה"ל".

ברצוני להעיר את תשומת־ליבכם ל־תופעה שאני מנסה לתקנה — ללא הצלחה — במשך כמה שנים: בגלי צה"ל, שהינם מחנה צבאי לכל הדעות (ד.צ. 1005), לא רק שמתעסקים בפוליטיקה אלא גם משד־רים דברי תעמולה על־ידי נציגי המיפ־לגות. מכיוון שהשידורים משודרים ממחנה צבאי ומיועדים לחיילים במחנות אחרים, זוהי הפרה גסה של חוק־יסוד צה"ל, ה־אוסר על פוליטיקה במחנות, במישרין או בעקיפין.

אני יודע שגלי צה"ל היו מיועדים ל־בידור ולחינוך חיילים ולשידור תוכניות צבאיות בילבד, שכן הייתי בין מייסדי התחנה.

אפשר, כמובן, לטעון, שהפוליטיקה ב־ארץ היא בידור, והפוליטיקאים — בדר־נים, אך יש כאן הפרת חוק ואני דורש את תיקון המצב. פניתי בעניין זה ל־רמטכ"ל, לפרקליט המדינה ולמבקר ה־מדינה, בבקשה שיפעלו מיד בנדון.

מחיתי גם, ללא הצלחה, על כך שגלי צה"ל הפכו תחנת־שידור "רגילה", עם תוכניות מקבילות דומות, ולפעמים זהות, לשידורי קול ישראל. זהו, כמובן, ביזבוז עצום של משאבים, העולה למשלם המיסים כסף רב.

האם שמע מישהו מבין האחראים לכך על חיסכון לשם ריסון האינפלציה?

ה. רקח הלינגר, סמל (מיל.) מ/14807

● ● ●

...כשאנו מדקן

על עבדות הנצח של האמא ושל החותנת.

אמהותינו היקרות טיפלו בנו בינקותנו ובילדותנו, דאגו לנו בבגרותנו ואנו נה־גינו מעזרתן. גדלנו והקימונו דורות חד־שים, צעירים ורעננים, ושוב הטלנו את עול חובותינו לילדים שלנו על אמהותינו וחותנותינו.

עבדות נצח!

מעבודתן בחוץ משתחררות הנשים ב־גיל 60, אך משיעבודן לנו — בישול, שמרטפות, קניות, הכנת סעודות בשבתות ובחגים — אין הן משתחררות, אלא אם כן נחלשו לגמרי.

גם עלינו יוטלו בבוא היום חובות ש־לא יגוכל לעמוד בהן כשנזדקן. נלך אל הסופר־מרקט ברגליים צולעות ונעבוד מעל לכוחותינו בידיים רועדות.

אני סבורה כי עלינו לוודא מה מצב הבריאות של ההורים, והחל מגיל מסויים יש לשחררם מעול העבודות בשבילנו, גם אם הם חוזרים ומשננים באוזנינו כי ברי־אותם טובה עדיין. נחוס על האמהות שלנו ועל החותנות שלנו, ויחוסו עלינו ילדינו כשאנו נזדקן.

צפורה זיכרמן, רעננה

● ● ●

כבוד הרמטכ"ל!

האם רצוי הדבר, שיהיה ה־רמטכ"ל חסין־ביקורת?

הנסיון של השנים שעברו, ובעיקר ה־נסיון המר שרכש עם ישראל לפני שש שנים, כאשר נגלה לעיני כל המחדל של

יום־הכיפורים, מלמדים כי אסור להתייחס לצה"ל ולמפקדיו כאל פרות־קדושות, חסי־נות בפני הביקורת.

(המשך בעמוד 6)

באיזה SONY אתה בוחר..?

...תתחדש!

עיצוב מנדיק/רפאל טירגן

השבוע במאה ה־20

מה אירע כמאה ה־20׳ כשבוע שבין ה־1 באוגוסט עד ה־7 באוגוסט? במדור חדש זה יפקור „העתים הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות כשבוע שבו מופיע הגיליון.

1910

6.8 — התנפלות של תושבי קלקיליה על כפר־סבא.

1914

1.8 — גרמניה מכריזה מילחמה על רוסיה. גיוס כללי בשתי המדינות. נותק הקשר הימי בין אירופה לארצות־הברית.

2.8 — רוסיה פולשת לפרוסיה ה־

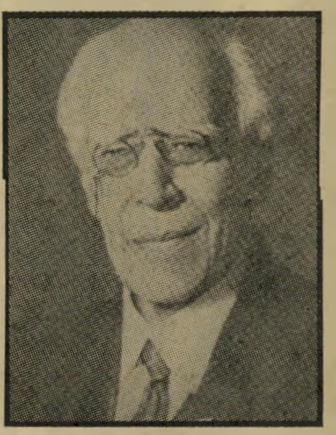

נפטר סטניסלבסקי
7.8.1938

מיזרחית. גרמניה פולשת לצרפת, בלגיה ולוכסנבורג. איטליה מכריזה על נייט־רליות.

1917

4.8 — ארצות־הברית רוכשת את איי־הבתולה מדנמרק תמורת 25 מיליון דו־לאר.

1920

1.8 — מהטמה גנדי פותח במאבק בל־תי־אלים. מרד אזרחי למען שיחרור הודו.

1921

2.8 — אנריקו קארוזו, הטנור האי־טלקי הגדול מת בגיל 48.

1922

1.8 — אלכסנדר בל, ממציא הטלפון, נפטר בגיל 75.

1924

3.8 — הסופר הבריטי ממוצא פולני, יוסף קונראד, אשר שמו האמיתי היה קורזניובסקי, נפטר בגיל 7.

1928

2.8 — נחתם חוזה־ידידות ל־20 שנים בין איטליה לחבש. החוזה לא מנע מהאי־טלקים לפלוש לחבש 7 שנים אחר־כך.

1936

1.8 — נפתחה האולימפיאדה הגדולה בברלין הנאצית. השלטים האנטישמיים הוסרו זמנית. היטלר קיבל זר על־דפנה מידי ספורטאי יווני. הכושי־האמריקאי, ג׳מי אוואנס, הרגיז את היטלר בכך ש־ניפץ את העליונות האירית וניצח בשלושה מיקצים, וגרם להיטלר לנטוש את האיצ־טדיון בכעס.

1938

7.8 — נפטר הבמאי הרוסי קונסטנטין סטניסלבסקי, אשר ייסד את התיאטרון ה־אמנותי במוסקווה, אבי האסכולה הקרוייה על שמו, בגיל 75.

1939

2.8 — אלברט איינשטיין משגר מיכתב לנשיא רוזוולט, שבו הוא מודיע לו כי מדעני גרמניה מנסים לייצר פצצת־אטום, ומבקש לפתוח במחקר אטומי.

1940

4.8 — זאב ז׳בוטינסקי ניפטר בעת בי־קור במחנה־קיץ של בית״ר ליד ניו־יורק, בגיל 60.

7.8 — החל הקרב על בריטניה. חיל־האויר הגרמני פתח בהתקפת מפציצים לאור היום על האיים הבריטים.

1941

3.8 — לחצר ביתו של הפרופסור אר־נסט סימון, ברחביה, ירושלים, הוטלה פצצה, אחרי כינוס שנערך בבן־שמן מטעם הליגה להתקרבות יהודית־ערבית.

4.8 — תוכנית לרצוח את אדולף היט־לר בשעת דיון במטה הכללי הגרמני נכ־שלת.

1942

5.8 — יאנוש קורצ׳אק, אשר שמו ה־אמיתי היה הנריק גולדשמידט, נרצח ב־מחנה טרבלינקה.

1943

1.8 — מהומות גיזעיות ראשונות ב־רובע הארלם בניו־יורק. חמישה נהרגו ו־500 נפצעו.

1945

6.8 — הבית הלבן מודיע שפצצת־אטום הוטלה על הירושימה ביפאן. האבידות: 78,150 הרסוגים, 37,425 פצועים ו־13,083 נעדרים.

חתן חכם
4.8.1958

1947

4.8 — אנשי האצ״ל שדדו את בנק ברקליס בחיפה. פקיד יהודי נרצח על־ידם.

1948

1.8 — יעקוב דורי מתמנה כרמטכ״ל ומקבל דרגת רב־אלוף. ד״ר דוב יוסף מתמנה כמושל צבאי בירושלים.

1949

7.8 — חודשה תנועת הרכבות בין ירושלים לתל־אביב בעיקבות הסכם עם ירדן, שוויתרה על קטע המסילה שהיה בתחומה.

1950

1.8 — התקבל בכנסת חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם.

1952

6.8 — נפתחה הזימרייה הראשונה ב־ישראל.

1954

3.8 — הסופרת הצרפתיה קולט נפטרה בגיל 81.

1955

7.8 — נחנכה אוניברסיטת בר־אילן

1958

1.8 — מרד אסירים ערביים בכלא שאטה. נהרגו 11 אסירים ושני סוהרים. 80 אסירים הצליחו להימלט.

4.8 — נערך חידון התנ״ך הראשון. עמוס חכם חתן התנ״ך, והפרס שקיבל 500 לירות וטיפרייה תנ״כית.

1960

1.8 — עורך־הדין רוברט סרווציוס קיבל עליו את ההגנה על אדולף אייכ־מן.

1962

5.8 — מרלין מונרו, מלכת הסכס של הבד האמריקאי, התאבדה בגיל 40.

1963

7.8 — מי שהיה סגן נשיא צ׳כוסלו־בקיה, רודולף סלנסקי, טוהר בפראג אחרי שהוצא להורג 11 שנה קודם לכן.

1967

6.8 — אלוף־מישנה מרדכי („מוטה") גור מונה לתפקיד מפקד רצועת עזה וצפון סיני.

1970

5.8 — התפרקה ממשלת הליכוד ה־לאומי. שרי הליכוד התפטרו מהממשלה אחרי שהוחלט להענות בחיוב ליוזמת רוג׳רס.

1971

4.8 — 130 פסלים של ז׳אק ליפשיץ נתרמו למוסיאון ישראל בירושלים. את הפסלים, ששוויים היה 4 מיליוני דולריב תרם אחיו של הפסל במלאות 80 שנה להולדתו של ליפשיץ.

1972

2.8 — ניצב אהרון סלע מונה כמפכ״ל המישטרה והועלה לדרגת רב־ניצב. לוד־ויק מרקוזה, סופר וסילוסוף יהודי גרמני שחי בארצות־הברית נפטר בגיל 78.

1973

7.8 — סגן נשיא ארצות־הברית, ספי־רו אגניו, נחשד בשוחד, סחיטה והונאה.

1977

2.8 — ח״כ ייגאל ידין מאשים את ראש־הממשלה ואת שר־האוצר באי־אמי־נות. הרוב בד״ש מחליט על הפסקה ה־משא־ומתן בעניין ההצטרפות לממשלה.

1978

2.8 — יורשת המיליונים כריסטינה אונסיס, בת 27, נישאת לאזרח הסיבייטי סרגיי קויזוב בן ה־37, בטכס שנערך במוסקווה.

מתאבדת מונרו
5.8.1962

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

כל נושא הביטחון — כולל צה״ל, מפקי־דיו ורמטכ״לו, מישרד־הביטחון, פקידיו ושר־הביטחון — חייב להיות נתון ל־ביקורת נוקבת ומתמדת. כי בחיינו הדבר.

אריה בר־ציון, הרצליה

● ● ●

ראש של שר

וראש של מלכה

על רקע שיגעון שומרי־הראש ש־פשט בישראל, בולטת שפיותה של מלכת בריטניה („גורילות שוות זהב", „העולם הזה" 6-2185).

ברצוני להעיר את תשומת־ליבכם, ל־ידיעה מוצנעת, שאולי נשמטה מעיניכם. מלכת בריטניה הגדולה, אליזבת, יצאה לסיור ביבשת אפריקה, בליווי שומר־ראש אחד ויחידי.

אכן, אדם ניכר לא רק בכיסו, כוסו וכעסו, אלא גם במיספר שומרי־הראש ש־הוא בוחר לעצמו.

יעקב מיכאלי, חיפה

שרי ממשלת הליכוד אינם נזקקים ל־שומרי־ראש, שהרי מי הוא הכסיל שירצה לפגוע בהם?

שום ישראלי לא יהין לעשות כן, שמא

המלכה אליזבת
בליווי שומר אחד

תחת שר כלשהו בניבחרת הנוכחית יבוא שר חדש, גדוע יותר.

גם שום גורם עוין לישראל לא ישתטה לפגוע באישי הצמרת הישראלית, שהרי קשה בכלל לתאר צמרת יותר גרועה מזו.

כל מי שרוצה להזיק לישראל, לפגוע בה, ואפילו לחבל בביטחונה, יתפלל ל־אלוהים שינצור וישמור ממשלה זו על כנה.

ולנו לא נותר אלא להתפלל: ריבונו של עולם, תן לנו את הכוח לעבור את הליכוד בשלום.

שוש רן, תל־אביב

● ● ●

מי מנקר עיני חתולים?

בעיקבות הכתבה על „התנועה לשיחרור החיות" („העולם הזה" 2183.

אני מתגורר בבניין שמול רחבת ה־עיריה בתל־אביב. זה יותר משנתיים שאל החצר שמאחרי הבית מגיעים, בדרך מיס־תורית, קבוצות של חתולים שעינם האחת פגומה. בדרך כלל מגיחה לפתע קבוצה של חמישה־ששה חתולים, מתוכם שניים או שלושה פגומי־עין.

בעיני אדם בלתי־מנוסה כמוני, נראה כאילו הושחתו העיניים באמצעות חומר שהוזרק לעיני החתולים או באמצעות פגי־עה מכנית. החתולים האלה מסתובבים בחצר כמה ימים, ואז, באותה פתאומיות שבה הגיעו, הם נעלמים. הם נזונים בדרך כלל מפחי האשפה שבחצרות ומשיירי

(המשך בעמוד 8)

Take your TIME
לחופשה בחו"ל

אתה תהנה, היא תהנה וגם חבריך בחו"ל ישמחו.

T35

תשבץ העולם הזה 2187

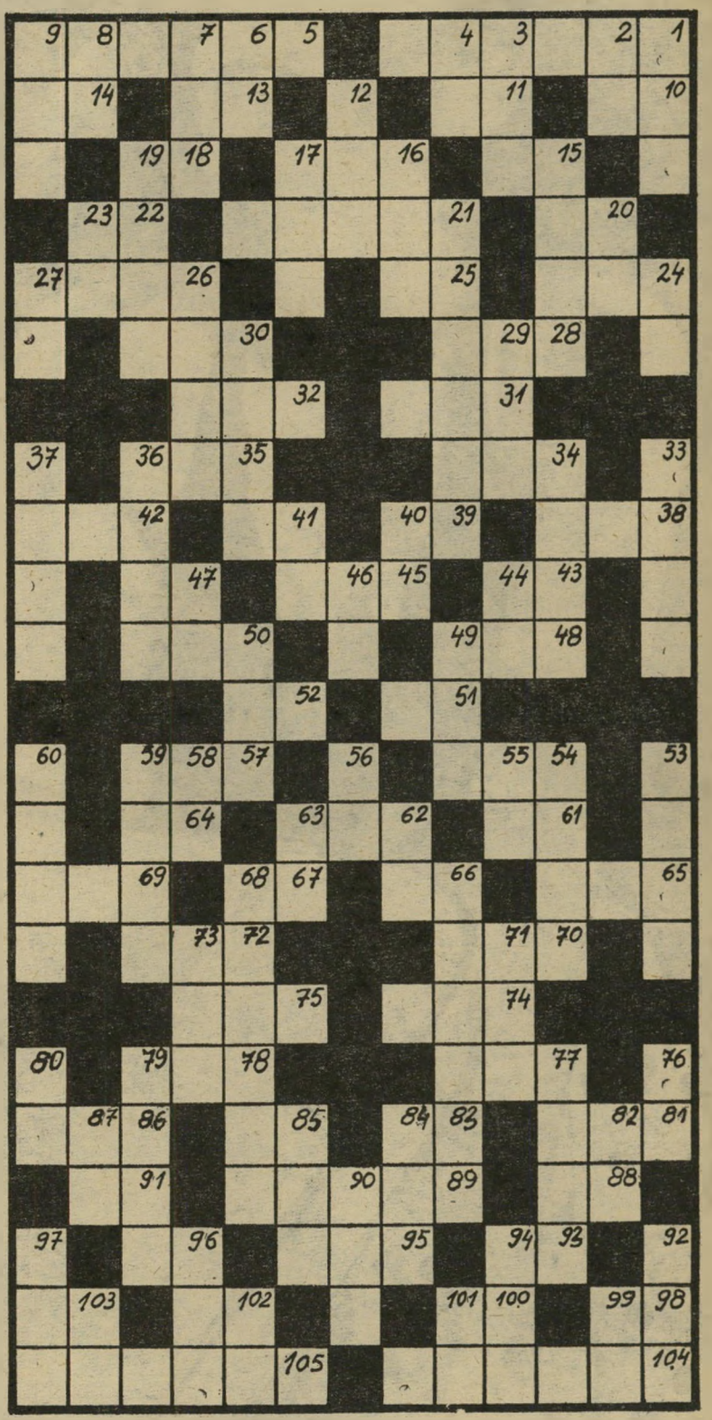

מאוזן:

1) בן המעמד הבינוני; 5) קריאה תנ"כית; 10) לא קשה; 11) נמלט; 13) נביאים כתובים (ר"ת); 14) בירה אירופית; 15) לאן?; 16) פצע; 18) עצם בפה; 20) תבואה; 21) הונאה; 22) בירת הנגב (ר"ת); 24) גוף ראשון רבים; 25) כלי בשחמט; 26) דווי; 28) זוהמה; 30) עב; 31) מישפט; 32) פלצור; 34) זיהום; 35) צלע במשולש שווה־שוקיים; 38) חמסין; 39) מן ההורים; 41) מחוספס; 42) מתכת שאינה מחלידה; 43) מציאות; 45) יורד־ים; 47) קינה; 48) מישור מוגבה; 50) מישתה; 51) בור לאצירת מי־גשמים; 52) מחייתו־יער; 54) אמוציה; 57) כפן; 61) נצח; 62) מלך העופות; 64) פרי־בטן; 65) מחתרת לאומית (ר"ת); 66) הגיע; 67) בתוכם; 69) כסות לרגל; 70) השמיעו המיה; 72) בהרת־קיץ; 74) מנענע; 75) היה מלך עמלק; 77) אריג דק ויקר; 78) לא עקום; 81) סייאנס; 83) נקי וטהור; 85) שופט; 86) כשל; 88) הוראה מפורשת; 89) הנחייה; 91) מיקווה־מים ענקי; 93) נוזל; 95) שזפה עינו; 96) נוזל החיים; 98) שביב; 100) אדמה המצויה בנגב; 102) עליך לנסוע!; 103) אומר; 104) עיסת־שקדים; 105) מוסד חינוכי לחוף הכינרת.

מאונך:

1) סופר ישראלי (ש"מ); 2) סופו של כוך; 3) בוסתנאי; 4) דגל; 6) מבלה את הלילה; 7) ראפיה; 8) מכינויי האלוהות; 9) חלק חיוני במכונית; 12) חברת השייט הישראלית (ר"ת); 15) מקולל; 16) מין תולעת; 17) מעון; 19) נשיא המדינה (ש"מ); 20) מבין; 21) יישוב בגליל; 23) עליך לשאת!; 24) הגבוה בקלפים; 26) בית־ספר חקלאי ליד גדרה; 27) אריג; 29) דווּשה, בלע"ז; 30) מיץ הפרי; 33) מאזין היטב; 34) מאנשי השולחן העגול; 36) הסתכלות; 37) לחם הפסח; 40) מושת על כל אורח; 41) בוסתן; 44) כינוי; 46) רצועה; 47) יחידה ברכס; 49) עליך להגיש!; 50) לאלתר; 53) מדווה; 54) אשת־חיק; 55) מזל; 56) אפס כוחו; 58) ענן; 59) בן־אדם; 60) ביצה־לשעבר; 62) צפון; 63) חי־למחצה; 63) מספיק!; 66) עץ המצוי בארץ; 68) נעימה; 71) מצויות; 76) ועוד, בתוספת; 77) מיבצר; 79) היא מגרה; 80) רוח רעה; 82) עולץ; 84) נקב; 85) עופף ללא תנועה; 87) גוי; 90) מחלקי הגוף; 92) ימה; 94) ללא; 96) ידיעה; 97) חרש־פה; 99) אוייב; 101) מיפתן; 102) כן, בספרדית; 103) מזמר.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

המזון שנותנים להם עובדי המיסעדות למטה.

חתולים עקורי־עין אלה הטרידו את מנוחתי זמן רב ועתה, אחרי שקראתי את הכתבה על החיות, עלה בדעתי לפרסם את הדבר, בתיקווה שהפרשה תיחקר וייושם הקץ להתעללות המיסתורית והברבארית הזו בחתולים.

אירנציו יצחק סובוה, תל־אביב

● **אגודת צער בעלי חיים** בישראל שלחה למערכת **העולם הזה** את מיכתבו של אירנציו סובול ובקשה, שכל קורא, היכול לתרום לפיענוח התעלומה, יואיל למסור פרטים לאגודה או למערכת **העולם הזה.**

● ● ●

לפיד החושך בוער שוב

פיטורי מנכ"ל הטלוויזיה חייבים להזעיק את כל שוחרי הדמוקרטיה בישראל.

גם התמימים, שקיוו לטוב עת מונה טומי לפיד מנכ"ל רשות־השידור, חייבים להודות, כי רואי־השחורות צדקו הפעם.

האי שהפך צנזור כל יכול, המעז לפטר ראיון עם קצין צה"ל, אחרי שזה אושר לשידור על־ידי הצנזורה הצבאית. כך נפסל הראיון שערכה עדנה (זה איכפת לי) פאר עם קצין צעיר, על התנהגות חיילים במיבצע ליטאני.

ובטרם שככו הרוחות בעניין זה, נבעט החוצה מנכ"ל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, למרות שאיש מיריבי־רודפיו לא הצליח למצוא טענה אחת נגדו או להכפישו בדרך אחרת.

צוקרמן היה המנכ"ל הראשון, שהצליח להניע את גלגליה החורקים של הטלוויזיה הישראלית. קדמו לו מנכ"לים הרבה — כולם ניכשלו בתפקידם. חוששני שיהיה גם המנכ"ל האחרון שהצליח בתפקידו.

לא קשה לנחש, כי עתה ירבו הקשיים, החיכוכים, המריבות והתכתשות בבניין הטלוויזיה. חופש הביטוי יצומצם והאזרח יינזק.

י. ב. מירושלים, ששילם את אגרת הרדיו והטלוויזיה ומתחרט על כך.

● ● ●

כל דאלים גבר

על עבדות הנצח של האמא ושל פרשת בניין „הדסה" בחברון כ־שיעור מאלף באזרחות לתושבים ערביים.

פרשת בניין הדסה מוכיחה בעליל, כי הממשלה אינה מושלת והאלימות שלטת בכיפה. ראש־הממשלה גינה את „נשות הדסה" והנסיון להגיע עימהן להסדר לא הצליח. והנה אנו מתבשרים, כי הותר להן לצאת ולהיכנס לבניין בחופשיות. לארח את הבעלים ולהכניס לבניין ארוך קודש. מחר יתירו להם בוודאי להכניס למקום גם ריהוט וציוד לשימוש יום־יומי.

המסקנה המתבקשת: כל דאלים גבר. פלישה, מצור, יוקרה, הסרת המצור והתנחלות של קבע — אלה הם השלבים לקראת תוהו ובוהו בכל הארץ.

דן יהב, תל־אביב

...השימוש של גוש־אמונים גיבורי־החיל בנשים ובילדים כבנשק פוליטי הוא התגרות בתושבי חברון. זו באה אחרי שגם אנשי כהנא ניסו לפני שנה להשתלט על הבניין.

נוגעת ללב היא בקשתו של שר־החקלאות, אריאל שרון, לאפשר איחוד מישפחות, לשלוח עוד ילדים אל אמותיהם ולייחד איתם כמה מלמדים שיעסיקו את הילדים המסכנים.

עוד לא ברור האם הממשלה מסוגלת לפנות את הנשים העליזות והאם תרצה להפעיל כוח בכדי לחסל את ההרפתקה. עד שתחליט הממשלה לפנות את הפולשות, יוסיפו חיילים לשמור עליהן, חיילים שצריכים להתאמן ולהחליף אחרים, עייפים, המופקדים על המישמרת.

אין ספק שזהו שיעור מאלף באזרחות לתושבים הערבים, כיצד הממשלה אוכפת חוק.

שמואל הרפז, קיבוץ אילון

● ● ●

התקדמות רבתי ב„העולם הזה"

על מתכונתו החדשה של „העולם הזה".

לפי סקר שערכתי בין קוראי העולם הזה — זכה השבועון לשבחים על צורתו החדשה, במיוחד תמונות ומודעות האופסט הבולטות ביופיין ובהירותן לעיני כל. קוראים ותיקים העירו לי, כי זו התקדמות טכנית־גרפית יוצאת־מן־הכלל והעומדת ברמה בין־לאומית.

גם המדורים החדשים, לרבות הישגים, בכל הנושאים, העלו את מיספר הקוראים, המתעניינים במיוחד בחדשות, שלא מופיעות בעתונים היומיים.

יישר־כוח!

בן־ציון בר־גיל, גבעתיים

● ● ●

בעל הקרחת

על קרחתו של סגן דובר עיריית תל־אביב, אבנר חלוי, שהוסתרה במשך 20 שנה באמצעות פיאה ונחשפה בהגיע בעליה לגיל 50 (מדור „אנשים", „העולם הזה" 2185).

אף על פי שאינני חושב עצמי כמי שראוי להכלל במדור אנשים, כי אינני אלא

אבנר זוי
„כלל דברי ההבל"

סתם בן תמותה רגיל, הנני מצרף צילום של „הקרחת המרשימה". זהו, לעניות דעתי, הדבר הנכון והמרשים ביותר מכלל דברי ההבל שפורסמו על־ידי ידידי במדורכם.

אבנר זוי, תל־אביב

● הקרחת המרשימה — ראה תמונה.

לא חשוב מה התוצאה העיקר שייגמר ב-2·2

"אחרי משחק,
כשאתה מרגיש את העייפות הנעימה
של ספורט מוצלח,
מה מתאים יותר
לצמא מבירה קלה, קרה מאד.
2·2 היא בירה מיוחדת,
פחות ממלאה, יש בה פחות אלכוהול
ופחות קלוריות אך אותו טעם
מרווה שאתה אוהב בבירה.
בארוחת הצהריים, בפגישה חברתית
או כשאתה סתם צמא למשהו קר ומרווה–
קח בירה, קח עוד אחת,
עם 2·2 קל יותר ליהנות מבירה".

2·2 בירה שהולכת בקלות, אפילו שתיים שתיים.

אר.אל.י

אל ניתן לחריג להפוך לנורמה

קראתי פעם ועוד פעם את רשימתו של ד"ר יואב גלבר ב„מעריב" מה־10 ביולי 1979 ואינני מוכן, גם עתה, להאמין למראה עיני. הגם החיסטוריון בכלל אלה שנותנים גושפנקה להזנחת עקרון טוהר־הנשק בצה"ל!

ראשית, מעמיד ד"ר גלבר את המישמעת בצבא מול תורת המוסר כהאי לישנא: „את בעיות הפגיעה באזרחים, בשבויים, האונס והביזה, פותרים בצבאות השונים במיסגרת מושגי המישמעת הצבאית ואין הם נזקקים לשם כך לתורת המוסר... במקום שחוטבים עצים ניתזים שבבים (שימו־לב כיצד משתמש ד"ר גלבר, מילה במילה, בנימוקים של סטאלין), מי שאיננו חוטב גם איננו מתיז."

עצור, נא, יואב גלבר היקר ואמור: האם בצבא הגרמני הנאצי היתה חסרה מישמעת צבאית? או שמא חסתלקה גרמניה של אותם ימים מערכים נעלים הרבה יותר מאשר מישמעת, אפילו עד כדי שימוש במישמעת הלאומית והצבאית והכפפתה למטרה של ביצוע מעשי־זוועה ביהודים ואף באחרים.

קום, יואב, וענה, קבל עם ועדה, על השאלה הבאה: אם יורדת פקודה בצינורות המישמעת הצבאית האוסרת לקחת שבויים והמצווה להרוג, בו במקום, כל ערבי אשר נראה נושא נשק, גם לאחר שהניח או זרק את נשקו, האם צריך לבצע פקודה כזו? או שמא מן הראוי שלא לבצעה ולהעמיד לדין את יוזם הפקודה, בדרג חגבוה ביותר, ואת מבצעיה. זאת על שום שהפרו חוק ומוסר, בבצעם פקודה בלתי־חוקית בעליל, פקודה אשר מצפונם היה צריך להתקומם נגדה ולא להניח לחם לבצעה.

■ ■ ■

ד"ר גלבר מגלה הבנה מופלגת לאתגרי המילחמה המודרנית בטענו: „טייסים שפגעו באזרחים אגב הפציצם את מטרותיהם לא הועמדו מעולם במיבחן הביקורת של טוהר הנשק." האמנם, יואב גלבר, אתה מתכוון גם לטייסים הגרמנים שהפציצו את גרניקה בצפון ספרד? או שמא זקוק אתה לתיזכורת, באמצעות מבט חטוף נוסף אל תמונתו של פיקאסו! ד"ר גלבר ממשיך: „התותחנים שהפגיזו בראשית מילחמת ההתשה את ערי התעלה, הוערכו לפי דיוק פגיעותיהם ולא לפי מיספר האזרחים שנהרגו שם." אני מקשה על יואב גלבר ושואל: לפי מה יש להעריך את תותחני הלגיון הערבי, שהפגיזו את ירושלים העברית ללא אבחנה, בתקופת מילחמת העצמאות ובפתיחת מילחמת־ששת־הימים!

אחר־כך מנסה ד"ר גלבר להסביר, כי כדין המטוס והתותח כן דין הטנק, ולכן אל לנו „להתלבט" יותר מדי בעניין טוהר הנשק דווקא על הלוחם הרגלי, המש־תמש ברובה, ברימון, במיקלע ובתת־מיקלע. הרי לך הכשר מודרני למעשי־זוועה, עטוף במסווה של מילחמה בצביעות, לאמור: מה שמותר לעשות באמצעות המטוס, התותח, הדקטה והטנק — כשהלוחמים המפעילים אותם אינם רואים ואינם חשים בתוצאות מעשיהם — מותר לעשות גם על־ידי כלי־הנשק הנמצאים ברשות הלוחם הרגלי, הרואה מקרוב את תוצאות מעשיו.

מדוע לא יקום אדם יהודי ויאמר: דווקא משום שאמצעי הלחימה המודרניים עלולים להביא הרבה מאוד וזוועה, מבלי שהלוחמים רואים בפועל את תוצאות מעשיהם, אלמד את הלוחמים ואת מפקדיהם להפעיל כלי־נשק כאלה תוך בקרה על השכל. דווקא משום שהפצצות והפגזות של אזרחים גורמות נזק פוליטי, אמנע בדרך כלל מלבצע מעשים כאלה. דווקא משום שהטלת פצצה ממטוס או פגז מתותח אל תוככי שוק, או רחוב הומה, היא מעשה נבלה בדיוק כמו הנחה של מיטען חומר־נפץ בשוק או ברחוב, דווקא משום כך לא אשתמש בשיטות כאלה.

אם ברצונך להימנע מצביעות, יואב גלבר, הואל נא לגזור גזירה שווה בדיוק בכיוון ההפוך מזה שנקטת. אותה אמת־מידה אנושית ומוסרית המחייבת לוחם רגלי לא לפגוע בשבויים ובאזרחים בלתי־חמושים, צריכה להחייב גם את הממונים על הפעלת המטוסים ועל שילוח הפגזים והרקטות ארוכי־הטווח. ככל שהנחת פצצה בכיכר השוק היא מעשה זוועה, כן הטלת פצצות ופגזים ממטוסים, מתותחים וממרגמות, אל מקום דומה היא מעשה לא ייעשה, לא מבחינת התועלת המדינית וגם לא מבחינת אמות המידה האנושיות והמוסריות (כן! יואב גלבר, מוסריות), הראויות להתמודד עם הטכנולוגיה של סוף המאה ה־20.

כדי להמחיש את כוונתי אביא דוגמה: היה זה במערכה על ירושלים, ב־5 וב־6 ביוני 1967, בשני הימים הראשונים של מילחמת־ששת־הימים. בחר־הצופים הנצור, אשר מזה שבועות היה מנותק והכוחות היש־ראליים לא התחלפו בו, שרת קצין תותחנים אחד ויחיד, סגן־מישנה בתקופת שירות החובה שלו. קצין זה, אשר מתוקף היותו בהר־הצופים פעל בעצם בערוץ האוייב, שימש קצין בתצפית עבור הרבה יחידות תותחנים ומרגמות כבדות שפעלו בכל גיזרת ירושלים, ועשה מלאכה יעילה ונאמנה. כל זאת תחת אש רצופה של הלגיון הערבי, אשר העסיקה את הר־הצופים. בעידנא דריתחא של הפעילות הקרבית קיבל קצין תותחנים זה פקודה ברשת הקשר של התותחנים, לטווח במיספר פצצות מרגמה כבדה את חצר הר־הבית בעיר־העתיקה, שהיתה עדיין בידי הערבים. קצין צעיר זה, כבן 20, צפה אל חצר הר־הבית מעמדת התצפית שלו על גג בניין הפקולטה למדעי היהדות לשעבר בהר־הצופים. לפני שנתן את פקודת האש הירהר בשתי הכיפות המזדקרות בחצר הר־הבית, בכיפה הזהובה של מיסגד עומר (כיפת הסלע) ובכיפה המוכספת של מיסגד אל־אקצה, והחליט לטלפן את המפקד הבכיר של הר־הצופים באמרו: „שמע נא, מלך' (כך כונה באותם ימים מפקד ההר), זה עתה קיבלתי פקודה ברשת התותחנים לטווח את חצר הר־הבית. נכון, כדי לטווח אני צריך לירות רק כמה פצצות מרגמה כבדה, בוודאי פחות מעשר, אבל מי יתקע לידי שלא תיפול פצצת מרגמה על הכיפה הזהובה או על הכיפה הכסופה. אינני בטוח שפגיעה כזו היא הדבר הרצוי ביותר לאינטרס הישראלי. אנא, בדוק נא מחדש את הפקודה והודיעני את ההחלטה הסופית." מפקד הר־הצופים התקשר עם הממונים ברשת הפיקוד והם ביטלו מייד את פקודת הטיווח על הר־הבית.

אלה קציניך ישראל. צא ולמד מהם ד"ר יואב גלבר, ודי לחכימה ברמיזה.

■ ■ ■

בהמשך רשימתו מנסה ד"ר גלבר להוכיח, באותות ובמופתים, כי הרמטכ"ל נחג בחומרה רבה בחיילים ובמפקדים שנכשלו במעשי ביזה ואפילו הביא דוגמה של הענשת „כמה קצינים מצויינים ורס"ר ותיק, שנש־פטו על־ידי המח"ט רפול על ששלחו ידם בביזת מזכרות מעוטות־ערך, באחת הפעולות שלפני מילחמת־ששת־הימים, שלאחר שהורה בתדריך לא לגעת מחוט ועד שרוך נעל." דוגמה זו מעוררת שתי שאלות:

● מדוע לא ניתנו פקודות ותדריכים מפורשים ליחידות צה"ל ערב התחלת מיבצע ליטאני, שנועד להתבצע באיזור מאוכלס בצפיפות, שלא לרצוח שבויים ואזרחים ערביים? או שמא ניתנו הוראות מפורשות בכיוון קצת אחר!

● דומה כי אליבא ד'יואב גלבר, ואולי אף אליבא ד'רפול, מסתיים גבול המוסר והחומניזם באי לקיחת שלל וביזה. עד כאן מוכנה, כנראה, אסכולה זו להפעיל את המישמעת הצבאית, תוך הימנעות מפורשת משימוש במונחים „טוהר הנשק" ו„מוסר לחימה" ותוך הדגשה כי עסקינן ב„מישמעת" ואולי רק ב„נקיון הנשק". מה בדבר ערכי מוסר והומניזם שמעבר לביזה ולשלל!

■ ■ ■

בסוף רשימתו יוצא ד"ר יואב גלבר מכליו, בהתקיפו את „המערכת הפוליטית על כל קטביה... שאיבדה ראשו־נה את בלמי הריסון העצמי והחלה פוגעת באשיות הצבא... בעידוד סמכויותיו החוקיות של מפקד בצבא — היום בתחום החנינה, מחר אולי בהפעלת צה"ל ב־שטחים, ומחרתיים, מי יודע! אולי בהכרזה על כוננות בצבא."

אני חשבתי, ברוב תמימותי, כי עקרון טוהר הנשק הוא מאשיות צה"ל, ואם רמטכ"ל צה"ל אינו מקפיד על קיום עקרון יסוד זה חייב הדרג הפוליטי לבקרו, ואם צריך — גם להחליפו. סמכויותיו החוקיות של הרמטכ"ל נובעות מהחקיקה הנעשית בכנסת; לכן חייבת הכנסת לעקוב בדחילו ורחימו אחרי ביצוע חוקיה ואם מתברר כי ניתנו סמכויות נרחבות מדי לבעל שררה, על הכנסת לשנות את החוק ולצמצם את הסמכויות.

עוד שנים רבות נצרך להחזיק צבא מודרני וגדול, הבנוי על הרעיון של צבא העם. זאת עד לכינון השלום עם העולם הערבי הסובב אותנו וגם הרבה שנים לאחר מכן, כדי לערוב לעצם קיומו של השלום. עם כל חשי־בותה של המישמעת הצבאית הנחרצת והמוחלטת, ישנם שני עקרונות נעלים ממנה הנותנים את טעם החיים לשירות הצבאי:

העקרון הראשון עניינו להשתמש בכוח הצבאי לשם הגנה על ההומניזם והמוסר ולשם קידומם; זאת, מתוך חינוך ושיכנוע עצמי עמוק, כי הקפדה על אמות מידה של הומניזם ומוסר תואמת את האינטרס והצדק הפו־ליטי של מדינת־ישראל ושל הגשמת הרעיון הציוני.

העקרון השני עניינו קיום רעיון המישטר הדמוקרטי, על פיו כפוף הצבא למוסדות הפוליטיים הנבחרים על־ידי העם: הכנסת, הממשלה והרשויות המישפטיות. מי שמערער על עקרון זה, בהופכו את ההיררכיה הצבאית למימסד מקודש שאין עוררין על החלטותיו, מנסה, באורח בלתי־מודע, להפוך את היוצרות ולהעניק הכשר להצבת המימסד והשיקול הצבאיים מעל המימסד והשיקול הפוליטיים. אם אתה חסיד הרעיון הדמוקרטי, אל תברח מן הוויכוח הציבורי גם בעניינים של „ציפור הנפש". אם אתה חושב כי הצבא צריך להיות כפוף לרשות המדינית הדמוקרטית, אל תהפוך את הצבא למערכת מקודשת אלא להיפך, עליך לעודד ביקורת ציבורית שתביא לשינויים.

הבה ניחלץ כולנו ואל ניתן לחריגים להפוך לנורמה.

ח"כ מאיר פעיל, תל־אביב

● מיכתב זה נשלח ל„מעריב" ולא פורסם.

נשיאים של רוח

בראשית היו נשיאים, גשם של נדבות וגם רוח.

הרוח היתה חלוצית, והגשם הפרה את הקרקע הפוריה של המגבית והבונדס. הנשיאים, שהתמכרו לנדבותיהם, התאגדו בוועידת הנשיאים.

במרוצת השנים גדלו הצרכים והמגבית שקעה במקו־מה, כמים עומדים בביצה גדולה שנוצרת אחרי הגשם. הנשיאים המשיכו להתנשא.

הרוח חדלה להיות חלוצית — היא הפכה להיות „רוח", כלשון הסלאנג הישראלי.

עכשיו יש לנו נשיאים עם הרבה רוח וגשם אין.

■ ■ ■

„ועידת הנשיאים של האירגונים היהודים האמרי־קאיים" היא שם יפה מאד, אך פרט לשני נשיאים (נשיא ונשיאה), של „בני ברית" ו„נשות הדסה", אין אפילו ל„נשיא" אחד 10,000 חברים רשומים, מתוך קהילה של ששה מיליוני יהודים אמריקאים.

את הפיקציה הזו, של חבורת עסקנים המשועבדת נפשית, רוחנית וכלכלית לממשלות־ישראל (של המערך והליכוד), מקבלים עורכי וכתבי העיתונות הישראלית כמובנת מאליה, מבלי שכתב מוכשר אחד ייצא ויחקור מה (ומי?) עומד מאחורי הצהרות ההבל, התמיכה והחנופה לראשי ממשלת־ישראל, ונגד המימשל האמרי־קאי.

הנשיאים באו לישראל כדי להביע את התנגדותם להתנחלות יהודית בגדה המערבית. הנשיאים חזרו מישראל, אחרי שהודיעו כי הם תומכים בהתנחלות כזו.

בכל שבוע מופיע „נשיא" אחר מעל דפי העיתונות האמריקאית הגדולה (שהסיקה משתיקת עמיתיה ב־ישראל, כי הנשיאים המתנשאים יש להם יסוד להכריז על עצמם כעל אלה) וחותם בשמו על שקר אחר של התעמולה הישראלית הרישמית.

להקת הנשיאים מקבלת את תווי הפארטיטורה שלה מירושלים, חוזרת עליה במשרדי השגרירות בוא־שינגטון, ויוצאת לשורת הופעות ברחבי היבשת.

לשקר אין רגליים, אך יש לו נשיאים.

ששה מיליוני היהודים בארצות־הברית אינם טיפ־שים. רק כמה מאות אלפים מהם מוכנים לקבל את התורה החדשה מציון, של „שתי גדות" לקו הירוק, „זו שלנו, זו גם כן" ולהאזין בשלוות נפש להימנון

(המשך בעמוד 64)

אלכס מיסים, ניו־יורק

המבחר הגדול ביותר בישראל

בדיוק המקפיא שאת מבקשת...

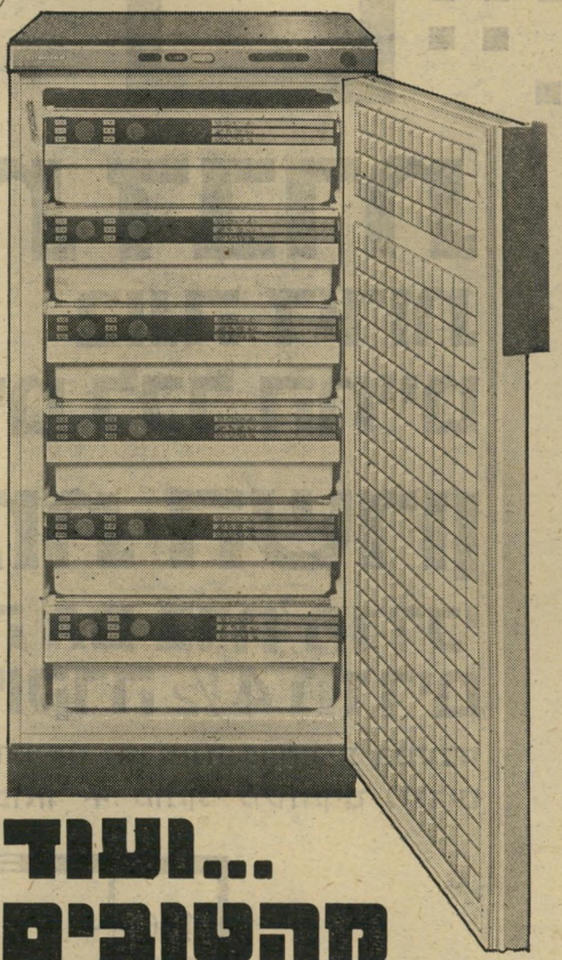

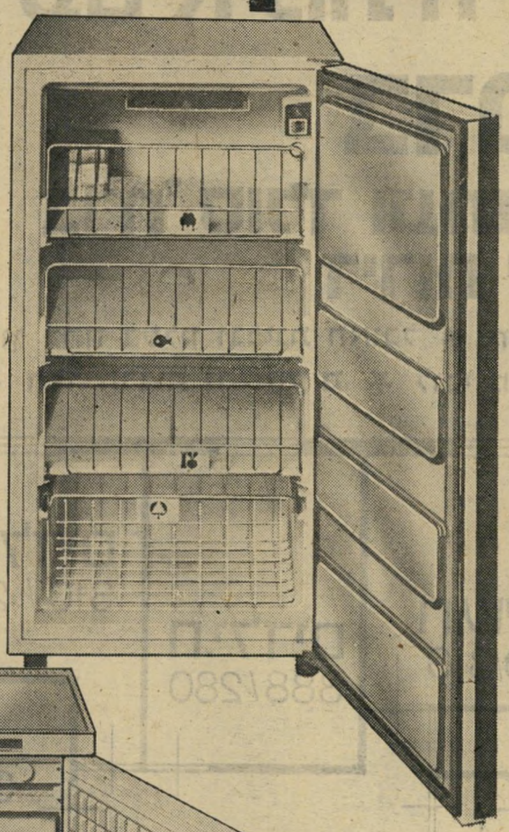

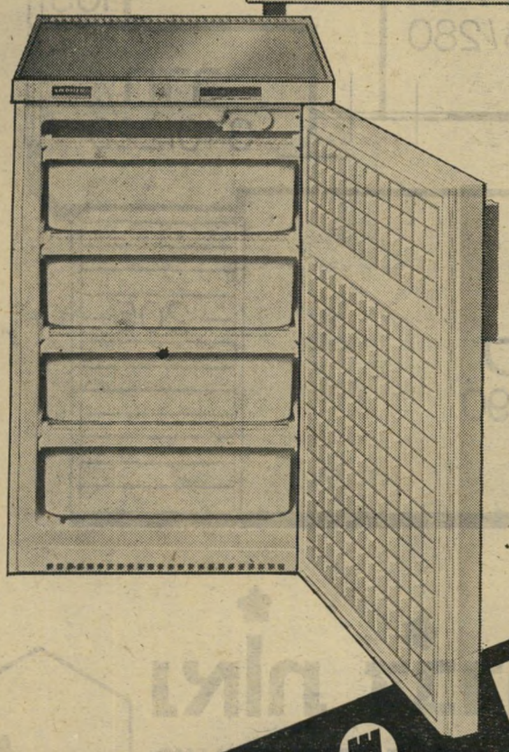

...ועוד מהטובים ביותר בעולם!

איזה מקפיא את מחפשת?

- ★ קטן, בינוני, גדול או ענק – 100, 130, 145, 175, 210 או 260 ליטר.
- ★ עם מגירות נשלפות או קבועות.
- ★ עם שיטת הקירור המושלמת:
  - יחידת קירור נפרדת לכל מדף ומדף.
- ★ עם אפשרויות לכיוון דרגת קור.
- ★ עם נורות בקרה ואזהרה;
- ★ עם עיצוב מרשים – צבעוני או לבן;

יש. יש. יש. יש הכל –

כל מה שאת מחפשת, כל מה שמתאים לך בדיוק, את צריכה רק לבחור מתוך המבחר הגדול ביותר בישראל – מבין שני היצרנים העולמיים:

GRAM פאר תוצרת דנמרק.

ו־ LIEBHERR – התשלובת העולמית מגרמניה.

לכן כדאי לך לזכור: בקנותך מקפיא, חפשי את השם שלנו "ג'נרל מהנדסים בע"מ" רק כך תדעי שמצאת בדיוק את מה שאת מחפשת, רק כך תדעי שיש לך ענין עם השמות הגדולים ביותר, ושיש לך על מי לסמוך: באיכות, באחריות ובשירות.

יבוא, אחריות ושרות

ג'נרל מהנדסים בע"מ

חברת בת של P.E.C. ISRAEL ECON. CORP. מקבוצת חברות בנק דיסקונט וציבים בלטדיים משנת 1951 שנ

GENERAL ELECTRIC

אולמי תצוגה:
תל-אביב, רח' אחד העם 11, טל. 53143
ירושלים, רח' הלל 24, טל. 227381

ואצל הסוחרים המורשים מטעמנו

LIEBHERR • GRAM

נאות דבורת

בונה דירות
עם איכות חיים לכל החיים

ברמת-השרון

ברח' סולד ועתה גם ברח' מרדכי
דירות יוקרה 4½ חדרים

ריצוף כהה בסלון ובפינת האוכל * קרמיקה וחרסינה פרחונית במטבח
מטבח אמריקאי * חדר תרבות ומשחקים * לובי מפואר * מתקני משחקים לילדים

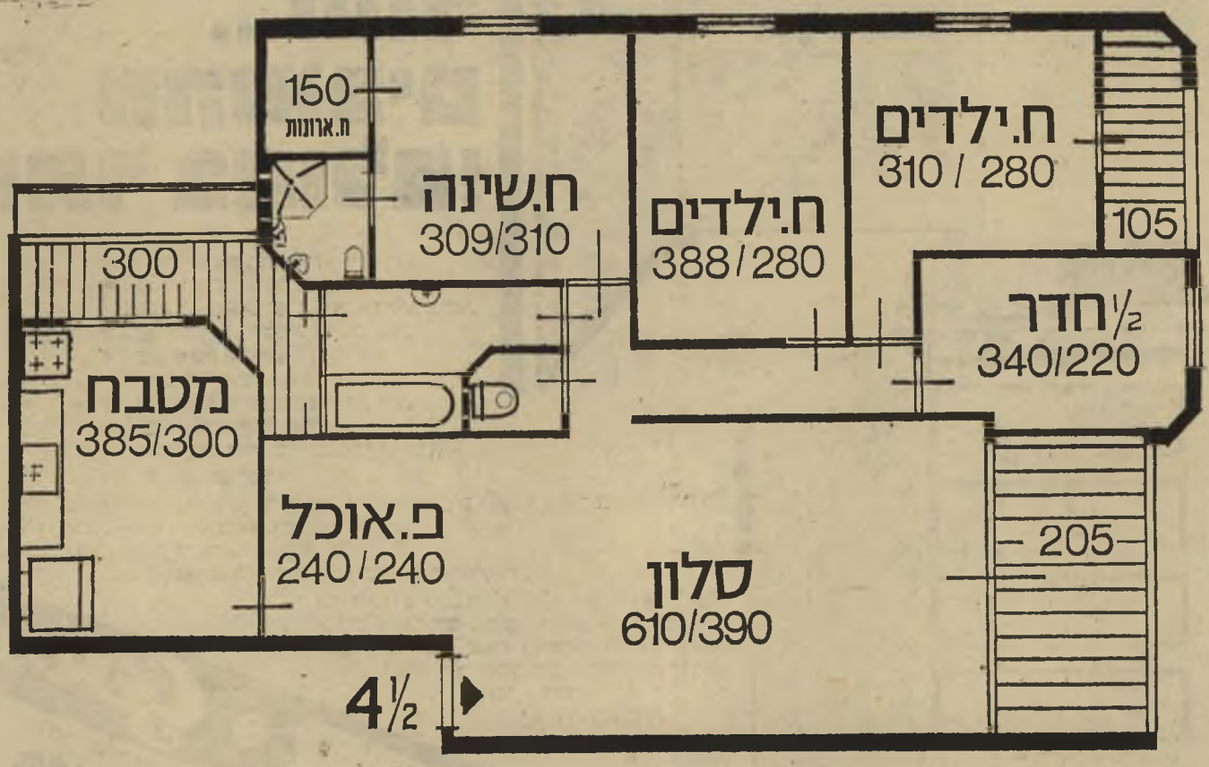

נאות דבורת בניני אלפינר בע"מ

משרדי ההנהלה: ראשון-לציון, רח' רוטשילד 43
משרד המכירות: ראשון-לציון, רח' הרצל 59 טל: 947253

נאות דבורת

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, כלל מאמר תחקירי של העורכים, תחת הכותרת „או מילחמה מונעת מייד — או התקפת שלום טוטאלית". את המאמר ליוו ציורים מיוחדים, שהכין צייר המערכת שמואל בק. המאמר ניתח את אופציות השלום והמילחמה, שניצבו בפני מדינת ישראל ערב עפק הבירש במצריים.

מדור הבידור של השבועון הציג, תחת הכותרת „מה מרקיד את דליה ?" את רקדנית הבטן הישראלית הראשונה. מדור הספורט סיקר את מסע הצלחותיו של המתאגרף הישראלי דויד עיבר. מדור החינוך פירסם שאלון אמריקאי, שעסק בשאלה : „האם אתם הורים טובים ?".

בשער הגיליון : מתאגרף ישראלי דויד עיבר.

גרשום שוקן והעליה ממארוקו ✶ הטור השביעי כספר ✶

מהם סיכוייו של ראש־ממשלה ממוצא ספרדי?

„העולם הזה" 875
תאריך : 29.7.54

עיתונות

מארוקאים עליך, ישראל

גרשום שוקן, בעליו המסתגר והקרח של הארץ, יודע בדיוק את מי הוא אוהב ואת מי הוא אינו אוהב. בסוג האחרון כלל, כימעט מיום התחלת העליה הגדולה, אחרי המילחמה, את יהודי צפון־אפריקה. שוקן, בנו של מו"ל שהיה פעם אישיות מרכזית ביהדות גרמניה, משוכנע כי יהודי מארוקו פוגעים באופיו האירופי הנעלה של הישוב הישראלי ומורידים אותו לרמה מיזרחית. לפעמים• אפשר היה להסיק, כי רמה מיזרחית זו פירושה בעיני עורך הארץ, כמו בעיני רבים מקוראיו בצפון תל־אביב, תערובת של התנוונות, בטלנות ופשע.

כרגיל בהארץ עברה דיעה זו במהרה מן העורך הראשי אל הכתב האחרון. אריה גלבלום, שהיה פעם ילד־השעשועים מבשל הסנסציות של הארץ, עורר לפני חמש שנים סערה, כשפירסם את דעתו על בני מארוקו בצורה גלויה מדי. מאז מנהל הארץ בהתמדה תמעולה חריפה נגד העלאת יהודי מארוקו לישראל. לא היתה זו מערכה בלתי מוצלחת : עקב הדיעות הטפלות שנוצרו בעזרתה במדינה, הופסקה העליה ההמונית ממארוקו.

הגבול והמרכז. בינתיים השתכנעו אנשים רבים במדינה, שבאו במגע יומיומי עם המארוקאים, כי היו אלה דיעות אוויליות. בני מארוקו הפכו חומר אנושי מעולה, כתוצאה מטיפול נכון, ולמשל, הטוראי נתן אלבז (העולם הזה 858) בייש, במעשה גבורתו העילאי, את המעליליים. אולם הארץ לא נואש.

השבוע ניתנה לו ההזדמנות להשמיע את הטענות הישנות מחדש. בוועד הפועל הציוני הושמעה הצעה צנועה לחדש את העליה ממארוקו, הן כדי להתניע מחדש את גלגלי העליה שנחלדו, והן כדי להוציא את היהודים ממארוקו לפני שתתגבר באותה ארץ התנועה הלאומית הערבית, שנצחונה עלול, בתנאים הקיימים, לסכן את מעמד היהודים.

למחרת יצא הארץ במאמרו הראשי בהתקפה חריפה על תוכנית זו. אומנם הודה כי „אין להוציא מגדר האפשרות כי מצבם (של יהודי מארוקו) אף יורע. אך כל הנחות הפסימיות האלה אינן מצדיקות עדיין את המסקנה כי היהודים עומדים על סף אסונות."

המסקנה : „קיימת סכנה כי יובאו אלפי אנשים שאינם מסוגלים לעבוד... מי עוד יאמין כי עליה ממין זה עשוייה להגביר את ביטחוננו ?"

היתה זאת נקודה נוספת שבה נוגדת דעתם של האחראים לגבולות ישראל את דעתו השקולה של עורך הארץ, המתגורר במרכז תל־אביב.

דת

אש מן השמים

בחורשה הקטנה מתחת לסטאלה מאריס, חיפה, ישבו כמה מאות אנשים, הכינו את מצעיהם על שמיכות, כרים ומיזרונים. ילדים מתחו חבלים, הרכיבו לעצמם נדנות. בכל זאת לא היה זה מחנה צועניים כי אם חג העליה לרגל של ערבים נוצריים, שבאו לחוג את יום נצחונו של אליהו הנביא על נביאי הבעל, במערכתו בהר הכרמל.

לכבוד היום חגג גם בניין סטאלה מאריס, מיסודו של קולג' נוצרי, שבחלונותיו הודלקו אלפי נרות קטנים, שהאירו לעבר פתח המערה, דרכו עברה תנועת גברים ונשים ללא הרף. אלה נחפזו לפסל אליהו הנביא במעמקי המערה, ניגבוהו במטפחתם, שאותה הידקו למצחם, כנגד עין הרע.

היהודים אינם חוגגים. טיפוסי לחוגגים היה נאיף חמתי, מורה מנצרת, שביקר לשבת בחורשה הריחנית. אשתו הכינה ממתקים וקפה על מדורה וילדתם, לילה, רקדה לקול התוף והעוד. חמתי בילה את היום בשיחות רעים, קרב לבסוף למערה ונשק את הפסל המקודש. אולם הוא לא יכול היה להתגבר על תמיהה, מדוע לא חגגו היהודים את ניצחונו של אליהו, שהוא, אחרי הכל, נביאם•.

ספרים

מצע אלתרמן

מאז החל להופיע באורח לא־קבוע, ב־פינת העמוד הפנימי של גיליונות יום ו' של דבר, לפני 12 שנים, הפך הטור השבועי• למוסד לאומי מוכר ולעמדת צלפים מדינית, שקליעותיה אינן מכריעות אומנם בקרבות הפוליטיים, אך עשויות לתרום להם חלק חשוב.

המדור העיתונאי ניכנס להיכל הנצח, לאחר שכונס בשני כרכים המקיפים כל אחד תקופה של שש שנים וכתריסר תריסרי שירים, שהאחרון בהם יצא זה לא מכבר••. שלא כקודמו, בו כוונו כימעט כל חיצי הביקורת כלפי־חוץ, מפשיל הכרך החדש את שרווליו לטפל בוויכוחים פנימיים מרים, קובע עמדה בכל אחד מהם. עמדות אלה מצטרפות כימעט למצע מדיני עצמאי, המובע ברגש עמוק ובדימיון לא־נדלל.

מדיניות חוץ ופנים. במדיניות־החוץ פוסל מצע זה ברית עם ארצות־הברית („את סימני תיקוות אנוש ואת דיגלו / בל

• כיום נוהגים היהודים לחוג את חגו של אליהו הנביא.

• עמודי דבר הורכבו אז משבעה טורים כל אחד.

•• נתן אלתרמן — **הטור השביעי** ; כרך שני ; דבר ; 430 עמודים ; 3.900 ל"י.

עמוד הפתיחה

של הכתבה המרכזית בגיליון כולל שני ציורים פרי מיכחולו של שמואל בק, שהיה אז צייר המערכת. בסידרה, שהחלה עם כתבה זו, תיארו עורכי **העולם הזה** את המצב המדיני־צבאי והציגו בפני הקורא את שתי האפשרויות הקיצוניות הנובעות ממנו, מבלי שחיוו את דעתם שלהם.

אנשים

● **אמר בני מהרשק**, איש קיבוץ גבעת השלושה, בעבר פוליטרוק הפלמ"ח, בכנס אחדות־העבודה, כי השאיפה להגיע אל הירדן חשובה יותר מאשר השאיפה להגיע לידידות עם ברית המועצות... ו־הוסיף : „הדרך לוולגה־דון מובילה דרך הירדן !"

● באותו כנס התקיף מנהיג אחר את **יעקוב** (קובה) **ריפתין**, שותפו לשעבר של **משה סנה** : „אני לא צריך שהסנשו פאנשו הזה ייצג אותי, אחרי שהדון קישוט הלך !"

● אותה שעה עסק **הרצל ברגר**, ח"כ מפא"י הנוטה לשמאל, בפיסול מומו של מדינאי אחר : „**מאנדס־פראנס** לא יכול היה להיות ראש ממשלה בישראל, כי הוא יהודי ספרדי !"

● בתפקיד של חייט שיחק **חצקל איש כפית**, כשגילה כי חסר כפתור בחולצתו של **נתן** (הטור השביעי) **אלתרמן**. הוא לא התעצל, הביא חוט ומחט ותפר בעצמו את הכפתור, שעה שאורחו הפיוטי אכל את ארוחת־הצהריים.

יתיימר לשאת הבית הלבן... / לא הוא יהיה מנהיג חבל ומגינה / שכן פניו כיום הם פני הסכנה.") **ועם ברית־המועצות** („כל השליט — גואל. כל הנופל — בגד. / צידקו של השלטון / הוא השלטון עצמו").

במדיניות הפנים הוא מבקר בחריפות את הציונים הכלליים : („קשה קצת לתאר בשכל הבריא / את ים הערבה ואת צוקי מנרה... / בהנהגת המועדון המסחרי"). **בחריפות רבה יותר את מפ"ם** („כל, ראוי לקינאה זה הכושר לדהור / כמחצית יובל בלי ריפוט ובלי עובש / בעיניים כל כך עצומות — אל האור, / בשפתיים כל כך חתומות — אל החופש"). **מה שאינו מוצא אותו לתבוע לצרפה לממשלה** („האנשים האלה מוכרחים לשוב, אל השורות, אל השורות, אל הצמרת !") **כשותפת מפא"י** („מפלגה גדולה / חזקה, עממית, צורך עם וגאולה").

„המקדש יבונה". להלן מחייב המצע **את המילווה האמריקאי** („מה מצטרף מזה ? רק יתר־תלות נרצעת / או גם קצת עמידה עצמית וקצת ביסוס ?") **ואת השילומים מגרמניה** („הפרט, בהושיטו ידיו אל הסחורות / צריך את הסוחר שבו לטרוף מדעת"), **מתריע על השחיתות** („ושומע אתה שמות לא מביישים / למשל כדוגמת אל־קפונה, / לא ! כי שמות אנשים שעבדו בכבישים / ודימדו ,המיקדש יבונה'... / בצירוף של פרטים מאירי עיניים / מי קנה מיגרשים / ובתים מי רכש / ומי סתם התבסם בן־ליל"), **זועק מרה על חוק־העבירות נגד המדינה** („כל חוקה של חירום זה טיבה ודינה : / היא אולי ה־קלושה בחזמות המדינה... / על אף כל אולי יש להשאיר בה פרצות... / כדי לא להפכה בלי משים לחומה / שבונים אותה בין ממשלה ואומה") **ועל מעשי עוול ה־נעשים בשם הביטחון והרגש הלאומי למיעוטים** („איך מכניסים אל נבלה קטנה / דברים כל־כך גדולים. האין זה פלא ?).

למקרא הספר, אי־אפשר שלא להיתפס לכוח המוסרי והשירי שבו. אולם עם זאת, אי־אפשר שלא להרהר הירהורי ספק בדבר האפשרות של הגשמת מצע אלתרמן הלכה למעשה. קשה לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה.

הצלחה מפתיעה השבוע בענייני עסקים. בן מזל מאזניים — בימים הראשונים של השבוע יהיה עליך לפתור בעיה עדינה במישור המשפחתי אינטימי. יש לתניח שהדבר יהיה כרוך ב־עצבנות רבה. הימים האחרונים יעמדו ב־סימן של התחדשות, התקדמות ושיפור ני־כר בכל השטחים. תרגיש כי קצב חייך הולך וגובר בהדרגה ובהתמדה ניכרת.

* * *

אתגרים שייכפו עליך על־ידי אחרים יאלצוך להתמודד עם בעיות ו־לפתרן כמיטב יכולתך, כדי לשמור על מעמדך, והישגיך. בזכות חינ־ניותך המלכת וגובדת אתה עשוי להשקיע ב־מאמצים אלה את כל כוחך הנפשי, עד שתמ־צא את היעדים שהצבת לעצמך — עבורך שבוע מוצלח בשטח החברתי.

* * *

שילוב נדיר של גור־מים אחדים יסייע לך להתגבר על קשיים ו־בעיות, שרק לפני זמן קצר נראו לך בלתי נמנעים. חברים לעבו־דה יגלו רצון טוב, ויעשו כמיטב יכולתם כדי להיות לך לעזר. רעיון חדש שיצוץ ב־מוחך, יישא פירות מבורכים, ויזכה אותך בהוקרה ובהערכה מצד גורמים רשמיים.

ידידים, בני משפחה, ו־סתם מכרים ייצאו ה־שבוע מעורם כדי לעזור לך ויתייצבו לימינך בכל הזדמנות. הם לא ימנעו ממך עצות נבו־נות ועזרה ממשית, אך אם כל אלה יעזרו לך לצאת מהמשבר בו אתה נתון — הדבר תלוי ב־קור רוחך ובכוח רצונך. בת סרטן — תני לו להרגיש שהוא לובש את המכנסיים.

* * *

אל תתפתה לאמץ ל־עצמך רעיונות חדשים ויפים לכאורה, מבלי לבדוק תחילה מה מסתתר מאחורי הצי־פוי הנוצץ, ומה מטר־תם האמיתית של הו־גי הרעיונות. יסוד הפתעה שימלא תפ־קיד חשוב במהלכיך הקרובים, יזמן לך צירוף מקרים מעניין. בת אריה, אל תבטלי בפניו את אישיותך.

* * *

אם תהיה אמיץ די ה־צורך כדי להציג כמה שאלות נוקבות באוזני האדם הנכון, יתגלו לך עובדות מדהימות, ש־תהיינה לך לתועלת רבה במישור המקצועי. בת בתולה — כושר ה־התאפקות שגילית ל־אחרונה, יתחיל לשאת פרי, ויקשור אליך בקשר אמיץ את ה־אדם שבקרבתו את מעוניינת זה מזמן.

תפסיק לריב עם חבריך לעבודה, בשביל מה זה כדאי ומה זה מועיל לך? הבעיה ה־מטרידה אותך תזכה ה־שבוע לתשובה ולהסבר. המרץ שאתה מוצא ב־עצמך פתאום, יעזור לך לפתור כמה מהבעיות המטרידות אותך. המ־שך לסייע לאדם הקרוב אליך לצאת מהמצב ה־קשה בו הוא נתון, בת מאזניים — נצלי את ה־רגיעה היחסית בחיי ה־חברה שלך לשיפורים באישיות ובמראה החיצוני. קצת טיפוח עצמי לא יזיק לך.

* * *

אל תחשוש לעמוד על דעותיך אפילו מול אדם חשוב ורם מעלה. הסבר את עמדתך וסמוך על ה־בנתם של אחרים. ה־רגע לו אתה מצפה יגיע השבוע, ותהיה לך הזדמנות לנצל או־תו לטובתך, בתנאי ש־תשמור על צלילות מחשבתך ועל כושר הניתוח שנחנת בו. בת עקרב — אל תדביקי לו את כל התכונות הטובות שאת מבקשת למצוא בגבר חלו־מותיך, הוא די מוצלח כמות שהוא.

* * *

צירוף נדיר של אופטימיות ומצב רוח טוב, יגרום לכך שהימים הקרובים יהיו אחת התקופות המאוש־רות ביותר במחצית זו של השנה. זה הזמן ל־התנער מכל היסוסיך ו־פקפוקיך, ולהתקדם ב־צעדים בטוחים לקראת המטרה שהצבת לעצמך. סיכויי ההצלחה כולם לצידך, ואם תחמיץ ה־פעם את ההזדמנות הה־יה לך סיבה להאשים את עצמך במשך זמן רב. אל תהסס לבצע את כל המשימות שהצבת לעצמך בעבר.

* * *

אתה מציב בפניך משימות בלתי אפש־ריות, כדי שיהיה לך תירוץ לשבת ב־שקט ולא לעשות כלום. אם תציב לעצ־מך מטרות ריאליות, יש סיכויים שתוכל ל־הגיע לכמה מהן בק־רוב, כי הכוכבים ל־טובתך. בת גדי — צפויה לך הצלחה רו־מנטית שעד כה לא העזת אפילו לחלום עליה, כדי להיות מו־כנה לה שפרי את חיצוניותך ואת נ־מוסיך, ומה שחשוב מכל — היי טבעית.

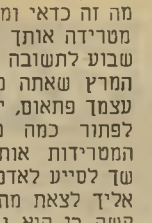

* * *

זה הזמן להאיט קמעה את התקדמותך ה־מהירה והמאומצת, ולבחון מחדש את ה־תכניות, המטרות, וה־אמצעים. אם תגיע ל־מסקנה כי משהו טעון שינוי, אל תהסס לעשות אותו מיד. אנשים בעלי עמדה והשפעה, אשר יש להניח שתהיה זקוק לעזרתם, יתייצבו ל־צידך. • קשיים בלתי צפויים במישור ה־משפחתי יעוררו דאגה מוגזמת מאד. בת דלי — הריב היה באשמתך. אל תאשימי אחרים במחדליך.

* * *

אתה ניצב בפני שורה ארוכה של אתגרים ו־בעיות, החייבות לבוא על פתרונן ללא דיחוי. מן הראוי שתדע מ־ראש כי אתה מצוייד בכל הכלים והכישורים שאתה נהנה מהם ה־דרושים להתמודדות מוצלחת עם רוב ה־בעיות הללו, כך שאם לא תעשה זאת, אל תאשים אלא את עצמך. חוג ידי־דיך עשוי להתרחב בימים הקרובים, תח־ליך שיביא עימו לטווח רחוק, שינויים דרסטיים באורח חייך המשפחתיים.

תמרורים

נחוג • יום הולדתה הראשון של **לואיזה כראון**, ילדה מתולתלת ותכולת עיניים הידועה כתינוקת המבחנה הרא־שונה בעולם.

נחוג • טכס הבר־מיצווה של **יוסף תמיר**, בנו של שר־המישפטים שמואל תמיר, בבית־הכנסת ישורון בירושלים, ש־בו עלה גם אביו לתורה בחגיגת הבר־מיצווה שלו.

הוענק • ציון לשבח בסיומו של קורס חבלני מישטרה לרב־פקד **אברהם ורדי** מן המטה הארצי של המישטרה, ולרס"ל **מאיר בוקובזה** מהיחידה המ־יוחדת של המישטרה ללוחמה בטרור. ה־ציון־לשבח הוענק לשניים על־ידי קצין־החבלה הראשי של המישטרה, ניצב־מיש־נה יוסף ווּרצמן.

הוענק • פרס בסך 60 אלף לירות לסטודנט **יהודה לוי**, תלמיד המחלקה למדעי־החי באוניברסיטת בר־אילן, מקרן המילגות שהוקמה על־ידי סיר אייזיק וולפסון. לוי, יליד מרוקו ואב לשני יל־דים לומד לתואר השלישי ועוסק בחקר מחלות צמחים.

נבחרה • כמלכת היופי העולמית, מיס יוניברס, **מריצה סיאלרו**, מלכת

מריצה סיאלרו
תאונה אחרי הטכס

היופי של ונצואלה בתחרות שנערכה ב־עיר פרת באוסטרליה. באותה תחרות לא הגיעה מלכת־היופי של ישראל, ורד פול־גר, אפילו למעמד הגמר. דקות אח־דות אחרי שהושם הכתר על ראשה של סיאלרו שבכתה מהתרגשות, התמוטטה הבמה ש־עליה נערך הטכס, אולם איש לא ניתגע.

נבחרה • כמלכת־העירום העולמית **כריסטי בלאמר**, בת ה־25, בטכס ש־נערך בעיר קיימברידג' שבאונטריו. בלא־מר, שהופיעה לתחרות כשהיא לבושה נעליים וכובע בלבד. היא עצמה סטודנטית למיסחר ואילו בעלה דיוויד בלאמר בן ה־35 הוא מורה לראיית־חשבון. שניהם נודיסטים.

מונה • על־ידי עצמו כמנהל הטל־ויזיה וכמנהל מחלקת־התוכניות של ה־טלוויזיה, **יוסף** („טומי") **לפיד**. לפיד נטל על עצמו תפקידים אלה נוסף לתפ־קידו כמנכ"ל רשות־השידור.

מונה • כמנהל הרשות לתיכנון כל־כלי הד"ר **עזרא סדן** תלמידו של פרופ־סור מילטון פרידמן, אביה הרוחני של ה־תוכנית הכלכלית הכושלת של ממשלת הליכוד, ובנו של מי שהיה ח"כ מטעם מפא"י, הפרופסור דוב סדן.

מונה • כמנהל חברת־התעופה של סוואזילנד, רויאל סואזי, אלוף־מישנה (מיל.) **ישעיהו גזית** בן ה־53, מי שהיה עד השבוע שעבר קברניט בכיר בחברת ארקיע. גזית הנושא את התואר בעל כנ־פי הטייס מיספר 1 בישראל, הוא מוותיקי טייסי חיל־האוויר, היה מייסד בית־הספר לטיסה, מפקד טייסת קרב, שמטוסיה היו ספיטפיירים וקצין המיבצעים של חיל־האוויר בימי מערכת קדש.

מונה • כסגני מנהלים בבנק דיס־קונט לישראל **יואב רקנטי**, בנו של דני, אחד מבעלי הבנק, ו**אודי רקנטי**, בנו של רפאל, אף הוא אחד ממנהלי ה־בנק. מינויים של שני אלה מסמל את חילופי הדורות בבנק דיסקונט, הנשלט על־ידי מישפחת רקנטי.

מונה • כמנהל חטיבת התעשיות ה־קלות במישרד התעשיה, **גד סואן**, מי ששימש עד כה כדובר המשרד. סואן משמש כדובר המישרד עוד מהתקופה שבה שר המיסחר והתעשייה היה חיים בר־לב. הוא שרת גם אצל השרים יגאל הורוביץ וגדעון פת.

שוחררה • **ג'ואן דרריק**, בת ה־46, רעייתו של בנקאי מניו־ג'רסי אחרי שהיתה חטופה במשך 42 שעות. כדמי כופר שילם בעלה סכום של 300 אלף דולאר. מייד אחרי ששוחררה עזרה ה־בולשת הפדראלית שניים החשודים ב־חטיפתה.

התפטר • ראש המינהל לשימור אנרגיה במישרד האנרגיה, **יואב הרפז**, אחרי שנתגלעו חילוקי דיעות בינו לבין שר־האנרגיה יצחק מודעי. יחד עם הרפז פרש גם יועץ המינהל, יהודה גזודהייט. התפטרותם של אלה מביאה לשיאו גל של התפטרות פקידים בכירים במישרד האנרגיה, אשר „לא הסתדרו" עם מידעי.

אושפזה • בבית־החולים בצפת ה־זמרת היוונית **אלפידה**, העורכת עתה סיבוב הופעות בישראל. אלפידה הזכורה מהאירוויזיון בזכות שירה סוקראטס מו־פר־סטאר עמדה להופיע בחורשת טל, אולם כאשר שהתה בקריית־שמונה, לק־תה בדימום והובהלה לבית־החולים. ימים אחדים קודם לכן בישרה אלפידה למע־ריצה כי היא בהריון.

מאושפזת אלפידה
תקרית בקריית־שמונה

נפטר • העיתונאי **יהודה קסטן**, חבר מערכת הארץ, מהתקף לב בגיל 52. קסטן החל את דרכו בעיתונות, אחרי שסיים את קורס החובלים הראשון של חיל־הים ולמד מישפטים באוניברסיטה ה־עברית. בשנת 1953 עבד **בעתון** זמנים. אחר־כך הצטרף למערכת למרחב והחל משנת 1960 הוא חבר מערכת הארץ. בהיותו בן 37 עבר לראשונה ניתוח לב פתוח, ושנים אחדות לאחר מכן עבר ניתוח לב פתוח שני. בעיקבות הניתוח כתב את סיפרו בלב פתוח שעורר הדים רבים ב־קרב הקוראים.

נפטר • הסופר והעיתונאי היהודי הצרפתי **ז'וז'ף קסל** בגיל 81. קסל החל את דרכו כטייס קרב בחיל־האוויר ה־צרפתי במילחמת־העולם הראשונה. במיל־חמת־העולם השנייה הצטרף לצבא צרפת החופשית בפיקודו של הגנרל שארל דה־גול ולחם כטייס קרב. יחד עם אחיינו, מוריס דרואון כתב שירת הפרטיזנים, הימנון המילחמה האנטי־נאצית בצרפת, שהתפרסם על־ידי איוו מונטאן. קסל כתב מיספר ספרים על ישראל ואת התסריט לסרט הדוקומנטרי חומה בירושלים.

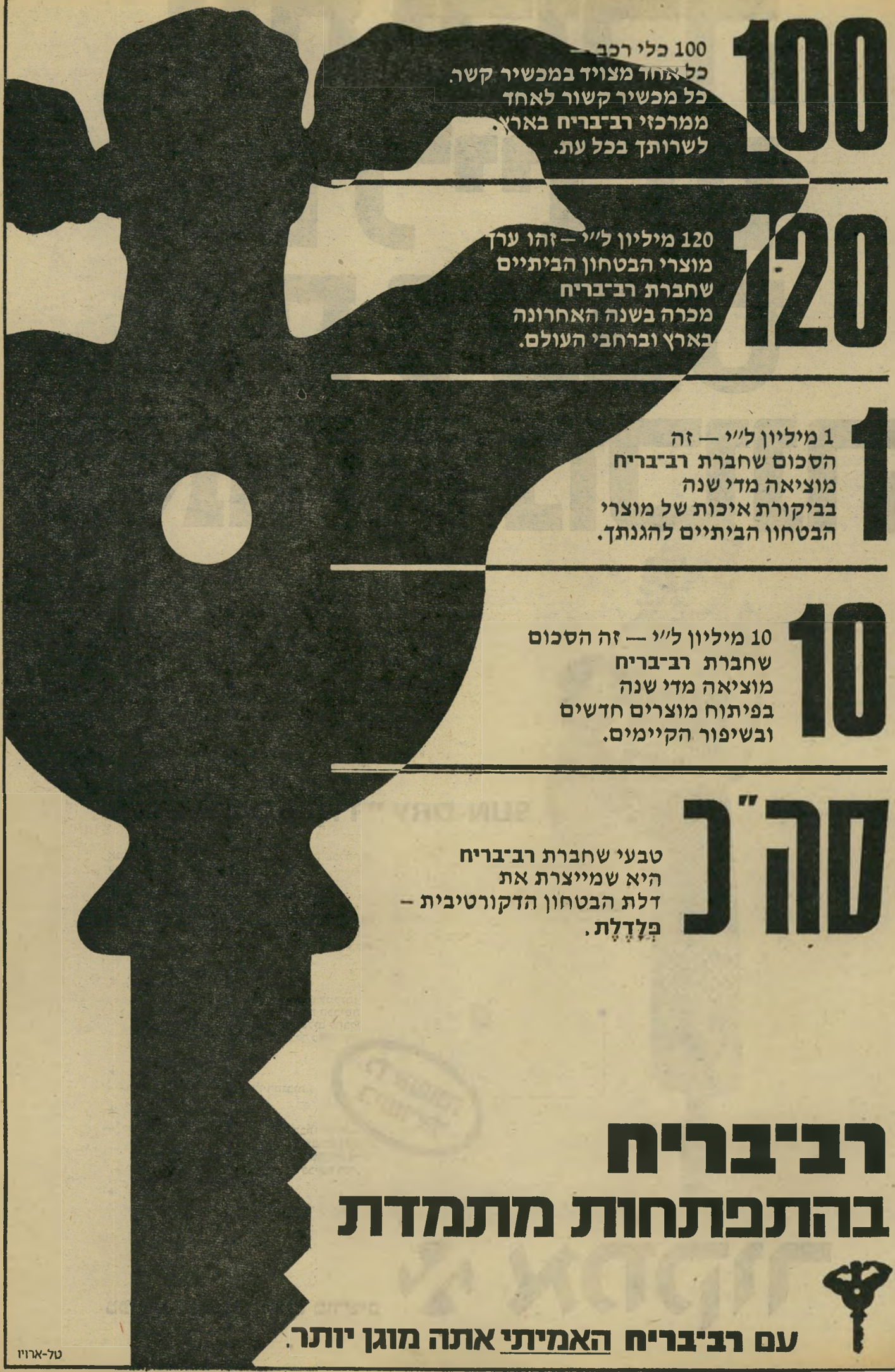

100

100 כלי רכב —
כל אחד מצויד במכשיר קשר.
כל מכשיר קשור לאחד
ממרכזי רב־בריח בארץ.
לשרותך בכל עת.

120

120 מיליון ל״י — זהו ערך
מוצרי הבטחון הביתיים
שחברת רב־בריח
מכרה בשנה האחרונה
בארץ וברחבי העולם.

1

1 מיליון ל״י — זה
הסכום שחברת רב־בריח
מוציאה מדי שנה
בביקורת איכות של מוצרי
הבטחון הביתיים להגנתך.

10

10 מיליון ל״י — זה הסכום
שחברת רב־בריח
מוציאה מדי שנה
בפיתוח מוצרים חדשים
ובשיפור הקיימים.

סה״כ

טבעי שחברת רב־בריח
היא שמייצרת את
דלת הבטחון הדקורטיבית –
פְּלָדֶלֶת.

רב־בריח
בהתפתחות מתמדת

עם רב־בריח האמיתי אתה מוגן יותר.

טל-ארוין

את יכולה גם לייבש וגם לכבס באותה מכונה.

אמקור גרנדה סאן־דריי SUN-DRY

אמקור גרנדה סאן-דריי - מכונת הכביסה שבלחיצת כפתור הופכת למכונת ייבוש.

★ **פעולה אוטומטית מלאה**
כל מה שעלייך לעשות הוא ללחוץ על הכפתור המתאים בתחילת פעולת הכביסה והמכונה תכבס, תשטוף, תסחט ותייבש בעצמה. את יכולה לעזוב את הבית בבוקר וכשתחזרי - כביסה נקייה יבשה ורכה תחכה לך.

★ **חסכון בעבודה ובזמן**
אין צורך להעביר את הכביסה ממקום למקום: מהמכונה לחבלי הכביסה, או ממכונת הכביסה למכונת הייבוש (למי שיש). אמרי שלום לחבלי הכביסה ולמקלות הכביסה שעפו לך מהיד או נשברו באמצע העבודה.

★ **פעולת סחיטה מהירה**
הכביסה יוצאת רכה, אפילו המגבות.

★ **פתרון לבעית המקום**
מקום לתלית הכבסים הינו בעיה בבתי דירות היום, כך הדבר גם בנוגע לאיחסון מכונת הייבוש. אמקור גרנדה סאן-דריי פותרת את שתי הבעיות. היא אינה עולה בגודלה על מכונת כביסה רגילה.

★ **בהישג יד**
בתוספת של כ־5,000 ל״י בלבד, יש לך מכונת ייבוש בתוך מכונת כביסה.

לראשונה בישראל

אמקור

מפיצים אמפא וסוחרים מורשים

פל-אויר

טומי לפיד בא לכנסת כדי לחגוג וליהנות מחנוכת חברי־הכנסת המחרפפים ✶

חיים לנדאו גרם לעוית של צחוק ✶ ששה חברי־כנסת מקבלים חוק ✶

מיכתב משוכפל מגלה לחברי הכנסת את פרטי פרשת הקציץ הרוצח

רצח בליטאני

תמונה המזעזעת ביותר של השבוע בכנסת: בחדר הסמוך למיזנון־הח"כים נמצא מכשיר־הטל־וויזיה היחידי שבבניין. מול המכשיר ישב טומי לפיד, כשהוא שרוע על כיסא, רגליו פשוקות וכולו זורח מאושר. זה היה שעה קלה אחרי שהוועד־המנהל החליט להדיח את ארנון צוקרמן.

משני צדדיו של טומי ומאחוריו, בחציי־גורן עגולה, הסתדרו כמה עשרות ח"כים, שנעדרו מאולם־המליאה, שבו התנהל באותה שעה הדיון על אחד החוקים החשובים ביותר: חוק ההשתמטות, שבא להסמיך את הממשלה שלא להפעיל את חוק־השרות־הלאומי לגבי בנות דתיות שאינן משרתות בצה"ל. אל הח"כים הצטרפה פמליה ססגונית של כתבים פרלמנטריים וכתבות.

הח"כים באו לראות את החדשות בטלוויזיה, אך בלי משים הסתדרו כך, שהמחזה כולו נראה כמו תמונת־מחזור של כיתה, כשהמורה יושב בתווך. ואולי זה נראה יותר כמו תצלום של פלוגת־חיילים, כאשר המפ־פא יושב באמצע, בחברת קציניו וסמליו, כשהוא שופע סמכות וביטחון עצמי, והטוראים עומדים מאחור.

לא היה ספק מיהו הבוס. טומי יכול עתה לספק את התשוקות העזות ביותר של הח"כים — שניות על המסך — או לשלול מהם סיפוק תשוקות אלה. הוא יכול לתבוע מכולם מנה יומית של התרפסות וחנופה. גדולי־האומה ידעו זאת היטב, והתנהגו בהתאם לכך.

איך מחקבל חוק

נאות קטנות: על שולחן הכנסת הונח, לקריאה שניה ושלישית, החוק שיזום על־ידי ועדת־החוקה־חוק־ומישפט, למורת־רוחו של שר־המישפטים. החוק קובע, כי הוועדה צריכה לאשר להבא שינויים באגרת בית־המישפט. אין זה חוק חשוב כל־כך, אבל זוהי סטירת־לחי לשמואל תמיר, האיש הפחות אהוב בכנסת.

החוק הובא לדיון כסעיף ראשון ביום השלישי שעבר. הישיבה נפתחה בשעה 16.00. בדרך כלל עוברות חמש־עשרה דקות עד שחברי־הכנסת — אותם שיש להם חשק להשתתף בישיבה — נכנסים לאולם.

כאשר עלה יו"ר הוועדה, דויד גלאס, על הדוכן, כדי לנמק את הצעת־החוק, ראה שהאולם כימעט כולו ריק, ויש בו רק קומץ מחייבי־החוק. לכן נאם רק שני מישפטים, ירד, וצ'יק־צ'ק נערכה ההצבעה. עוד לפני שרוב חברי־הכנסת הבחין במתרחש, כבר נתקבל החוק בקריאה שניה ושלישית.

באותו הרגע נוכחו באולם, מילבד יו"ר הישיבה משה מרון ודויד גלאס, רק חברי־הכנסת אמנון רובינשטיין, מרדכי סבידור ואני (כולנו הצבענו בעד) ושמואל פלאטו־שרון, שלא הבין מה מתרחש, ושלא הצביע. (היתה זאת אחת ההופעות הנדירות של פלאטו, שהגיע לבניין רק מפני שבאותו היום נערך דיון על הסרת חסינותו.)

ראוי הדבר להירשם: כך יכול להתקבל חוק בכנסת. בתהליך של שלוש דקות, בנוכחות ששה חברי־כנסת, שמהם אחד המציע, אחד היו"ר, ואחד אינו יודע עברית.

היסטריה של צחוק

כנסת סובית, כדבריה של שולמית אלוני, מ„עיי־פות מתכת". היא ממתינה לפגרה המיוחלת, כמו לישועה.

לרגע היה נדמה, כי הכנסת תפרוץ בהיסטריה המונית. לא היסטריה מפוברקת, צעקנית, המבויימת מדי פעם על־ידי ח"כים הזקוקים ל„סערה", אלא היסטריה סתם, אמיתית, ספונטנית, בלתי־מבוקרת.

זה קרה בעת הדיון על שבתון־הרכב. פתחתי בדיון זה, בעיקבות הצעה שלי לסדר־היום, והבאתי שוב את כל הנימוקים העניינים נגד הצעד המטופש. בראשית דברי אמרתי שהנושא כולו קיבל צביון דתי, מפני שנוסף לו יסוד מיסטי. המציעים נוהגים לפי הכלל הדתי הנוצרי הפוריטני, שכל דבר טוב לנשמה צריך לכאוב, וכל דבר כואב צריך להיות טוב לנשמה. השבתון לא יועיל במאומה, אך לדעת מחייביו יש לו השפעה „חינוכית", מפני שיכאיב. וזה יחדיר לציבור את תודעת הצורך בחיסכון האנרגיה.

מניתי את הצעדים החיוביים לחיסכון באנרגיה ש ל א נקטו (הנהגת שעון־קיץ, הפעלת תחבורה ציבורית בשב־

תות, ניצול־יתר של אנרגיית השמש, שיחרור מכוניות קטנות ממסים, שיפור התחבורה הציבורית, כדי להפכה נסבלת ומושכת). מניתי את האמצעים שבהם ישתמש הציבור כדי לבטל את רוע הגזירה (קניית מכונית שנ־ה למישפחה, שכירת רכב, שימוש במוניות, שימוש ברכב מיסחרי) שימנעו כל חיסכון בדלק. מניתי את התוצאות השליליות (היעדרות המונית מהעבודה, הנהגת שבוע־עבודה של חמישה ימים אצל חלק מהציבור, שיבוש ההליכי המשק, סגיעה במוראל הציבורי והעמקת הרגשת המועקה והמחנק.)

אחרי דיבר מרדכי וירשובסקי, שאמר דברים דומים.

השר חיים לנדאו קם להשיב. הוא לא הפריך אף אחד מן הנימוקים שלנו, אך הפליג בסיפורים על מצוקת האנרגיה. תוך כדי כך ציטט את עצמו ארוכות, קרא מן הפרוטוקול דברים שאמר בפעמים קודמות. הוא דיבר חמש, עשר, עשרים, שלושים דקות, ובאולם גבר אי־השקט.

מישהו התחיל לנחך. אחריו שני ושלישי. לפתע היה האולם מלא חברי־כנסת שצחקו בגלוי או בסתר. ואילו לנדאו, שלא הבחין מה קרה ולמה, המשיך לדבר כארבעים דקות — הכל כדי להסביר מדוע א י ן לקיים דיון על נושא זה בכנסת.

באולם גברה אווירה היסטרית של התפרקות, כמו אצל ילדים עייפים.

חששתי שבכל רגע תפרוץ סערה של צחוק גלוי. זה היה קורה, אילו המשיך לנדאו עוד חמש דקות. למרבה מזלו, סיים. אך גם כך זה היה מביך מאד.

צחוק, צחוק — אך הקואליציה הורידה את הצעותינו מסדר־היום.

מה קרה באמת?

נושא העיקרי של פעולתי השבוע היה רחוק מאד מלהיות מצחיק. היה זה סיבוב נוסף במאבק על טוהר־הנשק של צה"ל — פרשת הקציץ־הרוצח במיבצע ליטאני.

פתח את הסיבוב הרמטכ"ל עצמו, כאשר הזמין אליו איש של גוש־אמונים, שהוא כתב של ידיעות אחרונות, וסיפר לו על פרשת הקציץ — בעוד שהצנזורה הצבאית, הכפופה לו, מוחקת כל מילה על פרשה זו הנשמעת מפי אחרים, וביכלל זה גם פסקי־הדין של שני בתי־המישפט הצבאיים שטיפלו בפרשה.

אמר הרמטכ"ל: „הוא (הקציץ) עמד יחידי וללא עזרה לפני סיטואציה קיצונית, שלדעתי היה בה כדי לאיים על חייו, ושיקול־הדעת שלו היה צריך להיות מהיר ביותר."

היתה זאת גירסה משכנעת. היתה בה רק צרה אחת: אף לא מילה אחת ממנה היתה אמת. לפי הקביעה של בית־המישפט, שנתקבלה פה אחד, הקציץ לא עמד יחידי וללא עזרה, הסיטואציה לא היתה קיצונית, לא נשקפה שום סכנה לחייו של הקציץ, שיקול־הדעת שלו לא היה צריך להיות מהיר. להיפך: המיקרה קרה אחרי תום הקרבות, בשטח שהוחזק בידי צה"ל, ללא קשר ללוחמה.

שני חברי־כנסת מכובדים הגיבו מייד. דויד גלאס, איש המפד"ל, יו"ר ועדת־החוקה־חוק־ומישפט (שהיא הוועדה החשובה ביותר בכנסת) ושמואל טולידאנו, איש ש"י, יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, פירסמו מיכתב שבו קבעו כי הרמטכ"ל משקר. נדמה שלא היה עוד מיסמך חמור כזה בתולדות הכנסת.

המעשה של השניים עורר תגובה נזעמת בכנסת ומחוצה לה, מצד חסידי ארץ־ישראל־השלמה. זוהי, אגב, עובדה המעוררת למחשבה: מדוע דווקא אנשי ארץ־ישראל־השלמה מגינים על פשעי־מילחמה? על מה זה מרמז? על עיוות נפשי, המביא את בעליו להשקפה מעין זו (קנאות לאומנית + הצדקת פשעים נגד הזולת)? ואולי על המגמה הנסתרת של חסידי־הסיפוח, המבקשים לחסל את האוכלוסייה הערבית בצורה זו או אחרת?

(ח"כ נכבד, שביקר באחת ההתנחלויות בגדה, סיפר לי השבוע, כשכולו מזועזע, כי אנשי ההתנחלות אמרו לו בגלוי, שיש לגרש את כל האוכלוסייה הערבית מן הגדה, ובמיקרה הצורך אין לפסול גם שיטות של השמדה גופנית.)

בין המאשימים את גלאס וטולידאנו היו גם אנשים תמימים, שהיה נדמה להם כי הקציץ הרג שבויים בסערת הקרב. על כן סברו שאין להתייחס אל הפרשה בחומרה יתרה. נוכחתי לדעת שמילבד שניים־שלושה, פשוט אין חברי־הכנסת וחברי־הממשלה יודעים את פרטי הפרשה.

כעבור יום אישר זאת ראש־הממשלה־בפועל, ייגאל ידין, בטלוויזיה, כאשר הכריז שאין לו מושג על הפרטים. וכי לא קרא את פסק־הדין של בית־המישפט הצבאי (!)

נקטתי על כן שיטה חדשה. כתבתי מיכתב ארוך. שבו פירטתי את הפרשה — מה התרחש במקום, מה היתה גירסת הנאשם, מדוע הופרכה, מה החליטו שני בתי־המישפט, ועל סמך מה. שיכפלתי את המיכתב ומסרתי את העותקים אישית לכל חברי־הכנסת שנכחו במישכן. עשרות מהם חזרו אלי מייד, כשהם חיוורים ומזועזעים עד למעמקי נשמתם. „לא היה לי מושג שזהו מה שקרה!" אמר אחד. „אילו ידעתי, הייתי מצביע אחרת כאשר העליתם את העניין!" אמר אחר. ראשי־מיפלגות ביקשו ממני העתקים נוספים, באמרם שברצונם להביא את הדברים לידיעת עמיתיהם.

העיתונים ניסו לפרסם את מיכתבי. הצנזורה הצבאית אסרה זאת, והתירה רק את פירסום ההקדמה והסיום.

לפיד (מזי הפגנת העיובדים נגד הדחת צוקרמן)
חגיגה של ניצחון

השר לנדאו
רעמים של צחוק

(המשך מעמוד 17)

את גירסת האמת אסור היה לפרסם — אחרי שהרמטכ"ל פירסם גירסת־שקר, כדי להצדיק את החלטתו המחרידה.

כאשר הופיע שר־הביטחון במישכן הכנסת באותו היום, עטו עליו כמה ח"כים וביקשו ממנו לאשר או להכחיש את הדברים שפירטתי. עזר וייצמן, שאינו שקרן, אישר להם שגירסתי היא האמת.

היו"ר אוסר לפרסם

ה דברים שאימר חברי־כנסת מעל דוכן הכנסת אינם כפופים לצנזורה. אולם במיקרים יוצאי־דופן יש ליו"ר הישיבה הסמכות לאסור לפירסום דברים של ח"כ. סמכות זו מופעלת רק לעיתים רחוקות.

כל העיתונאים המתינו לכך שאקרא מיכתבי בנאום מעל דוכן הכנסת, כדי לאפשר את פירסומו. ההזדמנות באה ביום השלישי, בעת הדיון על מישרד־המישפטים. הכל ניחשו שאנאם על פרשת הקצין הרוצח. קצין־הצנזורה התיישב ביציע ברגע שפתחתי בדברי, מוכן לזינוק, וגם יו"ר־הישיבה, בנימין הלוי, היה דרוך מראש.

יו"ר גיאם
האם הרמטכ"ל עומד —

הוא הפסיק את דברי לפני שיכולתי לפרט את הדברים — וברגע שירדתי מן הדוכן אסר לפרסם חלקים מגאומי, הנוגעים לפרטי הפרשה — מבלי לציין מה בדיוק אסור.

אפשר היה להסיק כי במישטר הישראלי, הצבא אינו כפוף לכנסת, והרמטכ"ל עומד מעל לפרלמנט — כמו ברפובליקת־בננות דרום־אמריקאית.

שעה קלה לפני שעליתי לנאום, ניגש אלי אחד הסדרנים והביא לי מיברק, שנתקבל זה עתה במישכן הכנסת. וזו לשונו: „ח"כ אבנרי אתה משתף פעולה עם האוייב הנאצי־סובייטי נאצי־איסלאמי חדל להשמיץ את הרמטכ"ל דויד הלוי גרינברג."

איני יודע עם איש כזה קיים, ואם הוא שפוי. אך מי ששלח את המיברק מסמל, מן הסתם, את הגישה של חלק מסויים של הציבור. היה ברור לי שלא ארכוש פופולריות בפעולה זו, ושהדבר לא יוסיף לבריאותי הגופנית והפוליטית. אך לשם כך אני נמצא בכנסת.

ואלה הדברים שנרשמו בפרוטוקול:

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה,

יש לי להגיד רבות על שר־המישפטים הזה ועל מערכת־המישפטים במדינה כיום; על הפרת ההתחייבות החגיגית לחוקק חוקה, שתבטיח סוף־סוף את זכויות האדם; על הרי ההבטחות החגיגיות לחקיקה שהולידו עכברים של מעשים; על ההתמוטטות של שילטון־החוק, המתבטאת בחוק ההשתמטות משירותי לאומי, בחוק הפקעת האדמות של הבדואים, בהחמרת חוק־לשון־הרע, על ההסתערות על חופש־העיתונות, שהתבטאה באותה החמרה של חוק־לשון־הרע והאשמת עיתון בפשע פלילי־ביטחוני ביגלל פירסום מיכתב למערכת, ועוד ועוד ועוד.

אבל, אדוני היושב־ראש, אני מוותר על כל הנושאים האלה, עם כל חשיבותם העצומה, מפני שמוזקרת לעינינו בעייה מישפטית אקטואלית חמורה, שאי־אפשר שלא להתייחס אליה: שילטון החוק על צה"ל ובתוך צה"ל.

אדוני היושב־ראש, ועדה בראשות השופט מאיר שמגר המליצה המלצות חשובות ומרחיקות־לכת. נדמה לי שהן מקובלות גם על שר־המישפטים. בין השאר המליצה על ביטול הסמכות, המופקדת בידי הרמטכ"ל ואלופים אחרים, להעניק חנינה למי שנשפט בבית־מישפט צבאי, או להמתיק את עונשו, וכן המליצה להעמיד מישפטן בראש בית־מישפט לעירעורים של צה"ל. הצעות אלה לא נתקבלו על מערכת־הביטחון. ליתר דיוק, הן נפסלו על־ידי הרמטכ"ל.

לפני כמה ימים העניק הרמטכ"ל ראיון לאיש גוש־אמונים, כתב ידיעות אחרונות, ובראיון זה ניסה להסביר את התנגדותו להמלצות אלה, וגם את מעשיו בפרשות מסויימות שהתעוררו בזמן האחרון. וכה אמר הרמטכ"ל: „לעיתים אנו שולחים יחידות קטנות לפעולות רחוקות, והן מנותקות מכוחות גדולים וממפקדים בכירים. אנו אומרים למפקד היחידה: כשאתה שם — אתה הרמטכ"ל, ואתה שוקל ומחליט. על עבירות שנעשו בנסיבות כאלה של מתן שיקול־דעת, חייבת להיות למפקדים בכירים סמכות חוקית, הן להמליץ על החמרת העונש והן סמכות להקל בעונש."

ומוסיף הרמטכ"ל — אני מזכיר זאת כקוריוז — „יש, לעומת זאת, נושאים, שאין בהם מקום לשום שיקול־דעת: לא נוגעים בשלל, אין מתנהגים התנהגות שאינה הולמת, אין מחילה על עבירות־תנועה."

אדוני היושב־ראש, מה חסר במישפט הזה? מה חסר ברשימת הדברים שאין עליהם מחילה? יש עבירות תנועה, ביזה, אולי גם אי־חבישת כומתה. חסר ברשימה זו דבר אחד: שאין מחילה על הריגת שבויים, שאין מחילה על הריגת אזרחים. זה חסר. אני מזכיר זאת דרך אגב. כדבר הצריך לזקר אוזן.

אבל מה טיב הטענה עצמה שבפי הרמטכ"ל? שולחים מפקדים צוערים לפעולות רחוקות, הם מנותקים מהפיקוד העליון, ולכן תיתכן טעות בשיקול, במהלך הפעולה. יש להתחשב בזה במיוחד, ורק מפקד קרבי יכול להתחשב בזה.

האמנם? אתה, אדוני היושב־ראש, היית שופט צבאי בפרשה מסויימת שבה בוצעו פשעי־מילחמה חמורים ביותר, וקבעת סטנדרטים מסויימים להתנהגות לוחמים.* מה אומר לנו פה הרמטכ"ל? אינני מגלה שום סוד צבאי, לפני כמה חודשים העניק הרמטכ"ל המתקת עונש לאדם, חייל הג'א, שרצח עובר־אורח ערבי בחוצות ירושלים. הוא הורשע ונדון לעונש־מאסר ארוך גם בערכאה הראשונה וגם בערכאה השניה. ואילו הרמטכ"ל העניק לו, למעשה, חנינה: שלוש שנות־מאסר. מזה יורד שליש, כך שהאיש כימעט לא יישב בכלא.

האם זהו המיקרה של מפקד צוער שנשלח הרחק מעבר לקווי האוייב, ושטעה בשיקול בנסיבות קרביות מיוחדות, כך שלמפקד בכיר צריכה להיות הסמכות להחמיר או להמתיק את עונשו? האם זוהי תשובה לקביעתה של ועדת השופט שמגר?

לפני שאמשיך, אדוני היושב־ראש, ארשה לי הערה אישית. בראשית 1973, אחרי התקרית האומללה שבה הופל מטוס אזרחי לובי בעיקבות טעות בשיקול, עמדתי על הדוכן הזה ואמרתי לידידי דדו, דויד אלעזר, שישב בתא־היועצים באולם המליאה: אתה חייב להתפטר, מפני שרמטכ"ל, השוגה תחת לחץ מישגה כזה — אין לסמוך עליו בנסיבות חמורות יותר. העצה הזאת לא נתקבלה. ואני חושב שאילו היה דדו המנוח, ידידי, מקבל עצה זאת, מוטב היה לו ומוטב היה לעם ישראל.

ואני מדבר על אדם שהחשבתי אותו כידיד, שאהבתי והערכתי אותו.

אין לי שום דבר אישי נגד הרמטכ"ל הנוכחי. שום דבר. נדמה לי שמעולם לא דיברתי איתו מישפט אחד. אין לי התייחסות אישית אליו כאשר אני מעלה נושאים אלה. העמדה שנוקט הרמטכ"ל בעניין אלון־מורה אין לה שום נגיעה לעניין. אפילו היה נוקט עמדה הפוכה בפרשת אלון־מורה, הייתי אומר את אותם הדברים.

I

II

(צילה מנוסי ב„לוח הכפול")

אדוני היושב־ראש, שני יושבי־ראש של ועדות בכנסת, חברי־כנסת מכובדים, שאינם חברי סיעתי, יצאו השבוע בפומבי בהאשמה שאין חמורה ממנה: שהרמטכ"ל לא אמר אמת. הם השתמשו במילה „שקר". הם התייחסו לקטע שפורסם באותו ראיון, באישור הצנזורה הצבאית. הקטע אומר לגבי המיקרה המסויים של הקצין־הרוצח במיבצע ליטאני — — —

גאולה כהן: באיזו רשות אתה קורא לו רוצח? באיזו זכות אתה קורא לו רוצח? יש לכם תאוות־רצח לרצוח כל מה שטוב במדינה? איך אתה יכול לקרוא לאדם, שאפילו שופט לא קרא לו רוצח, בשם רוצח?

אורי אבנרי: איזו חוצפה יש לך להגיד דבר כזה? שמונה שופטים בשתי ערכאות — וביניהם שופט בית־המישפט העליון — הרשיעו אותו ברצח בכוונה תחילה. האם יש לך סמכות של עירעור?

גאולה כהן: קראתי את גילוי־הדעת שלך.

אורי אבנרי: אני מדבר על פסקי־דין של שני בתי־מישפט, שאין עליהם עירעור. פסק־הדין הוא סופי. זהו פסק־דין חלוט. האיש הורשע ברצח. אין עוד עירעור על־כך.

עמוס הדר (הורביץ): לא שמעתי אותך מדבר בחמת־זעם כזאת על רוצחים מן הצד שכנגד.

אורי אבנרי: כן"ל, בדיוק אותו דבר. בעיני אין שום הבדל בין רצח לרצח.

אמנון לין: נדמה לי שהורשע בהריגה.

אורי אבנרי: הוא הורשע ברצח בכוונה תחילה.

גדעון האוזנר: אם כך, היה נדון למאסר־עולם.

אורי אבנרי: בית־המישפט הצבאי אינו חייב לה־טיל עונש של מאסר־עולם. הרי לכן מובאים אנשים כאלה למישפט צבאי, ולא למישפט אזרחי.

יו"ר טולידאנו
— מעל לכנסת?

למה הובא ישראל לדרמן לפני בית־מישפט צבאי, ולא לפני בית־מישפט אזרחי? האם עבר עבירה צבאית? הוא רצח ברחוב! אדם הולך ברחוב, שולף עוזי ורוצח אדם. למה הובא למישפט צבאי? מסיבה פשוטה: בבית־מישפט אזרחי, מי שמורשע ברצח, דינו מאסר עולם. זהו עונש־חובה. במישפט צבאי אין חובה כזאת. זוהי אחת הסיבות.

אני רוצה לומר לשר־המישפטים באופן ענייני: חייב להיות תיחום ברור בין הסמכויות של בית־המישפט הצבאי ובין הסמכויות של בית־המישפט האזרחי. פרשת לדרמן לא באה בעיקבות פעולה צבאית. היא לא היתה קשורה בצבא. אילו היה אזרח, שאינו לובש מדים, עושה את אותו מעשה, האם זה היה משנה את אופי המעשה?

גאולה כהן: כאשר שחררו 76 רוצחים, שהיו רוצחים לכל דבר, איפה היית? איפה היתה הצעה לסדר־היום שלך בנושא?

הרמטכ"ל אמר על הקצין, שרצח במיבצע ליטאני: „הוא עמד יחידי וללא עזרה, לפני סיטואציה קיצונית, שלדעתי" — דעת הרמטכ"ל — „היה בה כדי לאיים על חייו, ושיקול־דעתו היה צריך להיות מהיר ביותר." היו שני בתי־מישפט — שלושה שופטים בערכאה הצבאית הראשונה, וחמישה שופטים בערכאה הצבאית לעירעורים, וביניהם שופט בית־המישפט העליון, שני מפקדי־חטיבות קרביים, וביניהם אחד שהיה חייל קרבי במיבצע ליטאני. ובכן, לא רק שופטים אלא גם מפקדי־חטיבות חיילים קרביים לדוגמה. שני בתי־המישפט אמרו שהגירסה הזאת של הרמטכ"ל, שכרגע קראתי אותה מופרכת מיסודה. היא נפסלה על־ידי שני בתי־מישפט, על־ידי שמונה שופטים בסך הכל, פה אחד.

אדוני היושב־ראש, לרמטכ"ל ניתנה בחוק הסמכות להמתיק דין. עדיין יש לו סמכות כזאת. אך לרמטכ"ל אין שום סמכות עירעורית על פסק־הדין עצמו. אין הרמטכ"ל יכול לומר שבית־המישפט לעירעורים טעה, שהגירסה שבית־המישפט קיבל אינה נכונה, ואילו הגירסה של הנאשם, שהופרכה מכל וכל — היא נכונה. בא הרמטכ"ל, ותוך ניצול הצנזורה הצבאית, גונז את העובדות שנקבעו על־ידי שני בתי־המישפט, על־ידי שמונה שופטים, ובמקומן הוא מציג לציבור גירסה שבית־המישפט אמר שהיא שקר מאלף עד ת"ו. במישפט הוכח שהיא שקר. לא רק שהשופטים לא האמינו לנאשם, בדיקה לאחר־המוות של הגופות, בדיקה בפוליגרף — — —

גאולה כהן: — — —

אורי אבנרי: את מדברת בעזות־מצח. את מדברת גבוהה־גבוהה, ואינך מכירה את העובדות כלל.

גאולה כהן: זו אמת לאמיתה.

היו"ר בנימין הלוי: זמנו של חבר־הכנסת אבנרי תם. העובדות האלה אינן לפירסום. בזה סיימת.

גאולה כהן: המדינה הזאת בכלל יצאה מדעתה.

אורי אבנרי: את מגינה על פושעי־מילחמה. זה הופך אותך פאשיסטית. לא הדיעות שלך, שאפשר להתווכח עליהן, אלא היחס שלך לפשעי־מילחמה.

(המשך בעמוד 50)

* בנימין הלוי גויים למילואים והיה אבי בית־המישפט הצבאי שדן את רוצחי כפר־קאסם.

המועצה המקומית מעלות-מתאם פעולות הממשלה בגליל · מרכז הכוונה לערי הפיתוח

מודיעים על מבצע מיוחד לזוגות צעירים ולאחרים בחסות

שר הבינוי והשכון מר דוד לוי

"לעלות למעלות"

פתרון לדיור ותעסוקה מובטחת

לעלות למעלות פרושו לחיות בגליל הירוק והנפלא. לעלות ולקבל עבודה. רק מי שרוצה לשפר את איכות החיים שלו ימצא את מקומו במעלות הצעירה והמתפתחת.

דיור

החל מ־20,000 ל"י במזומן תוכל לרכוש דירה בת 3—4 חדרים (לבעלי זכאויות מכסימליות)
מחירי הדירות החל מ־336,000 ל"י ועד 504,000 ל"י כולל מ.ע.מ.

שכירות: שכר דירה מסובסד, דירות בנות 3 ו־4 חדרים מ־600 ל"י עד 860 ל"י לחודש.
אפשרות ל"בנה ביתך": רכישת מגרשים ממינהל מקרקעי ישראל ובניה עצמית של בתים.
משכנתאות: גדולות. לא צמודות בתנאים נוחים

במעלות דרושים עובדים מקצועיים למפעלי התעשיה והשירותים:

מפעל כור בבקוק: מנהל ביקורת — הכישורים: מהנדס אלקטרוניקה, (רכיבים) עם נסיון בביקורת איכות וכושר ארגון. סגן מנהל ייצור — מהנדס תעשיה או מהנדס מכני, נסיון בניהול וכושר ארגון.
מפעל מ.ג.ט.: הנדסאי מכונות, מסגרים־רתכים, עובדים בלתי מקצועיים ללימוד מקצוע.
מפעל גיבור: תופרות, עובדות ביקורת.
מפעל תע"ש: רתכים, חרטים, עובדי ייצור.
מפעל וולקן למצברים: פועלים בלתי מקצועיים אשר יקבלו הכשרתם במפעל.
מפעל אלסינט: מהנדסי אלקטרוניקה, חשמל מכונות וייצור, מהנדס שיווק אלקטרוניקה, הנדסאי אלקטרוניקה וייצור, מבקרי אלקטרוניקה מנוסים, טכנאי ייצור, מסגרי זיווד, כרסמים, טכנאי אלקטרוניקה, פחחים מעולים, מכשירן, בוגרי בי"ס מקצועיים למכונות ולמחכת, עובדי אלקטרוניקה, מנהל מחלקת מעגלים מודפסים, מהנדס ייצור עם רקע באלקטרוניקה, מנהל מחלקת רכש מקומי, מנהל ענף הנדסה.
מועצה מקומית: עובדים סוציאליים, עובדי נוער וקהילה, גנן ראשי, מזכירה בכירה, רכז קליטה, מהנדס בנין.

מענקים נוספים: העובר למעלות, יתגורר בה ויעבוד בה יקבל מענק כספי נוסף: למשפחה — 30,000 ל"י לבודד 17,000 ל"י.

קבלת קהל: תתקיים ביום שני, 6 באוגוסט 1979 בבית "בני-ברית", רחוב קפלן 10 תל-אביב משעה 14.00 עד 18.00.

ערי פיתוח חיים של איכות — הגליל קורא לך

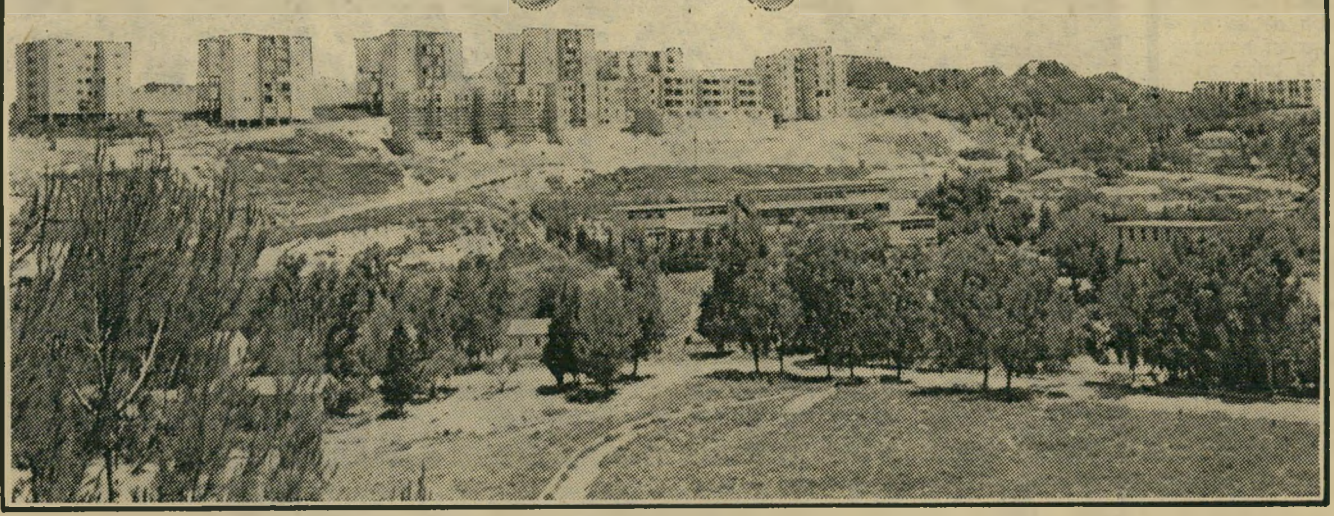

אנשים בעולם

הלורד הצעיר ביותר של בית המלוכה

תמונה זו מנציחה את הופעתו הפומבית הראשונה של לורד פרדריק וינדזור, הנחשב ללורד הצעיר ביותר של בית־המלוכה האנגלי. הוא ניראה כשהוא מובל לטכס ההטבלה על־ידי המלכה אליזבת ואמו, הדוכסית מקנת.

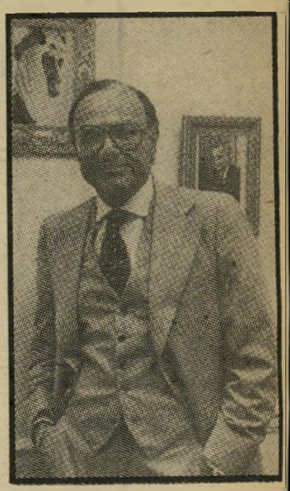

דויד מיזרחי:
כל הסקופים

זהו האיש הנחשב כבעל ה־מיספר הגדול ביותר של סקו־פים מן העולם הערבי. דויד מיזרחי, יהודי ממוצא לבנוני, מפרסם בניו־יורק עיתון של איש אחד בשם: מידלאיסט ריפורט, הנחשב לבעל הנתו־נים הכלכליים המדוייקים ביו־תר וכבעל הסקופים המתימנים ביותר מארצות ערב. מיזרחי ניזהר מלבקר בישראל, בטענה שהוא רוצה לשמור על מהי־מנותו ועל האובייקטיביות שלו. הוא מפיץ את עיתונו למינויים בלבד, וכשנשאל על כמות התפוצה ענה: „זה כמו לשאול אדם כמה פעמים הוא שוכב עם אשתו בשבוע."

אינגריד ברגמן:
צריך אומץ בחיים!

יד ביד הולכות להן שתי ה־נשים שבתמונה בוויא־ונטו ש־ברומא. אינגריד ברגמן ואיזבלה רוסליני, בתה של אינגריד מן הבמאי רוברטו רוסליני, שנפ־טר לפני כמה חודשים. בגיל 64 נאבקת השחקנית הוותיקה במחלת הסרטן, כשהיא ממשי־כה לשחק על הבד, ובהצלחה, לבלות ולהופיע בציבור. „אני מקבלת כל מה שבא עלי," היא אומרת. „בחיים צריך אומץ!"

ראש עיריית ניו־יורק:
בין מאליגן לגודמן

שלישיית הנגנים הנראית בת־מונה, נוצרה תוך־כדי הופעה חיה בפסטיבל ניו־פורט, הגדול ביותר בשטח הג'ז, שבין הפסטיבלים ה־מוסיקליים הנערכים בעולם. באמ־צע נראה אד קוך, ראש עיריית ניו־יורק, כשהוא מנסה כוחו בסכ־סופון בין שני נגנים מיקצועיים: ג'רי מאליגן (משמאל) ובני גודמן (מימין). המאזינים הופתעו לגלות כישרון מוסיקלי בראש־העיר ואז אמר קוך: „איך אפשר שלא להר־גיש מוסיקלי כששניהם מנגנים?"

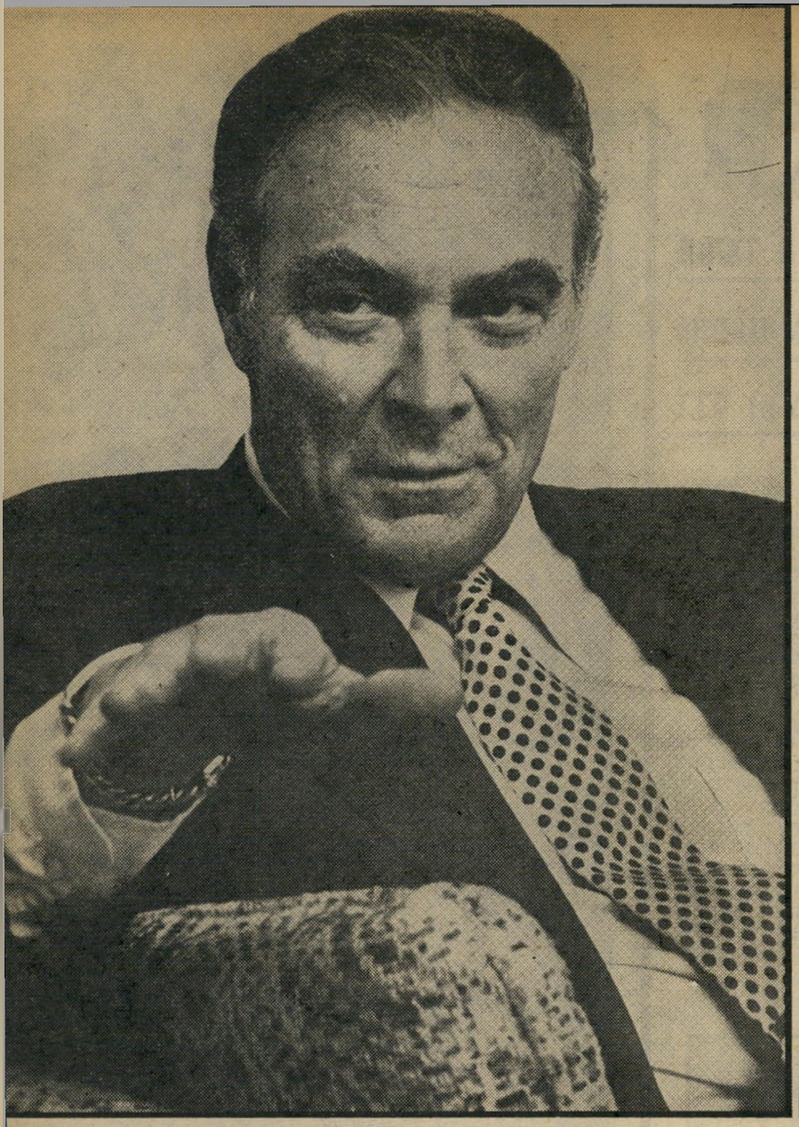

גנרל אלכסנדר הייג: „אם אהיה נשיא אדאג לכך שארצות־הברית תכשיל את ברית־המועצות!"

מי שהחליף באחרונה את מדי הגנרל שלו (בתמונה הימנית) בחליפה אזרחית (בתמונה משמאל), הוא גנרל אלכסנדר הייג (53), שסיים את תפקידו כמפקד נאט"ו וחזר לארצות־הברית, כשהוא עורך מסע הרצאות באוניברסיטות. אם כי רשמית טוען, מי שהתנגד בשעתו לביטול השימוש בפצצת הניוטרון, כי אין לו כל „כוונות פוליטיות", ברור לכל כי הוא ירוץ במירוץ לנשיאות ארצות־הברית. התומך הנילהב ביותר שלו הוא ד"ר הנרי קיסינג'ר, הטוען: „הייג יכול להיות נשיא." אם כי להייג עבר קרבי מפואר, הכולל את קוריאה ווייט־נאם, הוא נחשב תמיד לדיפלומט. דיעותיו בלתי מתפשרות: „ארצות־הברית חייבת להוכיח עצמה כמסוגלת להנהיג את העולם החופשי ולהכשיל את ברית־המועצות ומזימותיה בעולם השלישי." כמי שמאחוריו קאריירה של איש מבריק ועלייה מסחררת בסולם הדרגות, מפתיע הייג בהיותו מוסיקלי כימעט־מיקצועי: הוא מתופף ג'ז ואשתו פסנתרנית מיקצועית.

מריאן תורפ: עם ג'רמי – לעולם!

כשג'רמי תורפ מוקף בסוללת עיתונאים, המקדמת את פניו בבואו לשמוע את גזר־הדין „זכאי", נעלמה תשומת־הלב מאשתו מריאן. אך האשה האמיצה, שהודיעה: „אתמוך בג'רמי לעולם", היא דמות מיוחדת במינה. היא ויתרה על קאריירה כפסנתרנית מיקצועית מחוננת, תלמידתו וידידתו של המלחין בנג'מין בריטן, כשנישאה בשעתו לדוכס איירהוד, מי שייסד את פסטיבל אדינבורו. היא התגרשה ממנו לאחר שבגד בה בגלוי עם מזכירתו, וכמו באותה שערוריה, כן גם היום, אטמה אוזניה לכל רכילות וזכתה לכינוי „אצילה אמיתית".

טוויגי: להיות אמא פלוס כמה קילוגרמים

קשה לזהות באם המאושרת הטובלת בבריכה עם בני מישפחתה, את מי שהיתה בשנות ה־60 הסופר־מודל הרזה והיקר ביותר בעולם. אבל העובדה בעינה נשארת: כך נראית היום טוויגי בחברת בתה קארלי בת חמשת החודשים ובעלה, השחקן מייקל ויטני. למרות שהיום עמוסה טוויגי בכמה קילוגרמים נוספים, היא עדיין זוהרת ולא ויתרה על קאריירה: היא מופיעה בסרט הנה באה הכלה, כשהיא משמשת נערת חלומות של תעשיית הזיות.

אנשים בעולם

מוחמד עלי:

„הפעם אני פורש, בכל הרצינות!"

מוחמד עלי, המכונה „פה גדול", מפגין בשתי תמונות אלה, מן האחרונות שפורסמו, שתי אפשרויות לקאריירה חדשה, שתחליף את קאריירת האיגרוף שלו. „הפעם אני מתכוון לפרוש בכל הרצינות," טען עלי בראיון עיתונאי, אחרי שסירב לחתום על חוזה הופעות חדש, שהבטיח לו רווח של 50 מיליון דולר. כהוכחה לכך שהוא מוכשר גם בשטחים אחרים, הצטלם בגרמניה למודעות־פירסומת של מיץ תפוזים, כשהוא מודיע שכוחו גיסחט מן הוויטמינים שבמשקה (למעלה), וכשהוא מתופף על תופים במועדון לילה (למטה). לבד מאלו, מבטיח עלי שהוא מתאים גם לבד הקולנוע, אך נראה כי השטח החזק ביותר שלו היה ונישאר: יחסי־ציבור.

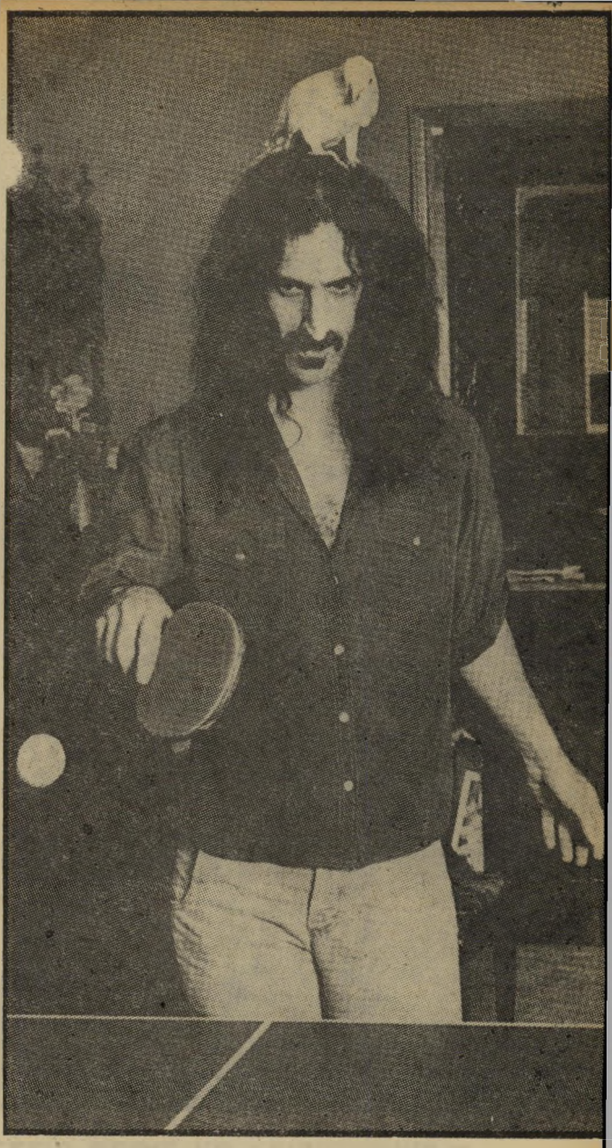

פראנק זאפא: „אינני אנטישמי!"

כשהוא משחק פינג־פונג ותוכי על ראשו, מקבל פראנק זאפא את העיתונות שהתנפלה עליו אחרי להיטו האחרון הנסיכה היהודיה. מאז ומעולם היה ידוע בצילומיו הסגנוניים ובמילים האקסטרוואגנדיות של להיטיו, ולכן הדביקו לו את הכינוי „ליאונרד ברנשטיין של הרוק". היום, בגיל 38, עורר שערוריה בשל להיט חדש שמילותיו אומרות: „הבו לי נסיכה יהודיה", ומפרטות את תכונותיה הפיסיות העסיסיות. הליגה־נגד־השמצה האשימה אותו בגסות־רוח ובאנטישמיות, אך הוא התבצר בטיעונים שהוא מוסיקאי ולא פוליטיקאי, ומותר לו להתבטא בחופשיות ביחס לכל צבע וגזע בעולם.

ריצ'ארד גיר: „בבקשה לנשק לי!"

מסתבר שנעימים ונעימות עדיין לא הפכו ללאום מוכר במיסגרת אומות־העולם. שכן, אפילו לכוכבי קולנוע בעולם הגדול יש עדיין בעיות בנושא. הדוגמה האחרונה היא השחקן היפהפה ריצ'ארד גיר, המופיע בסרטו של טרנס מאליק, ימים ברקיע. עיתונאית שאלה אותו בראיון: „האם אתה הומו?" הוא הוריד את מכנסיו והציע לה לנשק לו, כדי לקבל תשובה.

אנשים

משה דיין קם ממיטתו כאשר היה מחובר לצינורות. וניגש לראי כדי להתגלח

■ למחרת הניתוח שלו, נצטווה **משה דיין** לשכב ב־מיטה מבלי לזוז. כשנכנס ה־רופא, הוא נדהם להיווכח כי דיין קם ממיטתו, בעודו מחו־בר לצינור המרוקן את קיבתו ולצינור שני המיועד להזנה מלאכותית. דיין עמד לפני ה־ראי, כשהוא מתנדנד על שתי רגליו הפשוקות, והתגלח ב־קפידה.

■ בשעה שבמליאת הכנ־סת היה נטוש הוויכוח על ה־חוק הבא לשחרר את הממ־שלה מהפעלת חוק השוויון ה־לאומי, בהתאם לדרישת אגו־דת־ישראל, נכנס איש האגו־דה, ח"כ **יעקב גרוס** לאולם, נתקל במדרגה, מעד והשתטח אפיים ארצה. כמה ח"כים זינ־קו ממקומותיהם ועזרו לגרוס לקום. הנואם באותה שעה לא הפסיק את נאומו והרגיע את הח"כים: „אל תדאגו. אגודת ישראל לא תמעד. היא תעמוד לנצח."

■ בצורה אחרת מעד איש המפד"ל, **דויד גלאס**, יו"ר ועדת החוקה־חוק־ומישפט. ח"כ גלאס הביא לכנסת חוק להח־מרת הטיפול בסמים מסוכנים. תוך כדי כך אמר כי „הנגע חדר גם לבתי־הכנסת". לרגע השתררה תדהמה באולם, ואז תיקן גלאס את עצמו: „סלי־חה, זו טעות פרוידיסטית. הת־כוונתי לבתי־הספר." קרא לו אחד הח"כים: „קארל מארכס כבר אמר כי הדת היא אופיום להמונים."

■ איש אחד שיצטער אם ח"כ **שמואל פלאטו־שרון** ייעלם מנוף הכנסת יהיה ח"כ הליכוד **גוסטאב בדי־אן**. לגבי בדיאן, ממלא פלאטו תפקיד מיוחד במינו. כי הח"כ הבודד יושב בדיוק מול הלי־כוד, ומצביע תמיד, אוטומטית, כמו שמצביע הליכוד. בדיאן טוען שבכל פעם שאינו יודע איך להצביע, הוא מסתכל ב־פלאטו שממולו, כמי שמסתכל בראי, ואז הוא יודע איך מצ־ביע הליכוד.

■ שר־הביטחון **עזר וייצ־מן** הזמין את כל מי שפגש בשבוע שעבר למסיבת קוק־טייל שנערכה בביתו, לכבוד שר־ההגנה של מצריים, הגנרל **כאמל חסן עלי**. כשהגזים וייצמן במיספר האנשים שהו־מין, אמר לו שלישו הצבאי, אלוף־משנה **אילן תחיליה**: „עוד מעט נצטרך להזמין את בלומפילד בשביל המסיבה."

■ כאשר הזמין וייצמן את ח"כ **יוסף** („יוסקה") **רום** הוא אמר לו: „תבוא עם אשתך ואל תאכל לי את הדשא."

■ כאשר נשאל שר־הבי־טחון על־ידי עיתונאים, מה שלומו של ראש־הממשלה **מנ־חם בגין**, השיב וייצמן: „בי־קרתי אותו והוא לא קרא לי משה, סימן ששלומו טוב."

■ וייצמן הסביר השבוע מדוע הוא אוהב את ח"כ **גאו־לה כהן**, למרות שהיא מת־נגדת פוליטית שלו: „לגאולה יש מכונית אלפא רומיאו. מי שנוהג באלפא רומיאו הוא טי־פוס מיוחד שאני אוהב. אם כי גאולה הזמינה אלפא־רומיאו אוטומטית, וזה מוריד לה כמה נקודות." באותו מעמד סיפר, כי כאשר הצטרף לחברה של **יעקב מרידור**, אמר לו זה: „קנה לך אינזו מכונית שאתה רוצה." וייצמן קנה אל־פא־רומיאו, למרות שמרידור טען שעליו לקנות וולוו כדי להיראות מכובד יותר. „אמרתי לו, מכובד שמכובד. אני רוצה מכונית שמעידה על האופי של הנהג שלה."

■ הברקת. השבוע היא ללא ספק של **דן אלמגור**. כאשר שמע אלמגור על פרשת הסגן שרצח אזרחים במיבצע לימאני, הוא אמר: „פעם היינו לוקחים בתרמיל שלנו את ה־תנ"ך שבו היה כתוב 'לא תר־צח'. היום אוסף הרמטכ"ל, רב־אלוף **רפאל** („רפול") **איתן**, את התרמילים."

■ כאשר פנה ח"כ **חיים קאופמן** אל עמיתו מהמיפלגה הליברלית **מנחם סבידור** ב־שאלה: „מה פיתאום אתם מ־איימים על שלמות הקואליציה בעניין של הקרקעות לבנייה דווקא?" השיב לו סבידור: „אנחנו מחפשים קרקע בשביל לקבור את העניין."

■ בישיבת ועדת־הכספים שהתכנסה כדי לדון בהשעייתו של סגן שר־האוצר **יחזקאל פלומין**, עוד לפני ששר־האו־צר **שימחה ארליך** פיטר או־תו, סיפר סבידור את הסיפור הבא, שלדעתו מתאים להתפט־רותו של פלומין: „השחקן הבריטי סיר **לורנס אוליב־יה** הכין מחזה שהיתה בו ביקורת על **וינסטון צ'ר־צ'יל**. הנהלת התיאטרון פסלה את המחזה. כאשר נישאל או־ליבייה אם הוא עומד להתפטר בגלל זה השיב: 'עד כדי כך אני לא תיאטרלי'."

■ אגב, ליצנים טועים כי למיפלגה הליברלית יש תוכ־נית סודית להבריא את המיפ־לגה ואת המשק של המדינה בעת ובעונה אחת: „להביא את האינפלציה לרמת הפופו־לריות של שימחה ארליך ול־הביא את הפופולריות של אר־ליך לרמת האינפלציה."

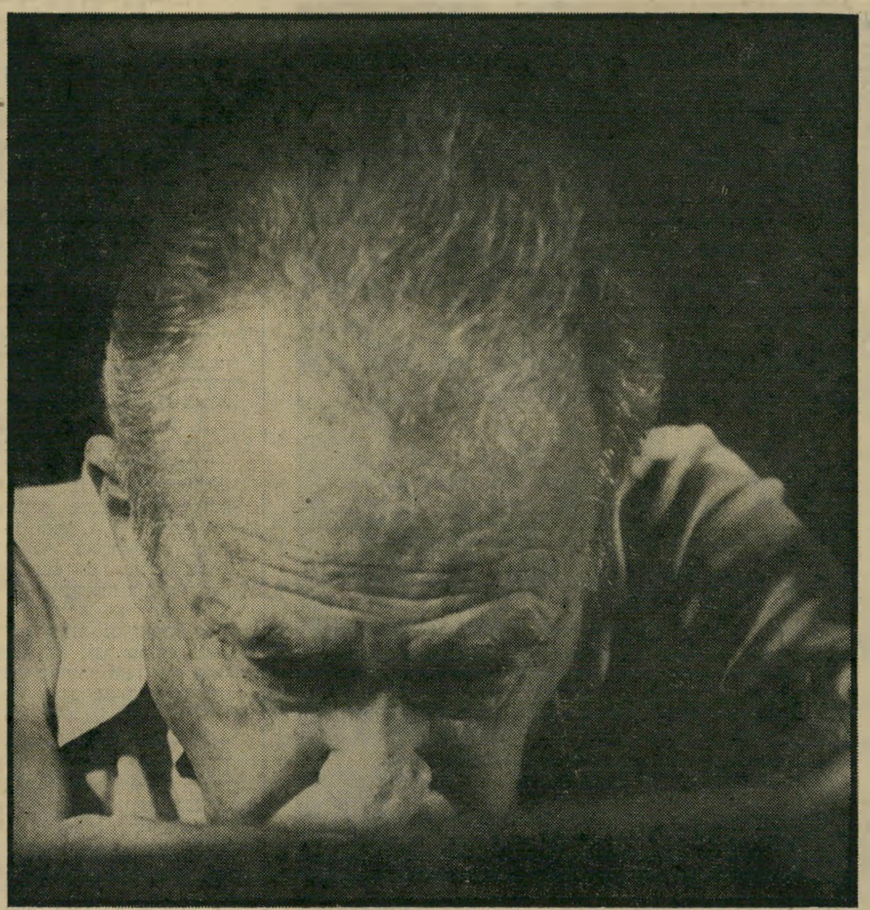

יצחק רבין השתתף בשבוע שעבר בכנס „שלום לאן?", שאורגן על־ידי תנועת „שלום עכ־שיו" באולם „אוהל־שם" בתל־אביב. רבין, שנשא את הנאום המרכזי, התעייף כפי הנראה מהמיקבץ הגדול של הגנרלים, שהופיעו בכנס ונראה, כשהוא מרכין את ראשו על הדוכן. מלבד רב־אלוף (מיל.) יצחק רבין, הופיעו בכנס עוד שלושה אלופים: אהרון יריב, שייקה גביש ומתי פלד וכן אלוף־משנה אחד, מאיר פעיל. כולם היו מאוחדים בהתנגדותם להתנחלויות בגדה.

שימעון פרס צעד בעיקבות סגן־ראש־הממשלה, ח־פרופסור ייגאל ידין, בביקורו בשבוע שעבר במצרים. פרס סייר במוסיאון של קאהיר. בתמונה הוא נראה ליד אחד הפרעונים החנוטים. מנחל המוסיאון, שליווה אותו, ציין פעמים אחדות בגאווה ששבועות אחדים קודם לכן ביקר באותו מו־סיאון גם ידין. כאשר ראה מנחל המוסיאון המצרי, כי פרס אינו נלהב ואינו מגיב על הערה זו, לא הזכיר עוד את שמו של ידין, פרס, שכדרכו התכונן לביקור בקריאה רבה, גילה בקיאות במוצגים.

מרשימותיו של מבקר מסעדות

הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות ובייון. המסעדה זכתה למחמאותיו, ובמיוחד הביע פרנסוא את התפעלותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל-מזרחי, והוא התאים נפלא למנה העיקרית. צלי בקר ברוטב.

לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שולחני אדום משובח. אני ממליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

מוקד

אנשים

האלוף יאנוש בן־גל ותת־אלוף יוסי בן־חנן פרצו מכונית בקיסריה

■ המצחיקן של הטלוויזיה, **מאיר שלו**, סיפר בתוכנית בירה ומצב רוח מה הדבר השנוא עליו ביותר: „הכי שנוא עלי זה שאנשים עוצרים אותי ברחוב ואומרים: 'ספר בדיחה.' אבל בזמן האחרון יש לי פיתרון לבעיה. בכל פעם שמבקשים ממני לספר בדיחה אני אומר: **,,יגאל ידין'**, אז כולם צוחקים."

■ סגן ראש עיריית ירושלים מטעם המפד"ל, **דויד ברגמן**, הוזמן לבקר במרכז אות המוצר בירושלים. בסעות הגיע לביתו של **שרמה באום** בשכונת אבו־טור. אל ביתו של באום חוששים אפילו ידידים קרובים להיכנס, מפני שבבית יש שלושה כלבי־דוברמן רצחניים. ברגמן שחשב שהוא מגיע לאות המוצר שוטט בבית, ורק כאשר הגיע למיספסת, פגש את אשתו של באום, **אירנה**, ששאלה אותו מה הוא עושה בביתה. אז התבררה הסעות ואילנה גם סיפרה לברגמן שהוא ניצל ממוות בטוח, מפני שבאותו הזמן היו הכלבים סגורים באחד מחדרי הבית.

■ יועץ ראש־הממשלה לענייני תיקשורת המונית, **דן פתיר**, הוזמן לערב ראיונות אצל המנחה **איתן דנציג**. כבר בתחילת הראיון החליט דן לנהל אותו בעצמו. עוד לפני שדנציג פתח את פיו הוא אמר: „אני מבין שהיית רוצה לשאול אותי על..." וענה על השאלה. כך המשיך בראיון מבלי שדנציג הוציא מילה אחת מפיו.

■ ח"כ גאולה כהן פגשה בידידי ראש־הממשלה ב־מיזנון הכנסת ואמרה להם: „אני מאחלת לבגין בריאות שלמה, אבל גם **אנוור אל־סאדאת** מאחל לו בריאות. תמסרו לבגין שכל אחד מאיתנו מאחל לו שיהיה בריא בגל סיבות שונות."

■ **לעמום קינן** ולאשתו **נורית** נולדה בשבוע שעבר בת, אחות לבתם הבכורה **שלומציון**. השדרן **יעקב** („ינעקלה") **אגמון** הציע לקינן כי יקרא לבתו החדשה בשם **ליכודה**.

■ הבדיחה האחרונה של מנחם בגין לפני אישפוזו היתה אחרי נאומו של נשיא ארצות־הברית, **ג'ימי קארטר**, בנושא הנפט: „לארצות־הברית היו שתי הצהרות עצמאות. האחת מן המלך **ג'ורג' השלישי** והשנייה מנסיכות אבו־דאבי."

■ אחרי מסיבת קוקטייל שהתקיימה בביתה של האופנאית **לולה כר** בקיסריה, הסתבר לאחד האורחים כי שכח את מפתחות מכוניתו בתוך המכונית. איש מאורחי מסיבת הקוקטייל לא הצליח לפתוח את המכונית. לפתע עברו ליד הבית שני גברים לבושים כלכלנים ג'ינס קצרים וחולצות פרומות כפתורים. אחד מהם התנדב לפתוח את המכונית והשני עזר לו. הם נעזרו במוט ברזל והמכונית נפתחה מהירות. בעלת־הבית ובעל־המכונית הודו לשני הצעירים שמיהרו להסתלק מהמקום. רק אחרי שהלכו, העיר בעל המכונית: „ראיתם איזה מקצוענים?" הסתבר כי המקצוענים היו אלוף פיקוד־הצפון, **אביגדור** („יאנוש") **בן־גל**, וגיבור מילחמת־יום־הכיפורים, תת־אלוף **יוסי בן־חנן**, שטיילו בסביבה. יאנוש הוא תושב קיסריה ובן חנן הוא החייל הראשון שהגיע לתעלת סואץ במילחמת ששת־הימים, ומאז נתן כשהוא מניף את העוזי מתוך מימי התעלה, התפרסמה בכל עיתוני העולם.

■ **אודי אדיב**, חבר גן שמואל, המרצה עונש־מאסר בעוון בגידה, **ומיכאל צור**, המרצה אף הוא עונש־מאסר בכלא רמלה, שוכנו על־ידי הנהלת הכלא באותו התא. בין השניים התפתחו יחסי־ידידות חמים, למרות הבדלי ההשקפות ההדדיים ביניהם.

■ **דני זיידל** הצדיק, משהשיר המפורסם של התרנגולים, מצדיק את הכינוי שדבק בו. זיידל, שהוא קבלן במיקצוע והמתגורר עם אשתו **גרדה** ושלושת ילדיהם באחת הווילות בקיסריה, עוסק בשיקום נוער עבריין. לאחרונה רבו מיקרי הפריצה למכוניות בתוך הים בקיסרית. המישטרה עצרה שלושה צעירים מאור־עקיבא. זיידל ביקש לשחררם והבטיח כי ישקם את הנזקים. שלושת הפורצים הצעירים מונו על־ידי זיידל כשומרים בתוך־הרחצה, **ותפקידם** הוא למנוע פריצה למכוניות.

■ בשקט בשקט מתקיים בתל־אביב צילומי הסרט מעגלים, שהוא סירטה הראשון של הבמאית בת ה־24, **עידית שחורי**. הסרט מספר על יחסים מיוחדים הנרקמים בין ארבע נשים השותפות לאותה דירה בתל־אביב. אחת הסצנות בסרט מתארת יחסים לסביים הנרקמים בין שתי שחקניות. אחת השחקניות, **עירית בן־צור**, אשתו של **דורי בן־זאב**, סירבה להשתתף בסצנה הנועזת. בלי לחשוב פעמיים החליט המפיק, **יעקב קוצ'קן**, להחליף את השחקנית בשחקנית הצעירה **גילת רויטמן**, שהסכימה להשתתף בסצנה הסטויימת הזו.

■ ח"כ הרב **מנחם הכהן**, איש סיעת המערך, נפגע מכך שלא הוזמן לדיון הסיעתי בעניין חוק הרבנות. במכתב חריף ששיגר ליושב־ראש סיעת המערך בכנסת, ח"כ **משה שחה**, מחה הכהן „נגד אפליית דתיים ובדואים בסיעת המערך." הכהן גם רמז לכך שח"כ **מחמד אבו־רביע**, ח"כ הבדואי של המערך, לא הוזמן לישיבת ראשי־המערך עם השרים ארליך **ושמואל תמיר**, שדנה בחוק קרקעות הבדואים.

■ לדיון שנערך בסיעת המערך בעניין חוק הרבנות, הוזמנו גם חברי הכנסת מהמפד"ל, **יהודה בן־מאיר**, דויד גלאס, שביקש מהמערך להסכים להעברת הדיון בחוק לוועדת החוקה־חוק־ומישפט של הכנסת, שבראשה עומד גלאס, ולא לוועדת־הפנים, שבראשה עומד איש המערך **שלמה היכ**. להצעה התנגדה בחריפות ח"כ **אורה נמיר**, וח"כ **חיים ברלב** הגיב על התנגדותה זו: „לא כדאי להתנהג כמו בתולות, לומר לא, ואחר כך להסכים."

■ ברלב ביקש להסכים להצעת המפד"ל באמרו: „זה בחזקת שלח לחמך על פני המים." ח"כ **יוסי שריר** התנגד ואמר לברלב: „מרוב משלוח לחם על פני המים אנחנו נשארים רעבים."

■ במיסגרת ביקור ראש־הממשלה בקאהיר, נלקחו חברי ועדת העורכים, שליווהו, לסיור באלכסנדריה, או ליתר דיוק, למסע קניות. העיתונאים היישראליים, שביקשו לסייר בשוק ההומה שברחובות העיר, נתקלו בהתנגדותו הנימרצת של איש־הביטחון המיצרי, שלא איפשר להם לערוך קניות, אלא בחנות כל־בו ענקית ומרוכזת, ולא נענה לתחנוניהם, שיאפשר להם לערוך סיור ברחובות. מחוסר ברירה, ותוך שיתוף פעולה, החליטו מנהל מחלקת־החדשות של קשלווין־יה, **חיים ימין**, ומפקד גלי צה"ל, **צבי שפירא**, לקחת את היוזמה לידיהם ולנימלטו מאיש הביטחון המיצרי. הם חמקו לרובעי העוני של העיר וערכו מסע־קניות כלבבם.

טובה פורת

הזמרת הישראלית המופיעה בפאריס מרבה להופיע במסיבות של חברות גדולות כ„כריסטיאן־דיור", „שאנל", „רנו" ו„פיאט". לאחרונה הוזמנה טובה להופיע בנשף שערך איל־הנפט הסעודי ג'עברי אל־סעיד במונטה־קארלו. טובה מספרת כי הוזמנה על ידי אל־סעיד להופיע בנשף למרות שידע שהיא ישראלית. הוא רק ביקש ממנה להוציא מהרפרטואר שלה את השירים העבריים שהיא שרה בתוכניתה. אחרי הנשף רקדו אל־סעיד וטובה במשך כל הערב (ראה תמונה) בעוד אל־סעיד מבטיח כי אחרי השלום בין ישראל לסעודיה תוכל לשיר בעיברית.

אל חעמדו מנגד!

שלום לישראל

- **הליכוד רוצה להפקיע את אדמות הבדואים תוך הפרה גסה של כל נוהג דמוקרטי —** המערך מציע „פשרה"
- **הליכוד „מרסס" את השטחים בהתנחלויות סרק העולות מיליארדים —** המערך מציע „פשרה טריטוריאלית"
- **הליכוד מבקש לקצץ בסובסידיות ולהפוך שכבות נוספות לנזקקי סעד —** המערך מחפש „פשרה"
- **בואו איתנו לבנות את הכוח שיאבק ללא פשרות למען שלום, למען שיוויון, לזכויות הפרט וחרות האדם!** אל תעמדו מן הצד!

שם ..... כתובת .....

☐ אני מבקש/ת לקבל טופס התפקדות

☐ אני מבקש/ת לקבל חומר הסברה

☐ אני מבקש/ת לארגן חוג בית

☐ אני מבקש/ת לתרום סך ..... ל"י

ש"י: רח' הוברמן 24 תל-אביב

חבר-הכנסת מאיר פעיל עורך-דין אבי אורן
העתונאי אלי שמעוני

כשלון הליכוד - ומה הלאה?

בשבת, 4.8.79 ב-10.30 בבוקר בבית מ. פ. רמת-גן—גבעתיים, הרצל 13 ר"ג

שרות ואיסוף מדלת לדלת
מחירים נוחים!

ZOHAR RENT A CAR
זוהר השכרת רכב

ירושלים: רח' יפו 174, טל. 222534, 533308
ירושלים: דוד המלך 22, טל. 234405
תל-אביב: הירקון 112, טל. 287253/4

שרותי חפוי הדברת חרקים

ב-250.— ל"י ● רשיון מ.ב. 186
אחריות לשנה
רחוב ברזילי 13, תל-אביב
טלפונים: 271625, 614572 תל-אביב
מזכירה אוטומטית

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת
חד"ר **מרדכי זידמן**

חוצאת רשפים

מקרר „ג'נרל אלקטריק"

מקרר „ג'נרל אלקטריק" הם הטובים ביותר בעולם ולכן רבים האנשים הרוכשים אותם.

חברת א.י. יבוא אישי עוזרת גם לך לקנות את הטוב ביותר.

מוסד היבוא האישי הוקם בתמיכתו של משרד האוצר, על מנת לשנות את שיטת היבוא הקיימת שהסתמכה על רווחי תיווך של עשרות אחוזים.

חברת א.י. — סיפקה עד היום מוצרי חשמל למאות לקוחות הנהנים משירות נאמן ומסור.

שים לב: אתה מקבל מקרר בביתך באחריות מלאה לשנה, למנוע — לחמש שנים.
אתה לא חייב לשלם במזומן
שלם משהו למפרע והיתרה עם קבלת המוצר.

שפוט אתה את הכדאיות:

שם המוצר	המחיר בא.י.	חסכון משוער
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 16 קוב	44,000 ל"י	16,000 ל"י
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 21 קוב	60,000 ל"י	20,000 ל"י
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 24 קוב	92,000 ל"י	30,000 ל"י

✶ המחירים כוללים מע"מ והובלה עד בית הלקוח.

✶ במידה ויחולו שינויים במכס — החברה מתחייבת להחזיר את ההפרשים.

א.י. יבוא אישי רחוב מוזיר 6, תל-אביב, טל. 453641

אילוף הבעל הסורר
בסרט דרנוטי ונופולפל

אשה פילגש

WIFEMISTRESS

מרצ'לו
מסטרויאני
לאורה
אנטונלי

בכורה ארצית
בקולנוע „סטודיו"
תל-אביב

רק למבוגרים

החמודות של "שניידר".
אתה תופתע מעוצמתן המוסיקלית.

SCHNEIDER "TS 1612"
מיוזיק סנטר בדגם COCK-PIT
כולל רסיבר משוכלל, טייפ־דק
אוטומטי, פטיפון חדיש בתוספת
רמקולים תואמים LB-112.5

SCHNEIDER — כולה אומרת
פאר ועצמה. לשניידר 2 מערכות
מיוזיק־סנטר, צנועות במחירן,
ומפתיעות באיכותן ובעצמתן
המוסיקאלית. כל המערכות
מיוצרות בהתאם לתקן הגרמני
המחמיר DIN 45500
אחריות "שניידר" מקצועית —
מעבדה ארצית לשרות מהיר
ומיומן עם מלאי חלפים מקוריים.

SCHNEIDER "STEREO SET" 112
השילוב האידיאלי של טייפ־דק
אוטומטי עם רסיבר משוכלל
ו־2 רמקולים תואמים LB-112.5

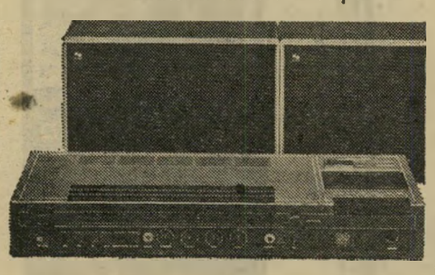

Schneider

מפיצים: צלילי גיתית בע"מ, תל־אביב, רח' ירמיהו 46, טל. 443121

להשיג בחנויות הסטריאו המובחרות

הרע במיעוטו הוא רעה חולה

טריפת הקלפים

י ש לי סיוט, הפוקד אותי שוב ושוב. כחתום־כלחות זה, אני עומד כ־ראש גיבעה. לפני משתרע נוף הררי צחיח. רכסי־הרים, ואחריו עוד רכס, ועוד רכס, עד האופק הרחוק, כמו גלים בים סוער.

מאחרי נמצא הרכס של המערך. כבר עברתי אותו, ברוך־השם.

אני עומד על הרכס ששמו הליכוד. בעזרת השם, אעבור גם אותו.

לפני הרכס הבא, של המערך.

ואחריו הרכס שאחריו, רכס הליכוד.

ואחריו המערך, והליכוד, והמער־רך, והליכוד, עד אין סוף.

■ ■ ■

ב מאי 1977 הופלה ממשלת המערך, מפני שנמאסה על הכל.

עתה, באמצע הדרך שבין בחירות לבחי־רות, משוכנעים הכל כי הליכוד יפול במיבחן הבא. הוא נמאס על הכל. ועוד איך.

מה יקרה כאשר הליכוד יפוץ? המערך יעדה לשילטון. 1981.

תוך ארבע שנים שוב יימאס המערך על הכל, ועל כן יחזור הליכוד. 1985.

ארבע שנים יסבלו הכל את הליכוד, וב־רגע שיוכלו, יפילוהו. המערך יחזור. 1989.

וכן הלאה. כי המעוניין יכול לערוך לעצמו את החשבון. 1993 — ליכוד. 1997 — המערך, אשר יכניס אותנו אל המאה ה־21. 2001 — הליכוד.

מרגרט תאצ'ר אמרה — כפי שהזכיר לאחרונה אבא אבן, ולא במיקרה — כי אין ציבור בוחר בממשלה חדשה. הציבור מצביע רק בעד או נגד הממשלה הקיימת.

במצב שנוצר בארץ, יצביע הי־ציבור אחת בארבע שנים נגד הי־ממשלה שתהיה קיימת באותה עת.

■ ■ ■

ס יוט זה מבוסס על שתי הנחות: ששני הגושים הגדולים יישארו כמו שהם, ושלא יתוסף למישוואה הפוליטית הישראלית גוש שלישי.

כיום, שתי ההנחות נראות סבי־רות, וכימעט בטוחות.

מי שקיווה כי המערך ילמד משהו מן המפלה ההיסטורית שנחל במאי 1977, התי־אכזב במהרה.

המערך לא שכח דבר ולא למד דבר. הוא לא השתנה במאומה. לא מבחינה רעיונית, לא מבחינה מדינית, לא מבחינה אישית.

זוהי עובדה פשוטה, אך גם מדהימה.

איך יתכן כי אחרי מהפך כביר כזה לא יערוך גוף כלשהו את חשבון־הנפש שלו?

או שמא אין לגוף הזה נפש?

מאז התבוסה חלפו 26 חודשים וחצי, במשך כל הזמן הרב הזה, לא נערך במערך אף כנס רציני א ח ד כדי לברר את הסי־בות שגרמו לה.

הנהגת המערך לא השתנתה. אותה חבו־רת־אישים פשוט זזה שורה אחת אחורה. מי שיצב אתמול ליד שולחן־הממשלה ב־אולם הכנסת יושב עתה בשורה שמאחריה, השורה הראשונה של סיעת האופוזיציה.

לא היתה שחיטה כללית, ערי־פת אישים, התפטרות המונית. לא היתה התמרדות של כוחות חדי־שים, תפיסת עמדות ההשפעה והי־כוח בידי אחרים. לא היה אף שי־נוי קטן שבקטנים. הכל נשארו כפי שהיו.

אולם גם בקרב המנהיגים הוותיקים, ש־נשארו במקומותיהם, לא נערך שום חש־בון־נפש. הם מטיילים בכל העולם, מקא־היר ועד סטוקהולם, מלוס־אנג'לס עד וינה. אך הם לא התכנסו בעין־חרוד או בבאר־שבע כדי לדון, במשך כמה ימים רצופים, על חוליי מיפלגתם, שהביאו אותה עד מעבר לעברי־פי־פחת.

אולי זקוקה מיפלגת־העבודה לשיפוץ כללי? אולי אבד הכלח על רעיונותיה, ויש צורך במערכת רעיונות חדשים? אולי עליה לגבש פיתרונות חדשים לבעיות הלאומיות, החברתיות, הכלכליות, שהת־הוו בחמישים השנים האחרונות?

האם אין צורך לבדוק כיצד סלל המערך את הדרך לפני הליכוד? האם אין צורך בביקורת המערכת הכלכלית, שהקימה מפא"י בגילגוליה השונים, ושהולידה את שילטון־הליכוד? האם אין צורך לברר ברצינות מדוע הצביעו שיכבות־המצוקה בעד מנחם בגין, ומה על המיפלגה לעשות כדי לרכוש את ליבן בחזרה?

לכך השאלות האלה נתנה המיכ־לגה תשובה אילמת אך רועמת: לא. אין צורך.

שורה אחת מאחור: ראשי המערך והממשלה•

מה שקרה במאי 1977 לא היה אלא תקלה מיקרית. המיפלגה התחלקה על קליפת־בננה, ששמה הליכוד, צריכים פשוט לקום ולהמשיך בדרך, כאילו לא קרה דבר.

הליכוד יפוץ, והמערך יחזור לי־שילטון א ו ט ו מ ט י ת.

■ ■ ■

ד ה יבוי, כמובן, לקרות. סביר מאד שזה יקרה.

הכישלון של הליכוד הוא מונומנטלי. הוא העלה אל עמדות־המפתח אפסים, הנופלים אף מן הבינוניות האפורה של המערך.

מבחינה מדינית וכלכלית, הוא לא חידש דבר. זוהי ממשלת־ה־המשך הגרועה.

הליכוד ממשיך במעשים הרעים של ה־מערך, בצורה גרועה יותר. הוא ממשיך במעשיו הטובים של המערך, בצורה טובה פחות.

אך אם יחזור המערך מחר לשילטון — איזה מין שילטון זה יהיה?

מה שהופל ב־1977, יחזור ב־1981 (ואופי לפני כן) — כמו ש־היה.

הסיסמות הישנות והשדופות, שבעליהן פשטו את הרגל, יהדהדו שוב כאמיתות נצחיות: „פשרה טריטוריאלית", „תוכנית אלון", „סתימת הפער", „עליה המונית".

השחיתות תחגוג.

אותה קבוצת־מנהיגים מסוכסכת, שחב־ריה שונאים איש את רעהו שינאת־אמת (אך לא שינאת־חינם), שהיו אחמול בשיל־טון והעומדים עתה בראש האופוזיציה, יהפכו שוב שרים.

יוסי שריד ועמוס הדר ימשיכו להשמיץ איש את רעהו, בהנאה רבה ולתועלת הדדית. ולמשוך קולות של חסידי־שלום ושל חסידי־סיפוח למיפלגה שלא תגשים לא יעד זה ולא יעד זה.

בהשוואה למה שמתרחש עכ־שיו, זה נראה כמו גן־עדן נופטר־גי. אך האם זהו באמת השילטון שהמדינה זקוקה לו ורוצה בו?

■ ■ ■

ב תיאוריה, יש פיתרון לבעייה. פי־תרון פשוט וחלק.

יש לטרוף את הקלפים מחדש.

במקומם של שני הסופר־מארקטים ה־גדולים, וחנויות הכל־בו הקטנות־יותר ש־לצידם, הין צריכים לקום שני גושים אמי־תיים, בעלי זהות רעיונית, מדינית וחברי־תית ברורה: גוש לאומני, שמרני, סמכו־תי, הדוגל בארץ־ישראל השלמה, במבנה בלתי־שוויוני ובעונש־מוות, מצד אחד — וגוש פטריוטי, ליברלי וסוציאלי, הדוגל בשלום כולל, בצדק חברתי ובזכויות־ה־אדם, מצד שני.

לפי ההגדרות הקלאסיות, שער־כן בארץ מפוקפק: גוש מרכזי־ימני מחד גיסא, גוש מרכזי־שמא־די מאידך גיסא.

טריפת־קלפים כזאת היתה מביאה לפי־רוקם ולהערכותם מחדש של הכוחות במ־דינה, מלבד בנא"י, של"י ואגודת־ישראל.

הגוש הראשון היה כולל את הרוב של חרות ואת המיעוט של מיפלגת־העבודה, את צעירי המפד"ל וגוש־אמונים, את לעם ובנא"י, וחלקים של ד"ש וגופים אחרים.

הגוש השני היה כולל יסודות גדולים של מיפלגת־העבודה, את הרוב של המיפ־לגה הליברלית והרסיסים הליברליים הקט־נים, את הרוב של ד"ש־לשעבר, את מפ"ם ושל"י, וגם חלק ניכר של המפד"ל.

הסתגנונים, הטרמפיסטים למיר־ניהם, העסקנים־חסרי־הפרצוף, היו נאלצים להחליט לאן הם הולכים ובכך היו גם אבירי־מוז אלה מס־תדרים בשני המחנות.

סוף־סוף היתה ניתנת לעם ישראל האפ־שרות לנהל ויכוח אמיתי, לבחור בממשלה המייצגת את רצון הרוב — יהיה אשר יהיה — ולאפשר למיעוט להיאבק על דיעותיו בדרכים דמוקרטיות.

זהו מצב אידיאלי. הסיכויים יהי־שגתו קרובים לאפס.

כי הפוליטיקה היא עניין עכור, בלתי־רציונלי, שבו שולטים אינטרסים שאין להם קשר לשום רעיון, או המעוניינים להסוות את זהותם האמיתית. ה„אנו" של הפוליטיקאים, העדפת התועלת האישית והכיתתית על פני השקפה כלשהי, מסורות מעובשות המסרבות למות, רגשות מרגשות שונים — כל אלה מונעים התפלגות הגיונית כזאת.

■ ■ ■

פ תרון אחר לבעייה הוא הקמתו של כח שלישי, שיהווה את לשון־המאז־ניים, ושיוכל לכפות את רצונו על אחד משני הגושים האחרים בשעת הקמתה של קואליציה.

זה היה החזון של ד"ש. ד"ש הצליחה, והחזון מת.

חוסר־הרצינות של רוב מנהיגי ד"ש, אי־רצונם לגבש פיתרונות אמיתיים לבע־יות־המדינה, ואי־נאמנות לפיתרונות־הסרק שהם גיבשו — כל אלה גרמו לכך שה־קיקיון הזה מת באותה המהירות שבה צמח.

גם ד"ש לא התחלקה על בננה. היו סיבות עמוקות לנפילתה, ואלה זקוקות לגילוי ולניתוח.

כמו יונה הנביא, חרה לו לצי־בור בוחריד"ש היטב על הקיקיון. אין להניח כי יתפתה בנקל בשנית לתרגיל כזה.

אך אין פירוש הדבר שאין כל סיכוי לניסיון רציני להקים בעתיד כוח שלישי אמיתי, גדול ורחב, שיאגד בתוכו את הכוחות הליברליים והסוציאליים, על בסיס מצע רציני, שיספק פיתרונות של ממש לבעיות הלאומיות, החברתיות והכלכליות.

הדבר לא יצלח אם יעמוד בראש המיבצע מנהיג־דמה חדש, מין ייגאל ידין שני — גם אילו אפשר היה להמציא כזה. אך הוא יצליח אם יימצא לו מנהיג אמיתי.

יש החושבים על אישיות מסו־יימת מאד, הנמצאת בשטח, ש־כבר עמדה במיבחן מעשי, שהש־קפותיה גלויות ושחפוטנציאל הפו־ליטי שלה מוכח.

התגשמותה של אפשרות זו תלוייה בצי־רוף של נסיבות, החבוי בנבכי העתיד. קיימת אפשרות סבירה, אך אין היא ודאית, ואף לא קרובה לוודאית.

אי־אפשר לבנות על כך, ואסור לסמוך על כך.

■ ■ ■

מ ה נותר? איזו אפשרות מעשית קיימת, שניתן להקדיש לה כוחות ע כ ש י ו?

באין שינוי, אלה הם הנתונים:

- **אם יפוץ הליכוד, רק המע־רך יכול לתפוס את מקומו.**
- **המערך הוא הרע במיעוטו — אך הוא נשאר רעה חולה.**
- המערך יוכל, אולי, למנוע שואה — אך אין לו פיתרון אף לאחת הבעיות המסוכנות של המדינה. לא רק הסתאבותו ועצלותו המחשבתית מונעות פיתרונות כאלה, אלא גם הרכבו האישי והכיתתי.
- אין אף הסימן הקלוש ביותר לשינוי אמיתי במערך. משום כך, כל הקוראים להצטרפות למערך, כדי „לתקן אותו מבפ־נים", משלים את עצמם, או — גרוע יותר — מנסים לעלות על העגלה בעוד מועד, כדי לקדם את עצמם.

שמעתי שכבר מחלקים כיום ג'ובים ב־ארץ ובחו"ל, לעתיד לבוא.

הדבר הנכון לעשותו, במצב זה, הוא להקים כוח מחוץ למערך, שיהווה אל־טרנטיבה מבחינת הרעיונות והפיתרונות, אף שאין לו סיכוי להוות, לפי שעה, אל־טרנטיבה פוליטית.

לשון אחרת: כוח שיהיה די גדול כדי שהמערך יצטרך להתחי־שב בו בבוא היום וכדי לפפק לי־שילטון הבא את התכנים שאין המערך עצמו מסוגל לספקם.

אם הפוליטיקה היא „מלכת האפשר" — זהו פיתרון פוליטי. הוא אפשרי. הוא מעשי. ועד לטריפת־הקלפים הגדולה, זוהי הדרך היחידה להיחלצות מן הסיוט התורני.

• מאחור: אבא אבן, יגאל אלון ושימ־עון פרס. מלפנים: עזר וייצמן, משה דיין, יייגאל ידין ומנחם בגין.

מיפלגה בנוס מים

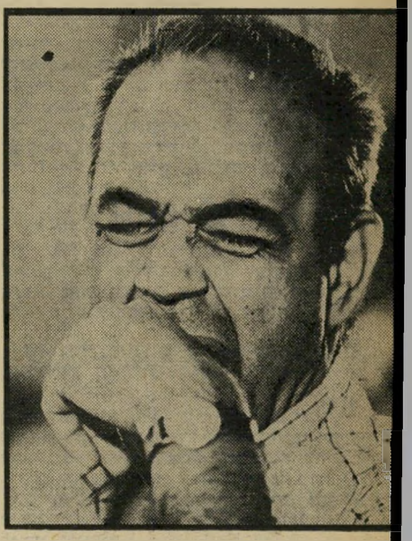

הליברל האלמוני
מרכז רדום

שוש שעית אחרי שנפתח כינוס מרכז המיפלגה הליברלית ביום ה־חמישי שעבר, קם אחד מהצירים הבלתי־מוכרים של המרכז וביקש מאריה דולצ'ין, שניהל את הישיבה, להציע הצעה לסדר.

20 חברי מרכז, שביניהם יחזקאל פלומין והשרים, כבר נאמו. הציר האלמוני הציע לסיים את פרשת הנאומים ולגשת מייד להצבעה. לו, כמו לשאר 916 חברי המרכז היה ברור, לא רק בשלב זה, אלא גם לפני פתיחת הישיבה מה יהיו התוצאות במרכז.

דולצ'ין העמיד את ההצעה להצבעה. היא זכתה ברוב מכריע מצד צירי המרכז. אולם דולצ'ין החליט אחרת. אחרי הצבעה הוא ביטל אותה, והמרכז המשיך לשבת ולשמוע נאומים עד כמעט חצות.

ערב כינוסו של המרכז המיוחד של המיפלגה הליברלית בכפר המכביה, היו מוכנים כל ראשי המיפלגה להמר על תו־צאות אותה ישיבת־מרכז גורלית.

בעוד שבכל מיפלגה אחרת קיימים סי־עות וגושים, מנהיגים ותומכים מושבעים של אותם מנהיגים, במיפלגת הליברלים מיספר הסיעות הוא כמיספר עסקניה וקשה לזהות מי תומך במי ולמה, או כפי שהג־דיר זאת אחד מאנשי המפתח של המיפ־לגה: „כולם שונאים את כולם".

המיפלגה הליברלית היא תולדה של מיפ־לגת הציונים־הכלליים הוותיקה. כיום יש למיפלגה זו 14 חברי־כנסת. אחרי שבעיק־בות התפטרותו של ח"כ הליברלים שמואל רכטמן, נכנס לכנסת איש חרות, דויד שטרן. סיכויה להגדיל את מיספר חברי־הכנסת שלה יתממש אם ראש־הממשלה מנחם בגין יאלץ לעזוב את הכנסת בעיק־בות מחלתו. הבא ברשימה הוא איש המיפ־לגה הליברלית.

אולם מיספר חברי־הכנסת של המיפלגה הוא פיקציה. אין איש יודע כמה מנדטים היא היתה מקבלת אילו רצה בעצמה לבחי־רות, ולא תחת כנפי הליכוד. ייתכן שאם הליברלים היו רצים בעצמם לבחירות, היו זוכים במנדטים ספורים שלא היו מכניסים לכנסת אפילו את ארבעת השרים שלהם.

20 שנה ללא בחירות

דה כעם האחרונה שבה התייצבה ה־מיפלגה הליברלית או בשמה הקודם, הציונים־הכלליים, לבחירות בצורה עצמ־אית, היתה לפני 20 שנה, בבחירות של שנת 1959. באותה שנה זכתה המיפלגה ב־12 מנדטים, אולם אז היו בה אישים כישראל רוקח, פרץ ברנשטיין, יוסף ספיר ויוסף סרלין.

בבחירות שנערכו שנתיים אחר־כך, ב־1961, כבר לא הלכו הציונים־הכלליים ב־עצמם אל הבוחר. הם התאחדו עם המיפ־לגה הפרוגרסיבית, ויחד הם הצליחו להשיג רק 17 מקומות בכנסת. החל בבחירות 1965 כבר רצו הליברלים לבחירות יחד עם האח הגדול, חרות, תחת השם גח"ל, ואחר־כך הליכוד.

מצב זה ידוע היטב לראשי המיפלגה. מילחמתם העיקשת של ארבעת שריה, שלא לעזוב את הממשלה, היא ביגלל סיבה אחת ויחידה. הארבעה חוששים שמא יצי־רת משבר כיום תפרק את הליכוד, והם יאלצו להתמודד על קולו של הבוחר באופן עצמאי. לגביהם זו עלולה להיות התאבדות פוליטית מוחלטת.

האיש העומד היום בראש המיפלגה הלי־ברלית הוא שר־האוצר שימחה ארליך. אר־ליך מעולם לא היה דמות אהודה במיפ־לגה. מנהיגה הקודם של המיפלגה, אלי־מלך רימלט, זילזל בו בגלוי, אולם אחרי שרימלט פינה את הבמה, הצליח ארליך, שהיה איש מנגנון בתוך המיפלגה, להשת־לט עליה. ככל שזה נשמע אבסורדי, מי שמחזיק היום את ארליך כמנהיג המיפ־לגה הליברלית הוא דווקא מנחם בגין, ראש המיפלגה האחרת.

את הקרב נגד ארליך החל יצחק מודעי, שר־האנרגיה. מודעי נפגע מכך שארליך מבכר על פניו את שר התעשיה, גדעון פת, כיורשו האפשרי, והחליט להילחם בארליך, כדי להביס את מתחרהו פת.

תחילה יצא מודעי עם השגות חריפות ביותר על מדיניותו הכלכלית של ארליך. היה זה בתקופת החסד שנתן הציבור למה־פכים הכלכליים של ארליך, ועוד לפני שהתברר כי אלה ממיטים שואה על הכל־

מתמרד פזומין
„ארליך התפטר!"

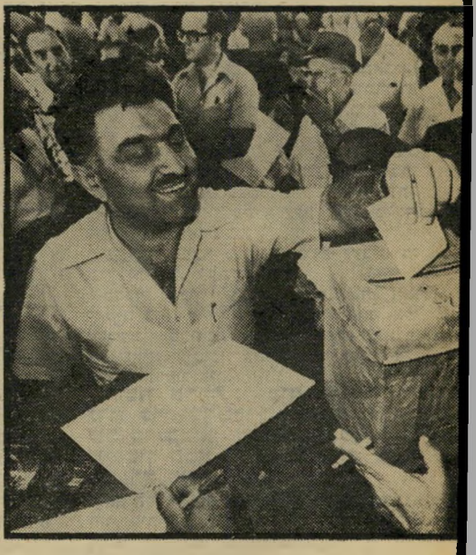

מצביע נסים
תמיכה יציבה

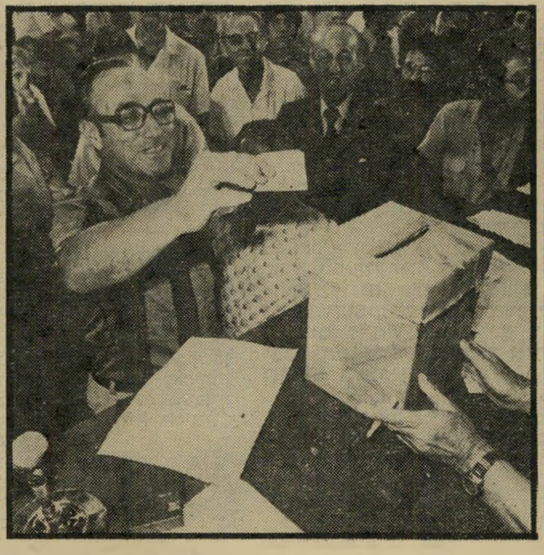

מצביע מרון
התנגדות חריפה

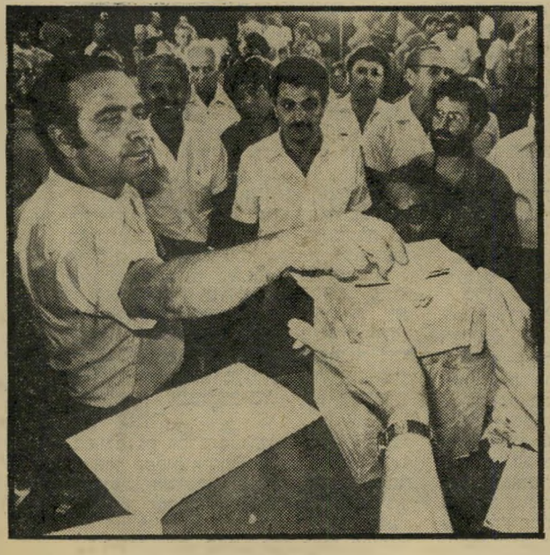

מצביע פת
ירידה תלולה

המיפלגה הליברלית, המאיימת על שלמות ממשלתו של בגין, החגלתה השבוע כמיפלגה קטנה, של כמה עשרות עסקנים

מנחם ארליך
„פלומין מפוטר!"

כלה הישראלית. ארליך הגיב בתקיפות רבה ושלח את מודעי לפסיכיאטר. היתה זו מכה מתחת לחגורה, מפני שבאותה תקופה נפוצו שמועות זדוניות על מצבו הנפשי של מודעי. אולם הוא המשיך ולחם. הוא התחיל לעבוד בסניפי המיפלגה, זימן אליו לשיחה כל אחד מ־196 חברי מרכז מיפלגה זו, ועשה עבודת שדה מצויינת.

דווקא כאשר החל אוסף את פירות עמלו, דווקא כאשר החל ארליך מתמוטט, בעיקר בעיקבות ישיבת הממשלה המפורסמת, נסוג מודעי. הוא חשש שעם המפולת של ארליך יאבדו גם יתר שרי הליברלים את מקומותיהם בממשלה, ולכך הוא לא היה מוכן להסכים. מודעי הפך בשבועיים האחרונים אחד מתומכיו הנלהבים ביותר של ארליך.

היתה סיבה נוספת להתקפלותו ברגע האחרון של מודעי. לא רק נגד ארליך החלו להישמע סתנות, אלא גם נגד מודעי עצמו. הקולות הטוענים כי המדיניות הכלכלית תביא שואה על מדינת ישראל בכל הנוגע לעניניי הנפט שלה, החלו נשמעים בעוצמה רבה.

היורש שאיבד את הירושה

ד"ר דעין פת היה איש חזק במיפלגת תחת שילטונו של ארליך, ומועמד כמעט ודאי לרשת את ארליך. אולם בחודשים האחרונים, עם עלייתו של מודעי, חלה ירידה משמעותית במעמדו של פת. לפתע גילו הכל כי לא רק ארליך הוא כישלון, אלא גם פת. ביקורת חריפה נשמעה מבית ומחוץ על מדיניותו כשר־השיכון, וכאשר הצליח פת להיפטר ממישרד פרובלמטי זה, התברר כי גם במישרד־התעשיה, שאותו קיבל, הוא אינו נחשב לגאון־הדור. גם היצמדותו של פת אל ארליך, הנמצא בגלישה מתמדת, לא הועילה לפופולריות של השר הצעיר והשאפתן, שהידרדר יחד עם מנהיגו. לפתע החלו נשמעים קולות, אשר לפת נדמה היה כי נשכחו מזמן, בדבר אי־שירותו בצבא וירידתו מהארץ.

השר הרביעי של המיפלגה הליברלית, משה ניסים, אינו דמות אהודה בקרב עסקני המיפלגה. ניסים הוא נטע זר במיפלגה. בבחירות של 1959, כאשר היה בן 24 ובעל התואר „בנו של הרב הראשי לישראל", הוצנח ניסים אל המקום הרביעי ברשימת המיפלגה־לכנסת, מתוך מגמה למשוך אליה את המצביעים הדתיים־המתונים. אחר־כך התברר כי ניסים לא הביא למיפלגה אף קול אחד. אך בינתיים הוא נטע בה שורשים עמוקים.

שלא כמו לפת, לניסים לא הסכימו לסלוח, אפילו ליום אחד, את השתמטותו משירות בצה"ל, מה שעורר בזמנו סערה ציבורית גדולה. לניסים אין עליות ומורדות בפופולריות שלו בתוך המיפלגה. הוא נחשב לסוס עבודה־עסקנית, אדם שאינו

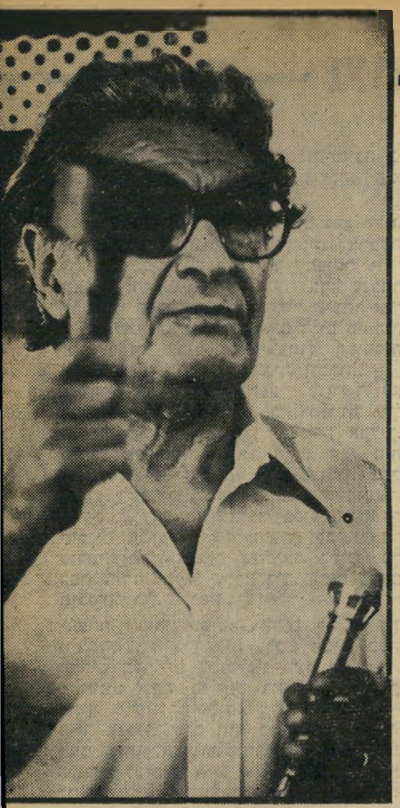

יו"ר דוכצין
נקמה מתוקה

זיעק נחמני
סיגנון הועד־הפועל

מצביע מודעי
בלימה פיתאומית

מצביע צ'יצ'
התערבות מאוחרת

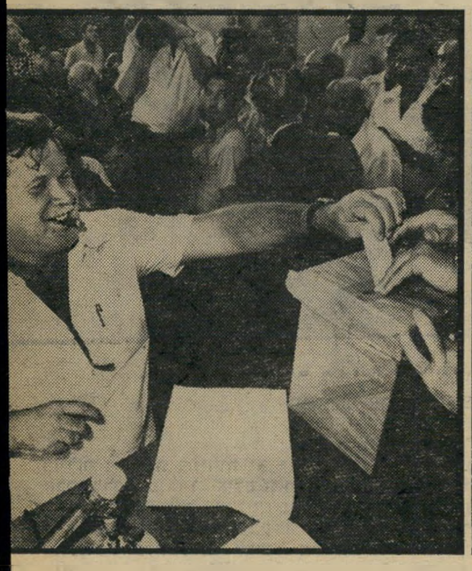

מצביע גרופר
תמיכה בכוכם

מיפלגה בכוס מים

(המשך מעמוד 29)

רץ אחרי כותרות העיתונים, והתמיכה בו במיפלגה, על אף שאינה גדולה, היא יציבה.

רק בשבועות האחרונים הוקם גוש חדש, נוסף לארבעת הגושים המיוחסים לארבעת השרים, הגוש של סגן־השר המפוטר, יחזקאל פלומין, שהיה ידוע, עד שנבחר לתפקידו כסגן־שר, כנאמנו של שימחה ארליך. פלומין אינו מכחיש גם היום כי היה זה ארליך שבנה אותו בתוך המיפלגה וקידם אותו לכנסת ולסגנות השרות.

מהיום שבו ניבחר לתפקיד סגן־שר, לא הפסיק פלומין להשמיע, בהזדמנויות שונות, את לעגו לשר שלו, שימחה ארליך. השר שמע זאת, אך לא הגיב. חבל היה לו לוותר על שירותיו של פלומין. בכל הנוגע לעבודה המעשית במישרד־האוצר, שימש פלומין כשר־אוצר בפועל. גם התוכנית הכלכלית של ארליך, לביטול הסובסידיות, התוכנית שהביאה בסופו של דבר להתמוטטותו של ארליך, היתה בעצם תוכניתו של פלומין.

עתה, אחרי שפוטר, הקים לו פלומין גוש חדש. הוא הצליח לגבש סביבו כמה חברים הקרויים במיפלגה „דור ההמשך", הסוענים עתה כי הם גוש חזק ומוצק בתוך מרכז המיפלגה. מלבד הפירסומאי דויד אדמון, שגם הוא כועס על ארליך, מפני שנתן לאליעזר זיורבין את 10 מיליוני הלירות למיבצע הכה את האינפלציה, ולא למישרדו שלו, קשה לפלומין להצביע על תומכים בעלי שיעור־קומה מיפלגתי בגוש החדש שלו. אולם אין ספק כי 37 האחוזים שקיבל פלומין יצליחו לפחות להטריד ולהציק את הגושים האחרים.

האפיפיור ברמן

ראה כי האיש החזק ביותר במיפלגה הליברלית היום הוא עורך־הדין ויושב־ראש ועדת הכנסת, ח"כ יצחק ברמן. זוהי הכנסת הראשונה שבה מכהן ברמן, והכל מאמינים לו, כשהוא מצהיר שאין לו כל כוונה להיות שר או בעל תפקיד בכיר אחר. ברמן הוא עורך־דין מצליח ואינו מתכוון לוותר על ההכנסות הכספיות הגדולות ממישרד הפרקליטים שלו תמורת כבוד או מישרה ממלכתית.

ברמן שולט על סניף תל־אביב של המיפלגה הליברלית. שהוא הגוש המרכזי ביותר במרכז המיפלגה ומונה כ־48 חברים. יש לו השפעה מכרעת על חוגים נוספים בתוך המרכז, ביניהם על גוש רמת־גן המונה 14 חברים נוספים. ברמן היה הראשון שדרש משרי הליברלים לעזוב את הממשלה, מפני שעקרונות מיפלגתם אינם מיושמים על־ידי ממשלת בגין. כאשר נודע לארליך כי ברמן ניצב מאחרי הדרישה להתפטרותו ולהתפטרות שאר השרים, שאל בזילזול: „כמה דוויזיות יש לברמן? כמה חברי מרכז יש לו?" אולם זו היתה תמיהה לצורך יחסי־ציבור. ארליך מיהר לשלוח שליחים לברמן, שאיתם בקשה למתן את התקפותיו עליו ו„לא להרוס את המיפלגה".

נראה כי שיקול נכון של ברמן הביא לכך שהמרכז לא החליט ביום החמישי שעבר לעזוב את הממשלה. ברמן החליט להשהות את הדרישה האולטימטיבית שלו לעוד כמה שבועות, כדי שאי־אפשר יהיה להאשים אותו בכך שפעל דווקא בעת שראש־ממשלה שוכב על ערש חוליו.

איש חזק נוסף במיפלגת הליברלים הוא סגן יושב־ראש הכנסת, משה מרון. שהוא דמות חדשה בכנסת. קודם לכן כיהן במשך שנים רבות כסגן ראש עיריית רמת־גן. בעוד שאנשים שאינם מכירים את המיפלגה הליברלית נוטים לחשוב כי על סניף רמת־גן של המיפלגה שולט ראש־העיריה, הד"ר ישראל פלד, ידוע לכל עסקן זוטר כי לפלד אין אפילו תומך אחד בקרב עסקני מיפלגתו, וכי בסניף שולט בעצם מרון.

מרון הוא מתנגד חריף ביותר לארליך ועומד יחד עם ברמן בראשות הגוש המרכזי. מרון היה זה שטבע את הסיסמה ש„מישרד־האוצר לא חייב להיות דווקא בידי הליברלים או אפילו לא בידי הליכוד." כדי להוריד את ארליך מוכן מרון אפילו להקריב את המישרד החשוב, מישרד־האוצר, ולהפקיע אותו מידי מיפלגתו.

דמות חשובה אחרת בתוך המיפלגה הליברלית הוא אברהם („אברשה") שריר, שהיה איש מגננון בתוך המיפלגה, ושבעזרת כוחו זה הצליח להיכנס לכנסת ולהיבחר כיושב־ראש סיעת הליכוד בכנסת. שריר היה עד לתקופה האחרונה מתומכיו המובהקים של גידעון פת, אולם באחרונה חל קרע בין השניים והם התרחקו. אין זה אומר ששריר התקרב אל מודעי.

בשבוע שעבר ערך שריר תרגיל פוליטי מזהיר שהביא את ארליך להיות חייב סגן שר־האוצר או לתפקיד שר בממשלה אם אומנם, אחרי הכל, יעשו החילופים.

חברי־כנסת צבעוני במיוחד מקרב חברי המיפלגה הליברלית הוא ח"כ פסח גרופר. גרופר הוא תומך מוצהר של מודעי, אולם בחודשים האחרונים הוא פועל בעד ארליך ונגד מודעי. נראה כי את המהפך הפרטי של גרופר הינחתה יותר מכל הצרה האישית שאליה נכנס, החקירה המישטרתית שנפתחה נגדו בענייני שחיתויות שונים שייחסו לו. גרופר יודע כי אם יתעורר עניין הסרת חסינותו, יוכל ארליך לעזור לו יותר ממודעי.

השר מודעי (ויועץ כיכבי דויד כהן)
לא לקצור זרעים שנבטו

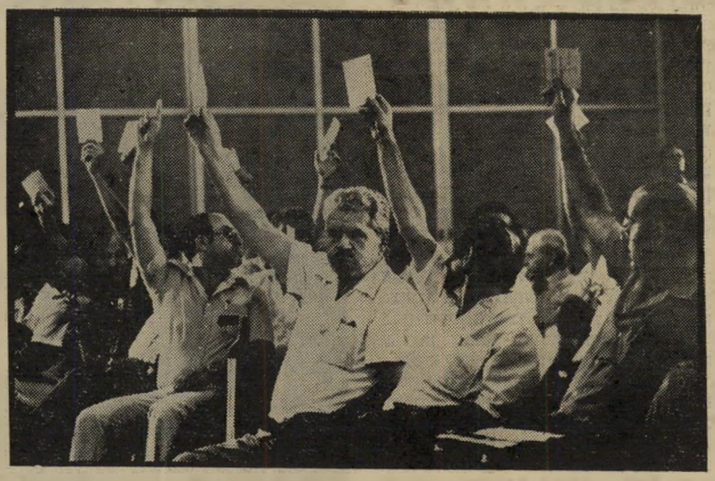

ההצבעה למען הטלוויזיה
פה אחד בעיקבות המחלוקת

הנקמה של דולצ'ין

אולם כמיפלגה הליברלית יש אישים שאינם חברי־כנסת. בראשם עומד יו"ר שב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית אריה דולצ'ין, המגלה באחרונה פעילות נמרצת למען יציאת ארבעת שרי המיפלגה מהממשלה. לדולצ'ין יש חשבונות אישיים הן עם ארליך והן עם בגין. מייד אחרי הבחירות היה ברור לו כי הוא יקבל את תפקיד שר־החוץ. כאשר בחר בגין במשה דיין נעלב דולצ'ין והרגיש עצמו כמרומה, מאחר שארליך לא נלחם את מילחמתו על מישרד־החוץ. כיום נחשב ניסים כשר של דולצ'ין בממשלה.

שני ראשי הערים הגדולות של המיפלגה הליברלית, ראש עיריית תל־אביב, שלמה („צ'יצ'") להט, וראש עיריית רמת־גן, הד"ר ישראל פלד, אף הם החלו בוחשים באחרונה בקלחת הפנימית של המיפלגה הליברלית. שני אלה נחשבים כיוונים של המיפלגה הליברלית ואינם תומכים באף אחת מהסיעות הקיימות. בעוד שלצ'יצ' אין כל חשק, לפחות בשלב זה, להיות שר בממשלה, הרי פלד, החושש לכסאו ברמת־גן, היה רוצה לקבל תיק בממשלה. מצב זה מנחה את שני האישים, המתנגדים להנהגה הקיימת במיפלגה הליברלית בכל מעשיהם בשטח העסקני־פנימי.

המגוחך בפרשה, הוא שמיפלגה קטנה, שכמעט כל התמיכה הציבורית שלה באה רק מתוך עסקניה, מצליחה להעמיד את המדינה כולה במתח. ומאיימת על המשך שילטון ממשלת בגין. ראשי מיפלגה זו טוענים כי בידיהם רשימה של כ־70 אלף חברי מיפלגה רשומים, מהם 25 אלף חברי מיפלגה תל־אביביים. אולם מומחי הבחירות בארץ מטילים ספק בכמות זו של חברי מיפלגה ובהשפעתם על הקלפי.

המיפלגה הליברלית כולה חיה ונושמת במעגל סגור, כאשר המנהיגים והעסקנים שלה הם הכוח היחידי העומד מאחורי מנהיגים והעסקנים שלה.

יוסי ינאי

ח"כ גרופר ויו"ר התעשיה האווירית אהרון סחרוב
למרות חמאה בשני הצדדים

תית שנפתחה נגדו בענייני שחיתויות שונים שייחסו לו. גרופר יודע כי אם יתעורר עניין הסרת חסינותו, יוכל ארליך לעזור לו יותר ממודעי.

אחד מחברי־הכנסת, לא של הליכוד, ניגש פעם אל שימחה ארליך ושאל אותו: „איך זה שבחרתם את סבידור לכנסת?" ארליך לא השיב, וחייך. ואומנם, מנחם סבידור הצליח לרכוש לו בשנתיים האחרונות את התואר של מוקיון הכנסת. סבידור אינו מזדהה עם שום גוש בתוך המיפלגה, ומה שמנחה אותו זו השיגאה לארליך. לאיש לא היתה כוונה לבחור בסבידור, מי שהיה המנכ"ל הכושל של רכבת ישראל ואחר־כך הנשיא הכושל של מכבי ישראל, לכנסת. הוא הוצב במקום ה־43 ברשימת הליכוד לכנסת, מקום שלדעת המצביעים, בעת עריכת הרשימות לכנסת, היה בלתי־ריאלי. יש אומרים כי סבידור אינו משתייך לשום קבוצה בתוך המיפלגה הליברלית, רק מפני שאף קבוצה אינה מוכנה לקבל אותו אליה.

ח"כ אחר הוא גוסטב בדיאן, איש חיפה. בחיפה הגוש הגדול של המיפלגה הליברלית, אולם בדיאן אינו שולט על אף אחד מ־14 נציגי חיפה למרכז המיפלגה. בחיפה מתמודדים שניים על ראשות הסניף: הד"ר משה אנגל ויהושע נדרוב. אנגל הקשיש שולט ביניהם בסניף והוא ששלח מטעמו את בדיאן לכנסת. בדיאן הוא דמות בובתית בלבד, ללא כל השפעה בתוך המיפלגה, וכמו תמיד, במיקרים כאלה הוא תומך של ארליך ובמידה מסויימת גם של פת.

חברת־הכנסת היחידה של הליברלים היא שרה דורון. דורון תומכת בארליך ובפת דרך אברהם שריר, שלו היא נאמנה. עתה היא נמצאת במצוקה. היא אינה יודעת במי לתמוך מאחר ששריר הסיר את תמיכתו מפת. דורון שולטת על שמונה נשים, חברות איגוד הנשים הליברליות, החברות במרכז המיפלגה.

שני חברי־כנסת רדומים של המיפלגה הליברלית הם יוסף תמיר ואברהם כץ. לתמיר זו הקדנציה האחרונה והוא אינו פעיל בעבודת המיפלגה או הכנסת. הוא מרבה בנסיעות לחוץ־לארץ ויש אומרים כי עד היום הוא אינו יודע שאילמלך רימלט, האיש בו הוא תומך, כבר אינו מנהיג המיפלגה. כאשר מזכירים לו זאת ושואלים אותו במי הוא תומך, מסביר תמיר כי הוא מתנגד לכולם.

אברהם כץ ניתק עצמו מהחיים המיפלגתיים ומעבודת הכנסת. הוא עסוק בתפקידו החדש בסוכנות היהודית ובנסיעות לחוץ־לארץ, שתפקיד זה הביא עימו. כץ הוא תומך מוצהר של השר משה ניסים, וכאשר הוא בכל זאת מופיע בכנסת, הוא עושה את העבודה המלוכלכת של ניסים, כמו ההצעה האחרונה והיחידה שהגיש בכנסת הזו: תקופת הצינון של נשיא המדינה. הצעה שהוכתבה לו על־ידי ניסים.

ביום הכיפורים מתה הקונספציה של צה"ל, וב'שיבת־הברווזים' של הממשלה מתה הקונספציה של מ'שרד־האוצר - טושנת הכלכלנית המהפכנית

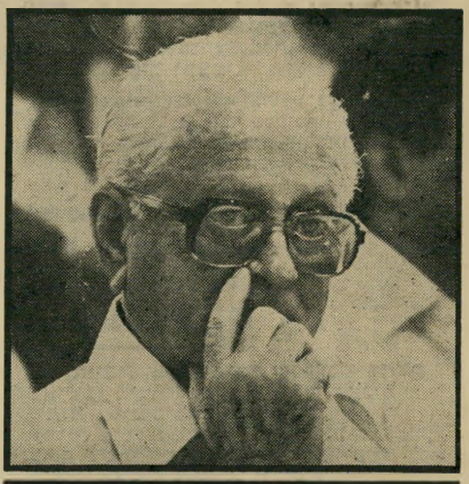

ליל הברווז

מאת **אסתר אלכסנדר**

הקונספציה הכלכלית של האוצר, שלפיה נקבעו צעדי המדיניות הכלכלית זה זמן רב, התמוטטה השבוע. התמוטטות זאת לבשה צורה של אי־יכולת האוצר לגייס את תמיכת הממשלה לתוכניתו לביטול הסובסידיות.

לחם ויאכטות

הנחה העיקרית המוטעית, שביסודה של קונספציה זו, היתה הגירסה שיש להקטין את סך־הכל הביקוש במשק כדי ללחום באינפלציה, מבלי לשאול את הביקושים של מי מקטינים.

ברור שתפיסה זו - נוחה לשכבות החזקות במימסד הכלכלי, לבעלי־המאה.

כי אם חשוב רק להקטין את סך־הכל הביקוש המצרפי במשק, ללא ספציפיקציות, מפני שתורה זו אינה מספקת שום קריטריון לגבי סוג הביקושים שיש להקטינם — אז מטבע הדברים, הסובלים הראשונים והעיקריים מהקטנת הביקושים הם תמיד השכבות העניות יותר בחברה, ולרוב השכירים.

לפי תורה זו, הגברת הביקושים ללחם ולנעלי־ילדים משפיעה על האינפלציה בדיוק באותה המידה כמו שהגברת הביקושים ליאכטות ולבריכות־שחייה פרטיות.

זאת אומרת שבהחלט אפשר, לפי תורה זו, לעקר את ההשפעה האינפלציונית של הגברת הביקושים ליאכטות ובריכות־שחייה פרטיות, על־ידי הורדת הביקושים ללחם ולנעלי־הילדים.

זה נשמע אבסורדי, אך כך אומרת הקונספציה. ולשלטונות, שהולכים תמיד בדרך ההתנגדות החלשה יותר, היה תמיד קל יותר להוריד את הביקושים ללחם, לנעלי־ילדים, לבשר קפוא, לתפוחי־אדמה, לדירות עממיות (בכל אלה יש היום עודפים), את ביקושיהם של רוב השכירים — מאשר את הביקושים ליאכטות, לווילות, למכוניות־פאר ודומיהם — ביקושיהם של המתעשרים. (זה עתה שמענו בעלי כותרת שהביקושים לפריטי־ההלבשה היקרים הם הרבה יותר גבוהים מאשר לביגוד הזול עובדה).

השילטונות חושבים שלוחמים על־ידי זה באינפלציה. הדוגמה הכי טובה לכך היא בדיוק המילחמה העיקשת של האוצר לבטל את הסובסידיות ללחם, לחלב, לביצים ולשמן. פירוש הדבר הוא להקטין את הביקוש דווקא עבור מוצרים אלה, להקטין את ביקושיהם של אותן שיכבות, שההוצאות עבור מוצרים אלה הן אחוז גבוה בהכנסתן. ככל שמישפחה עניה יותר, הפגיעה בביקוש שלה חמורה יותר. האם אין הדבר נעשה, אליבא דאמצעי־התיקשורת והאוצר, לשם המילחמה באינפלציה?

עד כאן הקונספציה של האוצר, הצעדים המדיניים שנבעו ממנה ותוצאותיה הכלכליות והחברתיות.

איזה ביקוש משפיע?

בדיר לכך שדווקא את מטרתה המוצהרת, הורדת האינפלציה, היא לא השיגה. האם זה מיקרה? הדבר לגמרי אינו מיקרה, אלא טמון בעצם מהותה

> **האינפלציה יכולה להיבלם רק אם מורידים את הביקושים הנובעים מהרווחים**

של הקונספציה: בזה שהיא מתעלמת באופן מוחלט מהשפעתה הכלכלית של חלוקת ההכנסות במשק, ושל השינויים בחלוקה זאת.

צריכה להיבנות קונספציה כלכלית חדשה תחת זו שמתמוטטת כעת. בראש וראשונה היא צריכה לקחת בחשבון את השפעתה הכלכלית האינפלציונית של חלוקת־ההכנסות לרעת העובדים, והמילחמה נגד חלוקת־הכנסות זו צריכה להיות האמצעי העיקרי במילחמה נגד האינפלציה.

אין זה נכון היום — לא אצלנו ולא בעולם כולו — שההפרש בין סך הכל הביקושים לבין כושר־הייצור של המשק הוא הגורם לאינפלציה. האינפלציה דוהרת אצלנו, וגם בארצות אחרות, בתנאים של קיפאון בייצור. ואם זה נכון, אז אין זה נכון שאפשר ללחום באינפלציה על־ידי הורדת סך־הכל הביקוש, הביקוש המצרפי. ההורדה הבלתי־סלקטיבית של ביקושים מקטינה, אמנם, את הביקוש המצרפי — לזמן־מה לפחות, גם זה לא לאורך ימים — אך זה הכל מה שהיא עושה.

למרות זאת, זה עדיין הנוהג אצלינו. גרוע מזה: אם קורה, כפי שהראינו, שמתוך האינטרסים של השיכבות העשירות, או מתוך חוסר־היכולת של הקונספציה לתת הוראות איזה ביקושים יש להוריד, מורידים דווקא את הביקושים של אותם שהאינפלציה מורידה את ביקושיהם גם בלי התערבות ממשלתית, הרי פעולה זו של הקטנת הביקוש המצרפי אינה ניטרלית מבחינה הכלכלית, אלא מגבירה את האינפלציה. (יש לציין שהתיאוריה של הקטנת סך־הכל הביקושים כאמצעי למילחמה באינפלציה למעשה אינה כל־כך בלתי־סלקטיבית. היא מעדיפה להוריד דווקא את הביקושים של העניים, בטענה שאין הם חוסכים).

הקונספציה הכלכלית החדשה צריכה לחרות את שבלבייבה של האינפלציה אינו עומד הביקוש המצרפי, והחפרש בינו לבין הייצור, אלא אותם הביקושים העולים באופן ריאלי יחד עם עליית המחירים, כי הם נוצרים כתוצאה מעליית המחירים עצמם, אלה הם הביקושים הנובעים מריווחי האינפלציה.

ביקושים אלה, ואלה בילבד, מדרבנים את האינפלציה למעלה, ולא סך־הכל הביקושים. הם יכולים להתקיים ולפעול לעליית המחירים, אפילו ששכר־הכל הביקושים יורד. מצד שני, היגיון ששוט אומר שאותם הביקושים יורדים עם עליית־המחירים — אותו חלק של הביקוש המצרפי היורד עם האינפלציה — אינו יכול בשום אופן לגרום לעליות מחירים. לכן, אם המדיניות תוקפת דווקא

(המשך בעמוד 34)

שמעותן העיקרית של ההתרחשויות הדרמתיות האחרונות בשילטון היא ההתמוטטות של הקונספציה הכלכלית של האוצר. המשבר השילטוני, ההתרוצצויות שנלוות אליו, הרעם בכלי־התקשורת, הם בחזקת קולות בלבד, המלווים בהכרח התמוטטות זו.

כפי שיש קונספציה ביטחונית, שלפיה ערוך הצבא ומתוכננים צעדיו, כך יש גם קונספציה כלכלית, שלפיה נקבעים הצעדים של המדיניות הכלכלית.

אנחנו יודעים שהקונספציה הביטחונית התמוטטה ב־מילחמת יום־הכיפורים, ואנחנו יודעים גם מדוע. היא התמוטטה מפני שההנחות שלה לא היו נכונות. היא הנחה שמצריים לא תצא למילחמה — ויהי מה. מהנחה זו נבעה **ישירות** ההערכה המודיעינית המפורסמת של „הסבירות הנמוכה" להתקפה, למרות שאת הכוחות המצריים הערוכים לכך אפשר היה לראות גם בעיניים בלתי־מזויינות בקונספציה ואפילו במישקפת. מן ה„סבירות הנמוכה" נבעה ישירות גם כן אי־גיוס המילואים בזמן, כיתורם והשמדתם של מוצבי קו בר־לב כבר ביום הראשון, וכל היתר ידוע.

קו בר־לב כלכלי

אילו היתה הקונספציה שונה, אילו הניחה את היפך, שהמצרים אכן יתקיפו, הרי עם התגלות הסימנים הראשונים של ריכוז הכוחות בצד השני של התעלה היו מתחילות ההכנות למילחמה גם אצלנו. גורם ההפתעה המצרית היה מתבטל, והתוצאות בוודאי היו שונות לגמרי.

הבאתי דוגמה זו כדי להראות את חשיבותה של הקונספציה. דברים גורליים נובעים ישר ממנה, מעצם קיומה ומהותה. מהותה של קונספציה בכל שטח שהוא היא הקובעת את כל הצעדים המעשיים באותו השטח. אם אנחנו רוצים לשנות מדיניות מעשית, יש לשנות בראש ובראשונה את ההנחות המנחות ביסוד את הקונספציה, שאינה אלא ראייה מסויימת של המציאות. אין לשנות מציאות, מבלי לשנות את דרך המחשבה.

> **מאחרי כל קונספציה של המימסד, בכל שטח שהוא, עומדים אינטרסים**

לא בגלל „טיפשותם" של מנהיגינו לא היתה הקונספציה הביטחונית לפני יום־הכיפורים נכונה, אם כי „תבונה", ה־Insight היא דבר חשוב בקביעתה.

אך הנקודה היא ש„תבונה" נזנחת היתה צריכה להתגבש נגד הזרם החברתי השליט, כי מאחרי כל קונספציה של המימסד, בכל שטח שהוא, עומדים האינטרסים וצורת־המחשבה של השכבות השליטות בחברה.

ברור שאחרי מילחמת יום־הכיפורים השתנתה הקונספציה הביטחונית שלנו, וכולנו מקווים שהפעם לטובה — כי סולם־הערכים החברתי נשתנה. היום אנחנו מעריכים, מבחינה ביטחונית, שלום יותר מאשר טריטוריה. מי בכלל רצה לשמוע על החזרת ששחים בכל תנאי שהוא לפני מילחמת יום־הכיפורים? האם זוכרים את ההסתה בכל העיתונות נגד תוכנית רוג'רס, למרות ששטחים שהיינו צריכים להחזיר לסיה בסיני היו קטנים יותר מאשר אותם שהחזרנו כעת?

אפילו גולדה מאיר ז"ל הודתה שסאדאת היה בא גם אליה, אילו היתה מחזירה את סיני — והמילחמה היתה נמנעת. אך הבעלות על נכסי־דלא־ניידי כה עצומים, והערצת נכסים אלה, היכתה בעיוורון את השיכבות הקובעות בחברתנו, עוררה בהן הרגשת עוצמה ועושר; והאמונה הבלתי־רציונלית, שאף אחד לא יעז לעולם לגעת בהם, הולידה את הקונספציה הביטחונית המוטעית, עם כל התוצאות שנבעו ממנה.

האם אנחנו צריכים לחכות למילחמת יום־כיפורים כלכלית לפני שנגבש לנו קונספציה כלכלית חדשה?

הקונספציה הכלכלית הנוכחית של האוצר חורקת זה זמן רב. שיטפון האינפלציה, הצוחקת מהסכרים שמנסים להעמיד בפניה (לפי הקונספציה הנ"ל); הסטגנציה בייצור; הגרעון במאזן־התשלומים האזרחי, המגיעה השנה למיליארד דולר במקום 400 מיליון משנה שעברה; הדיירות הריקות העומדות מול הזכאים מחוסרי־הדירות, מחמת אי־יכולתם לעמוד בתשלומים; המגבות הזוגות הצעירים למען דיור (שלא נגיע להפגנות מחוסרי־עבודה!), אלה הן התופעות העיקריות הנובעות מהפעלת הקונספציה הכלכלית הנוכחית, ותופעות אלה עצמן הן גם הקוברות אותה.

תשקיף

הקצין הרוצח

ישוחרר בקרוב

קצין צה"ל אשר הורשע ברצח אזרחים במיבצע־דימונה, נדון ל־8 שנות מאסר ועונשו הומתק ע"ידי הרמטכ"ל לשתי שנות מאסר בידבר, עומד להשתחרר מבלאי בחודש הבא.

מאחר שעונשו של הקצין הועמד על שנתיים בלבד, הוא ירצה עונש־מאסר של 16 חודש, מאחר ושלטונות־הכלא החליטו לחון אותו בשליש נוסף, בגלל התנהגות טובה.

פלאטו יחלונן

במישטרה

ח"כ שמואל פלאטו־שרון, שחסינותו הוסרה השבוע, מתכוון להגיש למישטרה תלונות אישיות על עבירות בחירות כנגד מיפלגות ואישים בכירים במיפלגות שונות.

פלאטו ריכז בידיו חומר רב על עבירות־לכאורה, של כמעט כל המיפלגות המיוצגות בכנסת, עבירות המקבילות לאלה בהן הואשם ואף חמורות יותר. כדי להכריח את היועץ־המישפטי לממשלה לחקור בחומר המצוי בידו, מתכוון פלאטו להגיש תלונות רשמיות.

כמו כן מתכוון פלאטו, עוד לפני שיפתח מישפטו, לפרסם מודעות־ענק בעתונים, שבהן יקרא לאנשים המוכנים להעיד בנושאים אלה, לבוא לביתו ולמסור עדות.

ברמן איים

להתפטר

יושב־ראש ועדת־הכנסת, ח"כ יצחק ברמן, איים בתחילת השבוע להתפטר מתפקידו.

ח"כ חיים קאופמן מהליכוד דרש, כי סיעת הליכוד בכנסת תערוך דיון בפרשת הסרת החסינות של ח"כ שמואל פלאטו־שרון עוד לפני הדיון בוועדת־הכנסת, ותחייב את חבריה להצביע בהתאם להחלטה שתיפול בסיעה.

ברמן, אף הוא חבר סיעת הליכוד, התנגד להתערבות הסיעה בעבודת שליחיה לוועדת־הכנסת ואיים שאם ייערך הדיון ישתתפו מראשות־הוועדה. בעקבות איומו של ברמן לא כונסה הסיעה לדון בנושא זה.

יוגש כתב־אישום

נגד גרופר

כבר בימים הקרובים עומד היועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, לפנות לוועדת־הכנסת ולדרוש את הסרת חסינותו של ח"כ פסח גרופר באשמת מירמה וזיוף.

הפרופסור זמיר המתין להחלטת ועדת־הכנסת בעניינו של ח"כ פלאטו־שרון, כדי להגיש את טיוטת כתב האישום נגד גרופר. חקירת המישטרה והמלצות הפרקליטות הוגשו ליועץ־המישפטי כבר לפני חודשיים.

שמיר מחכוון

למאבק

נראה כי יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, החל כבר להתכונן למאבק־חירושה על תפקיד ראש־הממשלה, כנגד שר־הביטחון, עזר וייצמן.

בניגוד לנוהגו, החל שמיר להזמין לשיחות־רקע עיתונאים שונים, גם כאלה ממתנגדיו, למרות שאין הוא מציין בשיחות אלה את כוונתו להתמודד על תפקיד ראש־הממשלה, כאשר יאלץ מנחם בגין לפרוש ממנו.

גם ארליך

יעבור ניתוח

שר־האוצר, שימחה ארליך, עומד להיות מאושפז בימים הקרובים, כדי לעבור ניתוח בכיס־קיבה.

ארליך סובל ממחלה זו כבר זמן ממושך, אולם בשבועות האחרונים עבר כמה התקפי־כאבים חזקים, ורופאיו המליצו על הניתוח.

מדוע דיין צרוד

רבים שמו לב לצרידות קולו של משה דיין, כאשר הופיע השבוע בטלוויזיה. היו שייחסו אותה למחלה, אך אין לכך יסוד.

כעת התאונה הארכיאולוגית שלו, לפני 11 שנים, נהרס אחד משני העצבים הקשורים במיתרי־הקול. עתה, בעת שהוכנס צינור לקיבתו דרך חלון נפגע העצב השני, ויהיו דרושים כשישה שבועות כדי שיחזור לתיקנו.

חזית חדשה

בל"ברלים

השבוע הוחל במגעים בין שר־האנרגיה, יצחק מודעי, לבין סגן־שר־האוצר לשעבר, יחזקאל פלומין, בדבר הקמת גוש חדש במיפלגה הליברלית.

בין השניים חלה התקרבות ממשית מאז פוטר פלומין. להערכת פלומין ומודעי, צפוי לגוש החדש רוב במרכז המיפלגה הליברלית, לפחות בעניין הדחתו של שר־האוצר, שימחה ארליך.

שרים מחלונים

על דיין

בקרב שרי הממשלה, מכל מיפלגות הקואליציה, קיימת התמרמרות רבה נגד התנהגותו של שר־החוץ משה דיין.

השרים טוענים כי מאז שחזר משה דיין לפעילות, לאחר הניתוח אותו עבר, הוא מתנהג באגרסיביות, בחוסר־סבלנות ובגסות, כשאינו מחסם לפגוע בשרים, גם כאשר אלה מסכימים לדעתו.

תתחדש החקירה

נגד אמיר

יתכן שחקירת המישטרה בפרשת בניית חוויילה של ח"כ ז'אק אמיר, ראש עיריית דימונה, תתחדש בקרוב.

קציני מישטרה, אשר עסקו בפרשה, טוענים עתה בפני מפקדיהם כי ההחלטה לסגור את תיק החקירה היתה פזיזה מדי, לאור חומר מסויים שהגיע באחרונה לידי המישטרה.

כיתתיים ממשיכה המישטרה לחקור בהאשמות מירמה שהועלו נגד ח"כ אחר מדימונה, ח"כ יצחק פרץ מלעם.

אלון יוזמן

למצריים

ח"כ יגאל אלון יוזמן בקרוב למצריים על־ידי שר ההגנה המיצרי, הגנרל כמאל חסאן עלי.

כמסיבת־הגן, שנערכה כביתו של שר־הביטחון, עזר וייצמן, בתחילת השבוע לכבוד עלי, הסתודדו אלון ועלי שעה ארוכה והחליפו ביניהם חוויות ממילחמת השיחרור, כה לחמו זה מול זה בחזית הדרומית של ישראל.

למקורביו סיפר אחר־כך עלי, שמצא באלון את "אחד האנשים החכמים ביותר בישראל," וכי הוא עומד להזמינו כאורחו האישי למצריים.

כזכור הציע יושב־ראש מיפלגת־העבודה, שימעון פרס, לאלון להצטרף אליו בסיורו האחרון במצריים. אולם אלון סרב משום שפרס לא הזמין גם את ראש־הממשלה לשעבר, יצחק רבין.

כהן תגיש בג"צ

ח"כ גאולה כהן עומדת להגיש בג"צ כנגד יושב־ראש הכנסת, מפקדה לשעבר בלח"י, יצחק שמיר.

כהן תדרוש משמיר לנמק מדוע אין הכנסת מוכנה להעניק לסיעתה החדשה בנא"י, את מימון המיפלגות, למרות שהכנסת הכירה בה ובח"כ משה שמיר כסיעה.

היועצים־המישפטיים של כהן אמרו לה כי בית־הדין־הגבוה־לצדק ידחה את בקשתה על הסף, משום שאין זה, על פי החוק, בסמכותו של בג"צ לפעול נגד הכנסת, אולם כהן החליטה בכל זאת להגיש בג"צ, כדי לעורר את דעת הקהל נגד הליכוד, המונע ממנה את מימון־המיפלגות.

מי יהיה

עד המדינה?

נראה כי המישטרה הצליחה להשפיע על אחד החשודים בפרשת הברחת־הזהב של קברניט אל־על, עקיבא פרסמן, להיות עד־מדינה.

עד־המדינה יהיה אחד מהשניים: רעייתו של פרסמן, דליה, או מנהל מסוף "ארקיע" בלוד, שלום כרוך.

החשד כי דליה פרסמן תהיה עדת־המדינה התעורר לאחר שהמישטרה הסכימה לפתע לשחררה בערבות.

דליה פרסמן תוכל להעיד נגד בעיזה. על־פי החוק אי אפשר להכריח אשה להעיד נגד בעלה, אולם אם היא עושה זאת מרצון, עדותה מתקבלת.

מישפחת נאצר

במצוקה

גורמים מצריים, המלווים את שר־ההגנה המצרי, הגנרל כמאל חסאן עלי, כביקורו בארץ, יודעים לספר כי מישפחתו של נשיא־מצריים לשעבר, גמאל עבד־אל נאצר, "נמצאת במצב גרוע."

אותם גורמים סרבו לספר מה היא המצוקה, שבה נמצאים קרוביו של נאצר, אך נתנו לישראלים ששוחחו איתם להבין, כי המדובר במצב כספי קשה.

הצעות לצוקרמן

המנהל המודה של המלוויזיה, ארנון צוקרמן, חוקר בהצעות־עכורה מיגופים פרטיים וציבוריים אחרי פרסת ההדחה שלו.

נראה כי שתי ההצעות הרציניות ביותר הן דווקא של שר־האוצר שימחה ארליך. השר הציע לצוקרמן אחד משני התפקידים: מנכ"ל אל־על" או מנהל מישרד־האוצר, במקום עמירם סיוון העוזב את תפקידו בכל המאוחר בחודש דצמבר.

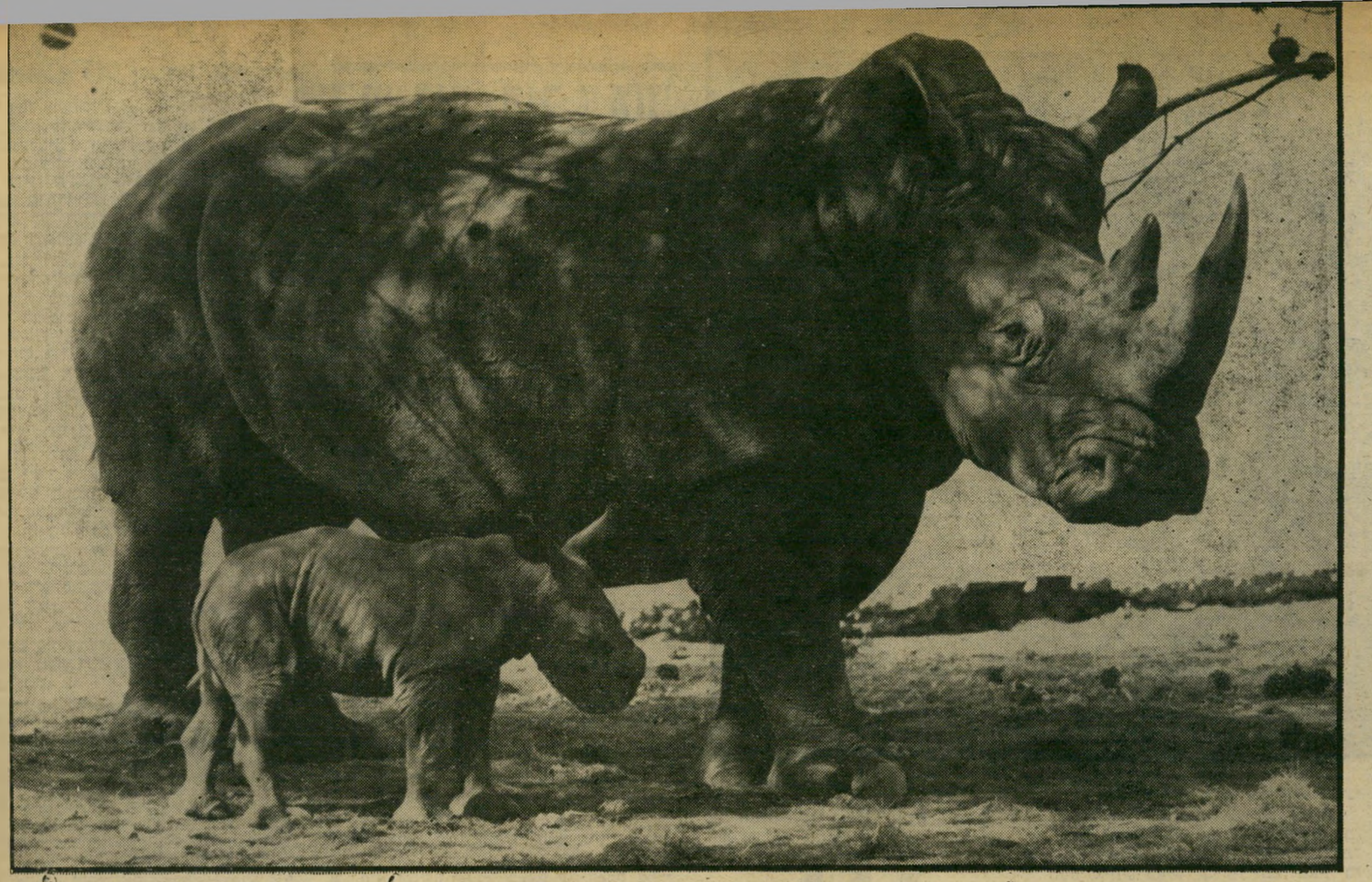

אטארי ומ"ס־גימ"ל־3
מכל הדמויות הציבוריות, הדמות האותנטית ביותר

במדינה

העם

סמל התקופה

כמו המזון לאומני, הקרנף הוא תוקפני, קצר־ראייה, עצלן, הפכפך וכלתי־צפוי

מאז כתב יוג'ן יונסקו את מחזהו הקרנ־פים, הפכה החיה האפריקאית סמל ההמון הסרוע, הנוהר אחרי מנהיגים רודניים.

עם עלות הליכוד לשילטון בישראל, חדר המושג גם ארצה. אויבי הליכוד מדברים על „מישטר הקרנפים", ועל ה„התקרנפות" של המדינה.

50 קמ"ש. הסמל נבחר במידה רבה של צדק. כי הקרנף הוא „החיה הסמפר־מנטית ביותר עלי אדמות." ומבחינה זו אין הבדל בין הזכרים והנקבות של הגזע. הוא סחדני ותוקפני כאחד, מהיר־חימה ובלתי־צפוי. אין לדעת מראש כיצד ית־נהג, ואת מי יתקוף. הוא יכול לעמוד על מקומו במשך שעות, מבלי לזוז — ולפתע לזנק ולתקוף חיה אחרת, בלי כל סיבה הנראית לעין.

כאשר הוא רץ, במהירות שהיא מפליאה בהתחשב במיבנה המגושם של גופו (50 קילומטר לשעה), הוא יכול לעקור כל מה שעומד בדרכו — עצים, גדרות, משאיות, רכבות ובני־אדם.

בצורתו המגושמת, מזכיר הקרנף חיה קדמונית. הוא מתאים כסמל להמון ה־תוקפני, המוסת על־ידי דמגוג קנאי, גם בתכונה אחרת: קוצר־ראייה. הקרנף רו־אה רק למרחק של שמונה מטרים. הוא סומך יותר על חוש הריח והשמיעה.

הנשק המסוכן שלו הוא הקרן, או שתי הקרניים שבמרכז ראשו. אין הן עשויות מעצם, כפי שנדמה, אלא מסיבי שערות, המלבינות והמתקשות. הקרן הארוכה ב־יותר של קרנף שחור מגיעה לאורך של מטר ושלושים, ואילו קרנו של קרנף לבן יכולה להגיע למטר וחצי.

הקרן אינה נשברת כאשר היא נתקלת בעץ, בשיא המהירות. אך אם תיפגע על־ידי כדור, עלול הקרנף לקרוס תחתיו המום לכמה שניות. המכה מועברת ישר למוח, והכדור הפוגע בקרן יכול לגרום זעזוע־מוח.

18 ירחי הריון. השבוע עמדו חיי יש־ראל בסימן הקרנף.

ראש־הממשלה שכב חולה בבית־החו־לים, בלא יכולת לעבוד, והציבור האמין אך בקושי להודעות האופטימיות הקצובות של רופאיו. הממשלה התכנסה ובירברה. כל מילה שנאמרה על־ידי שר, בהיעדר הבוס, הודלפה אל הטלוויזיה עוד לפני שיצאה מפיו, והמחזה המביש אך הזכיר לישראל כי היא מנוהלת בידי חבורה של אפסים, מלבד שני הגיסים המתקוטטים — שרי הביטחון והחוץ (ראה להלן).

בנוף שומם זה, היתה הופעתו של ה־קרנף רצוייה וסימלית.

אטארי (בסוואהילית: סכנה) נולד בגן־הסאפארי שברמת־גן, במזל טוב, לאמו מ"ס־גימ"ל־2, קרנפה לבנה בת 9 (גיל השווה ל־27 שנים בחיי אדם), אחרי הר־יון של שנה וחצי ולידה של שעה וחצי. יהיו דרושות לו חמש שנים כדי להתבגר.

בעידן הקרנפים, אטארי הקטן (40 קילו־גראמים) הוא דמות אותנטית יותר מאשר רוב הדמויות, המאכלסות עתה את טורי־החדשות.

השלום

אותה הגברת

בשינוי האדרת?

האמריקאים אינם יכולים לכבד את התחייבותם, אך זה היה ברור מראש

„בשביל מה אנחנו צריכים את זה בכ־לל?" רטן עוזר וייצמן בישיבת הממשלה.

גישתו של שר־הביטחון ידועה. היא עיק־בית מאז היום הראשון של יוזמת אנוור אל־סאדאת. עיקרה: לא צריכים מתווכים בין ישראל ומצריים. כל גורם שיחצין בין הצדדים, רק יפריע. מוטב ששני הצבאות יהיו סמוכים זה לזה, במגע ישיר. אז יצטרכו לפתור את כל הבעיות בעצמם, מתוך רצון טוב. לא תהיה להם ברירה.

יתכן כי הדבר נובע מביטחונו העצמי של וייצמן, שיודע כי הוא מוצא בנקל שפה משותפת עם המצרים בפרט, ועם הערבים בכלל.

זיג־זאגים. גישתו של משה דיין עיק־בית פחות. כמו תמיד, חושב דיין בזיג־זאגים. כשהוא משנה את עמדותיו חליפות.

במשך שנים הטיף דיין נגד התערבות האו"ם בעניניי המרחב. אולם במהלך יוז־מת אל־סאדאת שינה את טעמו. הוא היה אחד המטיפים להישארות כוח־החירום של האו"ם בסיני כדי לפקח על מהלכי־השלום.

לשונות רעות טוענות כי חילוקי־הדיעות בין שני הגיסים־לשעבר, מושפעים גם מ־תפקידיהם: אם יהיה מגע ישיר בין הצבא המצרי וצה"ל, יהיה שר־הביטחון אחראי עליו באופן טבעי, ואילו הטיפול בכוח־האו"ם ייכנס, גם הוא, באופן טבעי, לתחום האחריות של שר־החוץ.

על־כל־פנים, בשבוע האחרון היה דיין טרוד מאד בבעיית האו"ם. וייצמן נשאר אדיש לה. בעיניו, זהו רוב מהומה על לא מאומה.

מחוץ לאו"ם. הבעייה התעוררה כאשר הסתבר כי אי־אפשר להאריך את תקופת־הכהונה של כוח־החירום של האו"ם בסיני, כוח זה כפוף למועצת־הביטחון. כדי להא־ריך את התקופה, דרושה החלטה של המועצה. על החלטה כזאת יש זכות־וטו לבריית־המועצות. אך למוסקבה אין כל עניין להקל על הסכם־שלום שאין לה חלק בו, והמכוון נגד האינטרסים שלה במרחב.

כל הבעייה תמוהה במיקצת. אפשר היה לנחש מראש כי מוסקבה תטיל וטו. אם כן, מדוע לא דאגו הצדדים להאריך מראש את המנדאט של כוח־החירום לתקופה ארו־כה, למשל לעשר או לחמש שנים, לפני שחתמו על חוזה־השלום?

תחת זאת הוסכם כי ארצות־הברית תקים כוח בינלאומי, מחוץ לאו"ם, אם אי־אפשר יהיה להאריך את המנדאט של הכוח.

„הבחורים שלנו". השבוע הוכח שוב שאין טעם לחתום על סעיפים, מבלי לב־דוק מראש אם הצד השני אכן יכול לעמוד בהתחייבויותיו.

המועד הגיע. ברית־המועצות הודיעה כי תטיל וטו על הארכת המנדאט של כוח־החירום. על ארצות־הברית היה לכבד את התחייבותה ולהקים כוח בינלאומי. והנה הסתבר כי אין לה אפשרות כזאת.

ממי יהיה מורכב הכוח הבינלאומי? מאו וי־אט־נאם אין לציבור האמריקאי כל חשק לשלוח את „הבחורים שלנו" אל מעבר לים. זהו מעשה בלתי־סופולרי, והנשיא ג'ימי קארטר הוא יותר מדי חלש מכדי ש־יוכל לכפות מעשה כזה על הציבור הסרבני.

ואילו מדינות אחרות, נוטות עוד פחות לשלוח כוחות להרפתקה כואת. מדינאי־העולם תמימי־דיעה ביניהם כי החוזה הישי־ראלי־מצרי־אמריקאי נולד בסימן של כי־שלון. העולם הערבי כולו קם עליו. ברור כי לא יחזיק מעמד לאורך ימים אם לא ייפתח דף חדש, ואם הפלסטינים לא יוכנסו לעניין ביחד עם המדינות הערביות האח־רות וברית־המועצות.

כל עוד זה אינו ברור, אין לשום מדינה עניין להיות מעורבת בעסק־ביש. הדעה היא: זוהי פאשלה של ג'ימי קארטר ואן טעם להתעסק בזה.

שוב במרכז. האמריקאים המציאו פא־סנט חדש: משקיפי האו"ם יתוגברו וימל־או את מקום כוח־החירום.

לכאורה זה אותו הדבר: סוג אחד של אנשי־או"ם במקום סוג אחר של אנשי־או"ם. אולם יש הבדל: המשקיפים כפו־פים למוכיר הכללי, הכפוף לעצרת הכללית. שם יש השפעה לברית־המועצות ולגוש הערבי.

יתכן שיש בכך דווקא תועלת, בעיני האמריקאים. זוהי דרך להכניס את הסוב־ייטים והערבים למיסגרת השלום, בדלת האחורית, ובצורה בלתי־מחייבת. ברור כי מוסקבה עצמה הסכימה לעניין, מאחרי הקלעים.

אך אצל דיין נדלקה נורה אדומה. אין הוא רוצה בסובייטים ובערבים. בהעדר ראש־הממשלה החולה, הוסיף לנהל מיל־חמת־מלים חריפה נגד ההצעה האמרי־קאית.

אלה התרגזו. ג'ימי קארטר נמצא בצרות קשות אחרות. ממשלתו נתונה במשבר חמור. התקפה ישראלית — ההופכת, כימ־עט אוטומטית, להתקפה יהודית על קאר־טר, יכולה להכאיב, ובוודאי להרגיז.

הנהגה הראשון היה דיין עצמו. הוא הוזמן לארצות־הברית, כדי לנהל משא־ומתן. כך השיג לפחות תועלת אחת: הוא עומד שוב במרכז העניינים.

ולעניין עצמו, תימצא בוודאי פשרה, סביב משקיפי־האו"ם. פשוט אין ברירה.

פרשות

מדוע התערם

היועץ המישפטי?

פרקליט מחוז תל־אביב יחליט אם המישטרה תפתח בחקירה נגד יובל נאמן

היועץ המישפטי לממשלת־ישראל, ה־פרופסור יצחק זמיר, הורה לראש מחלקת

(המשך בעמוד 44)

(המשך מעמוד 31)

חלק זה, היורד, של הביקוש המצרפי, הרי לאינפלציה אין יכול לקרות כלום — אפילו אם דרך־אגב הביקוש המצרפי יורד.

האינפלציה יכולה להיכלם רק אם מורידים את הביקושים הנובעים מן הרווחים הנעשים על־ידי המחירים.

מעבר לזה: ריווחי־אינפלציה, והביקושים האינפלציוניים הנובעים מהן, אינם יכולים להתקיים בלי הפסדי אינפלציה, בלי הביקושים המפסידים באינפלציה.

כמה שהשיכבה המפסידה מפסידה יותר מהאינפלציה, הרי היא שיכבה המרוויחה מרווחה יותר ממנה (בתנאי שההכנסה הלאומית אינה יורדת) ותגביר את היחץ האינפלציוני.

לכן הלחץ האינפלציוני אינו עומד ביחס ישיר רק עם ריווחי־האינפלציה, אלא גם עם הפסדי־האינפלציה. כמה שההפסדים של השיכבה המפסידה — לרוב שכירים ומיעוטי־יכולת אחרים — קשים יותר, האינפלציה דוהרת יותר.

אם הממשלה, על־ידי מדיניותה המוטעית, מתוך הקונספציה של הקטנת הביקוש המצרפי, מגבירה את ההפסדים האינפלציוניים של השיכבות המפסידות, הרי היא מגבירה עי־ידי זה את האינפלציה.

לדוגמה נביא שוב את עליית מחירי הבשר הקפוא, וביטול הסובסידיות למוצרי־היסוד. על־ידי זה שהממשלה העלתה את מחירי הבשר הקפוא, השכר הריאלי ירד, אך בעלי המלאי של הבשר הקפוא התעשרו. על־ידי ביטול הסובסידיות ירד השכר הריאלי מיד במלוא עוצמת ההתייקרות. כעבור זמן אמנם יירד הפסד זה מ־100% ל־30% מן ההתייקרות, כי השכיר — אם לא יעקרו את המדד — יקבל 70% פיצויים. סך־הכל הצטברות יפה של הפסדים בשכר הריאלי.

לעומת זאת ירוויחו ריווחי־אינפלציה:

- כל בעלי הצמודים, שמהתחלה יקבלו את כל 100% של עליית־ההתייקרות;
- כל הסוחרים, שיעדכנו את מחיריהם ב־100% לפי המדד החדש, שבוודאי לא יהיה מעוקר לצורך זה, ושישלמו ל־עובדים רק 70%, וגם זה רק אחרי זמן.

עליית המחירים לא תוריד רווחים אלה, כי היא גרמה להם. היא עוד תגביר אותם. לכן רווחים אלה הם אינפלציוניים מאד. ההפסדים הם אינפלציוניים לא־פחות, כי הם הבסיס לרווחים. העובדה ש־בעלי הרווחים הם המיעוט בעם, ושבעלי השכר הם הרוב, עושה את חלוקת־ההכנסות לטובת מיעוט זה עוד יותר אינפלציונית, כי בידי כל אחד מאנשי המיעוט מצטבר סכום גבוה יותר מאשר אילו הם היו רוב, ולכן קל יותר עבור כל אחד מהם לדחוף את המחירים למעלה.

הקונספציה הכלכלית החדשה, שהראתה מדוע הפעולות לפי הקונספציה הישנה חיזקו את האינפלציה דווקא כאשר היו מתוכננות נגדה, צריכה להראות דרך מעשית למילחמה אפקטיבית באינפלציה.

לפי הקונספציה הזאת, החתירה לשיווי־יונות בחלוקת־ההכנסות צריכה להיות העיקרון העומד מאחורי כל צעד של מדיניות כלכלית המכוונת לבלום את האינפלציה. קונספציה כלכלית חדשה זו צריכה להתגבש בהכרח נגד הזרם הכלכלי השלט היום ונגד השכבות, והאינטרסים של־הם, התומכים בו.

בדומה לקונספציה הביטחונית של היום, שלא התגבשה לפני מילחמת יום־הכיפורים, התנאי לגיבושה הוא שינוי סולם הערכים החברתיים־משקיים. יש להעמיד בראש סולם הערכים את הייצור והעבודה, במקום התיווך וההון הפיננסי, המועדפים היום. יש לשנות את אופן־הראייה של התפתחויות המשקיות והחברתיות — כפי ששונתה אופן־הראייה של הבעיות הביטחוניות שלנו.

מוטב שזה יקרה מהקדם, כדי למנוע את יום־הכיפורים הכלכלי.

נדמה לי שאין ספק בזה שבאותה ישיבה דרמתית של הממשלה, בליל יולי יפה אחד, הקונספציה הכלכלית של האוצר התמוטטה סופית. הסכנה היא שהיום מנסים להחיות אותה בהנשמה מלאכותית. אם יצליחו, הרי שהתרחשותו של משבר כלכלי עמוק יקבל „סבירות גבוהה מאד".

תחת זכות והחיות קונספציה מתה, מוטב לגשת למלאכה ולגבש חדשה בהקדמה, ומוטב שעה אחת קודם.

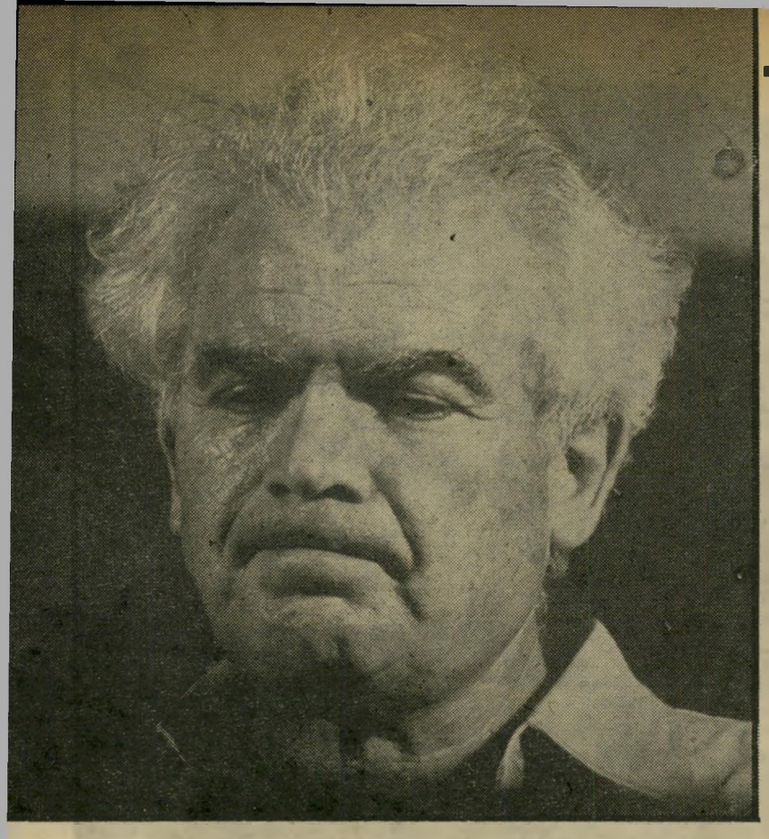

האלוף (מיל.) מתי פלד, מסר תצהיר נגד תצהירו של האלוף דני מט, אך ביח־המישפט לא איפשר לו להגן על עמדתו

ה אלוף (מיל.) מתי פלד נתן תצהיר לביהמ"ש הגבוה לצדק בעניין הפקעת אדמות במקום בו אמור לקום הישוב מתתיהו. תצהירו של פלד בא כדי לסתור תצהיר אחר, של האלוף דני מט, אשר טען כי יש חשיבות ביטחונית להקמת מתתיהו. בית־הדין הגבוה לצדק, בו ישבו השופטים משה לנדאו, מאיר שמגר ומשה בכור, לא נתן לפלד להוסיף בפניו, כדי לענות על שאלות אשר התעוררו בעקבות תצהירו, ובהחלטתו פסל אותו לחלוטין.

האלוף (מיל.) פלד הוא אחד מגדולי המומחים בארץ לנושאי הגנה־מרחבית, שהיא הנושא שעמד בעצם על הפרק בפרשת מתתיהו. בהיותו מפקד נגבה בעת המצור וההתקפה המצרית בשנת 1948, היו פעולותיו והצלחותיו כולם בנושאי הגנה־מרחבית (המג"ר). אחר־כך, כמפקד פלוגה שר לפלד להגן על תצהירו המקצועי, הסכים האלוף (מיל.) פלד לענות על שאלות העולם הזה בנושא זה.

■ ■ ■

א ומר האלוף (מיל.) מתי פלד: ההליך שנקט בית־הדין הגבוה לצדק בעניין תרומה לגופו של עניין בוויכוח שביני לבין האלוף דני מט.

בית־הדין הגבוה לצדק ופרקליט המדינה, ניצלו לרעה את המצב והירבו להתווכח איתי, כאשר ברור להם שאין מי שיכול להשיב על טענותיהם ושאלותיהם. כיום איני מתפלא על העדפת הפרוצדורה הזו, מפני שאילו הייתי נוכח בבית־המישפט, אין ספק שלשופטים הנכבדים ולפרקליט המדינה היה קשה יותר לאמר את דבריהם בביטחון רב כל כך, כאשר מתחו ביקורת על התצהיר שלי.

הייתי רוצה להתייחס לטענותיו של פרקליט המדינה גבריאל בך. אלה מתרכזות למעשה בארבע נקודות.

■ ■ ■

ה טענה הראשונה שלו כלפי היא היהרה. בך גינה את היהרה של נוסח התצהיר שלי, שמתיימר, לדבריו, וכמפקד גדוד שהיה מוצב בגבול המשולש, מעט צפונית לשטח עליו דן בבג"צ, עסק פלד בנושאי הגמ"ר.

כראש אגף מיבצעים במטכ"ל, היה מעורב בתיכנון מפורט של מערכת ההגנה־מרחבית הארצית, וכך גם בתפקידו כראש המחלקה לתפקידי־מטה במטכ"ל. מאוחר יותר היה מפקד חטיבת־מחוז־ירושלים, ובתוקף תפקידו זה היה מפקד גוש ההגנה־מרחבית של מחוז ירושלים, שהיה אחד מהגושים הגדולים עד למלחמת ששת־הימים.

דק בדיונו האחרון על עניין הפקעת הקרקעות לשם הקמת ישוב מתתיהו, מעורר בלא ספק תמיהה. אמנם, אין זה מקובל שבג"צ יזמין נותני תצהירים לחקירה, אבל האפשרות הזו פתוחה בפניו. עורכי־דין סיפרו לי כי הדבר כבר נעשה, לעיתים נדירות אמנם, אך יש לכך תקדים.

מיקרה בו היה צריך בג"צ להזמין נותן תצהיר לחקירה הרי זה המיקרה שלי. הזמנתי לצורך מתן הבהרות לתצהיר היתה כמעט הכרחית. פרקליט המדינה, גבריאל בך, ידע שהוא מתכונן להתווכח עם התצהיר שלי, וכפי שהתברר אחר כך, גם לחלק מהשופטים היתה כוונה כזו. כל אלה ידעו כי עורך־הדין שייצג את העותרים, עורך־הדין איברהים נאצר, לא היה מסוגל להגן על התצהיר שלי בשמי.

נאצר הוא אדם מאוד אינטליגנטי, וכפי שאני מבין, גם עורך־דין מוכשר, אבל מעצם היותו ערבי במדינת־ישראל, ברור שהנגיעה שלו לעניני ביטחון היא מינימאלית, וקשה להניח שהוא יכול לתרום כחבר המטה־הכללי, היה פלד אחראי לאגף האפסנאות והיה זה מתפקידו לאפשר את הפעלת מערכת ההגנה־מרחבית הכללית, כמו כל מערכת אחרת בצה"ל.

מאז השתחרר פלד משירות פעיל בצה"ל, בשנת 1968, הוא משתתף בכנסי סגל המיקוד־הכללי (סמ"כ) ובסיורים המתארגנים במיוחד לצורך עדכון קציני מילואים בדרגתו, בכל הנעשה בצה"ל.

כיוון שבית־הדין הגבוה לצדק לא איפשר לי להציב את עמדתי כנכונה ולהציג כל עמדה אחרת כבלתי־נכונה.

כתבתי את התצהיר שלי אחרי שראיתי את התצהיר של האלוף מט, ומאחר שאני חולק על דבריו, הבעתי את התנגדותי להנחות־היסוד הבטחוניות המנחות את התצהיר שלו.

איני רואה כל דרך אחרת להתווכח, אלא על־ידי שלילת דברי בר־הפלוגתא שלי. אני חושב שבך היה צריך להעריך

„פרקליט המדינה טען שאני, וכל הרמטכ"לים של צה"ל, מלבד המכחי, טעינו בחפיסה הביטחונית שלנו!"

האלוף פלד (בימי שירותו)
— להנחות הייסוד

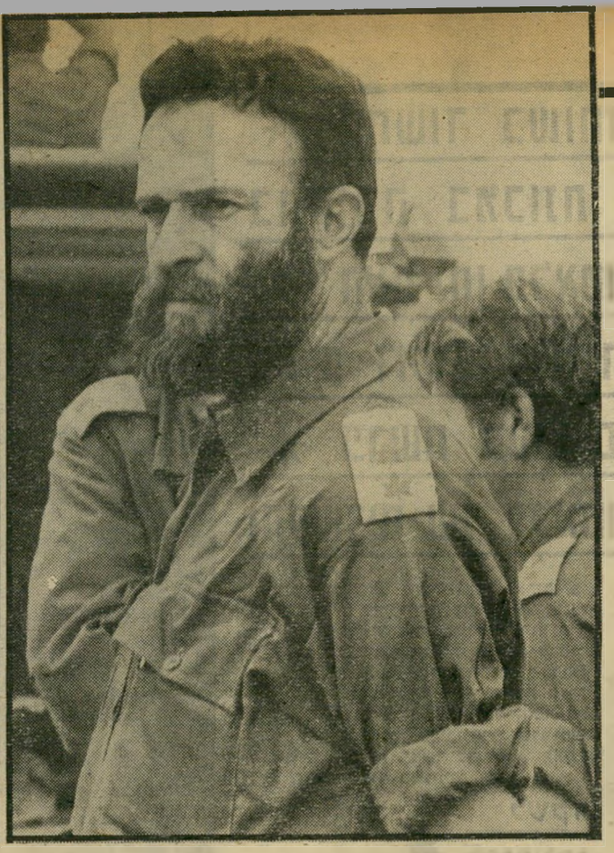

האלוף מט
הבעת התנגדות —

זאת, במיוחד באחרונה, מאחר שהוא כתב את התצהיר המפורסם של הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל איתן, בעניין אלון מורה, ושם הוא פוסל לא רק את בעלי התצהירים־הנגדיים, אלא את תפיסתם הביטחונית של כל הרמטכ"לים של צה"ל שקדמו לנו־כחי. בך טוען שם שהם, בעלי התצהירים־הנגדיים, והרמטכ"לים, לא הבינו כלל את תפקידה של מערכת ההגנה־המרחבית. קשה למצוא דוגמה בולטת יותר של יוהרה בהצגת עמדה, מאשר זו המתבטאת בתצ־היר שכתב בך עבור הרמטכ"ל.

נקודה שנייה בדבריו של בך, מתיי־חסת לעובדה אותה ציינתי בתצהירי, שה־סכנה הצפויה לנמל־התעופה בן־גוריון מן הגבעות שעליהן קם גוש הישובים סביב מתתיהו, היא, במידה רבה, סכנה דמיו־נית. בתצהיר שלי ציינתי כי הגיבעה עליה יקום מתתיהו, היתה בידי הירדנים 20 שנה, עד שנת 1967, ומעולם לא נרש־מה שום פגיעה בנמל־התעופה מן הגיב־עה הזו או מן הגבעות הסמוכות לה. בך פסל גישה זו, ולדבריו, אי־אפשר לטעון שאין צורך בנקיטת אמצעי־הגנה נגד סכ־נה שמעולם לא התממשה.

טענה כזו יכולה לבוא רק מתוך הת־עלמות גמורה ממה שכתבתי בתצהיר שלי. ציינתי שם את הנוהל הקיים בצה"ל, כפי שהוא מתואר בתצהיר של דני מט, שלפיו, כאשר יש סיבה מיוחדת לכך, נשלחות חוליות צבא לתפוס גבעות מסויימות שע־לולות לסכן את נמל־התעופה בן־גוריון. הדגשתי שהקמת ישוב קבע על אחת הגב־עות אינה פותרת את הצבא מן הצורך להמשיך נוהל זה, וכי הצגת הצורך בייי־שוב, כאילו מדובר בסכנה מוכחת, היא מעשה הטעייה.

הנקודה השלישית בדבריו של גבריאל בך, התייחסה להסבר שנתתי על ההגנה־המרחבית, הסבר שבך כינה אותו כחסר־ערך. איני יודע מהן הידיעות שיש לגב־ריאל בך על מערכת ההגנה־המרחבית של מדינת־ישראל. בתצהיר שכתב בשביל ה־כל האמור בתצהיר שלי נובע ממוטיבציה פוליטית. טענה זו באה בתשובה לטענה שלי, שתצהירו של האלוף דני מט בא לחפות על המגמה המדינית של ההתנח־לות ברחבי השטחים הכבושים, בגימוקים צבאיים. אין כל ספק שנתתי את התצהיר תורת־המילחמה של צה"ל, בעוד שה־תצהיר של מט מציג את תורת־המילחמה של צה"ל בצורה כה מסולפת, המעוותת את עצם המושג של תורת־המילחמה.

עד כאן תשובותי לפרקליט המדינה, ש־נמנע ממני לאמרן בבית־המישפט. אני רו־צה להתייחס רק לשתיים מן השאלות שעוררו השופטים.

■ ■ ■

השופט שמגר דחה את טענותי נגד ההסבר של האלוף מט, לגבי הצורך באותו גוש ישובים, בטענה שהס־בר זה מעיד על אי־הכרתי את מערכת ההגנה־המרחבית של צה"ל. שמגר גם הביע תמיהה על־כך, שלאחר כל־כך הרבה שנות פעילות בצה"ל, ידיעתי את ההגנה־המר־חבית לקויה כל־כך.

עד יסוד מה נאמרו הדברים האלה? עד כמה שאני יודע, לא הוזמנו לפני בית־הדין הגבוה לצדק מומחים להגנה־מרחבית, שיאירו בעניין זה את עיני בית־המישפט. יש להסיק שהשופט שמגר, מבסס את הע־רתו על ידיעתו הטובה את מערכת ההגנה־המרחבית מתוך שירותו בצה"ל. על־כך יש לי להעיר, שהשוואה פשוטה בין מיגוון התפקידים שלי בצה"ל בתחומי הארגון, ההדרכה והפיקוד, לעומת אלה של שמגר, שהצטמצמו אך ורק לתחום הפרקליטות, דייה להפריך את המשתמע מביקורתו, כאי־לו יש לי מה ללמוד ממנו על מערכת ההגנה־המרחבית.

מה בעצם אמר האלוף מט בתצהיר שלו? מט תאר את גוש הישובים, שאליו צריך להשתייך מתתיהו, כגוש ישובים שנועדה לו משימה של הגנה צומת־דר־כים במיקרה של התקפת־אוייב. משתמע מכך שהוא מתייחס אליהם כאל ישובים מסוג א', ישובים סוג א', על־פי הטר־מינולוגיה של צה"ל, מקבלים את הסיווג הזה מפני קירבתם אל הגבול ואל האוייב. ישובים מרכזיים יותר, מקבלים סיווג ב' או ג' ותפקידיהם מתרכזים בעיקר בהש־תלבות במערך הג"א.

טענתי בתצהיר, שמאחר שהתכנית ש־הוצגה על־ידי מט אינה מראה היכן הגבול והיכן האוייב, אין כל אפשרות להתייחס למשימתו של גוש הישובים הזה כפי שמו־צע בתצהיר של מט. אם קו הפסקת האש הוא הגבול, הרי שהאוייב מצוי מרחק עשרות קילומטרים משם. אם קו הגבול החזוי הוא הקו הירוק, הרי שהישוב נמ־צא בטריטוריה שמחוץ לישראל. לכן, הצ־גת תפקידו של הגוש הזה היא העמדת־פנים, כאילו מדובר בתכנית צבאית, בעוד שאין שום הערכת־מצב צבאית לאורה אפ־שר להגדיר כך את תפקידו.

אם השופט שמגר חושב באמת שיש הצדקה צבאית להקמתו של גוש ישובים הנמצא בעורף, היה כדאי לאמר זאת במ־פורש, ועל־ידי כך להביא את הטיעון הצבאי עד לאבסורד.

■ ■ ■

אשר להערתו שר כבוד השופט לנדאו, אשר ציין כי אמנם ידוע שמ־טוסים הנוחתים בנמל־התעופה בן־גוריון חגים מעל השטח שדובר בו, אני מבקש להעיר רק את ההערה הבאה. במסלול הנחיתה וההמראה של מטוסים, מצויות עשרות גבעות, שחלקן קרובות יותר לנ־מל־התעופה מזו של מתתיהו ושבאופן תיאורטי אפשר לפתוח באש על מטוסים מכל אחת מהן. מצב זה אופייני לכמעט כל נמל־תעופה בעולם. רק הצורך להמציא תירוצים צבאיים, לתוכניות ההתנחלות של מדינת־ישראל, יכול להוליד את הרעיון המוזר, שעל־מנת לאבטח את מסלולי־המ־טוסים, יש לפזר ישובים על הגבעות. כפי שכבר ציינתי, כאשר יש צורך בכך, יודע צה"ל לפזר יחידות על אותן גבעות, וכך עושים רוב שירותי הביטחון בעולם.

לעניות דעתי, ניגרר השופט לנדאו אחר הטיעונים המטעים בתצהירו של האלוף מט ואחר טענותיו של פרקליט המדינה בך.

■ ■ ■

לו ניתן לי להופיע בפני בית־המיש־פט, הייתי יכול להיות לו לעזר, למ־נוע ממנו לקבל טענות בלתי־נכונות, כפי שהופיעו בתצהיר של מט ובטיעונים של בך, ואף למנוע מאנשים שאינם בקיאים בענייני ביטחון מלפסוק הנחות ביטחוניות מוטעות.

עד כאן דבריו של האלוף (מיל.) מתי פלד, אשר היו צריכים לחיי־שמע בבית־המישפט.

„ההשוואה בין מיגון התפקידים שלי בצה"ל, לעומת אלה של השופט שמגר, שהצטמצמו בתחום הפרקליטות, מפריכה את הביקורת שלו עלי"

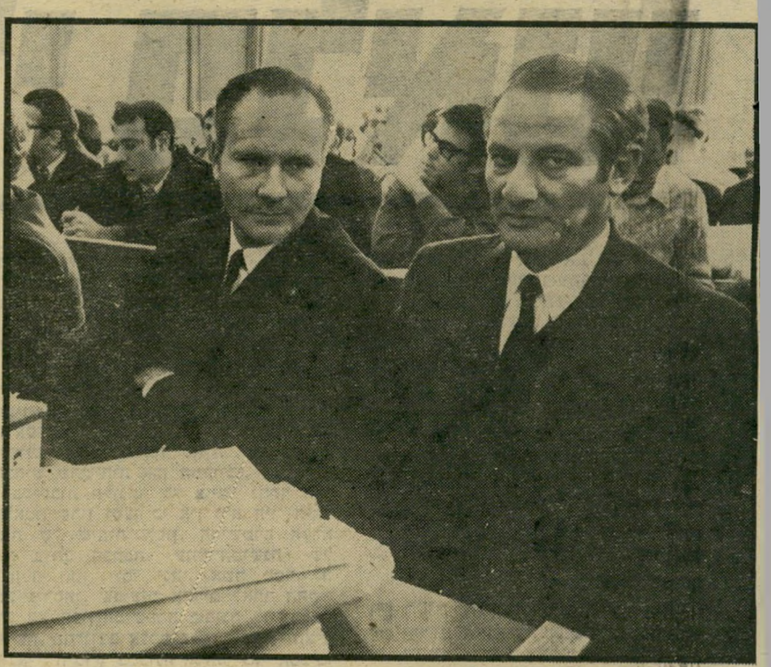

פרקליט בך ושופט עליון שמגר*
ויכוח מתוכנן

רמטכ"ל, טען שכל הרמטכ"לים שקדמו לאיתן, לא הבינו את עניין ההגנה־המר־חבית. מתקבל על הדעת שהאופן בו הר־מטכ"לים הקודמים תפסו את נושא ההגנה־המרחבית, והאופן שבו אני הצגתי נושא זה בתצהיר שלי, הם בעלי־ערך רב יותר מן הפסילה הטוטאלית של גבריאל בך את התפיסות של כולנו יחד. בעניין זה אני גאה להימצא בחברה טובה.

בנקודה הרביעית שלו טוען בך, כי מפני שאני משוכנע שזהו מישגה פוליטי להתנחל בשטחים, אבל ההבדל בין התצ־היר שלי לבין התצהיר של מט הוא בכך, שבביקורת שלי על מט אני מתבסס על תפיסותיה הביטחוניות האמיתיות של יש־ראל, כפי שהן מתבטאות באירגונו, וב־

* צילום שצולם כאשר היה שמגר ה־יועץ המישפטי לממשלה.

✶ החשוד בשוחד בבחירות שיקר בחקירה במכונת האמת במישטרה

✶ האם נתן פלאטו צ'ק שחזר, על סך מיליון דולר, לשר־האוצר האמריקאי?

✶ פרשת הקברים היהודיים בספרד והקשרים של פלאטו עם השאה המודח

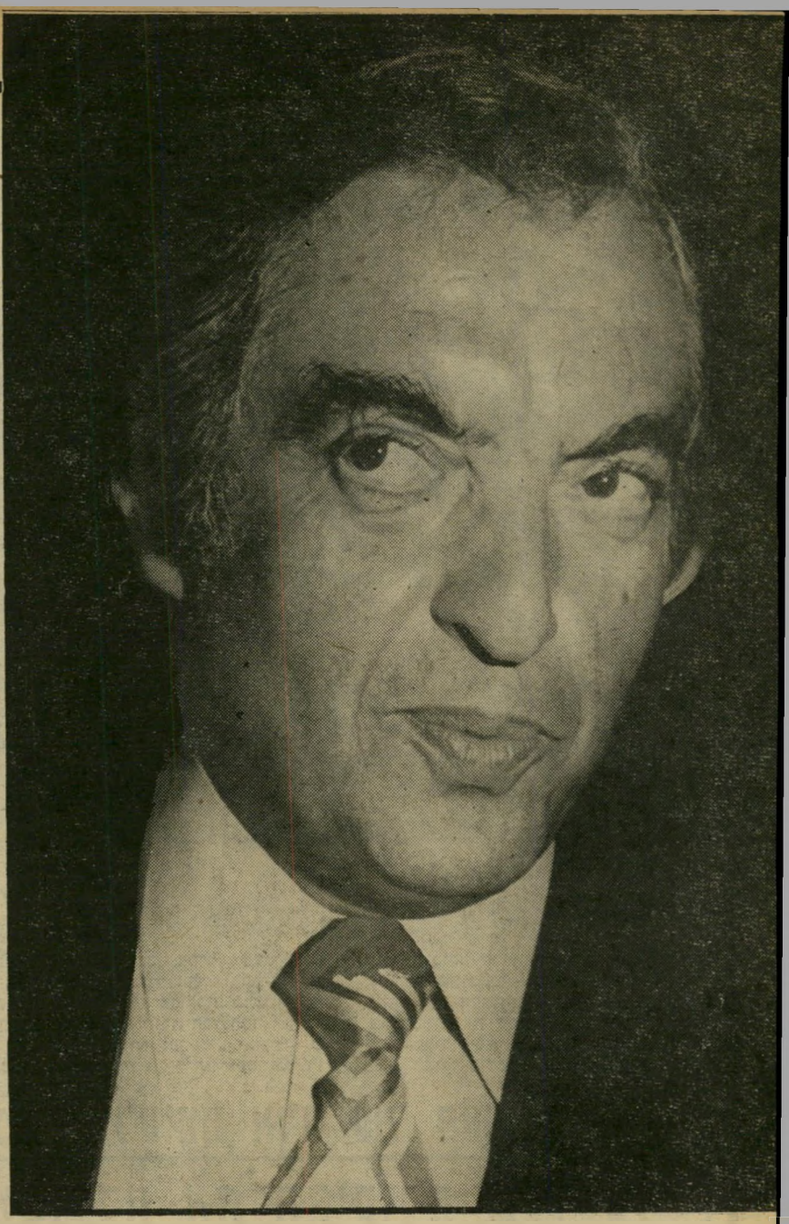

במשך חודשיים לחם פלאטו כאריה, ב־עזרת חמישה עורכי־דין, כדי למנוע מוע־דת־הכנסת להסיר את חסינותו. ברור היה לכל, כי אם ועדת־הכנסת תחליט להסיר את החסינות, תלך מליאת־הכנסת בעקבו־תיה. עתה מתחיל שלב נוסף במסכת הקרי־בות של פלאטו־שרון, שהוא המילחמה בין כתלי בית־המישפט. עורכי־הדין שלו מע־ריכים כי קרב זה יימשך עד לסמוך לבחי־רות הבאות, עוד כשנתיים ימים.

לשקר בפוליגרף ✶

אולם כבר עתה ברור כי המישפט של פלאטו־שרון לא יהיה הפרשה היחידה, בתקופה הקרובה, שתעסיק את הח"כ, אשר דמותו שנוייה במחלוקת. ב־מהלך הדיונים של ועדת־הכנסת התעוררה מחדש פרשה ישנה, שבה היה מעורב פלא־טו, אשר תפרוץ עתה מחדש.

לפני כשנה, ערב הבחירות לעיריות ול־מועצות־המקומיות, פירסם העולם הזה (2139) תעתיקי הקלטות של שיחות טלפון בין פלאטו־שרון לבין מועמדי מיפלגות לעיריות ולמועצות־המקומיות. ראש עי־ריית תל־אביב, שלמה („צ'יצ'") להט, מועמד המערך לראשות עיר זו, אשר („ארתור") בן־נתן, ח"כ אמנון לין, שהיה מועמד לראשות־עיריית חיפה, שמואל רכטמן, ראש עיריית רחובות דאז ומת־מודדים רבים נוספים, פנו אל פלאטו וביקשו תמיכה כספית במילחמת־הבחירות שלהם.

כולם, מלבד אמנון לין, הכחישו את הסקוף של העולם הזה. ראש עיריית תל־אביב אף פנה למישטרה בתלונה על כך. פלאטו־שרון טען אף הוא, כי מעולם לא הקליט שיחות טלפון כאלה, אם כי לא הכחיש שהשיחות אכן התקיימו.

בעיקבות תלונתו של צ'יצ', נחקר ח"כ פלאטון־שרון וטען כי אין ולא היו הקלי־טות של שיחות־טלפון. המישטרה חקרה את כותב הכתבה, עורך־המישנה של העולם הזה, יוסי ינאי, אשר מסר לה את גירסתו. שבועות אחדים לאחר החקי־רה בא קצין־המישטרה שמונה לחקור ב־פרשה, תת־ניצב אלכס אישי־שלום*, והציע לינאי להיבדק במכונת־אמת. ינאי הסכים, אך התנה זאת בכך שגם פלאטו ייבדק בפוליגרף. כאשר חזר אישי־שלום אל ינאי ואמר לו כי פלאטו אכן נבדק במכונת־האמת, התייצב ינאי במשרדי המטה־הארי־צי בירושלים ונבדק במכונת־האמת.

עד לשבוע שעבר לא נודעו, מכל מקור שהוא, תוצאות הבדיקה. בשבוע שעבר, בעת הדיון בוועדת־הכנסת על הסרת הח־סינות של פלאטו, חזרה הפרשה ונצצה. בעמוד 15—14 של פרוטוקול הוועדה, מ־ישיבתה ביום ה־24 ביולי, נאמר:

היועץ־המישפטי לממשלה יצחק זמיר: „...היתה פרשה שלא העליתי אותה, לא רציתי להעלות אותה, אך את־ייחס אליה כי הועלתה על ידי מר לאלו". הפרשה מתייחסת לפירסום **בהעולם ה־זה. בהעולם הזה** התפרסמה כתבה לא חתומה, ועד כמה שאני זוכר הובא בה תמליל של שיחה בין ח"כ פלא־טו־שרון לבין ראש עיריית תל־אביב, לפיו ביקש ראש עיריית תל־אביב תמיכה לב־חירות בשעור של מיליון לירות. כשזה התפרסם פנה אלי ראש עיריית תל־אביב ואמר: 'זה שקר וכזב ואני מבקש חקירת. הוריתי על קיום החקירה. אומר מר לאלו: 'מחבר הכתבה הזאת הוא מר ינאי...' מה שקרה שם, ואני מצטער שעלי להתייחס לכתבה זו בפני הוועדה, שהיתה חקירה, נחקרו גם חבר־הכנסת פלאטו־שרון וגם מר ינאי בשאלה: האם היה סליל הקלטה כזה והאם הושמע. היו עדויות סותרות לחלוטין. שני האנשים (**פלאטו וינאי**) נב־דקו בבדיקת הפוליגרף ומר לאלו יודע מה היו תוצאות החקירה הזאת, מי אמר אמת ומי לא אמר אמת."

עורך־הדין יצחק לאלו: „מר אישי־שלום אמר לי שאם יהיו תוצאות שליליות הוא יודיע לי. אף פעם הוא לא הודיע לי."

יצחק זמיר: „מצויות איתי כאן ה־תוצאות. אתמול אמר לנו פרקליט המחוז שהוא הודיע למר לאלו את התוצאות. מר ינאי יצא דובר אמת באותן התוצאות. יש לי כאן דו"ח משטרתי. למה אני מציג זאת? כדי לבוא ולאמר כאן לוועדה הזאת, שה־וועדה הזאת לא מסוגלת להניח, על יסוד הפרשה ההיא, שמר ינאי שקרן..."

אין ספק שלאחר פירסום תוצאות הפוליגרף, **תתעורר מחדש הפרשה, שהוכחשה** על־ידי כל המעורבים בה, בדבר בקשת העזרה הכספית מפלאטו־שרון על־ידי ראשי־עיריות ומועמדים לראשי־עיריות.

תביעת־דיבה ✶

פרשה אחרת, הנוגעת אף היא לעולם הזה, **היא פרשת מישפט־הדיבה**, שהגיש ח"כ שמואל־פלאטו שרון נגד השבועון ועורכו. כיום נראית עצם הגשת המישפט כמהתלה גרועה. כחודש לפני שהיועץ־המישפטי לממשלה הגיש את טיוטת כתב־האישום נגד פלאטו לוועדת־הכנסת וביקש להסיר את חסינות ח"כ, פירסם העולם הזה, **במדור תשקיף, ידיעה על החלטת היועץ־המישפטי לממשלה, להע־מיד את פלאטו לדין,** (ראה גלופה). **סרק־ליטו של פלאטו דרש מהמערכת להכחיש את הידיעה, וכשנתקל בסירוב, מאחר ו־**העולם הזה ידע כי המידע שבידו מדוייק, **הגיש ח"כ פלאטו־שרון תביעת דיבה נגד**

בל משלי פלאטו

קשת־הוועדות במישכן־הכנסת רח־שה עיתונאים, שהקיפו את ח"כ שמואל פלאטו־שרון. בתוך חדר ועדת־הכנסת ישבו 21 חברי־כנסת, אשר תפקידם היה להחליט אם להמליץ בפני המליאה על הסרת חסי־נותו של פלאטו או לדחות את בקשת היועץ־המישפטי לממשלה.

פלאטו עצמו היה מתוח מאוד, אך בטוח בניצחונו. מדי פעם יצאו מתוך חדרי־הישיבות חברי כנסת, שדיווחו לפלאטו ולציבור העיתונאים על מהלך הדיונים. הלל זיידל יצא פעמים אחדות ואמר לפלא־טו: „זה בסדר, זה הולך לכיוון שלך." שלמה יעקב גרוס יצא במיוחד כדי להור־דיע לפלאטו: „החסינות שלך לא תוסר."

בשלב מסויים נדמה היה כי שמואל פלאטו־שרון עומד להצליח בהימור נוסף, הגדול מכולם בשרשרת ההימורים המאפ־יינים את דרך חייו. לגבי פלאטו לא היה זה הימור כלל. הוא היה בטוח שהוועדה תצביע נגד הסרת חסינותו.

היה לו על מה להסתמך. ערב קודם קיבל פלאטו טלפון דחוף מח"כ יצחק יצח־קי, איש הליכוד. יצחקי ביקש מפלאטו לבוא במהירות לביתו שבנווה־אביבים. ב־9.30 בערב הגיעה מכונית הקאדילאק של פלאטו לנווה־אביבים. יצחקי קיבל את פלאטו בחיבוק עז: „עשיתי רשימה, ויש לנו לפחות 12 תומכים."

יצחקי לא היה היחיד שהבטיח לפלאטו את תמיכתו בדיון בוועדת־הכנסת. כמוהו היו גם הלל זיידל, והאיש החזק בחרות בכנסת, חיים קורפו. השלושה, לא רק הבטיחו את תמיכתם, אלא סיפרו לפלאטו על ה„לובי" שהם מארגנים עבורו. כל אחד מהם הבטיח לו אישית שהוא ידאג להצבעה־חשאית, דבר שיגדיל את סיכוייו של פלאטו.

הרשימה של יצחקי כללה 12 חבר־כנסת, אשר, לדבריו, הבטיחו ללובי שאור־גן על־ידי השלושה להצביע בעד פלאטו: שמואל טולידאנו מש"י, יהודה בן־מאיר מהמפד"ל, יעקב שלמה גרוס מאגודת־ישראל, מיכאל דקל, אמנון לין ועמל נאסר־א־דין מהליכוד, ועוזי ברעם ומיכה חריש מהמערך. לגבי שני חברי־כנסת אח־רים, עקיבא נוף מהדמוקרטים ואברהם כץ מהליכוד, לא היה מוכן יצחקי להת־חייב, אולם לדעתו היה סיכוי גדול שגם הם יצביעו בעד פלאטו.

ואכן, ביום המחרת, כאשר דלפה מתוך ישיבת־הוועדה הידיעה, כי הוחלט להצביע בהצבעה־חשאית, החלטה שנפלה ברוב של 8 נגד ארבעה, היה ברור לפלאטו שחסינותו לא תוסר. סביר היה להניח שהשמונה שביקשו להסתיר את הצבעתם יתמכו בפלאטו.

אולם במהלך הישיבה הצטרפו אליה עוד חברי־ועדה. כמה מהם דרשו הצבעה חוזרת לשאלת חשאיות ההצבעה. בהצבעה החו־זרת הוחלט להצביע בצורה גלויה. התו־צאה היתה כמעט בלתי־נמנעת: 15 חברי־כנסת תמכו בהסרת החסינות של פלאטו ורק ארבעה התנגדו לה. יצחקי, זיידל וקורפו היו בין התומכים בהסרת החסינות וכמוהם מרבית הח"כים שהופיעו ברשימה המבטיחה של יצחקי, מילבד גרוס, נאסר־א־דין ולין שהתנגדו להסרת החסינות, וטו־לידאנו ובן־מאיר שנמנעו. בן־ציון רובין מהמפד"ל גרם להספתעה נעימה לפלאטו.

* סגן־ניצב אישי־שלום היה גם חוקר פרשת־הבחירות של פלאטו.

* עורך־דינו של פלאטו.

העולם הזה ודרש פיצוי בסך 150 אלף לירות.

עד היום לא בוטלה התביעה, למרות שהיום כבר ברור לגמרי שהידיעה היתה נכונה. אם לא יזכור פלאטו־שרון לבטל את התביעה, צפוי מישפטי היתולי ממש בעניין זה.

תרומה מוזרה

שנים אחדות לפני הבחירות לכנסת התשיעית, וכאשר השמועות על עסקיו המפוקפקים של פלאטו־שרון בצרפת היו נחלת מעטים בלבד בארץ, ערך פלאטו־שרון את אחד ממיבצעי יחסי־הציבור הגדולים שלו. שר האוצר האמריקאי דאז, וויליאם סיימון, ביקר בארץ. פלאטו ניצל את ההזדמנות ונתן, בטקס רב־רושם, שבו האורחים הנכבדים ביותר היו צלמי־העיתונות, צ'ק על־סך מיליון דולר, לסיימון כדי שיעבירו למוסדות־צדקה יהודיים ב־ארצות־הברית.

הרושם מהטקס, לו הקדישו כל העיתונים בארץ מאמרים נרחבים, היה עצום. המיליונר הצרפתי־ישראלי הצעיר והמרשים, נותן כסף לשר־האוצר של אמריקה הגדולה. מאז נשכחה הפרשה, עד שהועלתה שבועות האחרונים על־ידי אישים שונים.

על־פי הטענה, לא היתה זו תרומה של פלאטו, אלא החזר־חוב שלו. פלאטו היה חייב את הסכום לגורמים אמריקאיים, אשר איימו עליו בהגשת מישפטים. הוא הסכים לשלם את החוב רק אם יאפשרו לו להציג

צ'ק על מיליון דולר

ח"כ פלאטו־שרון, הנראה בתמונה כ־שהוא מוסר צ'ק לשר־האוצר האמריקאי, וויליאם סיימון (ממושקף עם הגב לתמונה), בנוכחות אשתו של פלאטו אנט. פלאטו מכחיש את הידיעות כאילו לא היה הצ'ק בגדר תרומה אלא החזר־חוב, וכן הוא מכחיש את השמועה כאילו הצ'ק חזר. לעומת זאת מודה פלאטו שהתרומה לא היתה בלעדית שלו, אלא של אנשי עסקים העומדים עימו בקשר והסכימו שהפירסום יהיה של פלאטו.

הלירות שניתנו כתרומה, לא היו כסף שלו, אלא של אנשי־עסקים שונים העומדים איתו בקשר, אשר הסכימו להרים את התרומה, והסכימו גם שהפירסום כולו יפול בחלקו. לדבריו, גם הוא היה בין התורמים, אך התרומה לא היתה בילעדית שלו, כפי שהדבר הוצג על־ידו בזמנו.

קריאת „הצילו" ממדריד

רשה שהתעוררה רק באחרונה, מוכיחה עד כמה גדול הדימיון המפעיל את פלאטו. לפני חודשים אחדים הגיע לפלאטו מידע, לפיו עומדים להרוס במדריד, בירת ספרד, בית־קברות גדול, שיש בו כ־600 קברים יהודים בני מאות שנים. פלאטו טילפן אל ראש־הקהילה־היהודית במדריד, יהודי בשם ברמן, שאין לו כל קשר מישפחתי עם יצחק ברמן, יושב־ראש ועדת־הכנסת, שהחליטה על הסרת חסינותו השבוע. פלאטו שאל את ברמן מה מתכוונת לעשות הקהילה היהודית כדי למנוע את חילול הקברים. לדבריו, תשובתו של ברמן היתה: „שום דבר." אז הודיע לו פלאטו כי הוא מוכן לשלוח מטוס, אשר יעלה את עצמות היהודים לקבורה בישראל.

כשסירב ברמן להצעה, שיגר פלאטו מיכתבים אל אישים שונים, ביניהם ראש־ממשלת ספרד ושגריר ספרד בצרפת, בה

פלאטו יועמד לדין

היועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, החליט בימים האחרונים כי יש חומר ראיות מספיק, כדי להעמיד את ח"כ שמואל פלאטו־שרון, כנין עבירות שביצע כתקופת הכחירות.

את החקירה פתח כבר היועץ־המישפטי הקודם לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, והיא הועברה בירושה לזמיר, אשר ביקש מהמישטרה לאסוף נתונים נוספים בתיק.

עתה, חודשים אחדים אחרי שהמישרה העבירה לו את התיק המושחם, החליט זמיר כי יש חומר מספיק להעמיד את פלאטו־שרון לדין.

כך ייצטרך היועץ־המישפטי לפנות לכנסת, כדי שתחליט להסיר את חסינותו של פלאטו־שרון, כדי שאפשר יהיה להעמידו לדין. חוגים בכנסת ובליכוד משוכנעים, אחרי תקדים ח"כ שמואל רכמימ, כי הכנסת אכן תסיר את חסינותו של פלאטו־שרון.

החשקיף

שפורסם בהעולם הזה כחודש לפני דרישת היועץ־המישפטי, לביטול חסינותו של פלאטו, הביא לתביעה בת 150 אלף ל"י כנגד השבועון, שהיום נראת כמהתלה.

החזיר הבנק את הצ'ק ביגלל חוסר כיסוי. רק באחרונה הגיע פלאטו לסדר־תשלומים עם בעלי־החוב האלה שלו.

ח"כ פלאטו־שרון מכחיש בכל תוקף את הטענות נגדו בעניין הצ'ק של סיימון, אם כי עכשיו הוא מוכן להודות שמיליון

כולם הולכים לפלאטו - כדי לקחת ממנו
כסף לממון מערכות־הבחירות שלהם לעירייה
פלאטו
ירושלים
„צריכים לחדש את הקשר"

השכנים בסביון הסכימו

אין נראה כי אם יצליח הדבר בידו, עומד פלאטו בפני אחד המיבצעים הגדולים בחייו, שלעומתו יחוויר אפילו מיבצע מיליון הדולרים. כששהה השאה המודח של איראן במרוקו, שיגר אליו פלאטו פניה, באמצעות שגריר מרוקו ב־פאריס, המזמינה אותו לבוא לישראל.

ראש־לישכת השאה־המודח שיגר לפלאטו מיכתב תודה, ודחה בנימוס את ההצעה. אולם עתה כבר היה לפלאטו שם של מישהו מפמליית השאה־המודח, והוא החל להפגיז את חצר השאה־המודח במיברקים וטלפונים.

כאשר נערך נסיון נפל להתנקש מה־אוויר במקום מושבו של השאה במכסיקו, לשם הוא עבר בינתיים ממרוקו, שיגר פלאטו מיברק ארוך לראש־לישכתו של השאה: „למדינת ישראל יש צבא ושרותי־ביטחון השומרים על אזרחיה והמאומנים היטב. אותם גורמי־ביטחון ישמרו על ה־שאה כאשר הוא יהיה בארץ. זו הארץ הבטוחה ביותר לשאה." כתב הח"כ הישראלי לשאה הפרסי המודח.

אם ביגלל עקשנותו של פלאטו או ביגלל התסקיר הביטחוני שלו, היתה התשובה חיובית בעיקרה. פלאטו התבקש לדווח ללישכת השאה־המודח על אמצעי־ביטחון ספציפיים יותר סביב מקום מגורי השאה בישראל, כלומר ביתו של פלאטו ברחוב מגל בסביון.

אנשי הביטחון של פלאטו הכינו מפת־אבטחה לקראת ביקורו של השאה. בתוך התחום הביטחוני מצויות 12 וילות השכנות לזו של פלאטו ברחובות מגל ודרום שבסביון. שליחיו ערכו ביקורים אצל בעלי־הווילות. ארבעה מהשכנים הסכימו לעזוב את בתיהם תמורת פיצוי הולם, לתקופה בה ישהה השאה בארץ. יתר השמונה לא הסכימו לצאת מהבית בעבור שום הון, אך הסכימו להימצאותם של אנשי־ביטחון בביתם כל זמן שהשאה יתארח אצל פלאטו, וכן להוציא לחופשה את הגננים הערבים העובדים אצלם.

את המידע הביטחוני הזה שיגר פלאטו לחצר השאה. התגובה היתה חיובית אם כי לא נמסרה בינתיים הסכמה מוחלטת לביקור השאה בארץ ולא נקבע כמובן התאריך.

חזר על הצעתו. התגובה היחידה היתה של ברמן, אשר קיבל את העתקי המיכתבים. הוא שיגר קריאת „הצילו" למישרד־החוץ בירושלים, בה טען כי פעולותיו של פלאטו מסכנות את שלום יהודי־ספרד ומעוררים עליהם את זעם העיתונות והמימשל.

הסקופ של ההקלטה

גלופה מהעמוד הראשון בכתבת העולם הזה, אשר הביאה תמלילי הקלטת השיחות בין פלאטו למועמדים לראשי־ערים בארץ, אשר ביקשו ממנו תרומה כספית למערכת הבחירות שלהם. בעקבות כתבה זו הגיש ראש עירית תל־אביב תלונה למישטרה, אשר חקרה את הפרשה וקבעה כי עורך־המישנה של העולם הזה לא שיקר.

זאת בכלי־התיקשורת כתרומה, ואם שר־האוצר האמריקאי יסכים להשתתף בהצגה. לבעלי החוב לא היה חשוב איך יגבה החוב, הם הסכימו.

אולם הצימוק שבעוגה בא מאוחר יותר. שוב, על־פי הטענה, שבינתיים לא הוכחה,

תגידו בגת ותספרו

אפריק ומצב רוח

הזמר כהה העור אפריק סימון הפך חלק קבוע ב־תחרויות מלכת־המים. אפריק ביטל התחייבויות קודמות בגרמ־ניה כדי ליטול חלק בתחרויות. הוא הדביק את המועמדות במצב רוחו. מימין לשמאל: לאה ספיח, ליאורה ניצן, רבקה סגל, אפריק סימון, אורנה רבינוף, עדינה בדולח וחגית רימוני.

חן חן נאווה חן

חכת היכרי־התרבות בתל־אביב, רגילה בהתקהלויות, אך ההתקהלות שמילאה את הרחבה בשבת אחרי־הצה־ריים היתה מרהיבת עין ביופיה. את ה־רחבה מילאו עשרות סקרנים שבאו לח־זות בארבע־עשרה יפהפיות שנפגשו ב־רחבה כדי לצאת ממנה באוטובוס ממוזג של דן־תיור לאשקלון. שם במלון גני שו־למית עמדה להתרחש בעוד שעות אחדות התחרות הראשונה בסידרת תחרויות מל־כת־המים.

בהגיעו למלון פרשו הבנות למנוחה קלה ואחר־כך החלו בהכנות לקראת הע־רב המרגש שציפה להן.

לרבות מהן, נערות בנות 16—17, היה זה הביקור הראשון בבית־מלון, והן היו נרגשות מאד.

הספרים ז'אק וז'ורז'ט טיפלו בשערן של הבנות, והמאפרת שושיק דאגה לאיפור. כמו בכל תחרות גם השנה גילו הבנות תכונות חברתיות יפות ועזרו זו לזו.

אפשר היה להבחין כבר בפעם הראשונה בחברויות חדשות הנרקמות בין המועמ־דות, במבט הבוחן שבו בחנו אחת את ה־שנייה כשכל אחת מהן עושה את הטוטו הפרטי שלה לגבי המועמדות וסיכוייהן.

העסק התנהל כמו מיבצע צבאי. מועמ־דת קיבלה דף ובו פירוט התוכנית לערב. אחרי שאופרו, סורקו והוכנו לקראת ה־תחרות ירדו הבנות לארוחת־ערב חגיגית שהתקיימה בחדר־האוכל של המלון. הן היו כל־כך נרגשות עד כי לא היו מסוג־לות לנגוע באוכל, לדאבון ליבו של הט־בח, שהכין מעדנים נפלאים במיוחד לערב זה.

בשעה תשע בדיוק החל הערב הגדול. על הבימה, שהוצבה בפאתי הבריכה, הוצ־בו עשרות עציצים ופרחים, תאורה מר־היבת־עין קישטה את רחבת הבריכה ש־היתה מלאה מפה לפה. משה נוי ולהקת הדולפינים תפסו את מקומם על הבמה ועימם המנחה מני פאר.

מני, רענן, שזוף ואלגנטי, פתח את התוכנית בסידרת בדיחות חדשות וטר־יות, והקהל לא חדל לצחוק. בין השאר טען מני כי בגין בריא, אך הושאר בבית־החולים כדוגמה לאלה החולים באמת, ש־יראו איך נראה איש בריא. הקהל אומנם צחק בכל פה, אך היה קצר־רוח לראות את המועמדות, והן לא אחרו לבוא.

בזו אחר זו עלו ובאו היפהפיות בבגדי־חוף מרהיבים של גוטקס. הן פסעו על ה־במה המקושטת, ועוררו מחיאות־כפיים סוערות בקהל. אולם אחר־כך באה ההפ־תעה האמיתית. הבנות עלו לבושות ב־בגדי־ים פירחוניים יפהפיים, גם הם של

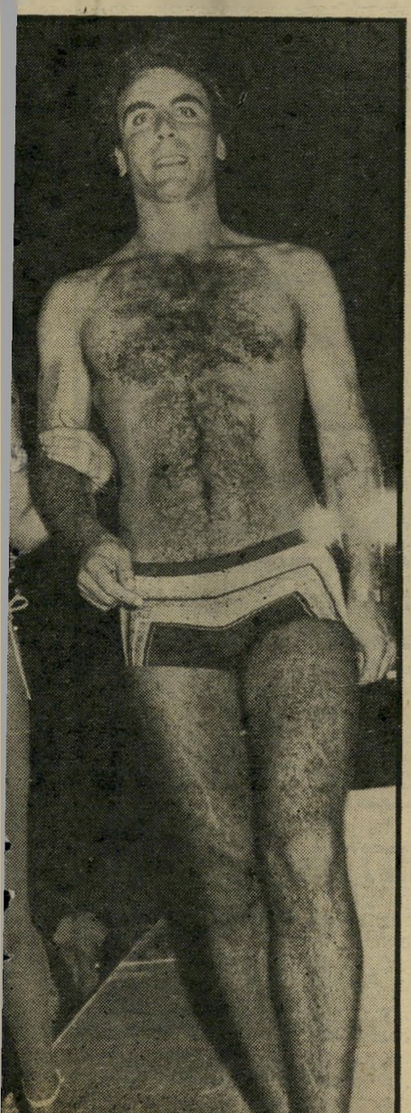

שלוש הנסיכות

מימין ליאורה של נסיכת הינ כת בית־הלוחם, באמצע נאווה חן נסיכת הים־ה

השלישית ליאורה רשף מוכתרת ע"י מיכאל בראון.

השנייה ליאורה ניצן סגנית ראשונה לנסיכת הים־התיכון מוכתרת על־ידי טובה ישעיה נציגת חברת **עץ הזית.**

הראשונה נאווה חן נסיכת הים התיכון מוכתרת על־ידי בני ועקנין סגן ראש עיריית אשקלון.

חוצות אשקלון איך נבחרה נסיכת הים התיכון לשנת 79'

גוטקס, מלוות בדוגמנים שלבשו בגדי־ים של אנוה. אחד מאורחי התחרות אמר: הנה חתן וכלה, כעת חסרה רק שימלה. ואכן, בפעם השלישית שבה עלו הבנות אל הבמה, הן עלות בשמלות־חופה מקסימות של אמבר. תאורה אולטרה־סגולית הוארה עליהן, והשמלות זהרו באור כחל־חל וסחטו מחיאות־כפיים אדירות מהקהל המופתע.

התרגשות והפתעות

כאשר היו הבנות בבגדי־ים ראיין אותן מגי פאר וכל מועמדת סיפרה על עצמה. בניגוד לשנים קודמות לא חולק השנה הערב לשני חלקים, כשבאחד הצגת המועמדות ובשני הופעות האומנים. הפעם שלבו ההופעות בין עלייתן וירידתן של הבנות מהבמה. כך יכול הקהל להנות גם ממראה־עיניים וגם ממישמע אוזניים. תיזמורתו של משה נוי ליוותה את המופע לאורך כל הערב, כשהזמרת דליה אליעזרוב מנעימה לקהל בזימרתה.

הבנות היו חלק מההצגה, וכשעלו במערכות לבוש של אם־בי, שתיכננה עבורן במיוחד עופרה פרנק, לא היה קץ להתרגשות הקהל. הבנות נראו מקסימות בבגדים האופנתיים וקשה היה לנחש מי מהן תזכה בתואר הנכסף של נסיכת הים התיכון.

כשעלתה להקת הג'ז של יעקב קלוסקי נכונה לקהל הפתעה נוספת — כוכבת הלהקה, שלא היתה אלא שדרנית הספורט של הטלוויזיה רחלי חיים, שהוכיחה כי מלבד יופי חנן אותה הטבע גם בקול נפלא ובכישרון לריקוד. הזמרת שרי, שהופיעה

(המשך בעמוד 41)

רגלים למועמדת אתי טבק, אחות של הכדורגלן בני טבק, ולנאווה חן שהציגו את שמלות הפאר M.B.

גן ואחותה של מלכת־הים לשעבר, שרה חן, ומשמאל ליאורה ניצן בוגרת מכון וינגייט שהגיעה לתחרות מחיפה עם אביה. למטה: עדינה בדולח מתל־אביב עם הדוגמן אלי ביטון שהציג בגדי־ים של **אנוה.**

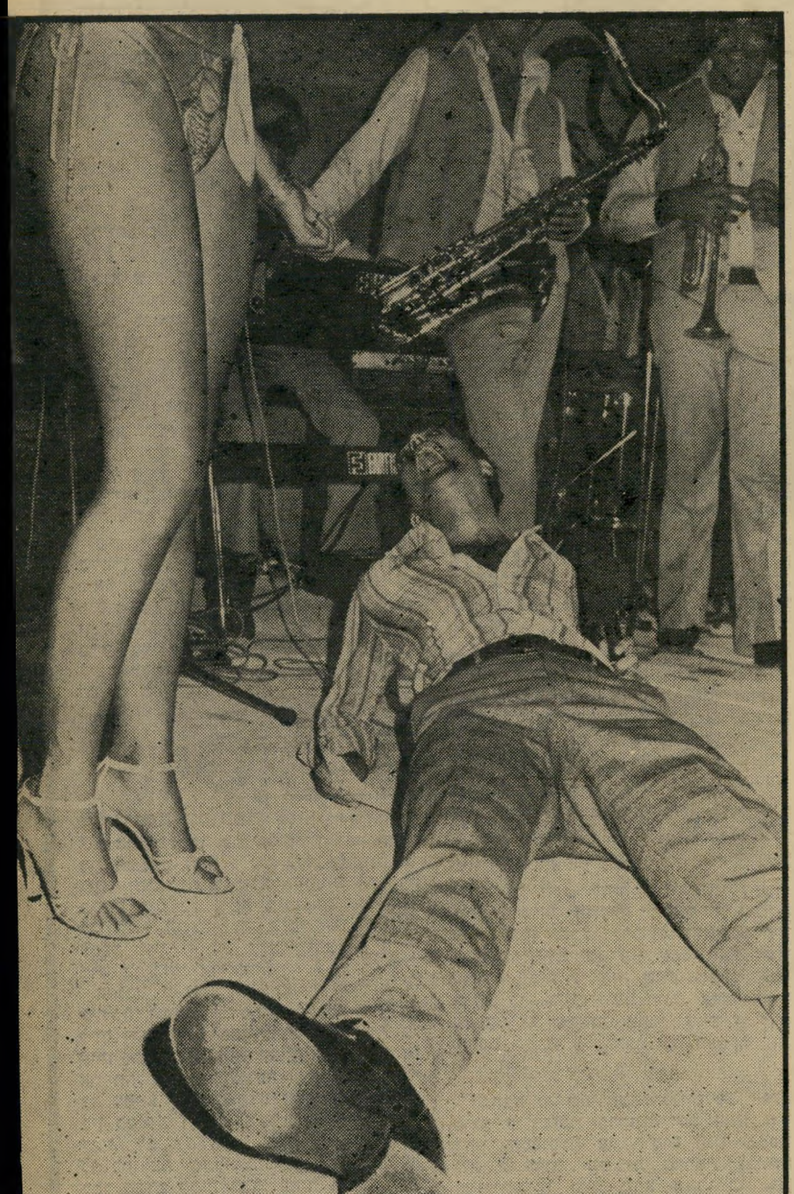

בתחתונים על הבמה עמד אחד מאורחי התחרות, כדי שאשתו תזכה בשמלת **אם־בי.**

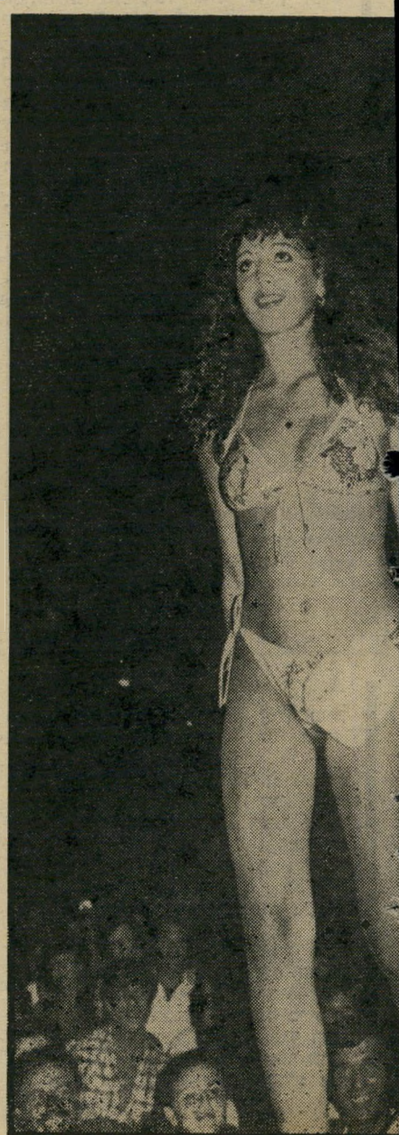

„הצילו!" צועק המנחה מגי פאר ונשכב על הבמה כשהוא דורש מהמצילה ליאורה רשף, שזכתה בתואר הסגנית השנייה של נסיכת הים התיכון, להציל אותו בהנשמה מפה לפה. מימין: מועמדת רבקה סגל ואפריק סימון.

מ"שרד־הבריאות מגן על מכון־הרזיה הפועל ללא רישיון

הנאה או הרזייה

הפיתוי מודעות־ענק, שמפרסמים מרכזי הרזיה בינלאומיים מדי יום, מלאות בהבטחות להרזיה מהירה.

מדי יום מתפרסמות בעיתונות מודעות ענק תחת הכותרות מרכזי הרזייה בינלאומיים, המבטיחות לציבור כי „בפעם הראשונה בישראל אפשרי כעת לאבד משקל בצורה בריאה, במהירות, ללא כדורים, ללא מסו׳ם, ללא תרגילי־התעמלות וללא דיאטות דרסטיות.״

מאחורי מרכזי הרזייה בינלאומיים עומדת חברה צרפתית, שלה סניפים בפאריס, ליון וטולון. איש־עסקים ישראלי, ראובן טיבט, שיכנע את בעלי־החברה לפתוח סניף בתל־אביב.

טיבט, מיליונר בן 41, המתגורר בווילה בסביון, חתם במהירות על חוזה עם הצרפתים, לפיו ישקיע סכום של מיליון לי״רות, ובתמורה יזכה ב־51 אחוזים מהרווחים, כלומר, יהיה השותף הבכיר והקובע בניהול העסק.

הוא שכר חנויות אחדות בקומת הקרקע בבניין מגדלור, הנמצא בפינת הרחובות אלנבי ובן־יהודה, חיבר אותן ופתח את סניף מרכזי הרזייה בינלאומיים בישראל. העיצוב והריהוט במקום מפוארים ויוצרים את הרושם כי מדובר במכון יוקרתי ברמה אירופאית.

שבע יועצות נאות, המועסקות במקום לקבלת קהל, נבחרו בקפידה רבה. הן מקבלות לקוחות לראיון אך ורק בחדרים נפרדים המיועדים לכך, ורק אחרי שניקבעה להם פגישה מראש.

שיטת־ההרזייה של המכון היא פשוטה ביותר. זוהי שיטה הידועה בעולם הרפואה במשך עשרות בשנים, שיטת סימנס, והקרויה על שם ממציאה. שיטה זו אינה בלעדית למרכזי הרזייה בינלאומיים, כפי שאומרות המודעות, והיא מיושמת בעשרות קליניקות רפואיות ברחבי העולם מזה שנים רבות.

אפשר גם עם מים

השיטה מבוססת על סידרת זריקות הבאה ביחד עם דיאטה חריפה, החורמר המוזרק לגוף ניקרא H.C.G. (הורי־גון), והוא איננו אלא הורמון המייוצר בגופה של כל אשה בזמן הריונה. תפקידו של הורמון זה, בזמן ההריון, הוא לספק מזון לעובר. מכאן נובע גם השימוש בו בזמן הדיאטה.

החומר מוזרק לגוף במשך עשרים ושלושה ימים, במינון של 125 יחידות ליום. ההשפעות המיוחסות לחומר הן בעיקר בשני תחומים. האחד — הוא מזרז את תהליך פירוק עודפי השומן בגוף, ובכך מסייע לגוף לצמצם את הפער שנוצר בין כמויות המזון שלהן הוא זקוק לתיפקודו, לבין הכמויות הקטנות המסופקות לו כתוצאה מהדיאטה החריפה. כתוצאה מכך האדם פחות רעב, פחות תשוש, וקל לו יותר לבצע את הדיאטה ולהתמיד בה.

פרופסור עזרא זוהר, מנהל מכון הלר בבית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר, הנחשב לגדול המומחים בארץ בשטח זה, ואשר חקר במשך שנים רבות את שיטת סימנס, קובע חד־משמעית כי „אין בין החומר ובין ההשפעות שמייחסים לו ולא כלום. באותה מידה שאתה מזריק לגוף H.C.G. אתה יכול להזריק גם מים. התוצאות תהיינה דומות.״

אילו היתה השיטה נשארת בגדר של תיאוריה־רפואית השנויה במחלוקת, לא היתה, בוודאי, מעוררת עניין רב. אולם כאשר מדובר בעסק מיסחרי, המוכר לקהל הרחב כשיטה זו, הרי שישנה סכנה חמורה שמדובר בהונאה, תוך ניצול תמימותם של הלקוחות, שאינם מודעים לספקות הכבדים התלויים ועומדים נגד השיטה.

רגל אחת בתוך העסק

לפני תשע שנים פעל בארץ מכון הרזייה אחר, תחת השם האוד אוף דאון. גם מכון זה הציג את עצמו כסניף של מכוני הרזייה בינלאומיים, אך הוא פעל לפי שיטה אחרת.

קשה שלא להבחין בדמיון שבין המודעות שפירסם אותו מכון לבין השיטות הפירסומיות שנוקטים כיום מרכזי הרזייה בינלאומיים. מודעות הפירסומת של האוד אוף דאון סיפרו, כי „כעת תוכלו להפחית 15 סנטימטר מהיקף גיזרתך תוך 70 דקות.״ גם במודעות של היום מופיעה בחורה חטובת גוף, והן מבטיחות לציבור, כי שיטת הטיפול היא „ללא דיאטה מחמירה, ללא התעמלות וללא מכונות מסורבלות.״ המכון הקודם שכן הוא במישרד מרווח במיגדל־שלום, שעוצב בפאר רב, כך שנוצר הרושם שמדובר במכון יוקרתי ברמה אירופאית.׳

אין זה הקשר היחיד בין שני המכונים. החוליה הנוספת המקשרת ביניהם היא ראובן טיבט. לדבריו, הוא לא היה שותף גלוי בהאוד אוף דאון, אך ישנן עדויות רבות כי היה שותף סמוי. טיבט מודה כי „הייתי עם רגל אחת בתוך העסק, אך פרשתי אחרי שהעולם הזה פירסם כתבה על טיבו של העסק.״ (ה־עולם הזה 1733).

בכתבה זו, שפורסמה לפני תשע שנים, סופר כי שיטת ההרזייה של האוד אוף דאון, המבוססת על חימום הגוף במכונות מיוחדות, מסוכנת וגורמת לכוויות חמורות. אז טען עזרא זוהר, כי „הם פשוט מייבשים את האדם, מה שבאקלים שלנו עלול להיות מסוכן.״

מאוחר יותר התברר כי לפחות שלושה מבעלי־העסק, אוסטרלים במוצאם, הם נוכלים, שהסתבכו בחובות כספיים, לא שילמו את שכר המישרדים במיגדל־שלום וברחו מן הארץ.

כל העובדות מצביעות על־כך כי המכון החדש שהקים ראובן טיבט, אינו אלא גירסה מחודשת ומשוכללת של המכון מ־1970, כאשר השיטה של אז שיטת חימום הגוף, שונתה לשיטת סימנס.

עובדה מעניינת במיוחד היא, כי לרגל פתיחת מרכזי הרזייה בינלאומיים נישלח מצרפת יועץ מיוחד בשם ג׳ון בראון, המציג את עצמו כמומחה לנושא־הרזייה, למרות שהשכלתו היא דווקא בשטח הקוסמטיקה. מתברר כי בראון הוא אוסטרלי במוצאו.

חדר הקבלה

העיצוב והריהוט המפוארים שבמכון, יוצרים את הרושם כי מדובר במכון יוקרתי ברמה אירופאית. שבע היועצות הנאות, המועסקות במקום לקבלת־הקהל, נבחרו בקפידה רבה, על־מנת לתת נופך מכובד.

המשקיע ראובן טיבט, מיליונר בן 41 מסביון, עמד מייד על האפשרות לגרוף הון עתק, המסונה בפתיחת סניף של המרכזים הבינלאומיים להרזיה בישראל. הוא השקיע כמיליון לירות במכון, הנמצא בבנין מגדלור בתל־אביב.

ללא רישיון — בידיעת המישרד

בימים אלה מתנהלת חקירת מישטרה סביב הנעשה במרכזי הרזייה בינלאומיים. על החקירה הוטל איפול. במקביל לחקירת המישטרה, נפתחה חקירה במישרד הבריאות, מייד אחרי שהידיעה על פתיחת מכון זה הגיעה אליו. במיסגרת החקירה ביקרו במכון חוקרים סמויים, שהתחזו ללקוחות ובדקו בדרך זו את שיטת הטיפול במכון. החומר כולו הועבר ליועץ המישפטי של מישרד הבריאות, והוא יחליט אם יש מקום לנקוט בהליכים מישפטיים נגד המכון.

המכון פועל מזה כחודש ללא רישיון, בידיעת מישרד־הבריאות. טיבט, הגיש בקשה לקבלת רישיון, אולם בשל החקירה המתנהלת, לא קיבל אותו עדיין וכלל לא ברור אם יקבל אותו.

אולם טיבט לא המתין כלל לקבלת הרישיון. הוא פתח את המכון ללא רישיון, ואף התרברב כי אם מישרד־הבריאות לא יעניק לו רישיון, הוא יגייס את עוצמתו הכלכלית, יפעיל סוללת עורכי־דין ויגיש בג״ץ, שיחייב את מישרד־הבריאות להעניק לו רישיון.

מצבו הכלכלי של ראובן טיבט, מאפשר לו לבצע מילחמות. הוא מתגורר בווילה

היועץ ג׳ון בראון, ממוצא אוסטרלי, בא מאותה ארץ ממנה באו הנוכלים, שהקימו בעבר מוסד דומה.

מפוארת ברחוב החרמש 4 בסביון, ששוויה נאמד על־ידו בכמיליון דולר. מלבד המכון להרזייה, מחזיק טיבט בבעלות על חברת פוק פוקס אוף איזראל, המייבאת ומייצרת בריכות שחיה פרטיות, ויש לו השקעות נוספות. בחצר ביתו ממוקמת בריכת שחיה מפוארת המשמשת, בין השאר, גם לתצוגה עבור לקוחותיו.

דוברת מישרד־הבריאות, דבורה גנני, משרתת יותר מכל את האינטרס הפרטי של ראובן טיבט. היא מחפה עליו, והסתירה במשך זמן רב את העובדה כי מתנהלת חקירה במישרד־הבריאות נגד ראובן טיבט. גנני אף אסרה, בשם השר שלה, על עובדי מישרד־הבריאות להתריע נגד סכנות המכון.

חן חן לנאווה חן

(המשך מעמוד 39)

בבגדי דיסקו, הוכיחה שוב שהיא אחת הזמרות הפופולריות בארץ. אולם מי ששיגע את הקהל והלהיב אותו ממש, היה הזמר אפריק סימון, שהוכיח שלמרות שחולפות השנים עדיין לא נס ליחו של השיר הראמייה.

היו המתעות נוספות במשך הערב, מני פאר החליט לחלק את ההגרלות בצורה מקורית, במקום לחלק מיספרים, החליט להכריז על תחרות. הוא הודיע כי הגבר הראשון שיעלה לבמה ויוריד את מיכנסיו יזכה בשמלת אס־בי לאשתו. עשרות גברים זינקו על הבמה והורידו את מיכנסיהם כדי לזכות בשימלה.

כשאפריק סימון שר על הבגנה הצטרפו אליו בריקוד ובזימרה אורחים מתוך הקהל. בכלל, שיתוף־הפעולה בין הקהל, שישב על שפת הבריכה, לבין האמנים והמועמדות שעל הבמה, היה מושלם.

שהתואר יישאר במישפחה

הקץ המותח ביותר בערב היה, כמובן, אותו חלק שבו הוטל על השופטים לבחור בנסיכת הים־התיכון ובשתי סגניותיה. הסעם היתה התחרות קשה במיוחד. כמעט כל המועמדות הפגינו ביטחון־עצמי וכולן, ללא יוצא מהכלל, יפהפיות. על השופטים הוטלה מלאכה קשה.

בין השופטים היתה נוסה מירון, נציגת חברת אולימפיק, שתעניק כרטיס טיסה ללונדון למלכת־המים, שהיא עצמה אם לבת יפהפייה; ועדינה ורסנו נציגת אולמי אמבר שתעניק למלכה טיפול חינם ביום חתונתה, וחמישים אחוז הנחה לקיום התונה באולמי אמבר; נציגת מלון גני שולמית, קלרה מזרחי; נציג חברת האופנה אס־בי, משה בכר, נציג חברת בגדי הגברים אנוה, בועז גינזבורג; שלמה כרמון, נציג חברת אברהם גינדי, המקיים מסורת ארוכה בתחרויות מלכת־המים, שיעניק למלכה הנחה של חמישים אלף לירות לקניית דירה באחד מבניניו; ונציג חברת דן־חיזור, שהאוטובוסים שלה יסיעו את המועמדות בכל הארץ, שייקה מירמר.

אחרי שהתכנסו השופטים והעבירו ביניהם ביקורת וחוות־דעת, מסרו את החלטתם למארגנת התחרות, מירי זכרוני, ששמרה על ההחלטה עד לרגע האחרון ממש. ואז, כשמני פאר הכריז על המאורות שזכו בתחרות הושלך הס.

כסגנית שנייה נבחרה ליאורה רשף, בוגרת מכון ויגייט ומצילה בבריכת בית־הלוחם. ליאורה הורידה לצורך התחרות שישה קילו ממישקלה בדיאטת מלפפונים קפדנית, ורק אחרי שמנכ"ל חברת וולה מיכאל בראון הכתיר אותה, הודתה בפה מלא כי הדיאטה השתלמה. כסגנית שנייה נבחרה ליאורה ניצן, גם היא בוגרת מכון ויגייט מחיפה, שהגיעה לתחרות מלווה על־ידי אביה.

ואילו כנסיכת הים־התיכון נבחרה נאוה חן, יפהפיה מלוכסנת עיניים בת 17, שהיתה המועמדת האחרונה שנרשמה לתחרות מלכת־המים. נאוה היא הנציגה השנייה של מישפחתה בתחרות מלכת־המים. אחותה, שרה חן, נבחרה כמלכת־המים, ואף נסעה במיסגרת התחרות לפאריס. לאחר מכן נבחרה שרה כמלכת יופי־עשרה ונסעה לטוקיו. האחות הקטנה, נאוה, הוכיחה כי היופי עובר בירושה במישפחת חן. היא סיפרה שהיא דוגמנית במיקצועה וכי היא חולמת לזכות בתואר המלכה, כדי שהכתר יישאר במישפחה.

נציג אס־בי הודיע בו במקום, כי יעניק חוזה־עבודה למועמדת שתיבחר כמלכת־המים. המלכה תהיה הדוגמנית של אס־בי, אחת מחברות האופנה המצליחות ביותר בארץ. הוסיף ממלא מקום ראש עיריית אשקלון, בני ועקנין, והכריז מייד כי הוא מעניק לנסיכה סוף־שבוע במלון באשקלון.

אז פצחה התיזמורת בנגינה, ואת שמי אשקלון האירו זיקוקין דינור מרהיבים ביופיים, וכך בא אל סיומו הערב המרשים שהיה הראשון בסידרת תחרויות מלכת־המים, לא לפני שהמועמדות והזוכות המאושרות קיבלו חבילות שי שהוענקו להן על־ידי טובה ישעיה, מנהלת הפירסום של חב' עץ הזית, ומיכאל בראון, מנכ"ל וולה. במשך כל התחרות צעדו הבנות בנעלי מרנו. כשהסתבר לזמרת שרי כי שכחה את נעליה, מיהרה אחת המועמדות להעניק לה את שלה. אמרה שרי: מסתבר כי נעלי מרנו מתאימות לא רק למועמדות, אלא גם לזמרת.

השדרנית נילי קינן רצתה לנזוף בנהג על העיכוב וניפגעה למוות

נילי קינן

המזכירה האלקטרונית המחוברת לטלפון של נילי קינן עדיין פועלת. מי שמטלפן, יכול לשמוע את קולה של נילי המבקש להשאיר הודעה ומבטיח כי נילי תטלפן בחזרה.

מכונית האסקורט של נילי קינן עדיין חונה ליד ביתה בתל־אביב. נילי לא אהבה לנהוג. „זה לא בשבילי. אני לא מסתדרת עם זה, יש לי שתי ידיים שמאליות," היתה אומרת לידידיה שחמהו על שהיא מבכרת להשתמש במוניות במקום במכונית פרטית.

נילי לא תענה לשיחות, המוקלטות על המזכירה האלקטרונית שלה, ומכונית האסקורט תמשיך לחנות ליד הבית, עד אשר יקומו בני משפחתה של נילי מהשיבעה ויציגו אותה למכירה.

שדרנית הרדיו הוותיקה, מצאה את מותה בתאונה מזעזעת, שאירעה בשעות הערב של היום הרביעי האחרון, דווקא משום שלא אהבה לנהוג. היא חזרה מהנהג לחזור למונית ולהמשיך בנסיעה. איש אינו מבין כיצד לא הבחינה באורות המכונית שבאה מכיוון תל־אביב, ורק חקירת המשטרה תגלה מדוע לא הבחין בה נהג המכונית. מכונית הקרייזלר התנגשה בעוצמה רבה בנילי שהיתה כבר קרובה למונית השנייה. נילי השתטחה על מכסה המנוע, הועפה לכיוון הגג וניזרקה על הכביש. בבית־החולים אליו הועברה, קבעו את מותה, ותוצאות הבדיקה הפתולוגית היו מעין נחמה לאמה ולאחותה של נילי: היא נפטרה במקום וללא יסורים.

מסיבה לידידים

בילי קינן היתה בת למישפחה תל־אביבית אמידה. אביה, אשר נפטר לפני שנים אחדות, היה יחד עם אחיו, אחד מבעלי בית־החרושת זוהר, למקררים ומזגנים. כאשר סיימה נילי את שירותה הצבאי, החלה לומדת באוניברסיטת תל־אביב תיאטרון וספרות השוואתית. שני מיקצועות אלה־היו האהבות הגדולות של נילי. את אהבתה לתיאטרון תרגמה מאוחר יותר לעבודת רדיו, ואת זו לספרות היא ניצלה מדי יום. נילי היתה קוראת ספרים מושבעת והפליאה לנחתם.

כשסיימה את לימודיה החלה לעבוד ברדיו כקריינית בתסכיתים. היא התפרסמה כסטיב, אשתו של פול טמפל, בסידרת תסכיתי־הרדיו המפורסמת. בעבודתה זו הכירה את במאי הסידרה, ראובן („רובין") מורגן. השניים התאהבו ונישאו.

שנים אחדות לאחר מכן התגרשה נילי מראובן ורכשה דירה בתל־אביב. ידידים מספרים כי לא אהבה להיות לבד. בתקופה האחרונה היתה עצובה במיוחד: מהקלטת תוכנית־הרדיו שלה, מאחרי הכותרות, שנערכה באולפן בירושלים, כרגלה במונית. לאחר כרבע שעה של נסיעה, הבחין נהג־המונית של נילי כי מונית אחרת, מאותה תחנת־מוניות, תקועה בצד הכביש, כשפניה מועדות לכיוון האחר, לירושלים. הנהג עצר את ריכבו, חצה את הכביש הדו־מסלולי וניסה לעזור לנהג־העמית להחליף את רצועת־מאוורר המנוע.

האורות לא ניראו

כשהדקות נתמשכו, ושני הנהגים נאבקו עם הרצועה, נמאס לה להמתין. היא החלה חוצה את הכביש במטרה לדרוש „היא היתה יכולה לנתח ספר או לחקור נושא לתכנית הרדיו שלה בעמקות רבה, אבל לא היתה מסוגלת לטגן חביתה," סיפרה השבוע אחת מידידותיה. „לא היה לה טוב להיות לבד."

כאשר התפרסמה, למחרת יום התאונה, ההודעה על מותה של נילי, קיבלו בני מישפחתה הלם. המישטרה לא טרחה כלל להודיע להם על־כך קודם לפירסום. גם ידידיה של נילי התקשו להאמין בכך, ורבים מהם לא שמעו על הטרגדיה עד לאחר ההלוויה.

אפילו בעלה־לשעבר, ראובן מורגן, לא היה בהלוויתה. מאמצי בני־מישפחתה של נילי לאתרו, להודיע לו על פטירתה, עלו בתוהו. הוא היה עסוק באירגון מסיבה גדולה לידידיו, שרבים מהם היו ידידיה של נילי, מבלי שידע כלל על האסון.

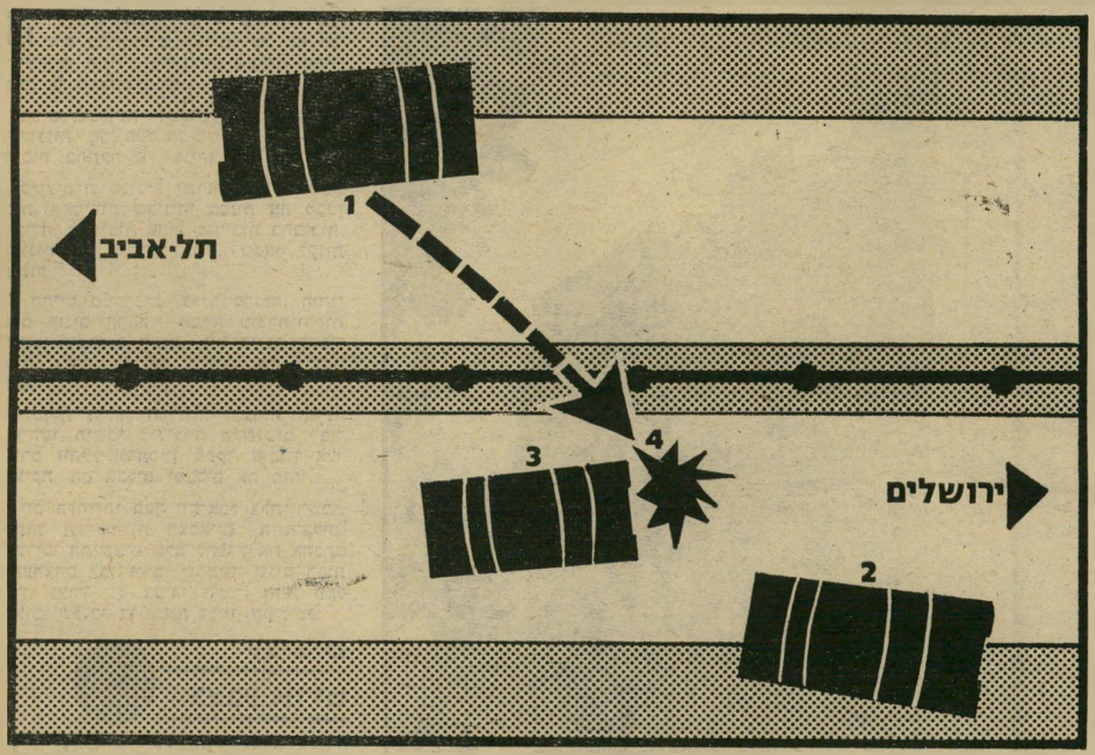

השיחזור נהג המונית, שבה נסעה נילי קינן מירושלים לתל־אביב, החנה את מוניתו (1), כאשר הבחין במונית אחרת, מאותה תחנה, התוונה תקועה בצד הדרך בכיוון הנסיעה ההפוך (2). נהג המונית החל לעזור לעמיתו להחליף את רצועת־המנוע. נילי החלה לחצות את הכביש, כדי לקרוא לנהג חזרה. מכונית קרייזלר (3), שבאה מכיוון תל־אביב, פגעה בה (4) והרגה אותה על המקום. על מותה של נילי נודע לבני מישפחתה, רק לאחר יום כשפורסמו מודעות־אבל בעיתונים.

טול־כרם אבלה על בנה המפורסם ביותר - שנרצח בצרפת בנסיבות מיסתוריות

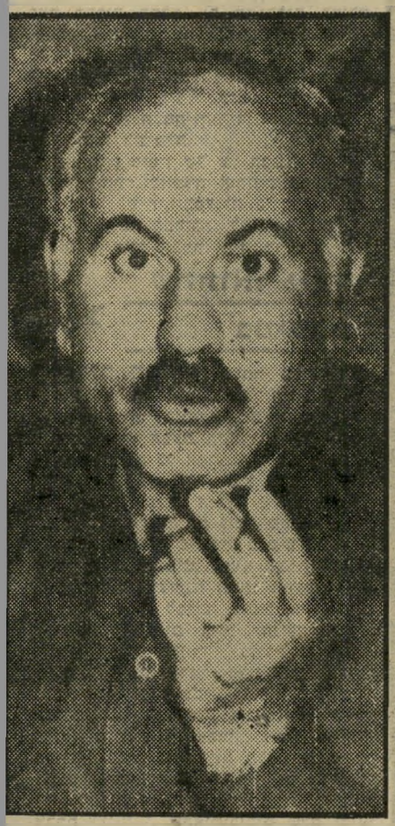

נפטר לפני ארבעה חודשים בלבד, היה מוכתר החלק המערבי של העיר. זוהיר היה בכור בניו.

כיום מפוצלת המישפחה. אחד הבנים, מג'ד, מתגורר בביירות, והוא פעיל ב־אש"ף. עיצאם, אחיו הצעיר, מתגורר בטול־כרם ועוסק במיסחר יחד עם דודו. אחי אמו, פאתחי דאדו, משמש כנשיא לישכת־המיסחר של טול־כרם וכחבר במועצת ה־עיר.

אחות אחת מתגוררת בלוב, ושתיים אח־רות עוסקות בהוראה בעיר.

כבר לפני חודש נסגרו כל בתי־המישפ־חה. אמו ושתי אחיותיו נוהגות לצאת

מוחסין בן טול־כרם

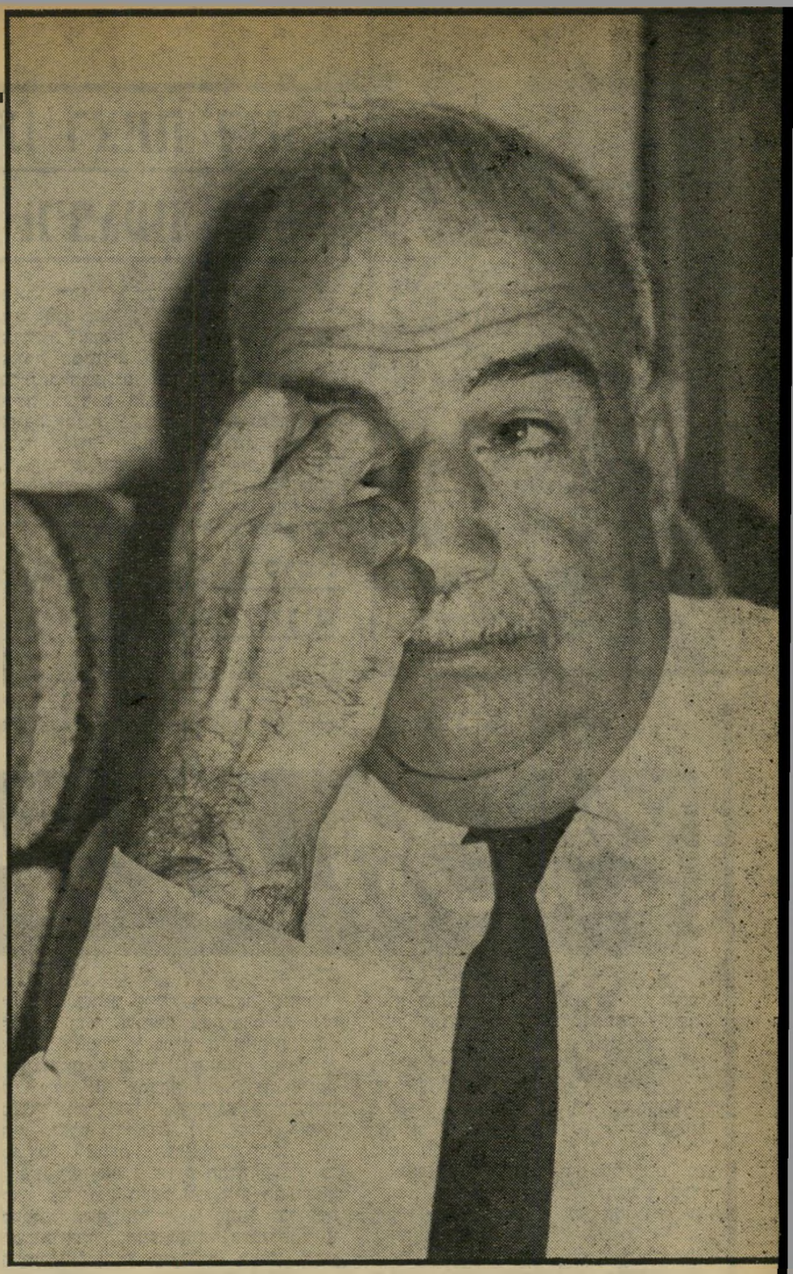

„מי הרג אותו?" היא השאלה שנותרה אחרי רציחתו של זוהיר. ראש־העיר חילמי חנון (בתמונה) אימץ את הקו שהמתנכלים היו ישראלים. בשיחות פרטיות מעלים הפלסטינים גם חשדות אחרים.

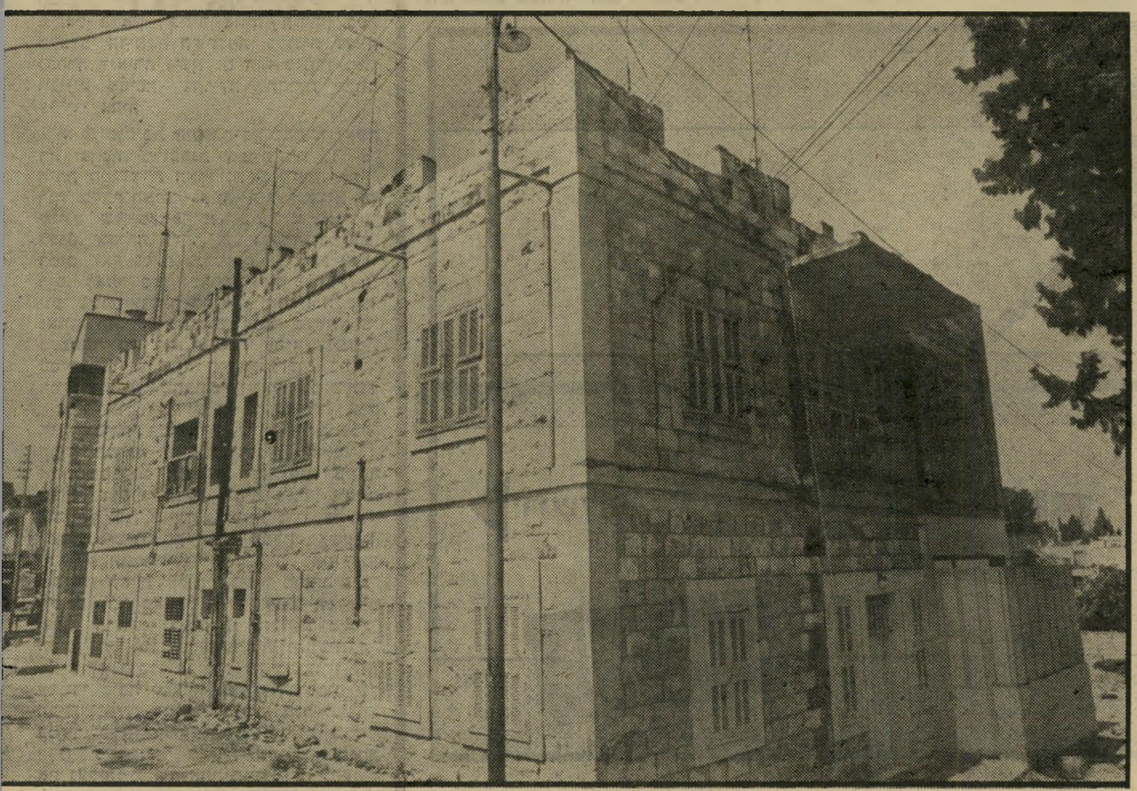

ה חנויות בטול־כרם פתוחות. אנ־שים מסתובבים וקונים, על אף ימי הרמאדאן. אנשים משוחחים ביניהם, מחיי־כים, אך מתלחשים יותר מתמיד.

נשים מבוגרות יושבות בפיתחי הבתים ומקוננות. מדי פעם הן משלבות את ידיהן ומכות בחוזקה על פניהן ועל גופן.

כשעוברת מכונית ישראלית, הן מפסי־קות. האמיצות שביניהן מפנות את מבטן הצידה. האמיצות פחות מחייכות בחיבות, ופונות אל תושבי נתניה, שבאו לקנות בשוק.

„החיים ממשיכים, צריך פרנסה. היהו־דים קונים הרבה," אמרה מוכרת־ירקות בדוכן שברחוב השוק. היא חייכה בחבי־בות, ודקה אחר־כך היכתה על מיצחה באבל.

למרות חילוקי־הדיעות, ולמרות הטינה שרחשו תושבי טול־כרם הקשישים לבן־עירם זוהייר מוחסיין מפקד אירגון אל־צעיקה, הם אבלים ומבכים את מותו.

יום הלווייתו הפך יום־אבל בלתי־רשמי. מפחד השילטונות הצבאיים הישראלים, העדיפו התושבים שלא להפגין את אהבתם והערצתם לבן־עירם, שבמשך שנים רבות היה נערץ על צעירי העיר, והיה סמל חלומו של כל בן שפנה בכיוון הפוליטי.

עציצים בצבע אדום

ב ית הוריו של זוהיר נמצא בצידה המערבי של העיר. בניין בן שתי קומות. במירפסת מונחים עשרות עציצים צבועים, בצבע אדום.

מישפחת אביו של זוהיר, חסן־ררת בטול־כרם עשרות שנים. האב, ש־מוכתר הרובע, והאם. אחרי שבגרו הילדים מכרו ההורים את הקו־מה התחתונה של הבנין. כיום השכנים שומרים על הבית. מנקים את האבק מעל לזכוכיות התמונות ומשקים את העציצים האדומים.

בית מוחסיין בית־המשפחה שוכן ברובע המער־בי של טול־כרם. בניין בן שתי קומות. פעם גרו בו כל בני המישפחה: שמונה אחים ואחיות, האב,

לחופשה בחו"ל מדי שנה בשנה. בתחילת החודש נסעו לבירות להיפגש עם זוהיר. עיצאם קיבל אשרת־יציאה מהמימשל הצבאי, ובעזרת תעודת־המסע שבידיו נסע לטיול מאורגן לרומניה. דודו, פאתחי, עזב את העיר לפני ימים אחדים, אחרי שפורסמה הידיעה על ההתנקשות בחיי בן־אחותו.

השכנות, שנתבקשו לשמור על הבית ולהשקות בכל יום את העציצים, יושבות בחדר־האורחים של המישפחה ומקוננות. הנשים טוענות שאינן זוכרות את זוהיר, אך אין הן מסבירות מדוע הן בוכות מרה.

החבר

מלכ' חג' איברהים, בעל תחנת־הדלק, אינו פוחד מתגובת המימשל ומודה שהכיר את זוהייר.

„איש ישר ואינטימי"

ב עיר בת 35 אלף התושבים מכירים כולם את זוהייר מוחסיין. מעטים הכירו אותו אישית, אך כולם שמעו עליו. גם מאותם שהכירו אותו בילדותו או בצעירותו, מעטים המוכנים להודות בכך.

אחד מהם, הנחשב בעיר כאדם אמין מאד, שאיננו חושש משילטונות המימשל כרך בירדן. עיירה קטנה ועלובה. הוא לא רצה להמשיך ללמד שם, ואחרי שנה עזב. נסענו למיפקד הפרסי, לקטר. אחר־כך לסוריה. שם הוא נשאר עד 1968.

„אני זוכר אותו בתור מורה. תענוג. איש ישר ואינטימי. התלמידים שלו ממש העריצו אותו. הוא היה נאמן להם בלב ובנפש. אבל העניין הפלסטיני היה הכל בשבילו. זה היה מעבר לכל שאר הדברים. הוא היה חבר בתנועת־הצעירים (המתרתית) של הבעת, עוד כשהיה תלמיד בטול־כרם. אחר־כך הלך והתקדם, במהירות עצומה. נדמה לי שזה היה הקידום המהיר ביותר שאני זוכר. הוא היה נאמן כולו לעניין. לא חרג ממנו, ולא חשב על משהו אחר, אפילו לשניה אחת."

ההיסטוריה הרישמית יותר של זוהיר מוחסיין מציינת שהיו לו עימותים עם המימשל הירדני, ולכן סולק מבית־הספר בכרך אחרי שנה אחת. בהיותו בקטר וב־כוויית התחיל להתקדם, ובשנת 1968 נבחר כחבר המועצה הלאומית הפלסטינית. תוך שנים מעטות הוא נבחר כחבר המיסקדה של אל־צעיקה, מזכיר כללי, וכחבר הוועד־הפועל של אש"ף. ב־1967 נבחר כראש המחלקה הצבאית של אש"ף — מעין שר־הביטחון של הממשלה הפלסטינית בדרך.

כעבור חודשים מעטים נערך עימות בין הצבא הסורי ובין כוחות אש"ף בלבנון, ובראשם הכוחות הלוחמים של פתח, בהנהגת יאסר עראפאת.

אירגון אל־צעיקה נחשב, כזרוע הצבא הסורי. הוא קיבל את אמונו במחנות הסוריים, וגם המימון שלו בא לו מן הצבא הסורי הסדיר.

במהלך המערכה הסורית־פלסטינית בלבנון, פעלו חברי אל־צעיקה לטובת הסורים ונלחמו גם באחיהם הפלסטיניים שניסו בקרבות נואשים לעצור את הסורים הפולשים.

זאת היתה, כנראה, התחלת הסוף של הקאריירה המזהירה של זוהייר. באותה עת, לפני שלוש שנים, נערכו הפגנות רבות מול ביתם של בני מוחסיין. תושבי העיר, ובעיקר הקשישים שביניהם, טענו שזוהייר רוצח את אחיו ומתנכל להם, כדי למצוא חן בעיני השילטון הסורי המתחזק.

„הוא התחיל להגזים"!"

ב ני טוך־כרם משתדלים למנוע מזרים כל מידע, העשוי להצביע על חילוקי־דיעות בקרב העם הפלסטיני. כלפי חוץ מציגים בני העיר את מוחסיין כדמות ללא רבב, שהיתה מסורה עד עמקי נישמתה. אך השיחות בין האנשים מגלות שלמרות ההערצה לדרכו של בן־העיר והתקדמותו המזהירה בשורות המחנה הפלסטיני, הרי היו בהתנהגותו קווים אשר חרו למעריציו. תכונות אלה גברו והלכו עם השנים. „הוא ידע לעשות חיים טובים," אמר בעל־חנות, שסירב להזדהות בשמו. „היה לו מכל טוב. הוא שיחק הרבה בהימורים, אהב נשים יפות. אולי זה היה מגיע לו. הוא עבד קשה. אבל בסוף הוא התחיל להגזים, והיו אנשים שחשבו שהוא מנצל את המעמד שלו." בכל זאת מתאבל אותו בעל־חנות על מותו של זוהיר.

למולו, ידידו של זוהיר, מלכי חג'־איברהים: „התכונות הבולטות שלו היו נאמנות לחברים, נדיבות ונכונות לעזור לכל אדם. הוא היה מוכן לתת את חייו למען מטרה שהאמין בה. הוא היה אדם אמיץ מאד, שאיננו חושש משילטונות המימשל".

המוות

שני גברים חיכו לזוהייר בכניסה לביתו. הם ירו כדור אחד בלבד, שחדר לגולגולתו וריסק.

אבא והילדים

התמונה האחרונה שנותרה מחסן, מוכתר הרובע המערבי של טול־כרם אביו של זוהייר. הסב בתמונה משמאל ימין עם נכדיו, בני בתו, בתמונה שצולמה לפני חצי שנה, שבועות מספר לפני שנפטר.

האח

מג'ד, אחיו של זוהייר, מתגורר בבירות ונחשב גם הוא למנהיג פלסטיני. תמונתו תלוייה בדירה.

הדוד

פאתחי דאדו, מנהל לשכת־המיסחר בטול־כרם, דודו של זוהייר מצד אמו, שיצא להלווייתו.

הצבאי, הוא מלכי חג'־איברהים בעל תחנת־הדלק הגדולה בטול־כרם.

„הכרתי אותו עוד כשהיינו ילדים," הוא מספר, כשכמה מחבריו מנסים למנוע בעדו מלשוחח עם עיתונאים ישראליים. „הוא היה חבר טוב שלי. למדנו יחד בבית־ספר, ואחר־כך נסענו ללמוד בסמינר למורים בעמאן.

„אחרי הלימודים הוא הלך ללמד בעיירה

השכנה המקוננת

שכנה של בני המישפחה יושבת כל שעות היום בוכה ומכה על מיצחה. כמוה רבות מנשות העיר, שמתאבלות על מות בן עירם הנערץ. התושבים חוששים לצאת להפגנות אבל פומביות.

(המשך בעמוד 46)

רק אם את

מוכשרת, בעלת כושר שכנוע מעולה וכשרון כתיבה.

רק אם את בעלת הופעה נאה, יסודית, דינמית, חריפה — היודעת, מסוגלת ורוצה ליצור קשר עם אנשים (אנשי עסקים).

רק אם את בנויה לעבודה קשה ורוצה להרוויח הרבה —

ב ו א י לעבוד איתנו במכירות **בענף הפרסום,** בעבודה עצמאית ומגוונת המשלבת כתיבה בסגנון עיתונאי.

פני בכתב ידך לת"ד 7089 ת"א (עבור „נציגה")
בציון קורות חיים ומס' טלפון.

השבוע בפיס!

שני מיליון

בוא עוד היום אל הפינה שלך, ת

שני מיליון ל"י
פרס ראשון
כשלוש מאות אלף
זכיות העולות בגורל!
כשנים עשר מיליון ל"י
סך כל הזכיות!
עשרים וחמש ל"י
מינימום הזכיה בזוטא.

עידו

ערבי צעירים
במועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב,
טל' 297263

המועדון יצא לחופשה בחודש אוגוסט

התוכניות תתחדשנה ב-4.9.79

במדינה

(המשך מעמוד 33)

חקירות־הונאה במישטרה, תת־ניצב בני־מין זיגל, למסור את תוצאות הבדיקה ה־ראשונית שנערכה בעניין הפרופסור יובל נאמן לעיון פרקליט מחוז תל־אביב, אהרון שדר.

מדווח כתב „העולם הזה" יגאל לביב:

המישטרה התחילה לחקור חשדות נגד יובל נאמן בעיקבות הפירסומים על האש־מות צבי אלמוג נגד אוניברסיטת תל־אביב, בענייני תרומות מאמריקה, וחקי־רת המישטרה בפקולטה לאמנויות.

אחד מעובדיו, בעבר, של הפרופסור נאמן באוניברסיטת תל־אביב, מסר למיש־טרה תיק הכולל מיסמכים, וטען כי נאמן עבר עבירות הנוגעות למענקי־מחקר ונוש־אים אחרים.

מדובר בתקופה מ־1969 ועד סוף שנת 1971. בתקופה זו היה נאמן פרופסור לפיסיקה, ואחרי־כן נשיא האוניברסיטה.

המישטרה ביקשה וקיבלה מן האוניבר־סיטה מיסמכים רבים, ובדקה חשבונות שונים, הנוגעים לתלונה. בשלב זה הע־בירה את מימצאיה הראשונים ליועץ ה־מישפטי לממשלה, כדי שיחליט אם תפתח בחקירה רישמית, או תגנוז את החומר שבידיה. היועץ המישפטי החליט כי פרק־ליט־המחוז יתן החלטה.

מקורות בפרקליטות מסרו כי מן החומר מסתבר שאם היו עבירות, הן בסדר־גודל שלא כדאי לדון בו, ולא ברור כלל אם נעשו במכוון, או שמא היו תוצאות של נוהל לקוי. המקורות הכחישו כאילו ההח־לטה, שלא לאפשר למישטרה להמשיך בחקירה כמו לגבי כל אזרח, מקורה ב־מעמדו הפוליטי של נאמן.

נאמן עצמו אמר כי לא ידוע לו כלל על חקירה כלשהי נגדו, אם כי גונבו לארונינו שמועות על בדיקות הנעשות ב־אוניברסיטה. מנכ"ל האוניברסיטה, אמנון גולן, אמר כי אינו יודע דבר.

מישטרה

פרוצות דתיות

חקירה מישטרתית, שהחלה בעיקבות הוראה ממישרדי־הפנים, העלתה כי באיזור תל־אביב פועלות פרוצות דתיות

האם יש פרוצות דתיות או אין?

זה היה נושא החקירה שניהלה המישטרה נגד אחד מקציניה — פקד שלום אפל, סגן ראש מחלק המוסר בתל־אביב.

הכל החל לפני כמה שבועות, כאשר הכריז פקד אפל, בעת מסיבת עיתונאים שהתקיימה במטה מחוז תל־אביב, כי באי־זור תל־אביב פועלות, לפי מיטב ידיעתו, שתי פרוצות הבאות מבתים דתיים. הידי־עה זכתה לפירסום נרחב בכל העיתונים, שהדגישו אותה בכותרותיהם.

מסתבר כי בעיני עובדי לשכתו של שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, המקיף את עצמו בעוזרים דתיים, לא מצאה חן הידיעה על אודות פרוצות דתיות. מלשכת השר יצאה הוראה לפתוח בחקירה נגד אפל, שמסר, כביכול, מידע בלתי־נכון.

ממה שהתברר, לא ידע השר בורג על ההוראה שיצאה ממישרדו, אם כי עוזריו לא טרחו להדגיש זאת, ובמישטרה נוצר הרושם כאילו השר בעצמו מעוניין בחקי־רה. כתוצאה מכך נפתח תיק והוחל בחקירה מוזרזת בעניין.

החקירה העלתה כי הידיעה שמסר אפל נכונה, ובאיזור, אכן, פועלות שתי פרוצות דתיות. אולם המישטרה סרבה למסור את שמותיהן כדי שלא לפגוע במישפחות.

תיק החקירה נגד אפל נסגר.

הווי

אנקות בלילה

להפתעתם גילו חשוטרים כי המצצץ הגונח התקשר מבית־חמישפט

צילצולו הרועם של הטלפון החריד את דממת הלילה. ורד • התהפכה בחוסר מנו־חה על המיטה הגדולה, ושלחה יד מגששת אל המכשיר. היא הדליקה את מנורת־הלילה שליד מיטתה והביטה בשעון. אחת אחרי חצות. „מי יכול לצלצל בשעה כזאת?" השבה.

„הלו?" אמרה בקול מנומנם.

„אני רוצה לשכב איתך," לחש הקול מעברו השני של הקו.

„מה אתה רוצה ממני?" חקרה ורד.

ברגע זה התחיל הקול האלמוני לפרט באוזני ורד ההמומה את מאוויו המיניים, כאשר הוא מלווה את הסבריו בלחישות.

ורד טרקה את הטלפון בכעס, אך כעבור רגע נשמע שוב צילצול הטלפון. היא השאירה את שפופרת הטלפון מונחת על השולחן, וניגשה למיטתה.

בלילה שלמחרת חזר הסיפור על עצמו. שוב, באחת אחרי חצות צילצל הטלפון. כאשר ענתה ורד שמעה את קולו הלחשני של גבר שתיאר באוזניה מגע מיני, דרש ממנה כי תתמסר לו, ואיים כי אם תטרוק את השפופרת יפגע בה.

שיתוף־פעולה. ורד, רווקה בת 29, העובדת כפקידה במישרד ממשלתי בחיפה,

פרופסור נאמן
מה חוקרים?

התקשרה למישטרה רק אחרי שבועות אח־דים. עד אז קיוותה כי האלמוני יתייאש ויפסיק להטרידה, אולם הסיוטים לא נפסקו.

כאשר פנתה ורד למישטרת חיפה נאמר לה להמשיך ולשתף פעולה עם האלמוני, על־מנת שיוכלו לעמוד על מקור השיחות.

ורד המשיכה לענות בסבלנות לצילצולין של האלמוני ולבלות לילות שלמים כמעט בלא שינה. בינתיים פנה רס"ר פרץ גרוס ממחלקת־הבירורים של מישטרת חיפה אל אנשי מישרד־התיקשורת בחיפה, ואז הס־תבר כי מקור השיחות בירושלים.

הופעל איש־הביטחון של מישרד־התיק־שורת בירושלים ומישטרת מרחב־ירושלים. להפתעתם של החוקרים הסתבר עד מה־רה כי השיחות נעשות מטלפון מיספר 02-287106, שהוא מיספר הטלפון בבית־המישפט המחוזי בירושלים.

מישטרת מרחב־ירושלים חקרה ומצאה כי בשעות אלה של הלילה נמצאים בבית־המישפט שומרים של חברת שמירה קבל־נית, שעובדת גם עם בית־המישפט.

בין השומרים היו שניים זקנים ואחד צעיר. המישטרה עצרה את הצעיר שבי־ניהם, מרדכי לוי בן 33, ובחקירתו הודה הצעיר בכל.

בקרוב עומדת המישטרה להגיש את התיק לתביעה. בינתיים יכולות נשות ירו־שלים וחיפה לישון בשלווה.

מישפט

מק־דזיד נגד מק־גולית

בעל־מיספרה ישראלי זכה במערכה מישפטית, שניהלה נגדו רשת המיספרות הגדולה בעולם

כאשר בחר דויד מגן את השם Mac DAVID למיספרה החדשה שהקים לפני למעלה משנה ברחוב פרישמן 39 בתל־אביב, תיאר לעצמו, אולי, כי חסידי ה־לשון העברית יחרימו את מיספרתו בגלל

(המשך בעמוד 46)

אבי הנרצחת מאשים את המישטרה וחובע ממנה פיצוי של מיליון ל"י. כרמלה והוריה התלוננו במישטרה על איומים ונסיונות לרצח, סיפרו על הסכין הקפיצית, אך המישטרה טענה: זה סיכסוך משפחתי

נרצחת כרמלה אשכנזי
„כל הראש שלה היה מלא דם"...

אב יחזקאל נקש
„התרענו בפני רצח"

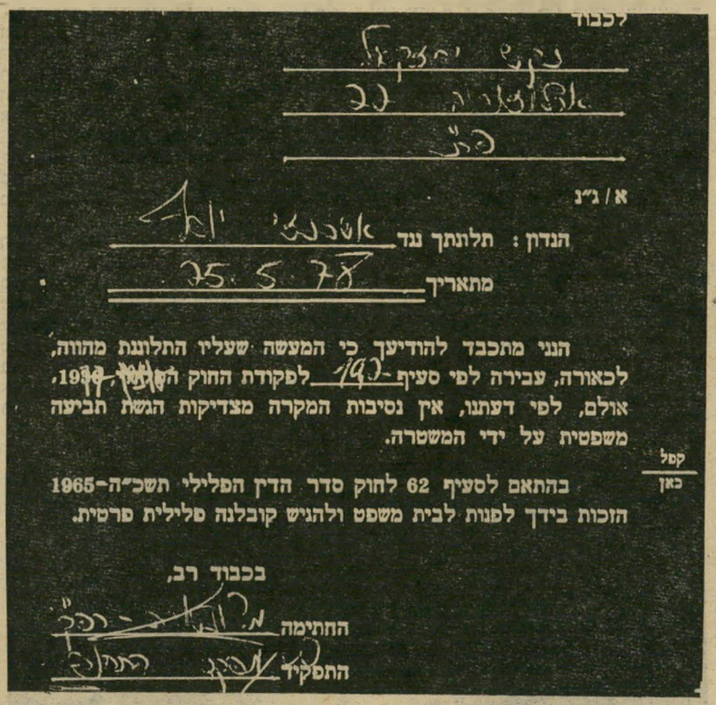

הודעת־הסירוב של המישטרה
„אין נסיבות המיקרה מצדיקות הגשת תביעה..."

האם המישטרה אשמה ברצח כרמלה אשכנזי במעון לנשים מוכות בהרצליה? מישפחת הנרצחת, הנמצאת עדיין באבל, סבורה כך, והיא שוקלת את האפשרות להגיש תביעה בסך מיליון לירות נגד המישטרה.

אביה של כרמלה, יחזקאל, פנה השבוע לעורך־הדין, אמנון זיכרוני, כדי שיבדוק אם יש עילה לתביעה נגד המישטרה, על־יסוד העובדה שהמישפחה היפנתה בשעתו תשומת־לב המישטרה לכך שיוסף אשכנזי מסוכן, ומאיים לרצוח את כרמלה. כמו־כן, עומד אחיה של כרמלה לפנות אל חברי־כנסת בדרישה לפטר את שר־הפנים, הדוקטור יוסף בורג.

על הנסיבות שהביאו את בני המישפחה לפעול בצורה זאת, מספר אביה של כרמלה: „כרמלה התחתנה בחודש יולי 1977. אחרי שבועיים התעורר סיכסוך ביניה ובין בעלה, יוסף. הוא היה לוקח ממנה את המפתחות של הבית, מעיר אותה מהשינה וזורק אותה החוצה. הוא היה הולך לפרוץ, והיא היתה נשארת לחכות לו בחוץ על ספסל, או שהיתה באה אלינו הביתה. הוא היה חוזר בשעה אחת בלילה, ואם היא היתה אצלנו, היה בא אלי ומתחיל להשתולל ולאיים בתגובה על־כך שנתנו לה להיכנס הביתה.

„מדי בוקר היה מבקש ממני שאעיר אותו לעבודה בשעה שש. מעולם לא הלך לעבוד. הוא היה משקר לי ולאמה של כרמלה. הוא לקח את הבת שלנו לחברים שלו, והיה משחק שם קלפים ומשתכר. כשביקשתי ממנה לא ללכת איתו, היה בא לאיים עלינו.

„כרמלה, שיוסף היכה אותה באכזריות כל יום, ברחה לבית־אחותה בפתח־תיקווה. יוסף הגיע לשם ופתח לכרמלה את הראש עליידי מקל עם מסמרים. כשראיתי אותה הזדעזעתי — כל הראש שלה היה מלא דם, ועל הריצפה היתה שלולית־דם. הרופא אמר לי שהיא נשארה בנס בחיים.

השר לא ענה

כאשר גיהה יוסף את מקום־מחבוא אשתו פרץ למעון, גילה את תיקה של כרמלה. בעזרת התיק הגיע אל המישפחה האומנת שאצלה גרה. הוא פרץ אל דירתה של המישפחה, היכה את האשה וחטף את כרמלה. האשה הגישה תלונה במישטרת חיפה.

יוסף חזר עם אשתו לפתח־תיקווה. במשך זמן קצר השלימו ביניהם, והתגוררו בדירתה של אחותה של כרמלה. תקופת השקט היתה קצרה מאד. יום אחד הופיע יוסף בבית כשבידו סכין־קצבים גדול. כרמלה דיווחה על כך למישטרת פתח־תיקווה. כעבור זמן מה דיווחה למישטרה כי יוסף קנה סכין קפיצית, והוא מאיים עליה ברצח.

כאשר הגישה כרמלה תלונות במישטרת פתח־תיקווה, היה יוסף נעצר ל־24 שעות ומשתחרר. כאשר התלונן שם האב, נאמר לו לא להתערב, כי זה סיכסוך בין־בעל ואשה.

שבועיים לפני הרצח נתפס יוסף בעבירת סמים. הוא נעצר ל־15 יום, אך שוחרר בערבות, ופנה ישר למיקלט לנשים מוכות בהרצליה, לשם הובאה כרמלה.

טוען אביה של כרמלה: „זה לא יתכן שנשים במיקלטים האלה תהיינה מופקרות, ודמן יהיה חופשי. מעולם לא חשבה המישטרה להציב שמירה על המעונות. כתבנו מיכתבים לחברת־הכנסת, שולמית אלוני, ולשר־הפנים, יוסף בורג.

„שולמית אלוני אמרה לנו לפנות לנעמת, ואילו השר בורג לא טרח לענות. במקומו ענתה פקידה, שכתבה לנו מיכתב בן שתי מלים: „מיכתבך התקבל."

„הבת שלי חיתה במיקלטים האלה כמו בבית־סוהר. לא היה לה לאן ללכת. אצלנו היא לא יכלה להיות, ביגלל האימים עלינו. פנינו למישטרה וביקשנו להציב שמירה על המיקלט, אבל בכל פעם אמרו לנו שאין תקציב. שנתיים איים יוסף על כרמלה שירצח אותה, ולאף אחד לא היה איכפת. עכשיו אנחנו רוצים להגיש תביעה על מיליון לירות כדי לתבוע פיצויים על עוגמת־הנפש שגרמה לנו וליכרמלה, ולמען הבת שלה בת ה־8, שגם־ארה בלי אם."

האם המישטרה אשמה?

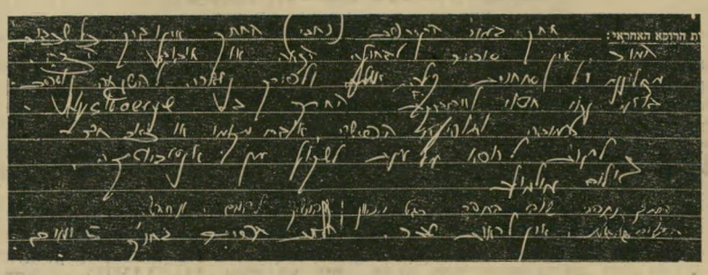

המימצא הרפואי באפריל 1978
„חתך בעור הקרקפת... סחרחורת קלה..."

הטרדות ואיומים ברצח

„פניו לישכת־הסעד והם שלחו את כרמלה למעון בחיפה. כרמלה הגישה תלונה במישטרת חיפה. המישפט עמד להיפתח בדיוק יום אחרי שכרמלה נירצחה, שנה אחרי שהוגשה התלונה."

משך שנה לא הצליח יוסף לגלות את מקום מחבואה של כרמלה בחיפה. במשך אותה שנה היה מטריד ללא הרף את בני־משפחתה של כרמלה, הגרים בפתח־תיקווה.

לדברי יחזקאל נקש, האב, היה יוסף מצלצל אליו כימעט כל יום ומאיים עליו, כי אם לא ימצא עבורו את כרמלה, יהרוג אותו.

פעמיים חתך יוסף את צינור־הגז בדירת ההורים ואיים כי יפוצץ את הדירה. כאשר הגיש יחזקאל תלונה למישטרת פתח־תיקווה, לקח ממנו אחד השוטרים, רס"ר קנטי, עדות, אך אמר שאינו יכול לעשות דבר בתלונה אם לא תבוא כרמלה עצמה להעיד. למרות שיחזקאל חזר והסביר לשוטר כי כרמלה מסתתרת מפחד בעלה, וכבר הגישה כמה תלונות למישטרת פתח־תיקווה, לא עשה השוטר דבר עם התלונה.

יוסף המשיך להטריד את ההורים. פעם

(המשך מעמוד 43)

נות ויושר ללא גבול. התפלאתי כששמעתי שהוא התחתן. הוא תמיד אמר שהוא מוקדש כולו לעניין הפלסטיני. הוא לא חשב על דברים פרטיים."

זוהיר נישא לפני שנה לעלייה, צעירה סורית יפה, בלונדית, שילדה לו את בנו בכורו הנקרא חסן, על שם הסב. חסן הוא היום בן ארבעה חודשים. הוא נולד כמעט באותו יום שבו נפטר המוכתר שעל שמו הוא נקרא.

ראש עיריית טול־כרם, חילמי חנון, לא הכיר, לדבריו, את זוהיר. הוא זוכר היטב את בני משפחת מוחסיין, ובעיקר את האב. חנון נולד ביפו, דודו, הד"ר הייכל, היה ראש־העירייה של יפו, ולאחר מכן השגריר הירדני בארצות־הברית. "משפחת מוחסיין היתה משפחה אצילית. האבא היה איש מכובד מאד. אני לא יודע אם היו לו קשרים עם בנו הבכור. לא דיברו על זה."

„הכבוד לא שיגע"

א חד מידידיו של פאתחי דאדו, דודו של זוהיר, הוא סובחי זועייר, הקרוי „העולה החדש של טול־כרם". זועייר שייך למשפחה שהיתה בעלת קרקעות ברמת־השרון, יפו, ולגדות הירקון. אחרי מילחמת־העצמאות נסע למדינות המיפרץ. תחילה כמורה, אחרי כן ראה שעיסקי־הנפט טובים יותר, ואז פנה לכוויית, ושם עבד בחברה מיסחרית לגילוי־נפט.

לפני שבע שנים שב לבני־עירו, שהשתכנו בטול־כרם. "אמרו לי שאם אני אבוא בחזרה, אז ימצאו לי עבודה טובה," הוא קובל, "היה לי בית טוב. בסוף אין כלום, ואני אוכל את הכסף." חברו, שישב לידו, העיר בחיוך: "עולה חדש זה בכל מקום אותו הדבר."

סובחי זועייר לא הכיר את זוהיר. הוא שמע עליו בכל השנים סיפורים, וכשהגיע לטול־כרם למד להכיר את עברו של מנהיגו הנערץ. "הוא היה איש של כבוד. והכבוד לא שיגע אותו, הוא נשאר אותו בן־אדם צנוע ושקט. בלי שוויץ ובלי רושם. הלוואי והיו הרבה אנשים כאלה."

ביום החמישי שעבר הסתיימה אגדת זוהיר. הוא הגיע לעיר ניצה, בריבירה הצרפתית, אחרי שחזר מוועידת ראשי הארגון לאחדות אפריקה, שהתקיימה במונרוביה, בירת ליבריה. הוא התגורר בבית־דירות, שהיה רשום על שמו של ידידו. בשעת לילה, אחרי שחזר מבילוי בקזינו, נורה בראשו יריה אחת בלבד. 36 שעות הוא הונשם בבית־חולים פאסטר. אחר־כך החליטו רופאיו שאין כל סיכוי שיחיה. מכשיר ההנשמה נותק, לפי בקשת משפחתו. המלך מת. בטול־כרם מספרים שהמלך החדש של אל־צעיקה יהיה אף הוא יליד העיר.

התחיל ויכוח חדש: מי הרג את המנהיג?

„לבכות בלילה"

ל כאורה, כל ההאשמות מופנות אל שירותי־הביטחון של ישראל. אש"ף הצהיר שינקום את דמו. אל־צעיקה הבטיח לנקום גם הוא. היו גם רעיונות כאילו זוהי עבודה של שירותים מצריים, כנקמה על ההשתלטות על השגרירות באנקרה.

אך למעשה, מעטים בקרב הפלסטינים חושבים באמת שהיו אלה הישראלים. זוהיר נחשב כמנהיג מתון־יחסית, בקרב אנשי אל־צעיקה, והטענה היא שישראל לא תפגע במנהיג מתון. האפשרות שהיו אלה יריבים בקרב בני־עמו גדולה יותר, ובני עירו משוכנעים, מתחת לפני השטח, שרוצחיו היו פלסטינים, בעלי דעות אנטי־סוריות, אנשי הבעת מהפלג העיראקי, שידעו שזוהיר מנסה להשפיע על חאפז אל־אסאד שלא להתקרב מדי אל העיראקים.

לתושבים הפשוטים של טול־כרם אין זה משנה כל־כך מי הרג אותו. האבל כבד. במיוחד מפני שהוא אסור. "אם החיילים יראו אותי בוכה, הם יעצרו אותי. יותר טוב לצחוק ביום, ולבכות בלילה, כשלא רואים," אמרה שכנתו של זוהיר, שזכרה אותו מימי ילדותו.

סטלה קורן

במדינה

(המשך מעמוד 44)

שמה הלועזי. אולם גם בחלומו הגרוע ביותר לא חזה, כי הדבר יקים עליו את קונצרן המיסעדות הגדול בעולם — McDonald's Corporation.

באמצעות עורכי־דינם בארץ, שלמה צדק כהן וד"ר יצחק רפפורט, החלו בעלי הקונצרן מארצות־הברית, במערכה מישפטית נגד הישראלי החצוף, שהעז לבחור למיסעדתו שם הדומה לשמה של רשת הענק האמריקאית.

על גודלה של הרשת ניתן ללמוד מן הנתונים הבאים: בסוף שנת 1978 נכללו בשרשרת המיסעדות והדוכנים של הקונצרן 5.185 סניפים, מהם 4.456 בארצות־הברית ועוד 720 בכל רחבי תבל. מכירות־תיהם הסתכמו בסך של 4,575,000,000 דולר — כ־120 מיליארד לירות. הקונצרן מוציא מדי שנה סכומי עתק עבור פירסומת מכל הסוגים ברחבי העולם. בשנת 1977 הוצא רק בארצות־הברית סכום של 122.2 מיליון דולרים, שהם כשלושה מיליארד לירות, על פירסומת.

לקונצרן הענק אין עדיין סניף בישראל, אולם פרקליטיו טענו בבית־המישפט כי יש לו מוניטין רב־ערך גם בישראל. לדבריהם, רבבות ישראלים מכירים היטב אותו ואת מוצריו, סימניו, מיסעדותיו וסיסמאותיו, מביקוריהם בחוץ־לארץ.

במירכה אחת. לטענת פרקליטי הקונצרן, הן התפריט במיסעדתו של דויד מגן, הן השילוט, הקישוט, התמונות וכל מה שיש בה, יוצרים את הרושם החזק שהמיסעדה הינה חלק משרשרת המיסעדות הידועה של הקונצרן. הפרקליטים הדגישו במיוחד את העובדה, כי דויד מגן מוכר במיסעדתו המבורגר כפול בתוך לחמניה תחת השם Big Mac DAVID, בעוד שקונצרן הענק הזה מוכר מזה שנים מאכל דומה תחת השם Big Mac. כל אלה נעשו, לטענת הפרקליטים, כדי להטעות את הציבור וכדי ליהנות מן המוניטין של רשת הענק.

דויד מגן טען, לעומת זאת, באמצעות פרקליטו, עורך־הדין אמנון חלד, כי בחר את השם DAVID בהתאם לשמו — דויד, וכי הוסיף את המילה Mac, שפירושה בסקוטית „בן", כיוון שהחייחס למיסעדה שהקים במו ידיו כאל בן, וכך גם לגבי ההמבורגרים שהוא מוכר.

כדי שלא יהיה דמיון רב, הסכים דויד מגן שלא להשתמש במילה Mac כאשר היא עומדת בניפרד מהמילה DAVID, אלא אך ורק כשהן מופיעות יחד כמילה אחת — MacDAVID. אולם לא היה בכך כדי לספק את קונצרן הענק. אחרי סידרת מישפטים, נאלץ בית־המישפט לפסוק בין שני הצדדים המתנצחים על שמם. בית־המישפט קבע כי דויד מגן רשאי להשתמש בשם MacDAVID כשהוא מופיע כמילה אחת וחייב את הקונצרן בהוצאות המישפט.

כל העניין זכה לפירסום רב בכלי התיקשורת בארצות־הברית. עובדת ניצחונו של בעל מיסעדה קטנה בתל־אביב, על רשת המיסעדות הגדולה בתבל, הלהיבה את דמיון האמריקאים, ויכתה באהדתם.

לא איש עסקים כדויד מגן (34) יתן להזדמנות פז שכזאת לחמוק מבין ידיו. אחרי שזכה בפירסומת חינם, הוא עומד לפתוח מיסעדה גם בארצות־הברית. בינתיים הוא פותח עוד מיספר מיסעדות בארץ, ומוכר חולצות מודפסות עם סמל המיסעדה לתיירים מארצות־הברית, הבאים במיוחד למיסעדה, כדי לראות את מקדויד הישראלי שגבר על מק־גוליית האמריקאי.

הפשע אינו משתלם

עד השופט היה להחליט: האם אפשרי צירוף כזה של מיקרים?

תגובתו הספונטאנית של אדם, המעורב בתאונת־דרכים, היא לברוח, להפקיר את הפצועים, ולהימלט מעונש. רוב בני־האדם מתגברים על יצרם ונושאים בתוצאות מעשיהם. אך לא כולם. עבור אותו חלק המתמנק ובורח נתקק סעיף־עונשין מיוחד, המרשיע על עזיבת מקום־תאונה, ביחוד על הפקרת פצועים.

שלום אלבז לא התגבר על יצרו. כאשו שמע את חבטת הגופות הנחבטות במכונית ניתו בחודש פברואר 1978 לא עצר ולא הגיש להם עזרה. הוא נסע מעט אחורה, ואז הפעיל את המכונית במלוא הכוח וברח.

שני אנשים שהיו במקום ניסו לרדוף אחריו, אך מכוניתו המהירה, דודג' דארט, חלפה על פניהם ונעלמה.

30 חודשי מאסר. כאשר הגיע לביתי־הקפה שלו בהרצליה, חשב אלבז והחליט על דרך נפלאה להתחמק מעונש. הוא טילפן למישטרת־הרצליה והודיע כי מכוניתו נגנבה בצהריים, והוא גילה זאת רק בשעת לילה מאוחרת, כאשר רצה לסגור את הקפה. מובן שלא עזב כלל את בית־הקפה שלו כל אותו ערב.

בדרך כלשהי העביר את המכונית, אשר שימשתה הקדמית נופצה בתאונה, לכפר־שמריהו. שם נעל את דלתותיה והחנה אותה מתחת לעץ, בצורה בטוחה וזהירה.

התחבולה לא עזרה לאלבז. בשבוע שעבר הרשיעו בית־המישפט המחוזי בתל־אביב בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ובעבירות נוספות של נסיעת פצועים ושיבוש דרכי־מישפט.

נפסקו לו 30 חודשי מאסר בפועל ופסילה מרשיון נהיגה למשך ארבע שנים.

בתאונה נהרג שרל קריסט, תייר מצרפת בן 70. סטיל וסוזאן קריסט, בנות 67 ו־65, נפצעו (העולם הזה 2164).

הדלת לא נפרצה. איש מאותם שראו את התאונה ברמזור של רחוב בן־יהודה, בסינת שדרות בן־גוריון, לא יכול היה לזהות את הנהג. איש מהם גם לא זיהה בבהירות את המכונית. העדים דיברו על מכונית אמריקאית, כנראה דודג' דארט, מישהו זכר חלק מספרות מספרה של המכונית.

עבודת המישטרה היתה במיקרה זה יוצאת מהכלל. הם חיברו שתיים ושתיים, ומיד חשדו במכונית שהתגלתה חונה בכפר־שמריהו. כל הבדיקות האפשריות לשם זיהוי המכונית והנהג נערכו על־ידי מעבדות המישטרה.

מומחה המישטרה, אילן אוריאל, גילה שהמכונית לא נפרצה. המגעול לא הראה כל סימני טיפול. כל טביעות־העצבעות בתוך המכונית, על ההגה והידיות, נוגבו למשעי.

רסיסים מהזכוכית השבורה נלקחו למכון, שקבע כי הן זהות לאותן שנמצאו בבגד שלבש אלבז באותו יום. גם מידגם מהאדמה ליד המכונית, ומזה שנמצא על נעליו של אלבז, נמצאו זהים. לכן מצא בית־המישפט כי אלבז הוא אשר נהג במכונית באותו ערב, וכי במכונית זו ביצע את התאונה, שגרמה למותו של שארל קריסט.

שערות מפרוות מינק, שנמצאו לכודות בתוך הזכוכית המנופצת, עזרו לשופט משה טלגם להחליט כי אין זה התרמות (קוסינוסידנס) בילבד. לא יתכן, קבע השופט, כי שתי מכוניות אמריקאיות בצבע תכלת היו מעורבות בתאונה שבה נפגעו נשים לבושות פרוות־מינק באותו ערב בתל־אביב.

בית המישפט קיבל את טיעונו של אבר־הם אלג'ם, התובע, שלא יתכן כי המכונית נגנבה, מאחר שלא היו כל סימני־פריצה עליה, וצורת חנייתה העידה על דאגה של בעל־בית. פורץ זר לא היה טורח לנעול אותה, ולהחנות תחת העצים לבל תיפגע ממכוניות עוברות.

בדרך האלימינציה קבע בית־המישפט כי האחד שיכול היה להשתמש במפתחות המכונית ולנהוג בה היה שלום אלבז עצמו.

עבר עשיר. בית־המישפט לא השתכנע מהעדויות הרפואיות, שהיו לפניו, כי אלבז חזר אחרי הפגישה עם מכוניתו לאחור, זינק קדימה במהירות ודרס שוב את הגופה. הוא לא שוכנע גם בכך שאלבז עבר באור אדום. למרות שאחד העדים, ישראל נרקיס, העיד כי כאשר ראה אותו נוסע אמר לשכנו: „בן־זונה, נוסע באור אדום!" מכיוון ששתי עובדות אלה לא הוכחו מעל לכל ספק, זוכה אלבז מאשמת הריגה, שבה הואשם. הוא הורשע בגרמת מוות בילבד.

מוזרות נשמעות לבית־המישפט מילותיו של אלבז במישטרה, אחרי שהוכיחו לו כי המכונית מעורבת בתאונה: „אולי אני אקח זאת על עצמי?" האם ביקש לחפות על מישהו? האם ניסה לקחת על עצמו את שווא, כדי לפטור את בנו, הנמצא בשלילת רשיון על־תנאי?

בית־המישפט לא חמך בגירסה זו. לאלבז, שעברו הקרוב נקי, ושהשתקם במיסעדה הגדולה שהוא מנהל, יש עבר פלילי עשיר בעברו הרחוק. השופט העיר כי אולי עבר רחוק זה, ואופיו של הנאשם, הם אשר גרמו לו לנסות גם הפעם להשתחרר מעונש. אך הפשע אינו משתלם.

עורך־הדין יהושע נבו, נציגו של בנות מישפחת קריסט שנפגעו בתאונה, חיכה לתוצאת המישפט הסלילי כדי שיוכל להגיש תביעת נזיקין אזרחית נגד אלבז.

מיסעדן מגן
מאק מכה את מאק

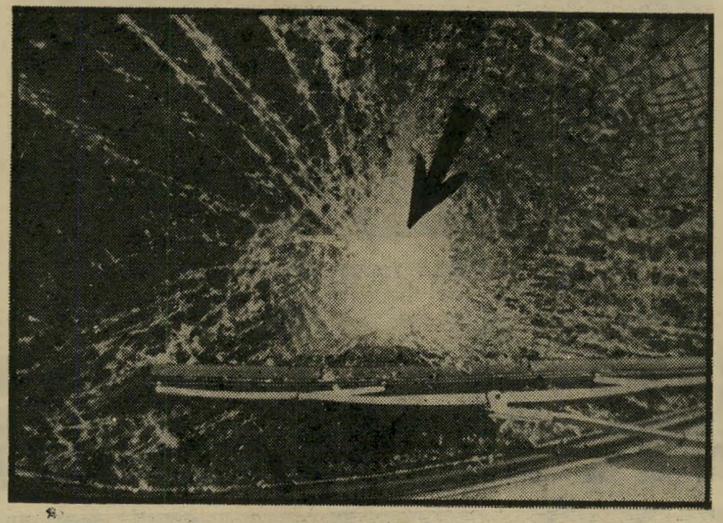

השימשה המנופצת במכונית־התאונה
הרסיסים נמצאו בבגד בעל־המיסעדה

רחל מרחלת על כל העולם

אהבת המלחין והמשוררת

המלחין **אלדד שרים** הצליח כבר לשים את מחצית הבחורות במדינת ישראל. אתם זוכרים את הרומן שהיה לו עם השחקנית **עדי קפלן**? זה היה רומן מסובך קצת. אלדד הכניס את עדי להריון, ונאלץ להתחתן איתה, כדי לתת לבן המשותף שלהם שם, למרות שבאותה עת היה עסוק בקשר אחר עם בחורה בשם

ענת שרתוק
מכתיבה להלחנה

זזי, יפהפיה שהיא גם זמרת, מאותן שליוו את **שלמה ארצי**, באחת ההצגות שלו. עם עדי הוא איכשהו הסתדר, וגם הרומן עם זזי נגמר אחרי הרבה היסוסים. אז אלדד פנה לרומן אחר, סוער לא פחות, עם אשת יחסי־הציבור **אירינה שייקן**. לא הספיקה אירינה לפרסם את הרומן שלהם ברבים, וכבר פיזז לו שרים בקצב מהיר ביותר לעברה של חתיכה אחרת. לפחות עד לכתיבת שורות אלה, הוא עדיין איתה.

בת־זוגו החדשה אינה אלא **ענת שרתוק**, בת חדרה, ששיגעה את תל־אביב לפני שהשתגעה על אלדד. ענת היתה חיילת בלישכת דובר־צה"ל ובין דיבור לדיבור כתבה קצת שירים, מה שהביא לה הרבה פירסום, והרבה מחזרים.

אחרי שענת נהנתה מחיזוריהם של מרבית זאבי תל־אביב והסביבה, היא החליטה להרחיב את המעגל והפכה דיילת באל־על. אני לא יודעת מה קרה עם הגברים של לונדון, פאריס וניו־יורק, אבל העובדה היא שממרבית טיסות היא נחתה דווקא על אלדד.

אז אם הם באמת מצאו את אושרם יחד, אני מאחלת לשניהם מזל טוב.

ידידה בקיסריה

חברות בתל־אביב

שמעתם על **יורם פולני**? אתם אולי שמעתם, אבל אני פגשתי אותו בגודל ובצבעים טבעיים. יורם פולני, נער השעשועים של העולם המערבי, נמצא חי, נושם ומבקר, בארצנו הקטנטנת. מכל המקומות בעולם הוא מבלה את חופשת הקייץ דווקא בווילה שלו בקיסריה, ואם תפגשו אותו הוא יספר לכם בנשימה אחת איך הוא עשה עסקים עם המיליונר האמריקאי **ברני קורנפלד**, בילה במסיבה עם **ג'ק ניקולסון** וניהל רומן סוער עם שחקנית הוליוודית ידועה ונשואה.

תשאלו את יורם פולני, הוא יספר לכם איך חי נער־שעשועים אמיתי, על חיי הזוהר בעולם הגדול, בין המי ומי הבינלאומיים. פולני, נער־השעשועים האחד והיחיד שלנו ומייצגנו הבלעדי בחוג־הסילון הבינלאומי יספר לכם מה זה לקחת מטוס פרטי ולטוס מהאיים הקריביים לאיי באהמה, מה, הוא יספר לכם מה זה לבלות עם **גינטר גראס** ועוד שתי חתיכות ביאכטה המשייטת בין האיים היווניים. כי הוא קוראיי, מכיר את החיים האמיתיים.

אז מה נשאר לישראלית קטנה ולבנטינית כמוני לעשות נוכח הטיפוס הבינלאומי הזה? לא נשאר לי, אלא לספר לכם את מה שיורם פולני מנסה להסתיר לפחות מעיני החתיכות איתן הוא מבלה בתל־אביב, שהוא הגיע לחופשת מולדת שלו בישראל ביחד עם צעירה אוסטרלית בשם **ג'קי** שהיא אם בנו התינוק **טד**. הוא וג'קי מעולם לא התחתנו, הם גם לא מתגוררים באותו בית. כך הוא נתגה גם בארץ. את ג'קי והתינוק הוא שיכן בווילה בקיסריה ואילו הוא הבינלאומי, מבלה רוב הזמן בחברת המכונית־השכורה שלו בדירתו שבתל־אביב.

חיים משוגעים מה?

כישלון בפרנסה

כישלון עם האשה

זוכרים את הזמר מתולתל השיער **גבי שושן**? זה ששיחק את ברגר במחזמר שיער, בזמן ש**צביקה פיק** שיחק את קלוד הופר בוקובסקי? זה שביחד עם פיק ועם **שוקי לוי**, מהצמד שוקי ואביבה, היה **חבר בלהקת** השוקולדה?

זוכרים? יופי. אז יש לי חדשות בשבילכם מגבי, לצערי לא כל־כך משמחות. אך לאלו מכם שאהבו לשמוע אותו שר את שש עשרה מלאו לנער ואת לילה בחוף אכזיב, אני חייבת לדווח את מה שצפורי הקטנה ליחשה לי היישר מלוס־אנג'לס, ארצות־הברית.

גבי שושן
מאהבה לגירושין

גבי שושן ניהל, כזכור, בזמן המחזמר שיער, רומן סוער עם כוכבת המחזמר **מרגלית אנקורי**. אנקורי החדירה לגבי ג'וקים לראש בעניין אמריקה הנהדרת והמעטירה. גבי הקשיב, קלט והחליט לנסות. לא עם מרגלית, כי בינתיים היא התאהבה ב**יורם לנדסברגר** והוא התאהב בדיילת והדוגמנית **מירי עינבר**, דידנו עמירב, שהוא דובר רשות־השידור ומי שמשרת באמונה רבה את שני המאורות, **ראובן ירזן** ו**טומי לפיד**, היתה חברה יפהפיה **מירי הוכמן**, וכולם, כולל עמירב ומירי, היו בטוחים שזהו זה. זה היה כל־כך טוב, שמירי, לא רק שעברה לגור בווילה של עמירב בעין־כרם, אלא העבירה לשם את ילדה בן ה־4 מנישואיה הקודמים.

כולם דיברו על חתונה והשניים התכוננו לה. הוא רקם רעיונות בכל הנוגע לשיפוץ הבית, ואילו היא נכנסה לדיאטה חריפה, מה שהפך אותה מסתם בחורה יפה לבחורה יפה וחתיכה.

אז זהו. זה פשוט ניגמר. בוקר אחד קמה מירי, אם כי לחברותיה היא מספרת שזה היה לאחר לבטים ארוכים, והחליטה שאינה רוצה בעוד גרושין, כלומר אינה רוצה להתחתן עם עמירב. קמה ועזבה. האהבה של מירי אל עמירב הסתיימה,

מירי הוכמן
מבית לבית

אבל לא אהבתה לעין־כרם. היא פשוט שכרה לה בית אחר בשכונה הירושלמית. הידידים הקרובים של עמירב מנחמים אותו וטוענים שמירי בוודאי תתחרט ותחזור אליו, אחרת הם לא יכולים להבין מדוע היא, שהיתה תל־אביבית עד הרומן איתו, בחרה להתגורר דווקא בשכונות.

אז גם אני מקווה בשביל עמירב.

אבל לנסות. בעוד הרומן בין אנקורי ולנדסברגר התפוצץ בתופים ובקול תרועה, הרי שהרומן בין מירי וגבי התנהל במישור שקט ויפה.

השניים נישאו בבית הוריו של גבי ביהוד ומיד לאחר מכן נסעו לארצות־הברית כדי להגשים את חלומו של גבי לכבוש את אמריקה. עיתוי הנסיעה היה מוזר, גבי זכה להצלחה חסרת תקדים בארץ. הוא לא שמע לעצות חכמים והחליט לקחת צ'אנס.

אמריקה הגדולה היא אמנם ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, אך אינה טובה לכולם. גבי החל להופיע במועדוני לילה ישראליים בניו־יורק, וכשנגמר לו השוק מצא את עצמו מחוסר עבודה כמו זמרים ישראלים רבים אחרים. בינתיים נולד למירי וגבי ילד, אך בעיות התעסוקה של גבי גרמו להרס חיי הנישואין של השניים, שנחשבו כל הזמן לזוג יונים.

משפחת שושן החליטה לנסות את מזלה במערב. השניים נסעו ללוס אנג'לס, אך שם הגיע הקץ לחיי הנישואין. מירי החליטה לשלוח את הילד אל הוריה בישראל ועזבה את הבית. באחרונה שכרה דירה בהוליבוד, והחלה לעבוד בבוטיק. בקרוב היא עומדת להחזיר את הילד שלה מישראל ללוס אנג'לס, ולהתחיל בחיים חדשים. ואילו גבי, עדיין מתעקש לנסות לשחק אותה באמריקה הגדולה.

על כלבים וגירושין

עוד סיפור עצוב, מה אני יכולה לעשות יש שבועות כאלה. הפעם זה על **ניבה קיסלו**.

מכל הגברברים שהסתובבו סביב ביתה ברעננה היא בחרה דווקא במיליונר **משולם ריקלים**, כשהוא היה באמת מיליונר ונסעה איתו לניו־יורק.

אך הידידות בין ריקליס לבין ניבה הסתיימה כאשר היא פגשה בניו־יורק מישהו שהיא חשבה שהוא עוד יותר עשיר מריקליס, וההוא היה גם לא נשוי. **דני**, צעיר ממיאמי בית', קבלן עשיר ובן של קבלן. המיגרעת היחידה של דני היתה שהוא

ניבה קיסלו
ממיליונים לבדידות

לא אוהב כלבים, וניבה דווקא אוהבה, אבל זה לא הפריע להם להתחתן.

פעמיים בשנה היתה ניבה מופיעה בארץ הקודש, מתגוררת במלון הילטון בתל־אביב ואז היו כמה עלמי חמד נעלמים מבתיהם ומשתמשים ברום־סרוויס של הילטון. הבעל ידע אבל שתק.

עד שיום אחד נימאס לדני. מה שאני מספרת לכם ארע לפני כשלושה שבועות. הוא הסביר לניבה שהוא לא אוהב את הכלבים שלה „ואני מתכוון לכלבים על שתי רגליים," וסחב אותה לבית המישפט. השופט האמריקאי כה התרשם מהבעל הפגוע, עד שנתן את הגט מבלי להותיר כל רכוש בידי ניבה.

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

עזות המצח של אייזנברג ושאולי

ב־1 ביולי השנה כתב **אלי שובל**, האח־ראי למימון וחשקעות במינהל־התיירות הממשלתי, את אחד המיכתבים החריפים ביותר שנכתבו אי־פעם על־ידי עובד־מדי־נה.

היתה זו תשובתו לבקשה, שהוגשה ל־אישור השקעה של 20 מיליון לירות, בשי־פוץ פרוייקט בקיסריה. מדינת־ישראל הת־בקשה להלוות כמחצית הסכום בריבית

משקיע אייזנברג
וילות פרטיות

נמוכה, וללא הצמדה, בנימוק כי מדובר בשיפוץ מלון בהתאם לתנאי ההלוואות למלונות.

המבקשים היו קבוצת משקיעים של איש־המסתורין הבינלאומי, **שאול אייי־זנברג**, יחד עם המיסעדן **רפי שאולי**, שרכשו את הפרוייקט ב־1.4 מיליון דולר. סיבת המיכתב החריף היתה בדיקה, שה־עלתה כי מדובר במקום שחדל מזמן להיות מלון, והוא שכונת־וילות למגורים פרטיים. אייזנברג ושאולי ביקשו לממן את שיפוץ הווילות הפרטיות שלהם בכספי הלוואות־חפיתוח הממשלתיות.

הפרוייקט הקרוי „נופש חוף קיסריה — מלון סמדר" אושר כמלון־דירות בשנת 1962, ונבנו בו בניין מרכזי לשירותים לווילות שהקיפוהו. הווילות נמכרו ל־פרטיים, שגרו בהם חודש בשנה, וייתר הזמן היו אמורים להשכירם כדירות־מלון. הבונה היתה חברה זרה של היהלומן פו־שט־הרגל **דויד רנד**, שיוצג ע"י עוה"ד **שמואל תמיר** וחברת ביטרן. ב־1972 רכשה את המלון מכונס־הנכסים קבוצה אנגלית של כמה משקיעים, שקיבלו חל־וואות גדולות נוספות לצורך המלון, ובנו כמה וילות. בשנת 1976 נסגר בניין השי־רותים, וחווילות שימשו את הרוכשים בלבד. בסוף 1978 נרכש הפרוייקט על־ידי חברת „טריאנגולר טריידינג" של אייזי־ברג יחד עם קבוצתו של רפי שאולי. על כל הפרשה כתב אלי שובל אל ראשי מישרדו כך:

„כיום מכשירים הבעלים את הבניין המרכזי וסביבותיו לקייטנת־ילדים למשך הקיץ. תקייטנה תהיה אכסקלוסיבית, ו־תופעל על־ידי חברת „מגדים", בבעלות רפי שאולי, שיפעיל במקום גם מיסעדה סינית, וכן את בריכת־השחייה.

„בעלי החברה מבקשים להפוך את ה־בניין המרכזי וסביבותיו לקאנטרי־קלאב. כל הנאמר מציג תמונה ברורה ביותר. זה שנים שהמקום אינו משמש כמלון, וכ־נראה חלפו לפחות 10 שנים מאז נמכרו כל הווילות לבעלים פרטיים. כיום יש במקום שכונת־וילות רגילה, ונעשים מא־מצים על־ידי הבעלים החדשים לשפר את המקום. הצגת התוכניות הראתה כי בכ־וונת הבעלים לבנות עוד 100 וילות למכי־רה, וכן שוקלים הקמת מלון בן 100 חדר, ברמה של חמישה כוכבים. הם מ־שוכנעים, אומנם, כי אין מקום למלון נוסף בקיסריה, אך במידה שיחליטו על הקמת מלון כזה, הם מתכוונים לבנות מעין חוות־בריאות."

„מסקנות הבדיקה: מישרד־התיירות והחברה לפיתוח־מיפעלי־תיירות מימנו מהלוואות את הקמתה של שכונת וילות בקיסריה, אשר נמכרו כולן לבעלים פר־טיים. אומנם בחלק מן הזמן שימשו הווי־לות גם להשכרה לאורחים, אך מזה כמה שנים נפסקה גם פעילות זו. במשך שנים קיבלו הבעלים הלוואות מתקציב־פיתוח, ולאחרונה קיבלו הלוואה בשנת 1977, זמן רב אחרי שהמקום כבר לא שימש כמלון, והיה שכונת וילות לכל דבר. לא ברור כיצד קרה שהגורמים הנוגעים בד־בר במינהל־התיירות, בחברה־לפיתוח־תיי־רות ובמרכז־ההשקעות לא ידעו מה המ־צב בשטח, והמשיכו לתת הטבות לחברת־המלון ולבעלי הווילות. הבקשה הנוכחית למתן סיוע לצורך שיפוצים, כ־20 מיליון לירות, היא ביטוי של עזות־מצח מצד הבעלים או שולחיהם.

„לאור כל זאת אנו ממליצים, וברוח זו אנו משיבים לפניית היזמים:

„(1) לא יינתנו כל הלוואות או סיוע אחר, לביצוע שיפוצים בשכונת־הווילות הקרויה „מלון נופש חוף קיסריה".

„(2) מינהל־התיירות ממליץ בפני ה־חברה לפיתוח מיפעלי־תיירות לפעול ל־החזר מיידי של קרן ההלוואה, שלא הוח־זרה עדיין על־ידי החברה הנ"ל. כמו כן יש לגבות ריבית מיסחרית, כמקובל בשוק, עבור יתרת הקרן, ועבור הלוואות קוד־מות, שניתנו מאז נמכרו הווילות לבעלים פרטיים.

„(3) מינהל־התיירות יבקש ממרכז־ההשקעות לעשות מה שניתן לביטול הח־זרת ההטבות, שניתנו לפרוייקט זה בתוקף היותו מיפעל מאושר, לפחות עבור הת־קופה שבה לא שימש כמלון.

„(4) מודיעים ליזמים שאין המישרד מתכוון לאשר סיוע כלשהו לבניית 100 וילות נוספות, וגם לא מוכן לשקול עתה הקמת מלון דירות של חמישה כוכבים במקום.

„(5) יש לגבש נוהלי־פיקוח במינהל־התיירות, שימנעו מקרים כגון זה."

מיכתב זה נשלח ביולי. האם הוא עשה משהו? התשובה, כמובן, שלילית. מדובר באייזנברג, שטס עם ראש־הממשלה לפגי־שות עם סאדאת, ומי יעז לפגוע בו גם כשהוא דורש דרישות של עזות־מצח ועו־בר על החוק?

אחת הווילות בקיסריה שייכת ל**של־מה הלוי**. הוא אחד השותפים במישרד־התיכנון־והיעוץ „הלוי־תיכון", שהגיש את הבקשה בעזות־המצח. השותף הוא **דן תיכון**, יושב־ראש מועצת־המנהלים (בש־כר) של „שיכון־ופיתוח", ומקורבו של **גידעון פת**.

הלירה האנגלית ואנו

כאשר נפרדנו מן האנגלים, היתה הלירה הישראלית שווה ללירה אנגלית. כיום 60 לירות ישראליות שוות לירה אנגלית אחת. הווה אומר, מאז ועד היום הפסידה הלירה כל שנה 200% מערכה.

חייפלא שהאנגלים מסרבים לקבל אותנו חזרה?

מקצצים בסובסידיות ונוחנים למוסדות־דת

שר־האוצר הודיע לאחרונה לכנסת על שורה ארוכה של התחייבויות של האוצר למתן הלוואות לא־צמודות, כאשר האו־צר מבטח את הלווים מפני עליית המדד או ירידת הלירה נגד הדולר. לכל ה־התחייבויות הללו אין צורך באישור וע־דת־הכספים, בהתאם לסעיף 16(ב) לחוק התקציב, 1978.

ההתחייבויות כוללות תקופה מ־1 ב־אוקטובר 1978 ועד 31 במארס 1979.

בין ההתחייבויות למיפעלי משק: „ידי־עות אחרונות" — 52 אלף דולר, למכונת־הדפסה רוטציונית; „מרום שירותי אוויר" — 181 אלף דולר, לשני הליקופטרים; „כימאוויר" — 203 אלף דולר, לשלושה מטוסי „טראבר"; „קרן מושבי הפועל המיזרחי" — 10 מיליון ל"י, ללא פירוט.

המוסדות הבאים קיבלו הלוואות ב־לירות למוסדות־דת ולבתי־כנסת בסכום כולל של 28.2 מיליון לירות: הרשויות המקומיות של תרשיחא, נשר, רחובות, אילת, מטולה, נצרת, ירושלים, יבנה, רמ־לה, אשקלון, אשדוד, חדרה, בני־ברק, רמת־גן, תל־אביב, חיפה, טבריה, ראשון־לציון, עתלית, נתיבות, אור־יהודה, כפר חב"ד, „מרכז למורשת היהדות", מוסדות קרעטשנוף, ישיבת „אור ישראל" בפתח־תיקווה, בית־מידרש כולל אברכים רחו־בות, ישיבת מיגדל־אור.

הדיזלים באים

משבר־האנרגיה והתייקרות הבנזין העל־תה שוב את השאלה מדוע אוסרים על הישראלים לנסוע במכוניות בעלות מנוע דיזל, הצורך סולר ולא בנזין. באחרונה אמר שר־האנרגיה, **יצחק מודעי**, כי מישרדו בודק המלצה להתיר שימוש ב־מנועי־דיזל ברכב־נוסעים, לחסכון בבנזין. הסולר ניתן להשגה בשווקי העולם בייתר קלות מאשר בנזין, וגם מחירו נמוך יו־תר. בישראל במיוחד נמוך מחיר הסולר לישראל, אך הוא דומה ל„גולף". צרי־כת־הדלק שלו היתה במיבחן האמריקאי 16.1 קילומטר לליטר בממוצע עירוני ובינעירוני.

מכונית „פ'זו 504" זכתה בשבחים רבים במיבחנים, וחגיעה לצריכת־דלק מ־מוצעת של 10.2 ק"מ לליטר. „אולדס־מוביל קאטלס" צויינה כבעלת מפלט־מעש'ן, וצריכת־הדלק שלה היתה 9 קי־לומטרים לליטר. „אולדסמוביל דלתא 88" — 7.8 ק"מ לליטר.

ה„אולסמובילים" נזקקים להחלפת שמן ופילטר כל 4500 קילומטר, לעומת 12 אלף אצל ה„ראביט". גם ה„פ'זו" מח־ליפה שמנים ופילטרים כמו „אולדס־מוביל".

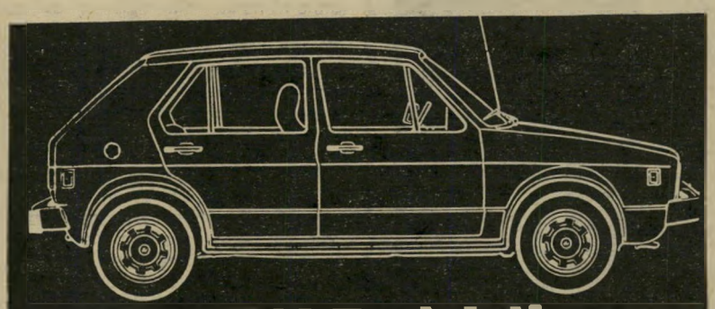

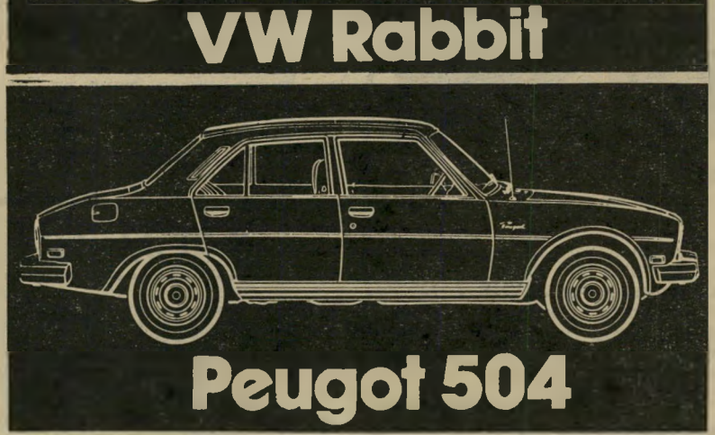

10.2 קילומטר לליטר
רק בסולר

„אליטליה" תכניס אייר־באס לישראל

חברת „אליטליה" תכניס את המ־טוס „איירבאס" לשימוש בקו תל־אביב־רומא בשנה הבאה, במקום מטוס „בואינג 727" — כך מסר **מוריס צרפתי**, המישנה למנכ"ל החברה בישי־ראל. „האיירבאס" מכיל מספר נוסעים שהוא כפול מזה של ה־727. החלפת המטוס באה ביגלל הגידול במיספר ה־נוסעים בקו. החברה מתכוונת גם להג־ביר את מיספר הטיסות השבועיות שלה. כיום היא טסה שש פעמים בשבוע.

צרפתי מסר כי החברה שבעת־רצון מן הקו שפתחה מישראל למיזרח־הרחוק.

למה כדאי להגיש חשבון הוצאות שלא יזכך?

כמה אנשי־עסקים ממולחים הסבירו לי מדוע הם מעבירים למס־ההכנסה, מ־די שנה, חשבונות־הוצאות על סכומים גדולים ככל האפשר, ביודעים כי מרבית החשבונות לא יוכרו על־ידי פקיד־השו־מה, והם ישלמו עליהם מס מלא.

כאשר רושמים סכום כהוצאה נגד קב־לה, אין משלמים על הוצאה זו (או מקב־לים חזרה, בקיזוז חשבונות) את מס־ערך־מוסף בשיעור 12%. כאשר פקיד־השומה אינו מכיר בהוצאה כפטורה מ־מס, אין הנישום משלם את מס־ערך־מוסף, שקיבל חזרה עת הגיש את החש־בון. כך הוא מרוויח עוד 12% על כל הוצאותיו.

פשעים

הנשיכה

בפעם הראשונה בישראל נשיכת הנאנסת שימשה סיוע מישפטי לזיהוי האנס

כאשר באה התובעת המוכשרת, ד"ר דרורה פלפל, לשקול את הראיות שהיו בידה בתיק־האונס, גילתה כי הסיוע לזיהוי הנאשם היא נשיכה.

על כתפו הימנית של רענן צ'רב (20) ניכרו, בעת מעצרו, סימני־נשיכה, ומתחתם פסים ארוכים של שריטות.

איים בסכין גילוח. ב־27 במארס התלוננה שרה (שם בדוי, שכן על השם המלא חל איסור־פירסום), כי בלילה צילצל בדלתה רענן צ'רב, וביקש לדבר עם

עורכת־דין פלפל
אות קין

בעלה. היא נמצאת בהליכי־גירושין מבעלה, והשיבה כי אינו בבית.

צ'רב ביקש כוס־מים. כשחזרה והכוס בידיה, נעל רענן את הדלת, משך אותה בשערה, השכיב אותה על השטיח וניסה לאנוס אותה. היא התנגדה לו בכל כוחה, נשכה ושרטה אותו. אז הוציא מכיסו סכין־גילוח ואיים כי אם תתנגד "יעשה לה איקסים בפנים".

כאשר נפחדה מהסכין הפשיט את בגדיה, התפשט בעצמו ואנס אותה. היא החלה צועקת, אמרה כי תתאבד מהבושה והחרפה. הוא התלבש והלך לדרכו.

אחרי שנעלה היטב את הדלת, התעלפה, ונרדמה לסירוגין, עד לשעות־צהריים מאוחרת למחרת. אחר־כך נסעה לחברתה הטובה וסיפרה לה, תוך בכי, את כל מה שקרה לה בערב. היא לא שכחה לספר על הנשיכה והשריטות.

כאשר התלוננה במישטרה, אמרה כי היא מכירה את האנס מהשכונה. השניים מתגוררים בקריית־עקרון.

נשיכה מתאימה. רענן צ'רב הכחיש הכל. הוא טען כי יש לו אליבי לאותו ערב. הראייה: הוא בילה בדיסקוטק ברחובות עד לשעות הקטנות של הלילה. מעולם לא היה בביתה של שרה, ומובן שלא אנס אותה.

את הנשיכה והשריטות, שנמצאו בכתפו, הסביר בקטטה עם אחיו.

כאשר באה התובעת לעמת את שתי הגירסות, זו מול זו, נאלצה להביא עדות רפואית, כדי לזהות את השיניים שנגעו בבשרו של רענן.

ד"ר דניאלס פיליפס קבע בתעודתו כי מצא סימנים האופייניים לנשיכת אדם, בכתף הימני של צ'רב. הוא קבע גם כי הם נגרמו כשבוע לפני הבדיקה. כאשר התבקש לזהות את השיניים, בדק את שיניה של המתלוננת וכתב בתעודה: „בבדיקת השיניים של שרה, עשינו נסיון השוואה. הנזקים שנרשמו למעלה אצל הנבדק, רענן צ'רב, מתאימים לנשיכה של הבחורה בשם שרה..."

הדוקטור ביקש את שרה לנשוך אותו בזרוע, כדי למדוד את קוטר הנשיכה.

לכאורה היה זה זיהוי מושלם. אך התובעת הזהירה שוחחה עם הרופא, והתברר לה כי כוונתו היא שקוטרה של הנשיכה מתאים לפיה של שרה, אך מתאים גם לכ־40% של אוכלוסיית המדינה.

אילו טען צ'רב שקיים יחסים מתוך הסכמה עם שרה, ושהנשיכה אומנם נשיכתה, אלא שהיא נגרמה לו מתוך להיטותה, היה קשה מאד להפריך טענתו זו. אולם הוא החזיק בגירסתו כי מעולם לא היה ליד שרה, ולא ניסה לאנוס אותה.

האליבי שלו התברר כבלתי־מספיק, מאחר שהבילוי בדיסקוטק הסתיים בזמן שהותיר אפשרות של ביקור אצל שרה. היא העידה כי כאשר פתחה את דלתה לרענן, חשה ברית אלכוהול שנדף ממנו — אימות לכך ששתה בבר, לפני שהגיע אליה.

מחלת המין. הסניגור, דני מור, הביא מומחה רפואי מצד ההגנה לעניין הנשיכה. הד"ר הנרי קרפלוס, הפתולוג הנודע, העיד מבלי שבדק את שיניה של שרה. לדבריו, קוטר הנשיכה שמצא על זרועו של רענן מתאים רק לנשיכת־תינוק. אולם מאחר שגם אחיו של רענן, אשר היה הנושך לפי גירסתו של רענן, אינו תינוק, נפלה לחלוטין עדותו של קרפלוס.

ואומנם, השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, שכתבה את פסק־הדין, החליטה לקבל את עדותה של שרה באשר לנשיכה. היא הסתמכה גם על עדות חברתה הטובה, של שרה, שלפניה התלוננה בבוקר, ושלה סיפרה על הנשיכה. צ'רב הורשע באונס, והנשיכה היתה הסיוע.

במהלך הדיון התברר כי רענן חולה במחלת־מין, וכי הוא מקבל טיפול נגד הפרשות שנתגלו אצלו. למזלה של שרה, לא נדבקה כנראה במחלתו של האנס.

הדין נחרץ, אך העונש טרם נגזר, מפני שרענן עדיין מתחת לגיל 20, ויש צורך בתסקיר של קצין־מיבחן לקביעת עונשו.

אמרה עורכת־הדין פלפל, בסיכומיה: „הנשיכה היא את קין." היא אשר הרשיעה את צ'רב.

מישפחת אשרוב חוזרת

לפני שבע שנים נרצח איון אשרוב בדרך לחיפה. השבוע נעצר אחיו, בני, כחשוד בהחזקת תמונות גנובות

„מה? עוד אשרוב?" שאלו השוטרים כאשר התכוננו למיבצע.

יש מישפחות השבות וחוזרות לתפוס את מקומן בכותרות הפלילים של העיתונים. במשך שנים רבות היתה מישפחת אשרוב מייוצגת על־ידי אילן יפה־התואר. הוא נאשם בנסיון לרצוח את חיים דהאן, סחר בסמים, עסק בהתפרצויות ועוד כהנה וכהנה מעשים.

אולם הוא היה מסוכסך עם אנשים בעולם התחתון. כאשר העיד כעד־הגנה במישפטו של מיכה („פפה") רוקנשטיין, לפני שנים רבות, טען בבית־המישפט כי איימו עליו לחסלו, והוא מפחד פחד־מוות.

אדם אחד הורשע אז ברצח על־סמך הודאתו במישטרה, היתה זו לוסיאן ליאונטה. הוא ניזון למאסר־עולם, למרות שחזר בו לחלוטין מעדותו במישטרה. שניים אחרים שנחשדו ברצח זה היו יוז'י לריאה, בעל החנות פורטו ריקו ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, שם עבד אשרוב לאחרונה. לריאה שוחרר ממעצרו מבלי שהוגש נגדו כתב־אישום. יוסף („ג'ו") עמיאל („הגדול") נחשד אף הוא ברצח זה. לוסיאן העיד נגדו ועירב אותו ברצח. אולם בעיקבות הוכחות שהגיש סניגורו, ד"ר דויד ליבאי, עיכב היועץ המישפטי את ההליכים נגד עמיאל. עד היום לא נפתחו אלה מחדש. עמיאל הסתבך מאז במישפט־סמים בגרמניה, ברח מהכלא, ונמצא היום במאסר בדרום־אמריקה.

חזרה למיטבח. נצר נוסף למישפחת

(המשך בעמוד 54)

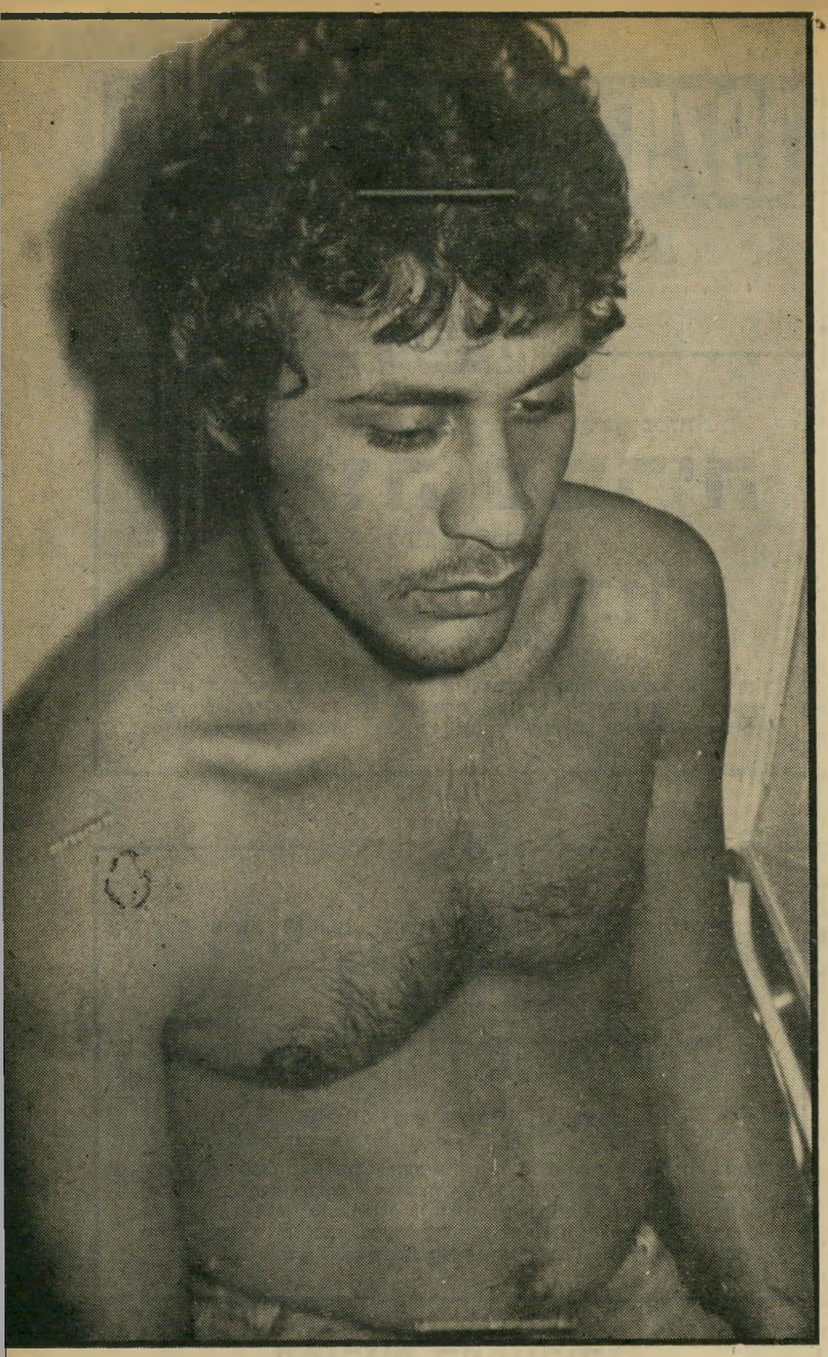

התצלום המישטרתי של צ'רב, עם סימני הנשיכה
„איקסים על הפנים"

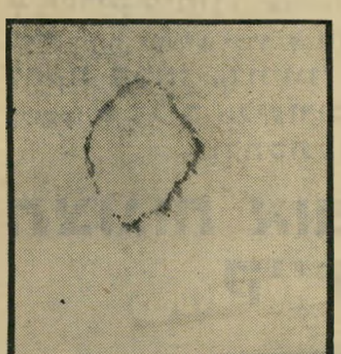

סימני הנשיכה מקרוב
„נשיכה של תינוק..."

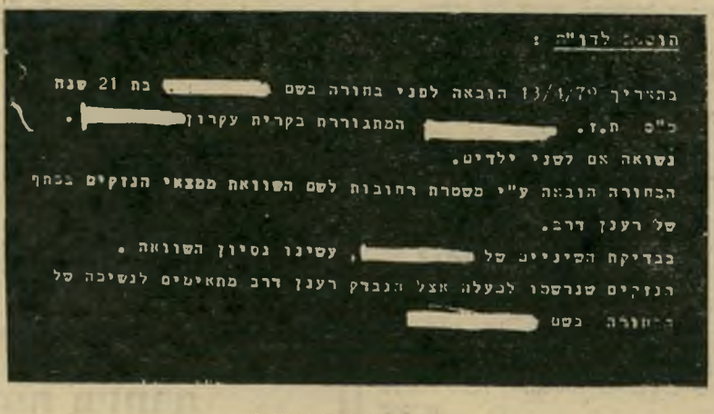

הנושא לדו"ח :

בהתייחס לבקשתך 13/1/79 הובאה לפני בחורה בשם [redacted] בת 21 שנה

כ"ס ת.ז. [redacted] המתגוררת בקרית עקרון.

נשואה אם לשני ילדים.

הבחורה הובאה ע"י פסטרת רחובות לשם השוואה ממצאי הנזקים בכתף של רענן דרב.

בבדיקת השיניים של [redacted] עשינו נסיון השוואה.

הנזקים שנרשמו לבעלה אצל הנבדק רענן דרב מתאימים לנשיכה של הבחורה בשם [redacted]

חוות־הדעת הרפואית
„מתאימים לנשיכה של הבחורה בשם..."

מלכת המים 1979

תחרויות אזוריות

טבריה

יום רביעי, 15.8.79, בשעה 9.00 בערב, במלון

פלאזה טבריה

לחוף הכנרת

מקס בחירת נסיכת הכנרת

(ליד בריכת השחיה)

מכירת כרטיסים מוקדמת: במישרד „בידור הצפון" (לשעבר אלחדיף), טלפון 067-22596. בקבלה של מלון „פלאזה טבריה" ובערב המופע במלון „פלאזה טבריה". הנחות: לוועדי עובדים, מיפעלים וחיילים.

אילת

יום שישי, 10.8.79, בשעה 9.00 בערב, במלון היוקרתי

לרום

מקס בחירת נסיכת ים־סוף

בחסות ראש העירייה גד כץ

מכירת כרטיסים מוקדמת: אצל עוזי בית הלחמי, זנתי (ליד הקולנוע), אלה לוין במרכז חדקל, „אנדנדינו" מרכז מור, קיוסק איזידור, בקבלה של מלון „לרום", בקבלה של כל בתי־המלון בעיר ובערב המופע בקופת מלון „לרום". הנחות: לוועדי עובדים, ומיפעלים. לחיילים — בקצין העיר אילת. הזמנות לקבוצות מאורגנות: בכר, טלפון 059-6516.

בתוכנית האמנותית:

★ אפריק סימון („ראמייה") הכוכב הבינלאומי מצרפת ★ מני פאר ינחה, ישעשע, יבדר ★ שרי — כוכבת הדיסקו הישראלית ★ להקת הג'אז „דומינו" — בקטעי ריקוד בהדרכת יעקב קלוסקי ★ דליה אליעזרוב — בשירים נבחרים ★ משה נוי ולהקת „הדולפינים"

חצוגות אופנה מפוארות קי"ץ 79'

קריית שמונה

מוצאי שבת, 4.8.79, בשעה 9.00 בערב, על הדשא של

חורשת טל

ייתקיים טכס בחירת נסיכת הצפון

בחסות ראש העירייה אברהם אלוני

תוכנית אמנותית מיוחדת

מחוץ לפרוטוקול

(המשך מעמוד 18)

עמוס הדר (הורביץ): הבעיה שלך היא שאתה סלקטיבי מאד.

אורי אבנרי: להגן על פושעי־מילחמה — — —

גאולה כהן: אני מאמינה לגירסה שלו.

חיו"ר בנימין הלוי: את הדברים אבנרי, התחלת למסור עובדות שלא אושרו לפירסום. או שנאשרו לפירסום. איני מדבר על הדברים הכלליים, אלא על העובדות בשטח. מכוח סעיף 28 לחוק יסוד: הכנסת אני אוסר את פירסום הדברים ברבים.

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, לפי הסעיף הזה אתה חייב לומר בבירור מה אתה אוסר לפירסום.

חיו"ר בנימין הלוי: את הדברים האחרונים, כאשר הפסקתי אותך. אני מתכוון לאותו חלק שמגלה עובדות, בניגוד למסקנות כלליות ומופשטות. אפשר לפרסם שלרמטכ"ל אין סמכות לשמש אינסטנציה לעירעורים, או לשנות עובדות שנקבעו. אתה יכול לפרסם וניתן לפרסם שאתה מסתמך על פסק־דין שהרשיע ברצח, אבל בלי עובדות.

הודעת הרמטכ"ל

לסרות הדברים הכנים שאמרתי על יחסי האישי לרמטכ"ל, היו רבים שראו את פעולתי על רקע של סיכסוך אישי או התנגשות פרטית.

בצורה משעשעת ביטאה זאת צילה מנוסי, בסידרת־הקאריקטורות השבועית שלה בלוח הכפול של הארץ וידיעות אחרונות (ראה גלופות).

לא היתה לי כל כוונה כזאת. התכוונתי לכל מילה שאמרתי על כך בנאום.

באותו יום ניגשה אלי אישיות ממלכתית בכירה ושאלה אותי בעניין זה. חזרתי ואמרתי לה, ביתר פירוט, שאין זו מילחמה פרטית נגד הרמטכ"ל, ואף לא מילחמה פרטית נגד אותו קצין סאדיסטי, שביצע את הפשע הנתעב.

„מה אתה רוצה שייעשה?" שאלה האישיות.

„הפיתרון הנכון, במצב שנוצר, הוא שהרמטכ"ל יפרסם הודעה חד־משמעית שבה הוא מגנה פשעי־מילחמה מסוג זה, כדי שלא ייווצר בצה"ל הרושם כאילו המתקת דין הקצין פירושה יחס סלחני לרצח אזרחים."

אינני יודע עם הדברים שלי השפיעו, אולם כעבור יומיים פירסם הרמטכ"ל, באמצעות דובר צה"ל, הודעה בלתי־רגילה, ללא־כתובת, שהיתה בגלוי תשובה לדברים שאמרתי בכנסת. וכך נאמר בה:

„מוסר־הלחימה בצה"ל מהווה ערך עליון בחינוך לוחמיו. הצבא שומר ומקפיד לקיים פקודותיו לשמירת טוהר־הנשק.

„הרמטכ"ל, וכל הסגל הפיקודי של צה"ל, מקפידים על עצמאותה ואי־תלותה של הערכת השיפוטית הצבאית.

„מדינת ישראל עמדה לפני מילחמות־גבורה, ולצערנו בכל המילחמות היו מעשים חורגים, שיש להוקיעם ולמנוע הישנותם.

„היו אלה הנחיות הרמטכ"ל, רב־אלוף איתן, להקפיד בתקיפות על בירור כל חלונה עד תום, והעמדה לדין של כל חשוד בעבירה, ללא קשר לדרגתו ולמעמדו. מתוך הקפדה על ערכי מוסר־הלחימה וטוהר־המידות הועמדו למישפט, בעיקבות מיבצע־ליטאני, חיילים ומפקדים והורשעו בדין.

„בעניין הקצין שהורד לדרגת טוראי מקבל הרמטכ"ל את גירסת בית־הדין, ולא את גירסתו של הקצין. הרמטכ"ל המתיק את עונש־המאסר, מבלי להחזיר לו את דרגתו. הרמטכ"ל שב והדגיש כי בצה"ל יישמר מוסר־הלחימה וטוהר־המידות של צה"ל ברוח הערכים, המוצאים את ביטויים גם בחוק ובפקודות הצבא, ויפעל לאכיפתם ללא משוא־פנים."

אני רואה בהודעה זו הישג חשוב לצה"ל, ויש בה כדי לספק את המישאלות שהעליתי בפעולתי הפרלמנטרית.

קנוניה עכורה

גם מאיר פעיל וגם אני נאמנו נגד חוק שרות לאומי (תיקון), שהועלה לקריאה שניה ושלישית, כשם שנאמנו שבוע לפני כן נגד התיקון לחוק המישטרה, שנועד לאסור התאגדות מיקצועית של שוטרים.

בדברי על חוק השרות הלאומי (המסמיך את הממשלה שלא לבצע את החוק הקיים, המחייב אותה לגייס לשרות אחר בנות „דתיות" שהשתמטו משרות צבאי) עמדתי בין השאר על הבדל בין הממשלה הנוכחית והממשלה הקודמת, שלא גייסה אף היא את הבנות האלה, אך שלא שינתה את החוק.

אורי אבנרי: ... ההבדל העיקרי בין הממשלה הזאת לבין הממשלה הקודמת הוא שהממשלה הקודמת היתה צבועה. לעיתים יש בצביעות משהו חיובי.

אם אדם מתבייש במה שהוא עושה, הוא מנסה לכסותו, להסתירו, לקשטו. לממשלה הזאת חסרה התכונה החיובית הזאת של הצביעות. היא עושה את הדברים בגלוי, ללא בושה.

כאשר ממשלת מפא"י היתה בשעתה זקוקה לקולות אגודת־ישראל, כדי לקיים את הממשל הצבאי על ערביי־ישראל, היא קנתה את הקולות של סיעת אגודת־ישראל תמורת בנק. היא העניקה לאגודת־ישראל רשיון לבנק. אחר־כך אושרה עובדה זו על־ידי נגיד בנק־ישראל. היא העניקה רשיון לבנק לאגודת־ישראל, וקיבלה תמורתו את הקולות. אבל היא הכחישה זאת, היא הסתירה זאת, היא אמרה שזה לא קרה. רק אחרי שנים נמצאו הראיות לכך, ובעלי הדבר עצמם הודו בכך.

עכשיו נעשים הדברים בגלוי. אין מוכרים רשיון־בנק. הייתי מתקומם פחות אילו היו נותנים לאגודת־ישראל עוד 100 מיליון לירות. אך להקריב את צבא־ההגנה־לישראל על המזבח של קואליציה מפוקפקת, במיסגרת קוניה עכורה, כתשלום עבור תמיכת אגודת־ישראל בקואליציה? אני חושב שפה ירדנו לנקודת־שפל חדשה בהתדרדרות ממשלת הליכוד.

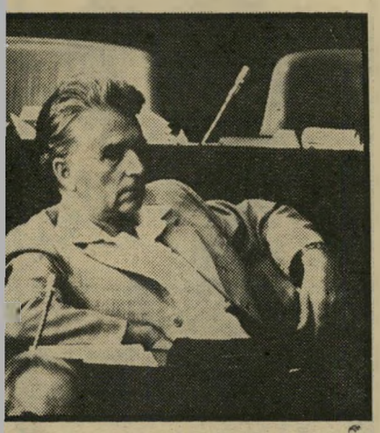

ח"כ הלוי
אסור לפירסום

דתיזציה בחינוך

מה קורה בינתיים בחינוך?

על כך מלמדת תשובתו של זבולון המר לשאילתה שלי.

נוסח השאילתה:

נודע לי כי ניתנה הוראה המחייבת תלמידות, המבקשות להתקבל לסמינרים למורים, לעבור בחינה ביהדות.

אני מתכבד לשאול:

(1) האם ידיעה זו נכונה?

(2) אם כן — האם ניתנה ההוראה על דעת השר?

תשובת השר:

לשאלה 1: כן. המיבחן ביהדות הוא חלק ממיבחני־כניסה, שנערכים בסמינרים בתחומים שונים. המיבחן איננו פוסל מלהתקבל לסמינר ומחייב ללמוד. התלמידים מקבלים מראש את פריטי־המיבחן וחומר־עזר מתאים.

ידיעת תכני היהדות נראית לנו כחשובה למחנך בישראל. כדי לנהל דרך־לימודים יעילה יותר, נתבקשו התלמידים להשתלם בכוחות עצמם במושגים בסיסיים בתרבות ישראל.

לשאלה 2: ההוראה לא ניתנה על דעתי, אלא נעשתה בתיאום עם המזכירות הפדגוגית.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): כבוד השר, האם החלטה זו מהווה חלק ממערכה שיטתית לכפות תכנים דתיים על החינוך הכללי בארץ?

השר המר: היא חלק מהתפיסה של מערכת־החינוך, שהחינוך הישראלי, במה שנוגע למיגזר היהודי בישראל, צריך בראש־ובראשונה ביותר לעסוק בשאלות היהדות ולהתמודד איתן.

מלכת המים 1979

מטעם „העולם הזה" בחסות „עץ הזית" בשיתוף חברת „בנייני אברהם גינדי"

תל־אביב, „היכל התרבות" מוצאי שבת 18.8.79 בשעה 8.30 בערב

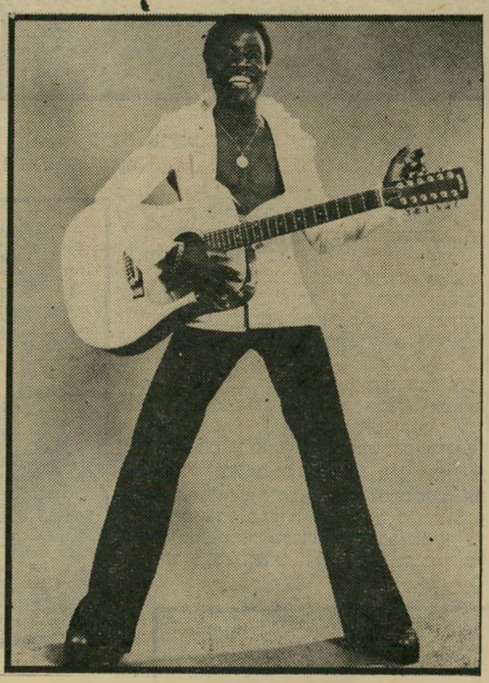

אפריק סימון
הכוכב הבינלאומי מצרפת („רמאייה")

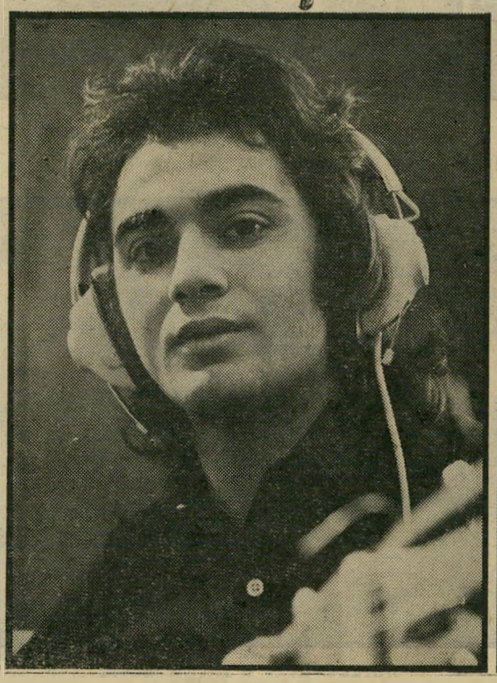

לואיג'י
כוכב הזמר הצרפתי

קלי מארי
כוכבת הדיסקו מאנגליה

להקת הג'אז „דומינו"
בהדרכת יעקב קלוסקי

מני פאר
ינחה, ישעשע, יבדר

משה נוי ו„הדולפינים"
בחברת הזמרת דליה אליעזרוב

תצוגות אופנה קייץ 1979 בגדיים וחוף של „גוטקס" • אופנת נשים M. B. • אופנת גברים „אנה" • נעלי איכות „מרמן" • שמלות כלה „סלון אמבר" •

הגרלות לקהל: מוצרי „עץ הזית" • תכשירי שיער „וולה" • בגדיים „גוטקס" • הנחה של 25% לחתונה ב„אולמי אמבר" • שמלות של M. B. •

בעזרתן האדיבה של חברת „אולימפיק" • חברת „דן־חיור - יונייטד־טורס"

עיצוב תיסרוקות: „**אתר היופי**" סלון ז'אק ז'ורז'ט ✶ השכרת רכב: **השכרת רכב זוהר** ✶ עיצוב הכתרים: **רחל גרא**, יפו העתיקה ✶ הדרכת המועמדות: בי"ס לדוגמנות „**רגב**" ✶ צילום המועמדות: אסף שילה „**אולפני ישראל סאן**" ✶ עיצוב במה: „**אירגונית**" ✶ מערכות קול ותאורה: „**קילים חיפה** ✶ הפקה: „**תיאטרון מבט**"

מכירת כרטיסים מוקדמת: חפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 תל־אביב, טלפון 248787, למוסדות טל. 248844 ובמשרדי „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר. בערב הנשף בקופת „היכל התרבות". הנחות לוועדי עובדים, חיילים בקצין העיר תל־אביב. ביפו: „גוטווין". ברמת־גן: „רכניץ".

קולנוע

ימים ברקיע

סרט יפה

ברוק אדמס עם ריצ'רד גיר **ברוק אדמס עם סם שפארד**
נערתו של הפועל הפכה לאשתו של בעל החווה

ימים ברקיע הוא סרט מוזר מאד. עקרונית, הכל מסכימים שזה סרט יפהפה. הפעם אין זה ביטוי סרק שמדביקים לכל סרט שהצבעים שלו זוהרים, אלא קביעה אסטטית שאין עליה עוררין. לא זו בלבד שהצלם נסטור אלמנדרוס זכה לפרס האוסקר עבור עבודתו זו, אלא שהישגיו כאן חורגים מכל מה שמקובל בדרך כלל כצילום יפה, ומתקרבים הרבה יותר למה שנהוג לכנות אמנות־פלאסטית.

עד כאן, אין ויכוח. אך ככל שמרבים לקרוא סקירות וחוות־דעת על הסרט, מתגבשת הרגשה של שקיעה בתוך תדמנה של מלים, שמחבריהן מנסים להתנצל על־כך שהסרט מצא חן בעיניהם, או על־כך שהוא מעורר בהם הסתייגויות. מרכיבי מפורטים לפרטי־פרטים, כל שורה וכל ניד עפעף זוכים להסברים ולניתוחים מרחיקי־לכת, והקורא, שמנסה להבין מה בדיוק רוצים ממנו, מוצא את עצמו בתוך מבוך שמוביל למבוך. הפתרון היחידי הוא ללכת ולראות את הסרט. מבחינה זו, יתכן שהכתיבה עליו, ככל שתהיה מסורבלת, מסובכת ומורכבת, מילאה לפחות את תפקידה וגאלה את הבמאי, טרנס מאליק, מן התווית המסוכנת שהודבקה לו עד עכשיו — תווית של גאון שאיש אינו רוצה לראות את סרטיו. לראייה, סירטו הקודם, בדלנדס (אדמות רעות?), נשלח חזרה לארצות־הברית על ידי המפיץ הישראלי שלו, אשר קבע בפסקנות, כי אין מי שמעוניין לראות את הסרט בארץ.

חיצוניות מרהיבה. ימים ברקיע הוא סרט של ניגודים: סיפור צנוע וקטן־ממדים, שמנסה להשליך משמעויות אוניברסליות כמעט על כל שיטחי החיים. סרט קאמרי בעל צורה חיצונית מרהיבה, לפרקים תעודי, עם עלילה מוגדרת מאד.

מעשה בפועל מתכת צעיר בשיקאגו, שחי עם אחותו הצעירה (המספרת את הסיפור כולו) ונערתו, שאותה הוא מציג קבל עם ועדה כאחותו, כדי למנוע רכיוויות ופספוסים. השלישיה נמלטת משיקאגו, אחרי שהפועל מכה את מנהל־העבודה, ויוצאת לעבוד בקציר, בחווה שבבעלות טכסאס. בעל החווה, צעיר, שהרופא מבשר לו כי הוא חולה במחלה אנושה, מתאהב בנערה, ונושא אותה לאשה. בינתיים, פועל המתכת, אשר שמע במקרה על מחלתו, מעודד אותה, מפני שזו הדרך היחידה שלהם לצאת ממעגל העוני הנוראי. „אם אנחנו לא נעשה משהו כדי לצאת מזה, איש לא יעשה זאת עבורנו," היא אומר לה. אלא שהנערה מתאהבת באמת ובתמים בבעלה, בשעה שהיא עדיין אוהבת את בית, וכך נוצר מרובע מוזר, כאשר הצלע הרביעית היא האחות הצעירה המשקיפה מן הצד ומעירה את הערותיה על המתרחש. מובן שמצב אידילי זה אינו יכול להימשך לאורך זמן, ואחרי תקופה קצרה של גן־עדן (מכאן אולי שם הסרט), כאשר הבעל מתחיל לחשוד, מעדיף בית להסתלק מן המקום.

כשהיא שב, פורצת הטרגדיה בכל עוצמתה, כשבסופה מוצאים הבעל והמאהב את מותם, ואילו שתי הנשים יוצאות לנדוד במרחבי אמריקה ולחפש את מזלן.

כדי טונים גבוהים. אולי אין זה הוגן לגלות את הסוף למי שטרם ראה את הסרט, אבל במקרה זה, נדמה כי יש לכך חשיבות קטנה בלבד. כי הדבר המוזר ביותר לגבי הסרט הוא הרצון המכוון של

לינדה מאינק ב„ימים ברקיע"
האחות הצעירה המספרת על ימי גן־העדן

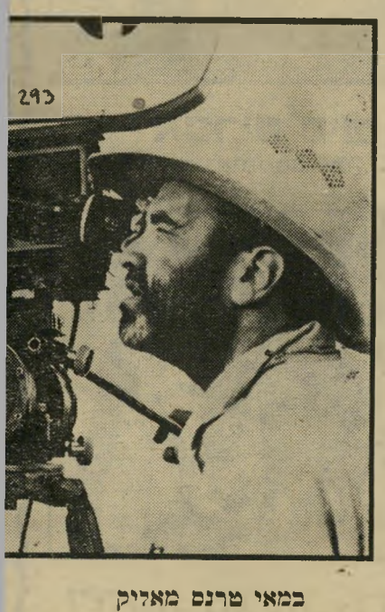

במאי טרנס מאליק
תווית של גאון

הבמאי, מן הרגע הראשון ועד הרגע האחרון, ליצור אצל הצופה תחושה של ניכור, של מרחק מכל מה שמתרחש על הבד, מעין נסיון לומר לו: „אל תשכח, זה רק סיפור, סיפור יפה, אבל רחוק ממך. אנא אל תתרגש. לכל היותר, מותר לך להתפעל."

זהו אולי ההסבר ההגיוני היחיד למבנה הסרט, על מרכיביו השונים. למשל הערי־כה: בכל פעם שסצנה מאיימת לעלות לטונים גבוהים, לגרור את הצופה להשתתפות רגשית עם אחת הדמויות או יותר, פעמות מלאה, מייד עובר מאליק לצילום פסטוראלי שליו, משהו כמו תאו לועס, מי נחל זורמים, צללית רכבת הנראית מרחוק על רקע שקיעת שמש, חוצה גשר תלוי בין שני הרים. קולה הילדותי והמפוקח של האחות הצעירה נכנס שוב ושוב, כדי לתאר ולפרש אירועים. בלשון פיוטית כלשהי, המזמרת לטקסט כתוב

יומן החדשות הבדיחה הגדולה: המפיצים והצנזור לשעבר

● כמה מפיצי סרטים התחילו באחרונה לנהל שוב מסע תעמולה נגד המוצה לביקורת מחזות וסרטים, או בלשון אחרת, הצנזורה. לדבריהם, מאז מונה **יהושע יסבטמן** ליושב־ראש המועצה בהרכבה החדש (שהוא בעצם לא כל כך חדש), חלה נסיגה משמעותית בליברליות של המועצה, זאת בנוסף לאבסורדים הישנים והידועים שבעצם קיומה, כמו למשל של העובדה שהיא פועלת בתוקף חוק משנת 1927, כשהקולנוע היה עדיין אילם, או העובדה שלמועצה אין קריטריונים וכל מה שהיא מחליטה תלוי אך ורק במצב־הרוח הפרטי שלה.

כדי להביע את הוקרתם למועצה הקודמת, שעמה, לדבריהם, היה הרבה יותר קל להסתדר, הציעו המפיצים למנות את היו"ר בדימוס, **לוי גרי**, למזכיר איגוד מפיצי הסרטים, לא פחות ולא יותר. ההצעה פוצצה על ידי כמה מפיצי סרטים, שסובלים עדיין סיוטים מן הקשרים שלהם עם המועצה הקודמת, ואיימו לפרוש מן האיגוד אם יזכה גרי למינוי.

בלא ויכוחים נוספים בוטלה הפגישה של הנהלת האיגוד עם המועמד, מבלי שייקבע לה שום מועד ומבלי שאיש ינסה להילחם עליה יותר מדי.

● קשה לקרוא לקיץ השנה „עונת מלפפונים" כשמדובר בתעשיית הקולנוע בישראל. **יצחק קוה**, מנהל אולפנים מאוחדים, טוען ש„בום" כזה עוד לא היה, וכי מעבדות הרצליה וברקי פטה המפרים, שהתאחדו, עובדות בשתי משמרות ובעומס חסר תקדים. **ג'ין קורמן** והבמאי **אריק טיל** מפתחים שם מדי יום את החומר של מרי וג'וף — סיפור אהבה המוסק בשיתוף עם ישראפילם; **עדית שחורי** מצלמת את מעגלים, **מיכאל שווילי** עומד לסיים את נערת הפרוורים, **דן וולמן, יואב זילברג** ו**זאב רווח** מתחילים לצלם, בזה אחר זה, סרטים חדשים.

● נערת הפרוורים אינו אלא השם החדש שתפס את מקום השם הזמני ל־מוכרת הוורדים. „כבר פנו אלי מכל העולם בבקשה לקנות את הסרט," מתלהב מפיק הסרט, **מיכאל שווילי**, שהחליט לעזוב את ההפצה ולהתמסר להפקות. (זאת, פלוס ארבע בדרך).

הבמאי **ג'ורג' עובדיה** מצלם עם ידידו מפרס, צלם ותיק, שגם ביים סרטים בעבר ונאלץ לברוח מחומייני. שמו, **אחמד סייני**, מוכר היטב בתעשיית הקולנוע הפרסית, ואם אכן תהיה לו עבודה בישראל ויצליח להביא לכאן את משפחתו, לא יהיה מאושר ממנו. לבד מן הבמאי והצלם, רוב המשתתפים צעירים בגילם. „אני מאמין בצעירים" אומר שווילי על **עופרה חזה, מנחם עיני** ו**אורי סלי**, ומתכנן את הפקתו הבאה שוב על צעירים. סרט מוסיקלי מבדח בשם גימנסיה.

● **מנחם עיני** יוותר על חופשת הקיץ, שכן הישר מנערת הפרוורים יעבור אל **יואב זילברג** שהתחיל לצלם במרץ את נישואין נוסח תל־אביב עם **טוביה צפיר, חנה לאסלו** ו**גילת אנקורי** משום שהוא חייב „לשחרר" את רוב הצוות הטכני ואת הצלם, **דוד גורפינקל**, בזמן. אלו מתוכננים להשתלב בצילומי התפוח של **מנחם גולן** שיתחילו ב־17 בספטמבר בברלין.

● מזל טוב **לדן וולמן** על לידה כפולה: יומיים לפני שהתחיל לצלם את מחבואים (הצילומים החלו ביום ראשון בירושלים), נולדה לו בתו הראשונה שירז. גם סרט זה הוא סרט אישי מאד, ומבוסס על רעיון של דן שפותח עם **אבי כהן**. הצלם, **איון רוזנברג** (סוס עץ, טרנזיט), ובין השחקנים: **גילה אלמגור, דורון תבורי, אפרת לביא בנימין ערמון** (מי ששיחק תפקידון של מרצה במיכאל שלי) ותגלית צעירה הענונה לשם **חיים עדייה**. חיים בן ה־13 ניבחר לתפקיד הראשי בסרט, אחרי שדן ראה כ־400 חניכי תנועות נוער ירושלמיים.

שחקן מנחם עיני
מסרט לסרט

ומתוכנן ולא לביטויים ספונטניים.

אפילו הסצנות סודרו כך, שהמתח על המסך יישבר עוד בטרם יגיע לשיאו — למשל, שעה שהבעל חושד בפעם הראשונה ביחסים האסורים של אשתו עם „אחיה", מופיעה פתאום להקת לולינים אוירובטיים מן השמיים, שמצחיקים ומרפים מייד את הלחץ.

האדם והטבע. הכל מתוכנן בקפדנות, וזו, אולי, התוכנה הבולטת ביותר בסרט זה. פרשני הקולנוע ומנתחים למיניהם יכולים לראות בו חג אמיתי, המציע להם חומר לדוש בו שבועות על שבועות.

מאליק מדבר על האדם בתוך הטבע מתחילת הסרט ועד סופו, וניתן לראות כיצד הוא משתמש בסמלים זהים למטרות הפוכות: הארבה הבידד התמים, המטיל על גבעול חיטה בתחילת הסרט, מזהיר מפני פלישת הארבה ההרסנית, שבסופו. המדורה שמסביבה רוקדים ועולזים הקוצרים בסיום מלאכתם, מבשרת את האש המכלה את השדות בסוף הסרט. המים שהם מקור שמחה, עליצות ורענון, הם גם המקום שבו הגיבור מסיים את חייו. היער הוא מקום לטיול של אוהבים אבל גם למרדף מוות. הטבע היא מכלול אדיר, הכולל בו את הטוב ואת הרע. את הזוהר ואת האימה, עונותיו מכתיבות את חיי האדם, נפתוליו קובעים את גורלו.

מערכת סמלים. עולם־החי משמש את מאליק כסמל לכל מה שקורה בסרטו. שלוות התאו הלועס הרמונולי ההידו־נמלטים מבין שיבולי החיטה בשעת קציר, הסוסים המבוהלים הנמלטים מפני מלאך המוות, כלבי הציד המרחרחים אחרי הטרף, כל אלה הם סימני דרך, שמאליק קובע בכוונה תחילה לכל אורך הסרט, לשם יצירת אווירה, אבל גם לשם תיאור הצופה.

מי שרוצה להתפלסף סביב הסרט, יוכל בוודאי לומר שמאליק שאל את מערכת הסמלים שלו מן הקלאסיקן הגרמני מורנאו (במיוחד מסרט האימים שלו נוספראטו), ואת שדה הראיה לעומק שמאפיין את הצילום, מאורסון וולס.

אפשרות אחרת היא להאריך את הדיבור על הקשר שבין שם הסרט למבנה התמונה שבו, כאשר הרקיע המשנה את גווניו תופס בה חלק נכבד ונראה ככיפה, שמכניסה את כל מה שקורה תחתיה לחוויה הומוגנית אחת, כולל עיוותים סוציאליים, מלחמות עולם ואסונות טבע.

העוסקים בטכניקה הקולנועית ודאי ינסו ללמוד את הישגיו של הצלם נסטור עבודה, בהקלטת הקול שמוסיף לתמונה הדים מדברים שמתרחשים מחוצה לה, ולשימוש ברביעיית שחקנים בלתי־מוכרים יחסית (בינתיים), כמו ברוק אדאמס ולינדה מאינץ, או ריצ'רד גיר והמחזאי הידוע סם שפרד (המגלם את בעל־החווה המאוהב).

אקוריום ענקי. אם הכל יפה ומוצלח כל כך, היכן הספקות? הרי מכל הכתוב לעיל, ברור שימים ברקיע הוא סרט פיוטי. זו אחת הפעמים הבודדות שהקולנוע המסחרי הצליח ליצור שירה של ממש על המסך (במקום הקיטש הרמוח בוזלין, שמזוהה בדרך כלל עם שירה בקולנוע). אפשר אפילו לראות בו שכמעט מסבירים את רצונו של מאליק מילולית: צופה יקר, אתה ניצב בפני אקווריום ענקי, שממדיו כמרחק בין האדמה לרקיע. וכמו בפני כל אקווריום המלא בדגים האכזוטיים היפים ביותר, כל מה שאתה יכול לעשות הוא לעמוד בצד ולהתבונן.

הרהור פילוסופי על העולם בו אנו חיים. אבל עם כל יופיו, ואולי בגלל יופיו, כל מה שנותר לצופה לעשות הוא לעמוד בצד ולפעור את פיו בהערצה. נדמה כאילו הבמאי מאליק התכוון לכך בכוונה. הקטע המוסיקלי הבולט ביותר בסרטו הוא האקווריום מתוך קרנבל החיות של סן סנס. יש אפילו סצנה אחת בסרט, כשכוס משקה נופלת לתוך הנהר ודג זהב עובר לידה, בליווי צלילי סן סנס.

כעך החווה (סם שפארד) ומנהל האחוזה (רוברט ויק)
נפתולי הטבע קובעים את גורל האדם

ריצ'רד גיר בתפקיד ביג הפועל (לקראת סוף הסרט)
המים שהיו שמחה בהתחלה מביאים את הסוף העצוב

בדרך לשיחרור

אשה — פילגש (סטודיו, תל־אביב, איטליה) — אשה זנוחה, שבעלה מעודד את שגיונותיה ההיפוכונדריים כדי שלא תפריע לחופש תנועתו, נאלצת לנטול לידיה את עסקיו, כאשר הוא נעלם לאחר רצח פוליטי שבו הוא מעורב. זה קורה באיטליה של סוף המאה הקודמת, כשהגברים נהנים מדרור מוחלט במנהגיהם המיניים ואילו הנשים עדיין סגורות, ברוב המקרים, בביתן.

התסריטאי רודולפו סונגו טוען שהוא ניסה לשלב בכפיפה אחת, בסיפור שלו, את המשבר הנפשי האישי של גבר ואשה המחליפים ביניהם את תיפקודיהם החברתיים, ואת הפער העצום שבין המושגים הפוליטיים המתקדמים למנהגים האישיים השמרניים של מולדתו.

עד כאן זה נשמע טוב, ואילו נפל התסריט, כפי שנועד מלכתחילה, לידיו של מארקו בלוקיו, יתכן שמה שהיה מוצג על הבד היה טוב. אך אחרי גלגולים רבים, הגיע אשה פילגש לידי מארקו ויקאריו, שהוא מין שילוב לא־מוצלח של ויסקונטי וברטולוצ'י, הלוקח את עצמו יותר מדי ברצינות בתקופה האחרונה, אחרי שזכה בעבר בהצלחות מסחריות נכבדות דווקא בשל קלילותן, כמו שבעת אנשי זהב.

ויקאריו מטביע את הסיפור בתוך ים של תפאורות־תקופה, מצולמות מבעד לפילטרים, ובתאורה עקיפה, בסגנון שהפך לכרטיס ביקור סטנדרטי לצלם אניו גוארניארי, שניראה כי אינו יודע לצלם אחרת. הסרט נראה כמו מסע נוסטאלגי, כאשר אין בסיפור שום צידוק תגיוני לנוסטאלגיה וכמה מן הסצינות חרומנטיות שבין האשה המשתחררת מחליפות כדי שלא תפריע לחופש תנועתו, נאלצת לנטול לידיה את עסקיו, כאשר הוא נעלם לאחר רצח פוליטי שבו הוא מעורב. זה קורה באיטליה של סוף המאה הקודמת, כשהגברים נהנים מדרור מוחלט במנהגיהם המיניים ואילו הנשים עדיין סגורות, ברוב המקרים, בביתן.

התסריטאי רודולפו סונגו טוען שהוא ניסה לשלב בכפיפה אחת, בסיפור שלו, את המשבר הנפשי האישי של גבר ואשה המחליפים ביניהם את תיפקודיהם החברתיים, ואת הפער העצום שבין המושגים הפוליטיים המתקדמים למנהגים האישיים השמרניים של מולדתו.

עד כאן זה נשמע טוב, ואילו נפל התסריט, כפי שנועד מלכתחילה, לידיו של מארקו בלוקיו, יתכן שמה שהיה מוצג על הבד היה טוב. אך אחרי גלגולים רבים, הגיע אשה פילגש לידי מארקו ויקאריו, שהוא מין שילוב לא־מוצלח של ויסקונטי וברטולוצ'י, הלוקח את עצמו יותר מדי ברצינות בתקופה האחרונה, אחרי שזכה בעבר בהצלחות מסחריות נכבדות דווקא בשל קלילותן, כמו שבעת אנשי זהב.

ויקאריו מטביע את הסיפור בתוך ים של תפאורות־תקופה, מצולמות מבעד לפילטרים, ובתאורה עקיפה, בסגנון שהפך לכרטיס ביקור סטנדרטי לצלם אניו גוארניארי, שניראה כי אינו יודע לצלם אחרת. הסרט נראה כמו מסע נוסטאלגי, כאשר אין בסיפור שום צידוק תגיוני לנוסטאלגיה וכמה מן הסצינות חרומנטיות שבין האשה המשתחררת

לאורה אנטונלי בטרין: ביטוי נוסף לשיחרור

רת לרופא צעיר שהכירה במסעותיה (היא עוסקת במיסחר ביינות במקום בעלה הנעלם), מביכים בשגרתיות שלהם.

עיקר ביטוי־היחסים שבין אנשים אצל ויקאריו, הוא במישור החושני, אבל גם בשטח הזה, מבטיח הסרט הרבה יותר מכפי שהוא מקיים. מאסטרואני (הבעל) הוא המציץ הנצחי במעשי אשתו (הוא מסתתר בעליית גג מול ביתו), אלא שלאורה אנטונלי, האשה, דואגת בדרך כלל לזוז מן החלון לפני שהיא עושה צעד נוסף לקראת שיחרורה המלא.

וכך קורה שכל הכוונות הטובות של התסריט, הולכות ונמרחות על המסך לעיסה צבעונית חסרת צורה.

תדריך
חובה לראות

תל־אביב — **צייד הצבאים, מוניקר, רציחות קטנות של אשפי מיטבח גדולים.**
ירושלים — **1900, רציחות קטנות של אשפי מיטבח גדולים.**

תל־אביב

★★★★ **צייד הצבאים** (מוגרבי, ארצות־הברית) — הטראומה של מילחמת ויאט־נאם כפי שהיא משתקפת בגורלם של שלושה צעירים, בני עיירת תעשיה, שיוצאים להילחם וחוזרים שונים מכפי שהיו. ביטוי פיוטי ואכזרי להתמוטטות הערכים המקודשים של האומה האמריקנית.

★★★ **מונרוויקר** (תל־אביב, אנגליה) — ג'יימס בונד, עם רגל אחת על הארץ והשנייה בחלל. זה לא רציני ולא משמעותי, אבל מרהיב מאד ומבדר מאד. עם כל המרכיבים הקלאסיים של סידרת בונד, בכמות כפולה.

★★★★ **החתונה** (פריז, ארצות־הברית) — 48 דמויות שונות מייצגות את אמריקה בזעיר אנפין, כפי שרואה אותה רוברט אלטמן בטכס חתונה מסורתי. מבצע קולנועי וירטואוזי מרתק.

ירושלים

★★★ **1900** (סינמה 1, איטליה) — תולדות איטליה מתחילת המאה ועד לאחר מילחמת העולם השנייה, כפי שמשתקפות בקורותיהן של שתי משפחות. סרט מרהיב ומרשים, למרות התעמולה הכפוייה שהוא מנסה לדחוס שוב ושוב.

חיפה

★★ **הצעד ה־39** (מוריה, אנגליה) — הרפתקת ריגול במילחמת העולם השנייה, מבוימת במקצועיות ובמרץ, עם קצת הומור וכמה הפתעות. רחוק מן המקור של היצ'קוק, אבל בסך הכל, די מבדר.

(המשך מעמוד 49)

אשרוב, בנימין, הגיע השבוע לחדשות־הפלילים. מישטרת הרצליה, אשר הגיעה לביתו השכם בבוקר כדי לחפש סמים, גילתה במגירה שמונה ציורים מגולגלים. חלק מהם זוהה כציורים יקרי־ערך, שנגנבו מבעלת־גלריה במלון הילטון ב־1977.

שוויין של תמונות אלה, אשר לא שימשו לקישוט הסלון של אשרוב, הוא יותר ממיליון לירות. בביתו נמצאו גם דולרים, החשודים כמזויפים, שטרות וכדורי אדרנלין — הסם שביגללו באו השוטרים.

בני, בעל מיסעדת־דגים השוכן בהרצליה־פיתוח, טען כי התמונות ניתנו לו בחלקן על־ידי הציירים, ואת היתר קנה מתייר במלון טיראן. לדבריו שילם 2,000 לירות עבור כל תמונה. השופט, דויד ברי־אופיר, ציווה, אחרי שמיעת סניגורו של בני, עורך־הדין משה ישראלי, להאריך את מעצרו בחמישה ימים בילבד.

בינתיים נגמרו חמשת ימי־המעצר ובני, שהוא גם טבח במיסעדתו, חזר מביתי־המעצר למיטבח.

ידו בכל

האיש שחטף את אשתו המתין לגזר־הדין, ניצל הזדמנות ואנס סטודנטית

השכנים, ששמעו צעקות אשה בוקעות מדירת מגורים בטירת הכרמל, מיהרו לקרוא למישטרה. השוטרים, שהגיעו מייד למקום, ניסו לפרוץ את הדלת. אחרי דקות ספורות נפתחה הדלת והשוטרים ראו מולם אשה בשנות השלושים, מוכה וחבולה. האשה סיפרה להם כי מזה זמן רב מכה אותה בעלה. היא נמלטה ממנו אל המעון לנשים מוכות בחיפה, אך הבעל, גילה את מקום מחבואה, חטף אותה מהמיקלט והחזירה לדירתם. שם היכה אותה מכות־רצח, כנקמה על שברחה, וקיים איתה יחסים בניגוד לרצונה.

כאשר התדפקו השוטרים על דלת הבית נמלט משם הבעל בתחתוניו. השוטרים ערכו סריקות נרחבות בקירבת מקום, אך לא מצאו אותו. הם חשבו כי לא עלה בידו להתרחק, שכן היה לבוש בתחתונים. השוטרים החליטו לארוב לו ליד הבית.

כאשר הובא אל תחנת המישטרה, לחקירה, הצליח שוב להימלט. במקום התפתח מירדף מרתק, ותוך זמן קצר הצליחו השוטרים לתפסו בשנית.

מזון זול. זה אירע לפני שלושה חודשים. מישטרת חיפה, המטפלת בעירנות בבעיית הנשים המוכות בחיפה, החליטה להשלים את תיק החקירה במהירות. ואכן, האיש הובא לדין לפני כחודש.

ביצוע גזר־הדין נידחה עד לפני שבועיים. הבעל המכה השתחרר עד לתחילת ריצוי העונש, למרות שהמישטרה ביקשה להשאירו בכלא.

ביום שיחרורו פגש האיש בתחנת האוטובוס המרכזית בסטודנטית צעירה מטבריה, שאיחרה את האוטובוס האחרון לעירה. עובריי־אורח היפנו את הבחורה לאכסניית־נוער, ליד טירת־הכרמל.

העציר המשוחרר הציע לסטודנטית עזרה. הוא לקח אותה לאכסניה, אך שם התברר כי אין בה מיטה פנויה. אז הציע לה שיסעו יחדיו במונית אל מכוניתו, ומשם יקח אותה לחפש מלון זול.

השניים נסעו במונית לנווה־שאנן, שם חנתה מכוניתו של מעבידו. לעציר המשוחרר היו מפתחות. הוא התניע את מכונית של מעבידו והסיע את הסטודנטית למקום מבודד ליד קרית־ים. שם עצר את המכונית והוציא מתא המיטען מפתח ברגים גדול. הוא איים על הסטודנטית כי אם לא תשכב איתו יפגע בה, ומשלא נכנעה לאיומיו ניסה לאנסה בכוח. היא התנגדה, ואז ביצע בה מעשה מגונה.

ישיבה ממושכת. באותה עת גילה מעבידו של האנס כי מכוניתו נגנבה. הוא התלונן במישטרת חיפה ואף חיפש את המכונית בכוחות עצמו. הגה, לפתע נתקל במכוניתו וראה בתוכה את העובד שלו עם בחורה, שנראתה נפחדת מאד.

כאשר הגיע בעל המכונית למישטרה, כדי לבטל את התלונה, ישבה בחדר הסמוך הסטודנטית, שבאה להתלונן על האונס. השוטרים גילו את הקשר בין האונס לבין הכאת האשה, ופתחו במצוד אחר החשוד.

למחרת הסגיר עצמו האיש לידי המישטרה.

(המשך בעמוד 56)

ה„צוענייה" שהגישה משקאות במיסעדה החפטרה ומתחילה לחסל חשבונות

לקחים דרעת. לא חותכים, או מטגנים אותה, או מוסיפים פלפל ומלח. לא מבשלים עם צימוקים. תולים אותה במהופך, לייבוש. אחרי כמה ימים מתחילים לצייר עליה.

התוצאה: פרצופו הלא־חביב של האיש שישב במיסעדה, בכיסא האחרון משמאל, לפני שנתיים.

„חיסול החשבונות התחיל," אומרת אילנה דויד־סדומי, שתערוכת הדלעות שלה מוצגת בימים אלה. „לדלעת יש עיניים ענקיות, מוכרחים להיזכר במישהו שמכירים. יצור חי. שכן, אהבי, שונא. כשהן נפתחות, יש גרעינים ורית של בשר חי. זה בן־אדם."

ציירת היא היתה תמיד. בביתה יש בובות העשויות בקבוקי קוקה־קולה, ריי שומים על מגירות שולחן. „אני מציירת על כל דבר שעומד. כשראיתי עמוד חשמל, ציירתי עליו. כשראיתי את הדלעת והרחתי אותה, התלהבתי. אחר כך נוצר בינינו קשר, בשל הרצון העז לצייר. דבקתי בדלעות שלי. כבר קראו לי דלעת קלאוואסה."

בשלוש השנים האחרונות היתה מלצרית בחצר שביפו. היא ושייקה, בעלה, קנו חורבה ליד המיגדלור בעיר המשופצת. הם החליטו לשפצה לבד. אילנה החליטה לעבוד כמלצרית ולהרוויח את הכסף הדרוש לבנייה. „הייתי מלצרית מעולה. נתתי שירות מעולה בכל מחיר. ראו אותי אלפי אנשים, הם לא ידעו מי אני ומה אני. אבל זה לא משנה. הוא הלקח ואני המלצרית. אבל זו אינה סיבה להתנהג אלי לא כאל בן־אדם. הם היו קוראים לי ‚בואי הנה,' או מוחאים כף. אבל זה הרגיז אותי והייתי מעירה להם. יש בי.

המגדלור

חמש שנים חלמה על הבית שליד המגדלור. שלוש שנים עבדה כמלצרית, כדי לממן את שיפוצו. עכשיו היא מאושרת. „בלי ים אני לא יכולה לנשום, אני נושמת לפי קצב הגלים," אומרת אילנה בעומדה במירפסת.

ראש דלעת

פיקוני החתול הסיאמי בן ה־10, קנאי מאוד. כשבאים אורחים לא קרואים כמו נחשי צפע צעירים, שממיתים וחתולים סוגרים אותו בבית שלא יזיק להם. בתמונה על הקיר: „הקיצון", תמונה שאותה חזרה ציירה אילנה פעמים רבות.

בהופעתי החיצונית, כוח ותקיפות רבה. אנשים סלחו לי בשל המראה החיצוני."

בחדר הבית, שגושי טיח עדיין נופלים אט אט מתיקרתו, תלויה תמונה של אשה, לבושה בגד ורוד, שקוף מאד, שכימעט ואינו נראה. היא אוחזת זר פרחים בידיה. עיניה עצובות, אך החלטיות.

„מוכרת הפרחים זו אני," אומרת אילנה, שציירה את התמונה לפני כמה שנים. „היא בעצם מוכרת את עצמה. לא כזונה, אלא כאדם. אדם רגיש מכניס נשמה בכל מה שהוא עושה. גם כשאני מגישה צלחות אני נותנת את כולי."

שלוש שנים עבדה, ללא יום חופשי. לא ציירה, לא פיסלה. רק כתבה שירים. „לא לפירסום עדיין," היא אומרת במבוכה. הכינה הרבה סיפורים. „הרבה חומר גלם ממה שעבר עלי." שייקה היה מלווה אותה למיסעדה. הוא היה מגיע בשעות הערב ונשאר עד הסגירה. כשהיה קורה משהו — שמח, מביך או עצוב — הייתה מעיפה מבט לעברו.

„הייתי צריכה הרבה כוחות נפשיים בשביל העבודה. במעט הערבים שהוא לא היה שם, היה לי הרבה יותר קשה. כשהיה לי קשה מאד, די היה שהסתכלתי לעברו ואז הוקל לי.

„אנחנו נשואים כבר 11 שנה. ביחד אנחנו כ־15 שנה. תמיד היינו ביחד. לא נפרדנו אפילו ליום אחד. מלבד בזמן המילחמה. נפגשנו בצבא. נדמה לי שזה הדבר הראשון שראיתי כשבאתי לבסיס. לא כל־כך מצא חן בעיני, אבל אחר־כך... אני בעצם לא אוהבת לספר על זה. זה לא חשוב לעבודה שלי, ואולי בעצם כן..."

האהבה לחיות

הובילה לצימחונות

ירנה בת 32. נולדה ברומניה. את שם משפחתה הראשון, דויד, היא שומרת. תווי הפנים שלה נראים ספרדיים, אכסוטיים. שערה שחור, ארוך. עצמות הלחיים בולטות, שפתיים מלאות, לסת בולטת. „אנחנו אחת ממישפחות דויד הבודדות ברומניה," היא מסבירה. „לכן חושבים שזה חלק ממישפחה ספרדית שהתיישבה ברומניה."

מול בית־הוריה גרה מישפחת צוענים, מרובת ילדים. אילנה היתה גונבת כפיות כסף מבית הוריה ונותנת אותן לצוענים. „תמיד חלמתי על קירקס. רציתי להיות מאלפת אריות, או משהו כזה."

בחצר ביתה ביפו יש צריף, זהו חדר־העבודה של בעלת־הבית. על קירות הצריף ציורים מהווי הקירקס.

כשגדלה, והוריה עלו לארץ, הסתבר לה שהאהבה לחיות מנוגדת לאילוסן. את הקירקס זנחה אך החיות נשארו. בבית שליד המיגדלור גרים היום עשרה תושבים. שישה מהם קבועים. האחרים ארעיים. הקבועים הם שייקה ואילנה, ברנדי, ה־

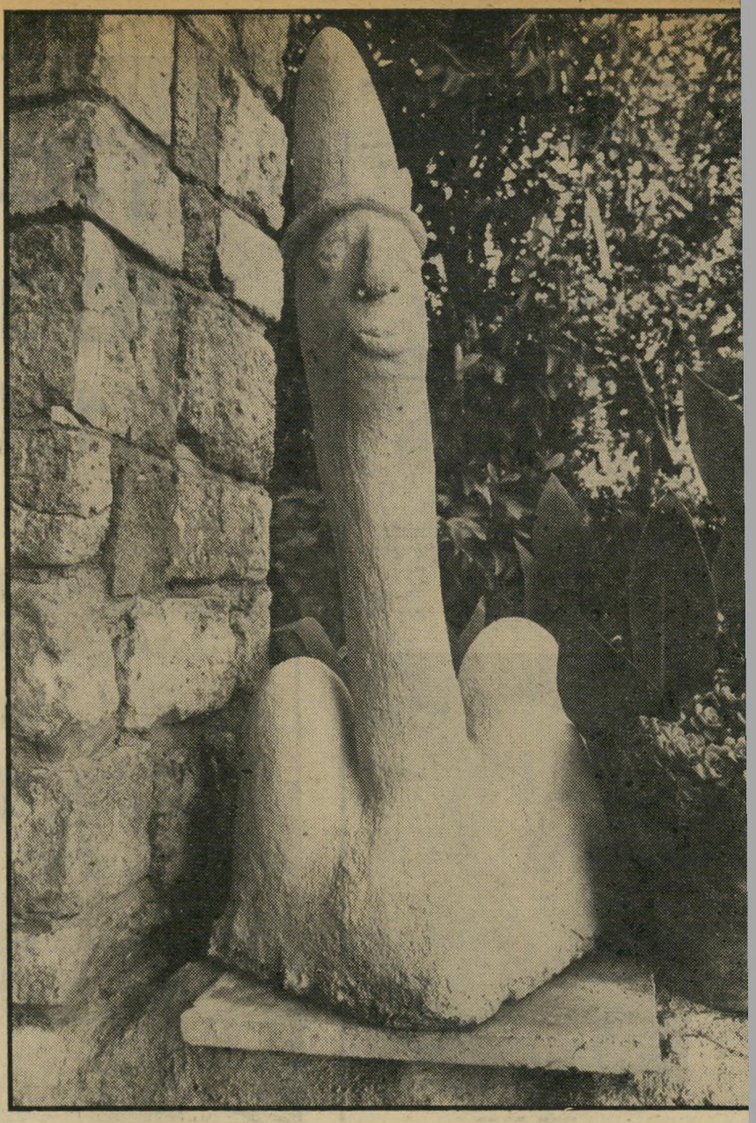

המזוזה בכניסה לבית, מתחת לשיח ירוק, עומד שומר הסף, יציר כפיה של בעלת־הבית, המזכיר סמל מין גברי. כל מי שעובר שם אצבעותיו על שפתותיו של השומר. את הבית ביפו, שהיה חורבה, שיפצו אילנה ובעלה במו ידיהם.

כלבה הזקנה והעיוורת, ג'ינג'י, הכלב, פיפוני, התיתול הסיאמי — „הוא הכי חשוב בבית, כבר בן עשר, אבל קנאי" — וקוקו, תוכי שמסתובב חופשי בבית. בי־ אחרונה נענש בגלל תוקפנותו הרבה. הוא תקף את פיפוני, ולכן, משך ימים אחדים יישאר בכלוב ויפצח גרעינים. ששת צעי־ רי המישפחה מסתובבים בחצר הבית. אלה הם שישה גורי־תולה שלא נמצא להם בית. הם ישארו אצל אילנה עד שיחליטו בעצמם מה יהיה גורלם. „אני נותנת להם אוכל, לא מחבקת ולא מנשקת. שלא יתרגלו לאהבת בני־אדם. פעם הם יילכו מכאן, ואם לא יידעו לשמור על עצמם, אף אחד לא יעשה את זה בשבילם."

עם בעלי־החיים תמיד משוחחים. אבל אף־פעם לא „תן לי יד" או „תגיד שלום". כשמישהו משמיע קול, ואין זה זמן האוכל, קוראת האחראית על התזונה: „מי זה בוכה? איזה קטן בוכה? Lunch time עוד חצי שעה. לא לפני כן." למשך חמש דקות משתרר שקט באיזור.

בעיקבות אהבתה לחיות הפכה אילנה צימחונית. „אני לא רוצה להשתמש ב־ בעלי־חיים, לא רוצה לאכול אותם. אני הולכת יחפה, ואם אני נועלת נעליים אז הם עשויות מפלסטיק. את מעילי העור והפרווה חילקתי. אי־אפשר להסתכל על בעלי־חיים, ללטף אותם ואחר־כך להרוג אותם. לשייקה אני מבשלת בשר. מה שאני עושה לא צריך להפריע לאיש. אני גם לא מטיפה לאיש."

הבית ניבנה והולך. אילנה הפסיקה לעבוד במיסעדה. הם לקחו לעצמם הפוגה קלה. אילנה התחילה שוב לצייר ולפסל בברזל בציפוי בטון. תושבת קבועה נוספת בבית היא הגברת כרוביתה. מלאכית לבנה העשוייה גוף ברזל ובגדי בטון לבנים. מלבד הגוף הנשי שלה, נוספו לה כנפיים יפות והיא עומדת בכניסה לבית. כדי ליצור את כרוביתה, וכמה מחבריה, עבדה אילנה במוטות ברזל באורך של שישה מטרים, מהם חתכה בקרדום ובפטיש־ בנאים את הגודל הרצוי לה. את עבודות הבניין עשתה היא. את המדרגות המעוגלות, המקשרות בין הקומה התחתונה לזו ש־ תבוא מעליה, תיכננה אילנה חמש פעמים. בכל פעם הן נכנסו אל תוך הקיר. לבסוף, נכנעו המדרגות לידיה העדינות, והגיעו היישר אל הקומה העליונה.

רצון להתחדש

ב חי שים האחרונים היא כמעט לא עוזבת את הבית. היא מתעוררת מאוחר בבוקר. בונה, מציירת, מפסלת, כותבת, מדברת עם בני הבית האחרים, עודרת ושותלת. „אני פוחדת," היא אומרת בלטפה את פיפוני. „הפחד הכי גדול שלי הוא שאני לא אספיק לעשות את כל מה שאני רוצה, ולעשות את זה טוב. יש לי הרבה רעיונות, בהרבה תחומים יש לי כל הזמן הרגשה שאני לא עושה מספיק. זו התחושה האיומה שלי. הייתי צריכה להיות חמישה אנשים. אני גם מוכרחה להתחיל ללמוד שוב. את לימודי באוני־ ברסיטה סיימתי לפני הרבה שנים. אני רוצה לדעת ערבית. חשוב לי להשתלב במרחב הלבנטיני שאני כל־כך אוהבת. אני רוצה ללמוד יהדות. אני לא רוצה לקפוא על השמרים."

היא לא מטיילת, לא נראית במקומות „הנכונים". „תל־אביב נראית לי כמו ניסוי שלא הצליח," היא מסבירה, „כמו אשה שהתאפרה הרבה ורצתה להיות יפה, ו־ לבסוף היא מכוערת. ביפו יש הרבה רומנים הרבה בולגרים. הם נהדרים, הם אישיים. בעיר הזאת יש זבובים ודבורים והכל יחד נהדר. בגינה שלי יש עכברו־ שים וצפעים. אני לא עושה להם כלום והם לא נוגעים בי. חיים פה בשלווה. זה חלק מיפו. חלק מהים."

אילנה רואה באמנותה מילחמה ותמיכה בבני־אדם. היא חשה את עצמה קרובה לבני־אדם, על־אף שהיא משתדלת לא להסתובב הרבה בחברתם. „אני מציירת דברים עצובים. אבל העצב הזה הוא עצב בונה. קורה שבן־אדם מסתובב עם הרגשה פנימית חזקה שהוא רע. שאם הוא ישחרר את עצמו, הוא יעשה מעשים רעים. הוא מנסה כל הזמן לרסן את השדים הרעים שלו. הוא רואה עבודה שלי, ציור, כתיבה, או סיפור, ואז מסתבר לו שהוא לא לבד, שגם אנשים אחרים הם כאלה, שגם לי יש אותה הרגשה. ואני הצלחתי להשתלט על השדים הרעים שלי!"

הכלבים פעם רצתה להיות מא־ לפת חיות, כשגדלה הבינה שהאילוף מנוגד לאהבת בעלי־חיים.

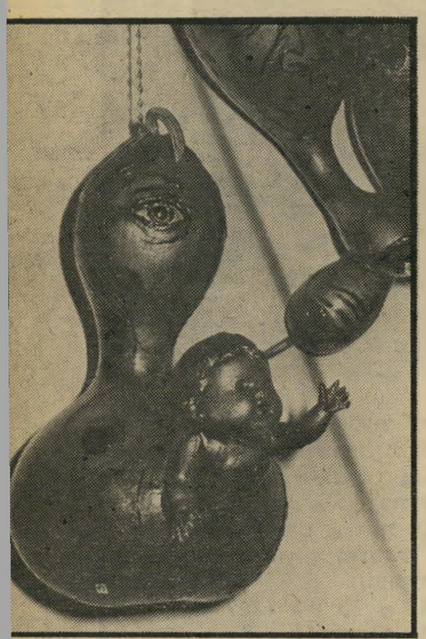

דלשת אחת הדלשות המצויירות. האם הנושאת את בנה ב־ בטנה משגיחה עליו בקפדנות רבה.

צוענית בבית יושבת כשהיא מוקפת בכל מה שהיא אוהבת. על הכיסא, מימין, הבובות שבעתיד תינתן להן דמות חדשה. לידן, אחת הדלעות. למעלה מימין: תמונה של אילנה לפני עשר שנים, מציירת על־ידי שייקה.

קירקס בחצר הסטודיו המאולתר שבחצר מזכיר את חלומות הילדות — לוליינים בקירקס. למטה מימין: שייקה רכוב על גלגל ונושא על כתפיו את כל הבית, האשה, שני כלבים, חתולים והתוכי.

במדינה

(המשך מעמוד 54)

טרה. עתה הוא מרצה את עונשו על תקיפת אשתו וממתין לסיום הדיון המישפטי ב־פרשת אונס הסטודנטית. לחוקריו אמר: „ידעתי שמצפה לי ישיבה ממושכת בכלא, לכן החלטתי לרוקן את המצברים."

מישטרה

מיקרופון בבית־השימוש

גם בלי מכות אפשר להשיג את הכל, אמר הסמל רב־ההצלחות

„נכנסנו לבית־השימוש, הראיתי לו את המטפה לכיבוי־אש ואמרתי לו: הנה ה־מיקרופון, אתה יכול לדבר. הוא צחק ואמר לי: אני יודע שכאן אין מיקרופונים. ואז סיפר לי את כל האמת!" כך סיפר

רס"ר דדון
מכשיר־הכיבוי הקשיב

רס"ר אלי דדון, אחד החוקרים המוכשרים של מישטרת־ישראל.

הגבר החזק, שהיה יראת כל סוחרי־הסמים של יפו, הוא בעל דרכים משלו למילחמה בפשע.

„אינני מוכן לסכן עצמי בעד שום דבר ולהכות עצירים," הוא אומר. ומדוע שיעשה זאת, כאשר הוא מפעיל שיטות מתוחכמות וקלות, הפועלות להפליא?

בעקב הנער. בעת רצון, בשעת הפס־קה בבית־המישפט, סיפר דדון מעט מ־סודותיו. העצירים חוששים מהקלטות, ו־אינם מוכנים לדבר בין כתלי־המישטרה. לכן הזמין את העציר לשוחח עימו ב־שרותים, שם היה העציר בטוח כי אין מקליטים אותו.

אולם דדון התחכם לו. הוא שתל ב־עקבי־נעלו מכשיר הקלטה זעירוי. את המיקרופון חיבר לחגורתו. וכך, כאשר הוא מתלוצץ עם העציר על מטפה לכיבוי־אש, הקליט כל מילה שסיפר לו העציר. הדברים הובאו לשם הארכת מעצרו בבית־המיש־פט.

במיקרה אחר, של עבריין קשוח, התי־חכם לו דדון בצורה מיוחדת. הוא הובילו בניידת עם עציר נוסף. הניידת היתה, כמובן, מצויידת במכשיר־הקלטה, אך גם העצירים ניחשו זאת. הם פשוט סירבו לדבר. לא עזרו כמה וכמה פעמים שעצרה הניידת בדרך, כאשר השוטרים הלכו לקנות סיגריות או לשירותים. העצירים לא דיב־רו.

אז הכין דדון מראש אדם זקן, שריכבו הפרטי המיושן היה אמור לחנות בקירבת המקום, שבו יקרה יתקר למכונית־המיש־טרה.

דדון ירד ממכונית־המישטרה ו„שיכנע" את הזקן להעביר את העצירים למכוניתו העתיקה, ולשמור עליהם. על תרגיל כזה לא חלמו העבריינים. רק היפנה להם דדון את גבו, החלו מדברים חופשית ו־מספרים את כל אשר רצה דדון לשמוע.

הפתעתם היתה רבה מאד כאשר גילו כי גם בטראנטה שבה ישבו היה מכשיר־הקלטה, שהוכן על־ידי דדון. כל מעלליהם היו גלויים על סרט ההקלטה.

מסקנתו של דדון: גם בלי מכות אפשר להשיג תוצאות.

ההנאה כולה שלך מההנעה האוטומטית של רנו 5-1300

RENAULT 5
AUTOMATIC

נוחה לתמרון בעיר וחסכונית במיוחד ● תיבת הילוכים אוטומטית מלאה כאמריקאיות ● גג ויניל ליופי ולבידוד ● מגן פיברגלס היקפי למניעת „דפיקות" ● מערכת שעונים מפוארת ● מושבים אורטופדיים ● דלת אחורית עם מקום רב למטען (מושב אחורי מתקפל) ● מפשיר אדים ומגב לחלון האחורי ● הנעה קדמית עם מנוע רב-עוצמה בן 1289 סמ"ק ● נוחה לחנייה בעיר, מצויינת לנסיעות ארוכות מחוץ לעיר

● שנה אחריות ללא הגבלת ק"מ ●

בני משה קרסו
ת"א: רח' ריב"ל 22, טל' 333241. חיפה: רח' יפו 32, טל' 510296. ירושלים: רח' הס 4, 226491

הקיץ ב"פלאזה טבריה" חופשה בצוותא עם הילדים

הקיץ קחו איתכם את הילדים ובואו לחופשה נפלאה במלון "פלאזה טבריה". חופשה של מנוחה, בילוי והנאה להורים וגם לילדים.

☆ תוכניות מיוחדות לילדים ☆ בריכת שחיה נהדרת ☆
☆ הסעה חינם לחמי טבריה ☆ בידור ☆ סיורים ☆

הזמנות: 067-22626; 067-92233

פלאזה טבריה
CP Hotels

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

תן טרמפ לחייל

פרק שני בסיפורה של המשפחה אשר 3 דורות מבניה הסתבכו עם החוק

ההגדה לבית דנוך

ישראל דנוך
מכות באבר־המין של השור

ב ר־כוכבא, שימשון, ישראל („כי שרה עם אל") ודויד היו השמות ש־קרא יהושע דנוך לארבעת בניו. והבנים גדלו והצדיקו את שמותיהם. הם הפכו גיבורים ידועי־שם.

לאנגליה יש ההגדה לבית פורסייט, ל־ישראל יש ההגדה לבית דנוך. הגדה מת־משכת של עלילות־גבורה והסתבכויות עם החוק והמישטרה. ואם כי אין גיבורי ה־עלילה בעלי דם כחול, בכל זאת נקראה השכונה שבה גרו על שמם. הכל הכירו את שכונת שבאזי כ„חארת דנוך", שכונת דנוך.

נאקות־מוות במיסדרון

ס בא יחיא דנוך עלה לארץ מתימן בתחילת המאה. הוא היה נצר ל־מישפחת־קצבים מפורסמת בתימן. שני בניו, יהושע ודויד, פתחו את איטליזיהם בשוק מגשייה ביפו. גם בתקופת המאור־

רכז בלימודיו, ולפעמים היה מתחמק מבית־הספר. העונש על־כך היה נורא. האב, שהיה גם תלמיד־חכם וירא־שמיים, הק־פיד מאד על לימודי בניו. ומי מהם אשר היה מקל ראש בלימודיו קיבל עונשו ב־„חרזני", שוט תימני העשוי מאבר־המין של השור. האב היה מייבש אותו ומותחו במסמרים על לוח עץ. השוט היה גמיש ומכאיב מאין כמוהו. כמה מכות מהחרזני הפכו את הבנים ללמודי כאב וסבל. שום דבר בעולם לא יכול היה לגרום להם כאבים חזקים יותר, ולכן לא יראו ממאום.

יהושע, האב, היה דמות חזקה ומטילה יראת־כבוד. פניו היו מחוטטות כתוצאה ממחלת־האבעבועות שתקפה אותו בילדותו, ועינו האחת גם היא נשחתה, כתוצאה מהמחלה. הוא שלט במישפחתו ביד רמה. את בניו ובנותיו העביד באיטליז מגיל צעיר. ישראל זוכר כי מגיל חמש היה מנקה שולחנות וסכינים, ומעביר יחתי־בשר גדולים ממקום למקום, לפי ה־צורך.

למרות שלאורחים ולזרים היה האב נדיב־לב ומכניס־אורחים, הרי שמישפחתו שלו חיה בצימצום רב. ישראל זוכר כי מעולם לא קיבל בגד חדש. תמיד היה מקבל בירושה את בגדי אחיו הגדולים. לעיתים היו מכנסיו בלויים כל־כך עד שהיה נאלץ להחזיק בידו האחת, לבל יפלו. בלילות־חורף קשים היה האב נועז בילדיו כדי להעביר את הפרות מהרפת אל מקום השחיטה השחורה, וישראל ואחיו היו מהלכים קילומטרים רבים, כשאפם זב ורגליהם היחפות שרוטות ופצועות.

כסף לנעליים היה רק לעיתים רחוקות. גם האם, נעמי, אשה חזקה ובריאה, היתה נושאת בעול. היא היתה עוזרת לבעלה באיטליז, והיתה מגדלת את 13 ילדיה. כדי להשיג מעט כסף־כיס היתה מייבשת ומנקה את מעי הפרה, שנחשבי כפסולת, ומוכרת אותם. בכסף זה היתה מפנקת מפעם לפעם את אחד מילדיה, ב־ממתק או בבגד חדש.

שוד־הממתקים הגדול

ל ישראל נעדר יותר ויותר מבית־הספר, וספג מכות נוראות מהחרזני.

החיים בבית האב נמאסו עליו, והוא רצה לעבור למוסד. לשם־כך התייעץ עם קצין־מיבחן ברישי, וזה אמר לו כי רק עבריי־נים נכנסים למוסדות. ביאושו, היה ישראל מוכן לנסות גם דרך זו.

אחיו הגדול, בר־כוכבא, כבר בילה זמן מה במוסד כזה. היה זה בעיקבות מיל־חמת־שחיטה שהתנהלה בביתם. המיש־טרה הבריטית באה להחרים את בשר הפרה, שנשחטה ללא רשיון. היא נתקלה בהתנגדות תקיפה. האב ובנו הגדול, כוכ־בא, היכו את השוטרים שוק על ירך. האחות הגדולה עזרה להם במטאטא שב־ידיה, והילדים הקטנים צעקו וצרחו. רק יתרונם המספרי של הבריטים הביא ל־ניצחונם. אולם הם עצרו את האב ושלחוהו למאסר, וכוכבא, שהיה קטין, נשלח למוסד לנערים.

ישראל ביצע את העבירה הראשונה שלו בדרך מתוקה. הוא פרץ עם שניים מחב־ריו לבית־החרושת ליבר, שניחוח השו־קולד שלו היה משגע את ילדי השכונה. אחרי שמילאו את כרסם עד להתפוצץ, אצרו בחולצותיהם טופי וסוכריות ובר־חו. הם נתפסו והועמדו לדין. שופט־נוער בריטי הבין ללבו של ישראל, ושלח אותו למוסד למשך שלוש שנים.

את העצה לדרך קיבל מכוכבא. הוא אמר: „כל היושבים במוסד הם עבריינים. אל תראה להם שאתה מפחד מהם. תראה להם מיד מי אתה, ואז יכבדו אותך תמיד."

ישראל מספר על כניסתו למוסד עין־ורד, שליד תל־מונד: „בפעם הראשונה בחיי קיבלתי כובע חדש, חולצה ומכנסיים חדשים, ונעלים עם סוליות־עור. זה היה כמו חגיגה, ואני חשבתי: הנה התחילו החיים הטובים."

כאשר אחד מילדי המוסד ניסה לשטות בו, הראה לו ישראל את נחת זרועו, ומאז לא היו לו בעיות במוסד. הוא הס־תגל לחיים שם באופן מושלם. אפילו

בר־כוכבא דנוך
קטטה עם הבלן

עות הקשים ביותר בארץ לא חששו ה־אחים דנוך. ידיהם הענקיות וסכיני־הקצ־בים שלהם הרתיעו כל בעל־מזימות.

אפילו השילטונות הבריטיים לא מיהרו להסתכסך עם מישפחת הגיבורים. יהושע היה שוחט שחורה במיסדרון ביתו. הוא היה עוקף בכך את חוקי המנדאט. והבן ישראל, שהוא כיום בן 44, עדיין זוכר היטב את נאקות המוות של הפרות הנשחטות, כאשר הוא, ילד קטן, הצטופף בחדר האחד של המישפחה, ליד 15 בני מישפחתו, והקשיב בדממה לטבח.

בימים של עוצר, היה יהושע שולח את בניו הקטנים לעקוף את העוצר ול־חלק את מנות־הבשר החם, שזה עתה נש־חט, ללקוחות המחכים. ישראל זוכר לילות חשוכים, בהיותו כבן 7, כאשר היה מתחמק מהשוטרים הבריטים בחצרות ה־שכונה ומחלק בשר.

עבודת־הלילה הכבידה על ישראל להת־

שימשון דנוך
ביקור בתא הנדונים למוות

ההגדה לבית דנוך

(המשך מעמוד 57)

לא התגעגע להוריו ולמישפחתו. הוא הצטיין בשיעורי־הספורט והתקשר מאד למדריך גד גוטמן.

יום אחד בא אליו גד ובידו עיתון. היה זה בשלהי תקופת־המנדאט, ובעיתון דווח על רצח. הרוצח היה בר־כוכבא, אחיו האהוב של ישראל.

רצח בית־המרחץ

ב־כוכבא היה כבר גבר צעיר, כבן 20. הוא עסק במלאכה המסורתית, ופתח לו איטליז בשוק, ליד אביו ודודו. הוא נשא אשה והוליד בן.

בכל יום ששי היה הולך לבית־המירחץ, להסיר את כתמי־הדם וריח־הבשר של כל ימות השבוע. ביום שישי אחד בא, כדרכו, לבית־המירחץ, אלא שאיחר במיקצת. הבלן, שהיה ידידו, סירב לתת לו להיכנס, והתפתחה קטטה ידידותית בין השניים. אחיו הצעיר של הבלן, נער בן 15, התנפל על בר־כוכבא מאחוריו בסכין שלופה, ופצע אותו באופן חמור ברגלו ובגבו.

בר־כוכבא נלקח לבית־החולים, והרופאים הציעו ניתוח, כדי לאחות שריד ברגלו, שנקרע בדקירה.

בר־כוכבא לא הסכים לניתוח, מחשש שהבריטים, הזוכרים את מילחמותיו נגדם, רוצים לכרות את רגלו. כתוצאה מכך נשאר נכה כל ימיו, וגרר את כף רגלו.

בין המישפחות נערכה סולחה אחרי שכוכבא יצא מבית־החולים. אולם המישפחה לא שכחה את העלבון, והמתינה לשעת כושר לנקמה.

שייצא בשלום. הוא היה כלוא עם לוחמי־המחתרות, דב גרונר ואחרים, ובתא־המוות היה מנהל עימם מילחמות־יוקרה, עד שהבריטים נאלצו לכלאו בתא בודד.

לילה לפני ההוצאה־להורג הגיע מיברק לבית האב, כי הנציב העליון המתיק את עונשו של כוכבא, ממוות למאסר־עולם. חגיגה ספונטנית התארגנה בבית. כל המחיות הנשואות הגיעו, והשכנים והידידים חברו לשימחה. אפילו האב, הקשוח מכולם, הזיל דימעה.

זמן קצר לאחר מכן קמה מדינת־ישראל. תיקוות המישפחה היתה כי החנינה הכללית תחול גם על כוכבא, אך משום־מה פסחה זו עליו. הוא נשאר יושב בכלא 12 שנה. אשתו התייאשה וביקשה ממנו גט, ולקחה עימה את בנם.

רק המישפחה לא נואשה משיחרורו הקרוב. וכדי להרחיקו ממקום־הפשע ומהמישפחה העויינת, עברה מישפחת דנוך לגור בכרם־התימנים. כאן גם פתחו את האיטליז החדש.

גם עם קום המדינה לא הפסיקו הקצבים ממינהגם, לעקוף את החוק ולשחוט שחיטה שחורה. על רקע זה קמו סחטנים, וביקשו דמי לא־יחרץ.

אחד מאלה הגיע גם ליהושע דנוך. למרות שהיה כבר איש קשיש, עדיין היה מוראו ומורא בניו גדול על הכרם. והמריבה שהתפתחה בינו לבין הסחטן נשמעה למרחוק.

באותה הלילה נרצח הסחטן. יהושע דנוך, בנו שימשון וחתנו נעצרו באשמת רצח.

התברר כי מישהו ניתק את הכבלים של חברת החשמל והפסיק את התאורה ב־רירות. נשארה בליבו, והוא ביקש שבני־המישפחה לא יעברו ליד חנותו, ולא יגרו את יצריו.

יום אחד עבר הבלן על אופנועו לפני חנוכו של בר־כוכבא. הריב התלקח מחדש, והפעם מצאה סכין־הקצבים של דנוך את דרכו לליבו של הבלן. בבית־המישפט הורשע דנוך ברצח. גזר־הדין: מוות בתלייה.

ישראל עזב מיד את המוסד, כדי לבקר את אחיו. הוא זוכר אותו בבגדיו האדומים, בתא הנידונים־למוות. המישפחה היתה באבל, וניסתה להשיג חנינה בכל הדרכים האפשריות. אולם מאמציה לא נשאו פרי. ההזמנה שנתקבלה בביתם היתה לביקור אחרון אצל הנידון למוות.

ישראל זוכר שגם בביקור זה לא הראה כוכבא כל סימני פחד. הוא היה בטוח רחוב, ואז ירה ברובה והרג את הקורבן. בית־המישפט המחוזי זיכה את שימשון וגיסו, אך הרשיע את האב ברצח, וגזר את דינו למוות. היה זה עדיין לפני ביטול עונש־המוות במדינת־ישראל.

מישפחת דנוך היתה אז המישפחה היחידה בישראל ששניים מבניה הורשעו ברצח ונידונו למוות. האב ישב בתא הנידונים למוות 13 חודשים, עד שבית־המישפט העליון זיכה אותו. לבית־המישפט לא הוכח כי יהושע הקשיש, בעל העין האחת, יכול היה לכוון רובה ולפגוע בליל חושך במטרה מהלכת.

לפני שמונה שנים נפטר האב, יהושע, והוא בן 67. האח, בר־כוכבא, נפטר מצהבת לפני ארבע שנים. האם, נעמי, חלתה לפני שנים רבות בדלקת־פרקים, והיא שוכבת מרותקת למיטתה ואינה

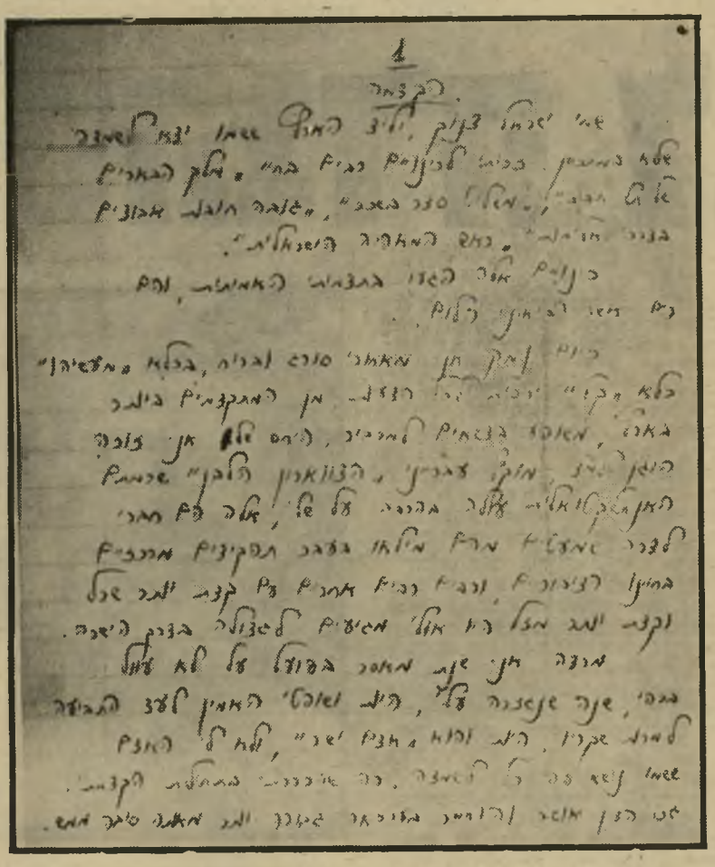

פרק־זיכרונות של ישראל דנוך

„ראש המאפיה בישראל...“

טם.לואים צ'יילם - מייקל לונסדייל
- ריצ'רד קייל
מפיק: אלברט ר. ברוקלי במאי: לואיס גילברט
שיר הפתיחה מפי שירלי בסי
United Artists
A Transamerica Company

בכורה ארצית השבוע
קולנוע תל־אביב ת"א אורן — ב"ש
4.30—7.15—9.30

100 עמודים
הופיע הירחון נוס' 1
לנודע בדיוני!

קוסמוס

המבחר של

אסימוב

ממיטב יצירות המדע הבדיוני

* עולם העתיד!
* דמיון שהפך למציאות!
* מתח והרפתקאות

הירחון המלהיב ומעורר המחשבה שהינו הכרח לכל אדם מתקדם!

הפצה ראשית: „גד“, בע"מ ת"א
להשיג בכל הדוכנים

יכולה לזון. האח הצעיר, דויד, עזב את הארץ לפני תשע שנים, וירד לאמריקה. שם נשא לו לאשה נערה אמריקאית. פתח חנות־נעליים והתרחק מגורל ה־מישפחה.

מהבנים נותרו בארץ רק ישראל ושימשון. שימשון היה קצב עד לפני שנים אחדות, והוא ממשיך, לדברי אחיו, ישראל, להביא מפעם לפעם בהמות לפרוק.

ישראל הוא היחידי בין האחים שלא עסק מעולם בקצבות. גם הוא נודע בכוחו הגופני הרב, ואם כי עבד כל השנים בעיריית תל־אביב, כפקח וכקצין־ביטחון, היו לו עיסוקים נוספים.

בשנות ה־50' וה־60' ניהל מישטרה פרטית משלו בתל־אביב. הוא היה מביא חבורת־סדרנים, ששמרה על הסדר ב־איצטדיונים, בעת מישחקים חשובים. הוא אירגן את השמירה במועדוני־הלילה היוקרתיים של תל־אביב. אמנם, מפעם ל־פעם הסתכסך עם עברייניים ואזרחים אלימים בעת שעסק בשמירה, אך מעולם לא ישב בכלא.

ישראל דנוך ופסליו
„אין פשע מאורגן..."

פסל בבית־הסוהר

כ אשר היה האב בחיים, היו אנשים רבים פונים אליו, כדי שישכין שלום בין בעל לאשתו, ובין יריבים אחרים. כאשר מת האב, החלו אנשים לבוא אל ישראל ולבקש את עזרתו בנושאים אלה, תחילה עשה זאת — לדבריו — מטוב־ליבו, ולבסוף החליט לפתוח מישרד של חוקר פרטי. הביקוש לשירותיו הלך וגדל.

יום אחד הסתבך בצרות בשל עיסוקו זה. הוא נתבקש על־ידי אשה לישוחח עם בעלה, והבעל טען שדנוך איים עליו. השופט, זאב צלטנר ז"ל גזר על דנוך שנת מאסר בפועל.

דנוך ניסה לנצל את השנה במעשיהו בדרך הטובה ביותר. הוא החל כותב את זיכרונותיו בכלא, ומילא מחברות של־מות. הוא ניסה להתמודד עם הטענות שהוא איש הפשע המאורגן, גובה־כספים באלימות, גובה דמי־חסות ומשליט־סדר בשכר.

באותה עת גם למד לגלף בעץ, ומעט יצא מתוק. פיתאום התגלה לו כי הוא מוכשר מאד לפיסול וגילוף.

בחצר ביתו, ליד חוף שרתון, ניצבים פסלים ענקיים. ראשים יפים מפוסלים בעץ, הדומים דמיון מפליא ליוצרם.

אחרי שיחרורו מבית־הסוהר התקשה למצוא את דרכו בעירייה, וכך הפך דנוך בגיל 44 לפנסיונר הצעיר ביותר במדינה. כדי שלא להשתעמם, פתח גלריה בכרם. שם הוא מציג את פסליו ועבודות של אמנים אחרים. אולם כאשר נשאל למחיר פסליו, הודה כי בשום מחיר לא יסכים להיפרד מהם.

מילדותו בכרם מכיר דנוך היטב חלק גדול מהאנשים הידועים כלווייתני הפשע וכראשי חבורת־הכרם. יעקובלה כהן, מ־מיסמך ה־11, היה ידידו הטוב. וכאשר נפטר בלונדון, נסע דנוך להביא את גופתו ארצה. מראה הגוייה כל־כך הש־פיעה על ישראל, עד שגילף את פניה.

אדם אחר ממיסמך ה־11, רחמים אהרוני, הוא גיסו.

כמי שמכיר את עולם־הפשע בארץ, אומר דנוך בתוקף כי פשע מאורגן לא יתכן בקרב האנשים שהוא מכיר. לדעתו, פשע מאורגן יכול להתהוות רק בין אנשים מלומדים, המוכנים להכיר בעליונותו של אחד מהם. בין אנשים חסרי־השכלה, טוען דנוך, יש קרבות־יוקרה כמו בין תרנגולים. לכן לא יוכלו לעולם להתארגן לפשע.

בינתיים עסוק ישראל בבעיות־פשיעה במישפחתו שלו. בנו אלי (27), השובב של המישפחה, עצור בימים אלה באשמת שוד. בנו יהושע (19), הקרוי על שם הסב, זוכה מאשמת אונס, אך מחכה לגזר־דינו בעוון הדחת עדה (העולם הזה 2184).

על מירפסת ביתו של ישראל ניצב אריה־אבן ענק, ולידו שובך־יונים. יתכן כי אותו השילוב ניכר גם בבעל־הבית.

אילנה אלון ■

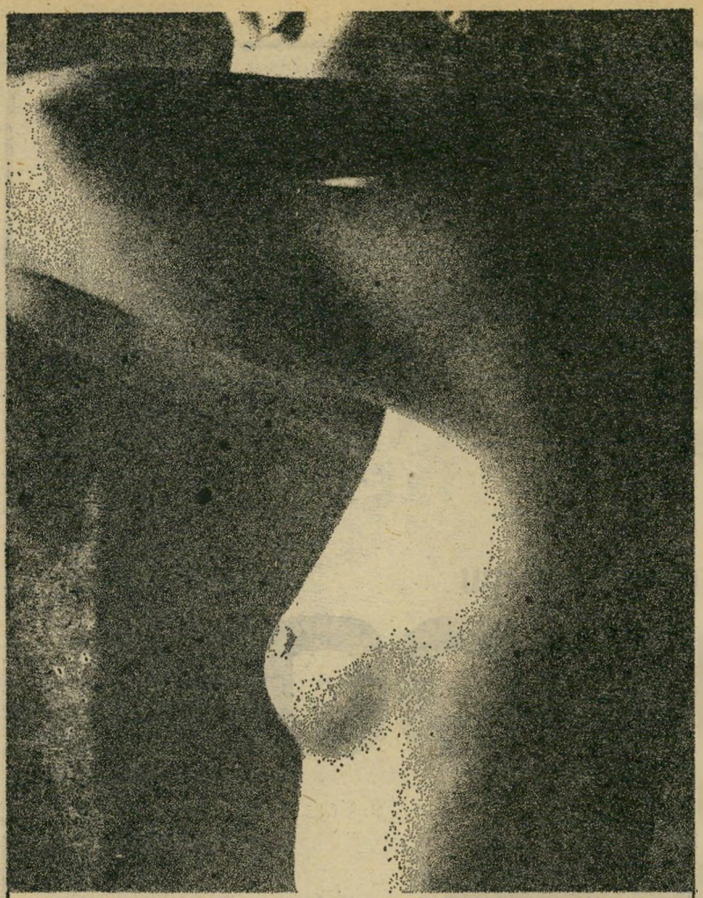

הקיץ,
לפני שאת מרימה ידיים
נסי bac.

bac
דאגה אחת פחות הקיץ.

ספריי דיאודורנט "בק"
להרגשת רעננות
ומניעת ריחות לואי.
לבחירתך 3 ריחות:
ירוק Natural
ורוד Discreet
חום Dry

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'קים), תולעי עץ, חרקי ספרים וכרסם.
• בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75

מבצע 2+

ל-15 דירות בלבד! ללא הגרלה.

1. **טלויזיה צבעונית חינם!** מסך "26

שתימסר לאחר חתימת החוזה.

2. **600,000.-** ל"י

משכנתא

3. **והפלוס הגדול-דירה עם איכות חיים**

הקניה הטובה ביותר 1978

אברהם גינדי

בונה ברמה בינלאומית

בערים: ראשון-לציון, תל אביב, רחובות, פתח-תקוה ורמת-השרון

תנאי רכישה מיוחדים בראשון לציון

-.10,000 ל"י בעת ההרשמה

-.250,000 ל"י עם חתימת החוזה

-.600,000 ל"י משכנתא

היתרה בתשלומים נוחים, ללא ריבית וללא הצמדה.

משרדי המכירות המשתתפים במבצע:

ראשון-לציון – משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה – רח' חיים עזור 28 (מול העיריה) רמת השרון – רח' סוקולוב 84

אבי כהן בחר בדירה עם איכות חיים ואבי כהן יודע איכות חיים מהי.

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

שידור

אחימאיר על חנאי

הישיבה המפורסמת של הוועד המנהל, שהדיחה את **ארנון צוקרמן** מתפקידו כ־מנהל הטלוויזיה, הסתיימה, אולם חברי הוועד לא עזבו את החדר. היה נושא נוסף על סדר היום: קיום המיכרזים.

לכל היה ברור במי המדובר. לפתע התברר כי **יעקוב אחימאיר** מכהן בתפקידו כעורך מבט וכסגן מנהל מחלקת־החדשות של הטלוויזיה מזה 20 חודשים ללא מינוי וללא מיכרז, אלא על תקן של ממלא־מקום.

אחימאיר, שהוא היום האיש מיספר אחד במערכת החדשות, אינו אהוב על טיפוסים כמו **ראובן ירון, אהרון פאפו**

עורך אחימאיר
ללא קביעות

והכוכב החדש של הוועד המנהל, איש המפד"ל, עורך־הדין **מיכה יגון**, המהווה סכנה למעמדו של פאפו כטיפוס המסויים של הוועד המנהל. לדעתם אחימאיר הוא לא רק שמאלן אלא גם בוגד, כבן למישפחת אחימאיר, הנלחם על חופש הביטוי.

חברי הוועד המנהל **דניאל** ("דני") **בלוך** ו**ניסים אלמוג** דרשו לקיים מייד את המיכרז שיתן קביעות לאחימאיר ב־מישרותיו אלה ושיקשה על לפיד ועל ירון, בבוא תורו של אחימאיר, להדיח גם אותו. להפתעתם הרבה הצטרף אליהם שליחו של **ייגאל ידין** לוועד המנהל, **צבי** ("הזי") **זיגרד**, אשר קודם לכן הרים את ידו בעד הדחת צוקרמן.

מיכה יגון ואהרון פאפו התנגדו בכל תוקף לקיים את המיכרז ודרשו לדחות אותו מבלי לקבוע תאריך. **אריאל וויינשטיין** גימגם כדרכו, אך ראובן ירון, שהושפע כנראה מהצעקות נגדו מבחוץ, הצביע, לראשונה מאז שהוא מכהן כיושב־ראש הוועד המנהל, כפי שראוי לו ל־הצביע.

כך ניצל בינתיים יעקוב אחימאיר, עד שיגיע תורו להדחה.

יבין המשעה

בשבוע שעבר הישעה מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, שניים מוותיקי עובדיו. האחד, **אורי גולדשטיין**, כתב ותיק ועורך חדשות, והשני **עמום ארבל**, מוותיקי עובדי המחלקה, איש האמנות והתיאטרון של החדשות.

פרשת גולדשטיין עוררה הדים בבניין (העולם הזה 2186). יבין הבטיח לגולדשטיין פעמים אחדות, כי הוא יישלח למצריים. כאשר נקבע כי **שמעון טפלר** ילווה את סגן ראש־הממשלה **ייגאל ידין**, למצריים, התקומם גולדשטיין, אולם יבין הרגיע אותו והבטיח לו כי הוא יסע בפעם הבאה.

כתב גולדשטיין
מנהל המחלקה משעה

כתב ארבל

איפה ניצב חיים יבין

הלוחמים למען חופש־הדיבור בטלוויזיה חוששים, יותר מכל, ממנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**. אין ספק כי יבין חרד לחופש המסך וחושש מהשתלטות הקומיסאריים, ירון־לפיד־פאפו, על המסך הקטן. אולם לדעת רבים, הוא חרד גם לעצמו ולמישרתו.

העמדה שתופס יבין חשובה ביותר. את **יוסף** ("טומי") **לפיד** והפרופסור **ראובן ירון** מעניינת הרבה פחות מחלקת־התוכניות מאשר מחלקת־החדשות. שניים אלה מעוניינים להשתלט על מחלקה זו, מאחר שברור שמהדורות מבט ושאר תוכניות החדשות הן המעצבות העיקריות של דעת־הקהל בישראל.

כאשר חתמו עובדי הטלוויזיה על ה־מחאה נגד הדחתו של **מרדכי קירשנבאום**, לא חתם עליה יבין. הוא אומנם היה באותה עת בחופשה עם מישפחתו בנביעות, אולם היו כאלה, כמו **יהודית** ("גדי") **לוץ** ו**אסתר סופר**, שהיו בחוץ־לארץ, וטלפונית דאגו לכך ששמן יופיע על המחאה.

כאשר התחמם המאבק סביב **ארנון צוקרמן**, כמעט לא נשמע קולו של יבין. בהפגנה הגדולה שנערכה בשבוע שעבר נגד הוועד־המנהל, בעת שנדון עניינו של צוקרמן, הופיע יבין, אולם מתנגדיו טוענים כי ההופעה הכללית של עובדי הטלוויזיה היא שהביאה אותו להפגין.

בהפגנתו סירב יבין לשאת שלט, עמד במרחק מסויים מהמפגינים ולא התערב בקהלם, כשמדי פעם ניגשו אליו עובדי־המפגינים וניסו לגרור אותו למרכז ה־הפגנה. לתומכי צוקרמן היה חשוב ביותר שיבין יתייצב בשורה הראשונה של ה־מפגינים. במשך מרבית שעות ההפגנה, ובעיקר כאשר לפיד ו**אהרון פאפו** יצאו אל המפגינים, הקפיד יבין לקרוא עיתון, כאילו העניין כולו אינו שייך לו.

כאשר נכנסו המפגינים אל תוך בניין חוטי ירושלים, מושב הנהלת רשות־השידור, חיים יבין לא ניכנס איתם, אלא עמד במיסדרון, ליד הדלת.

אחרי שהודח צוקרמן הציע לפיד דווקא ליבין, לקבל עליו את תפקיד ממלא־מקום מנהל הטלוויזיה. אך הוא סירב. הוא ידע שאם יקבל תפקיד זה, יהיה שרוף לגמרי אצל עובדיו ואצל הוועדים, אשר אסרו על עובדי הטלוויזיה לקבל את התפקיד.

אולם כבר בבוקר המחרת היה יבין אצל לפיד, המנהל החדש של הטלוויזיה, כדי לקבל ממנו הנחיות והוראות.

חיים יבין (במרכז) בהפגנה הגדולה, לידו יורם רונן (מימין) וטוביה סער
ללכת על חבל דק

בערב, כאשר ערכה מחלקת־החדשות הרמת כוסית לפרידה מצוקרמן, היה יבין נרגש מאד ונפרד במילים חמות מצוקרמן, כאשר הוא שולח איומים כלפי הוועד־המנהל בדבר חופש־הביטוי של החדשות והטלוויזיה בכלל. אולם יבין ידע כי ה־מסיבה היא מסיבה סגורה וכי אף אחד מהמנהלים לא נמצא בה.

ליבין יש תיאוריה שלמה, המסבירה את הסתייגותו מהמאבק, וקריצתו לעבר ה־מנכ"ל וחברי הוועד המנהל, תוך כדי ניסיון לשמור על פרופיל גבוה אצל ה־עובדים המתמרמרים. יבין טוען כי הוא מתנגד חריף למדיניות החדשה של הדיכוי בטלוויזיה, ולא יתן ידו לסתימת הפה ה־מתחילה להשתלט עליה, אולם לדעתו יש לתכנן את מהלכי הנגד במתינות ובחוכמה, ולא להיגרר לצעדים קיצוניים כמו ה־הפגנה שנערכה.

הפעם הבאה היתה נסיעתו של מנהיג האופוזיציה, ח"כ **שימעון פרס**. אולם יבין החליט לשלוח עם פרס את הכתב לענייני מיפלגות **ניסים מישעל**. הפעם גולדשטיין לא עבר על כך בשתיקה. ביום הששי לפני שבוע הוא השאיר על שולחנו של יבין פתק, שבו הודיע לו, כי הוא יוצא לחופשה באכזיב, וכי על יבין למצוא מישהו אחר שיערוך את המהדורה של מוצאי־שבת.

יבין החליט להעמיד לבירור מישמעתי את גולדשטיין מתוך מגמה לגרום לפי־טוריו. אולם לצד גולדשטיין התייצב ה־ועד, ושניים הידועים דווקא כאנשי יבין בתוך המחלקה, **יעל חן**, עורכת השבוע יומן אירועים ו**רפיק חלבי**.

הפרשה השנייה נוגעת לעמוס ארבל, שיצא לסקר הצגת בכורה וחזר עם כתבה. נמסר לו על־ידי עורך מבט **יעקוב אחימאיר**, כי במהדורת מבט לא יהיה מקום לכתבה. ארבל סיכם עם אחימאיר כי הכתבה תשודר במבט של יום המחרת.

אחרי שכבר הגיע לביתו, התקשר אל ארבל עורך מהדורת כמעט חצות של אותו הערב, **יואב אסתרון**, ודרש ממנו לחזור לבניין ולהכין את הכתבה שלו לכמעט חצות. ארבל, שעבד באותו יום כבר 14 שעות, סרב. אסתרון פנה ליבין וזה הסמיך אותו לדרוש מארבל שוב. הפעם בשם יבין, לחזור לבניין. ארבל סרב, ובינו לבין אסתרון התפתח דין־ודברים קשה.

למחרת החליט יבין להשעות גם את ארבל. רק אחרי שאחימאיר התערב בעי־ניין, נסוג יבין מהחלטה זו.

בשם אלוהים

רשות־השידור נאנקת תחת חסרון כספ, מה שמחבל בשידורי הרדיו והטלוויזיה.

למרות זאת, במיסגרת המדיניות החד־שה של הנהלת הרשות, התקבל לעבודה, מחוץ לתקן, עובד חדש — רב משגיח כשרות בשם **שלמה רוזנבליט**.

רוזנבליט מסתובב במסדרונות רשות־השידור באפס מעשה. להצדקתם טענו ראשי הרשות, כי הוא אינו מקבל מהם משכורת, אלא מהרבנות בירושלים.

אולם האמת שונה לחלוטין. רוזנבליט אומנם מקבל משכורת מהרבנות, אולם זו גובה מרשות־השידור סכום חודשי קבוע עבור שירותיו, העולה על המשכורת ה־מגיעה לכבוד הרב.

מציון יצאו סרטים

באחרונה היו כמה הצלחות למחלקת מכירת הסרטים של הטלוויזיה, בראשותו של **יצחק** ("צחי") **שימעוני**. תחנות הטלוויזיה של פינלנד ואירלנד רכשו את תוכניותיו של **רון בן־ישי**, גרמניה ה־אחרת. תחנת השידור השוודית רכשה שלוש תוכניות אוקפן קייץ של **ראקפ עינבר**.

הטלוויזיה האירית רכשה את סרט קונ־צרט יום־העצמאות, שנערך בברכת הטולטן בירושלים. כמו כן רכשו האירים שני

הרב רוזנבליט
כשרות מעל לכל

סרטי בלט: מירקמים, של להקת החרשים אילמים, וסרט על להקת בת־שבע, שאותו הכינו **מיקי דרון** ו**צבי** ("צבה") **גורן**.

יום רביעי

1. 8

● **איכה ישבה כדד** (8.00). תוכניות תשעה באב נפתחות בתוכנית הנושאת שם מתאים. הבמאי פינחס ויינטרוב והמפיק יגאל בן־דויד, מתארים את השרפרפים הנמוכים שבהם משתמשים בליל תשעה באב, את הקינות והקריאות. בשידור משתתף רפאל קלצ'קין, שני חזנים בנימין אונגר ודויד בן־הרוש, הזמר אורי שבח ומקהלת בנות גברים וילדים של בית־הכנסת־הגדול בתל־אביב.

● **בין רבי יוחנן בן־זכאי ויוספוס פלביוס** (8.30). הרב בנימין צביאלי, מפיק תוכניות הדת של הטלוויזיה, מנסה, בעזרת צוות, לענות על השאלה מהו ההבדל בין רבי יוחנן בן־זכאי לבין יוסף בן־מתתיהו, ששניהם עברו ל־צד הרומאים. שלושת המשתתפים בדיון מעניין זה הם הד"ר דויד משה הר, הד"ר אהרון אופנהיימר והפרופסור דויד פלוסר. כל זכויותיו של בן־זכאי, אשר טען למען הקמת בית ללא בית־מיקדש, הועלו כנגד בגידתו של בן־מתתיהו. היחידי שהגן על יוספוס פלביוס היה הפרופסור פלוסר, ש־טען בתוקף נגד הדיעה שפלביוס היה בוגד.

● **קינה עתיקה** (10.00). הסופר המוכשר וחוקר המקורות, שלמה שבא, ליקט זכרונות ושירה על גזירות בתקופות שונות. אשתו של שבא, השחקנית זהרירה חריפאי, מיקי ורשבי ומקהלה, בהדרכת מאיה שביט, יספרו ויישרו את אשר ליקט שבא.

חורבן: שפירא
יום רביעי, שעה 10.30

● **תשובות דורנו לי־חורבן** (10.30). שמואל אלמוג, מי שהיה מנכ"ל רשות־השידור עוד לפני יצחק ליבני, משתעשע לעיתים בהגשת תוכניות ברדיו ובטלוויזיה. הערב עורך ומנחה אלמוג רב־שיח לתשעה באב, שאינו קשור ב־חורבן, אלא בתקומתו של עם ישראל. המשתתפים הם הד"ר ישראל אלדד־שייב, עורכת הדין אלה שיף־שפירא, שהיתה אחת מנערות הזוהר בשנות ה־60, הד"ר ראובן בונפילד והד"ר ישראל גוטמן.

יום חמישי

2. 8

● **שאלה של זמן** (5.30). התוכנית שירדה מהמסך חוזרת בשידור מיוחד לקראת תשעה באב. התוכנית אינה מתייחסת לחורבן הבית הראשון, ואפילו לא לחורבן הבית השני, אלא לאירועים טראגיים אחרים בתולדות עם ישראל, שאירעו בתאריך זה. בין השאלות שנשאלו, היו אחדות שנגעו במיני־הגים המקובלים בתשעה באב, בחשיבות הארכיאולוגית של הכותל המערבי, בצמחיה בין אבני הכותל ועוד. יענו על כל השאלות הרב המיוחד מקריית־שמונה, הרב צפניה דרורי, הארכיאולוג, ד"ר יורם צפריר, איש הגנת־הטבע, עוזי פז ותלמידי שני בתי־ספר בירושלים. מאיר שלו כתב את התוכנית וגם מנחה אותה.

פריזה מסטארסקי והאץ'
יום חמישי, שעה 9.35

● **פליפר** (6.32). צייד חיות־ים יורה בפליפר בשוגג קליע־מרדים, דבר שעלול לגרום לטביעתו של פליפר. הצייד מוכן למצוא את פליפר הנסחף למעמקי הים בתנאי שהילדים ימסרו אותו למוסיאון הימי.

● **סטארסקי והאץ'** (9.35). שמו של הסרט אינו מתאים לאירוע. הנקמה המתוקה. זהו הפרק האחרון בסידרה. שני הבלשים המשעשעים יורדים מהמסך, פשוט מפני שהסתיימו פרקי הסידרה. אם יחליטו יום אחד לחדש את ציורים, אפשר יהיה לראות פרקים נוספים משל סטארסקי והאץ'.

● **בועות** (11.15). שתי המישפחות ממשיכות להצחיק עד דמעות. סוף־סוף מגיע הלילה שלו ציפו ברט ומרי מזה זמן רב. אך קול רעש הנשמע מהקומה התחתונה מפריע את האיחוד המיני המחודש ביניהם. ברט יורד לברר מה מקור הרעש, ומגלה צעיר לבוש כובע גרב. הוא חושב שזה דני, אבל לפתע מגיע גם דני המחופש לערבי. בינתיים מתקשרים מבית החולים להודיע על ניסיון ההתאבדות של ג'ודי, וכל המישפחה ממהרת לבית־החולים. במישור השני תופסת קורין את פיטר מנשק את אוזנה של אשה אחרת, ומאיימת עליו ברצח אם תתפוס אותו בוגד בה.

קסמים: וילסון
יום שישי, שעה 3.00

יום שישי

3. 8

● **עולם הקסמים** (3.00). למרות הספקות המוקדמים, מתברר כי תוכנית זו, שבה מופיעים הקוסם מרק וילסון יחד עם אשתו ובנו, מרתקת את הצופים הצעירים.

● **לפידלפיה עם שחר** (9.20). הפרק האחרון בסידרה, על המלחין הוולשי ג'וף פארי. בפרק זה חוזר פארי למולדתו, מרצה באוניברסיטה, ממשיך להלחין ומתעקש להתפרסם כמלחין וולשי.

● **קונצרט** (10.15). התיזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של זובין מהטה, מנגנת את הסימפוניה מיספר 40 של מוצארט.

● **פחיטה** (10.50). שוטר נהרג בתאונת פגיעה־וברח ומתברר כי הנהג שפגע בו אינו אלא ראש סינדיקט ההימורים בהונולולו. הוואי חמש אפס מתחילה לחקור בפרשה.

שבת

4. 8

● **פרטים מצויירים** (6.02). מסתבר כי תוכנית זו היא הזולה ביותר, אך גם הפופולרית ביותר בין הצופים הצעירים, וגם המבוגרים חוטאים בהתבוננות בה.

● **חידושים והמצאות** (6.30). שלושה נושאים בפרק זה של התוכנית: ג'ירף מכני, מלגזה בעלת צוואר ארוך במיוחד המאפשר טעינה במקומות גבוהים ובעיקר בבתים גבוהים אשרלקומותיהם העליונות קשה הגישה זכוכית מתפוררת מאליה, כמעט כמו הזכוכית של בקבוקי הטמפו המישפחתי, אולם לזכוכית המיוחדת הזו שימושים רבים ושונים, ומכשיר שמיעה מיוחד לאנשים הסובלים מחרשות בתדר גבוה מהסוג של שריקת הקומקום.

● **בצאת השבת** (8.00). עדיין לא יצאו תוכניות הדת מאווירת תשעה באב. התוכנית מוקדשת למוצאי־שבת נחמו, וישתתפו בה הרב הראשי לצה"ל האלוף הרב יצחק נבון, החזן הצבאי הראשי רב־סרן אריה בראון ומקהלת הרבנות הצבאית בניצוחו של מנשה לב־רן.

● **הנזיר** (10.15). איש בטלוויזיה אינו יודע למסור פרטים על סרט זה. כל מה שמוכנים לומר עליו הוא שזה סרט מתח. אפילו השחקנים הם אלמונים לגבי האחראים על נושא זה בבניין הטלוויזיה. כדאי אולי שמנכ"ל הרשות טומי לפיד המעמיס על עצמו כל־כך הרבה תפקידים, יקח על עצמו גם את תפקיד הדוברות. גרוע יותר זה לא יכול להיות.

יום ראשון

5. 8

● **הבובה** (10.05). הורפעת הבכורה של סידרת מתח חדשה אשר נכתבה על־ידי פרנסיס דובריידג', אותה מחברת שכתבה את התסריט של הסידרה הזכורה מליסה. הסידרה נפתחת בסצנה בין אחים. פטר מאטי, מוציא־לאור מצליח, מופתע למצוא במישרדו את אחיו קלוד, שהוא פסנתרן מצליח ומכובד. קלוד שב בהפתעה ממדריד, שם התבטל קונצרט בו היה עליו לנגן משום שהמנצח התאבד. החופשה המפתיעה שנפלה בחיקו הביאה אותו לבקש מהאח המוציא־לאור את ספינתו. עם פתיחה כזו מתחיל סרט המתח שיכבוש את המסכים בכל יום ראשון בשבועות הקרובים. כוכב הסידרה, השחקן גרן פרדר, אינו מוכר לצופים הישראלים כשחקן טלוויזיה, משום שהסידרות והסרטים בהם שיחק עדיין לא הוקרנו בארץ. לעומת זאת הוא זכור היטב מתפקידו בסרטים אידודורה דנקן ואל־סיד. השחקן ג'פרי וויטהד זכור מהסידרה הבלשית חוקרת. עוד משחקים בסידרה אנושקה המפל היפהפיה ודרק פולדס.

הבובה: המפל
יום ראשון, שעה 10.05

● **סרט קצר מקורי** (10.55). הערב מתחילה הטלוויזיה בשידור סרטים קצרים מקוריים, שנעשו על־ידי יוצרים חדשים, שלא מעובדי הטלוויזיה. הסרט הראשון, צד א' צד ב' הוא על פי תסריט של אבי כהן ובימוי של גידעון גנני. הוא מספר על זוג צעיר, ערב פירוד. מעניין ששני השחקנים שנבחרו ללהק בסרט, עברו את חוויית הפירוד מבני זוגם. רינת רז היתה אשתו של איש הטלוויזיה מנשה רז ואילו עמוס טל־שיר היה בעלה של הזמרת ירדנה ארזי.

יום שני

6. 8

● **בית קטן בערבה** (5.30). שם הפרק, הרחק מן הבית, ומי שמתרחק הוא פה אינגלס אותו מגלם השחקן מיכאל לנדון.

● **החבובות מרחוב ההפתעות** (8.30). מארחות הערב את לסלי ון וורן.

● **שעה אחת קודם** (9.30). התוכנית שירשה את השעה השלישית מתמודדת הערב עם אחת הבעיות החריפות ביותר של מדינת ישראל: הסברת החוץ. הכל ניסו להתמודד עם בעיה זו, כל פעם בתרועה יותר גדולה, אך עד כה הכל נכשלו. עדיין לא החליטו בטלוויזיה מי ישתתף בתוכנית ומה בדיוק יהיה בה. מה שכן יודעים שכבר הוכן סרט תחת הכותרת המסבירים.

בית בערבה: גרסון
יום שני, שעה 5.30

● **?חופש** (10.30). תחת הכותרת המפוצצת, אטבע אם לא אאחז בידך ממשיכה סידרה מצויינת זו על האסיר שהשתחרר ומתחיל לארגן עצמו מחוץ לכלא, תוך כדי נסיונות לנקום במי שהכניס אותו אליו.

יום שלישי

7. 8

● **מנהיגים שעיצבו את פני המאה** (8.30). חתילת סידרה בת 26 פרקים, אשר תתאר אישים שעיצבו את פני המאה הזו. הסידרה הופקה בשיתוף עם הניו־יורק טיימס, ונחשבת בארצות־הברית לסידרה דוקומנטרית מעולה. למפיק הסידרה, ג'רמי מוריי־בראון אירע אסון, שאירע לפני שנים אחדות לעורכי העולם הזה: הוא סבל מנזקי שריפה שהכידחידה חלק מהחומר המצולם. אולם למזלו הועברו עוד קודם לכן חלק מהעתקי הסרטים לארכיון לאומי, כדי שישמשו כחומר לימוד, כך שבסופו של דבר אפשר היה לצאת עם הסידרה למסכים הקטנים. הפרק הראשון שישודר הערב הוא פרולוג למישטר הישן. „הדור שלנו הוא דור הסרט. עצור את המצלמה ולשניה עצרת את ההיסטוריה." זה המוטיב המרכזי של הפרק הראשון של הסידרה.

● **תן הזדמנות** (9.30). עדיין לא מוותרים על תוכנית זו, למרות שהיא מן הגרועות שהוקרנו אי־פעם על האקרנים.

● **לו גראנט** (10.15). כל מה שידוע על פרק זה הוא ששמו הפשיטה.

כלבוטק שיבח והילל... המועצה לצרכנות בדקה ואישרה!

מיטת ילדים של "כל-גיל" היא הטובה ביותר!

ה כדאי
ו לצרכנות ומדריך קניות
של המועצה הישראלית לצרכנות

דירוג המיטות

		המחיר
I	„כל גיל", דגם 59	1,190.— ל"י
	„פרימה", מס' 16	1,080.— ל"י
II	„אמי", דגם עממי, מס' 15	1,120.— ל"י
	„אמי", דגם „קשת", מס' 6	1,690.— ל"י
	„עונג", דגם 0-61	1,235.— ל"י
III	„רוואליה", דגם	1,900.— ל"י

„כל גיל",
טובה מאוד - מחירה נמוך יחסית.
- נוחיות המיטה לטיפול-טובה.
- נוחיות הפעלת המעקה-טובה מאוד.
- מראה כללי-טוב.

רהיטי כל-גיל המודולריים הם עולם שלם של דגמים, צבעים ואפשרויות אינסופיות לריהוט חדר ילדים פונקציונאלי ומרהיב עין.
רהיטי כל-גיל יתחבבו על ילדיך כפי שהתחבבו על בני גילם האחרים בארה"ב ובאירופה.

מה שגילה כלבוטק ביום שלישי 22.8.78 ומה שאושר ע"י בטאון המועצה הישראלית לצרכנות "מה כדאי" (אוגוסט 78') רק חיזקו את אשר היה ידוע לנו זה זמן רב –
רהיטי "כל-גיל" – משובחים מהם קשה למצוא.

רהיטי כל-גיל מיוצרים ע"י נגריית קיבוץ גבעת ברנר

כל גיל

רהיטי כל-גיל להשיג: תל-אביב: רח' דיזנגוף 201. חיפה: רח' הרצל 32, בית הזורע-שמרת, רח' אלנבי 117. גבעתיים: רח' ויצמן 10 ובחנויות כל-גיל המיוחדות ברחבי הארץ.

(המשך מעמוד 10)

בית"ר, שהפך להימנון הממשלה: „יקום לנו גזע נדיב, גאון ואכזר..."

■ ■ ■

ה„נשיאים" היהודים של שנת 1979 מתייחסים לישראל כאילו היתה מושבה של העם היהודי.

כמו ההסכם הישראלי־מצרי, שנכתב בדיו־סמויה ונחתם בדיו־גלויה, יש הסכם של שוטים ורמאים בין ממשלת־ישראל, ההסתדרות הציונית, הסוכנות היהודית, האירגונים הציוניים והלא־ציוניים: ממשלת־ישראל לא תציק ליהודי ארצות־הברית (ולא תרד לנפשם, אלא לכיסם) ויהודי ארצות־הברית (באמצעות „נשיאיהם" ומנהל ועידת הנשיאים, הישראלי יהודה הלמן) יתירו לישראלי מושבתם־בציון להמשיך ולסכן את עצם קיומו של העם היהודי בכל העולם ואת המשך קיומה של מדינת־ישראל בפרט.

ניו־יורק, מקום מושבה של „ועידת הנשיאים", היתה לאם המושבות. המושבות עצמן נמצאות עתה בתל־אביב, ירושלים, חברון ואלון־מורה.

פרטי ההסכם:

● יהודים אמריקאים אינם צריכים לעלות לישראל. אם מישהו מבני־משפחתם משתגע ומחליט להתגייס לצה"ל — ממשלת־ישראל משחררת סוטה כזה מחובת השבועה לצה"ל.

● ישראלים המהגרים לארצות־הברית נוטשים את מושבתו של העם היהודי במזרח התיכון, נחשבים כבוגדים ועריקים ואינם יכולים להצטרף אפילו לאירגון פיקטיבי של אחד הנשיאים, היושבים על תקן של קונסולים למושבה במיינלנד.

● ישראלים, נתיני המושבה, צריכים להילחם עד טיפת דמם האחרונה (והנשיאים יילחמו עד טיפת דמו האחרונה של הישראלי), כדי להקים מחדש את נחלת־האבות ולהרחיב את תחום־המושב היהודי בארץ הקודש.

● יהודים מברית־המועצות חייבים להתיישב במושבת־העם־היהודי־האמריקאי — בישראל.

■ ■ ■

למושבה ראש־ממשלה (נציב־עליון?) רגיש במייוחד: הוא משגר מיכתבים ל־עיתון בבילטמור, ומסביר לעורכיו וקוראיו כי רק יהודי־המושבה יבחרו בראש־המושבה וכי זכות כזו אינה נתונה ל־גויים, או אפילו ליהודים במיינלנד, ארצות־הברית.

מי בחר את הנשיאים? מתי התקיימו בחירות דמוקרטיות לאחד מכל אותם ה„אירגונים" פרט ל„הדסה" ו„בני ברית", ש„נשיאיהם" מלמדים אותנו מה לעשות ואיך לחיות (למות).

קשר השוטים והרמאים שולט בנו ביד נטויה.

להימנון הישראלי, התיקווה, יש עכשיו מובן אקטואלי מאד: „להיות עם חופשי בארצו". אך יש לו מובן שונה לחלוטין בישראל ובארצות־הברית. היהודי הישראלי שר אותו, עד 1948, כדי לחשתחרר מעול השילטון הבריטי ואילו עכשיו אנו שרים אותו בתיקווה להשתחרר מעולם של „הנשיאים", השוטים, הצבועים, המתנחלים והכובשים.

הרוב המוחלט של יהודי אמריקה מחכה לאות מישראל, כדי להרים את נס המרד נגד שילטון הכיבוש של ועידת הנשיאים. ההתערבות הגסה של פקידים ונוכלים יהודים־אמריקאים בענייניים פנימיים של מדינת ישראל ועמה חייבת לקומם את האזרחים הדמוקרטים במושבה הישראלית. רק אם יתלכדו כל חברי־הכנסת התומכים במחנה השלום, חברי האיגודים המיקצועיים, הקיבוצים, האקדמיה, האמנות והתרבות — למועצה ישראלית למען ישראל דמוקרטית, שפויה וחופשית, יבואו המוני יהודי ארצות־הברית לעזרת החלק השפוי, שהוא הרוב המוחלט באוכלוסיית מדינת־ישראל, הכשוייה במלתעות ועידת הנשיאים, סוכנת הממשלה הישראלית.

המילחמה הבאה צריכה להיות מילחמת השיחרור של העם בישראל מאפוטרופסי הגולה. יש להסיר את מסווה הצביעות והשקר מעל פני הנשיאים־המתנשאים ולשלוח את „הנשיאים" עצמם לכל רוח.

קשר פרסומאים ③

"שתי מלים"

ציור: ינקל

שנת הלימודים

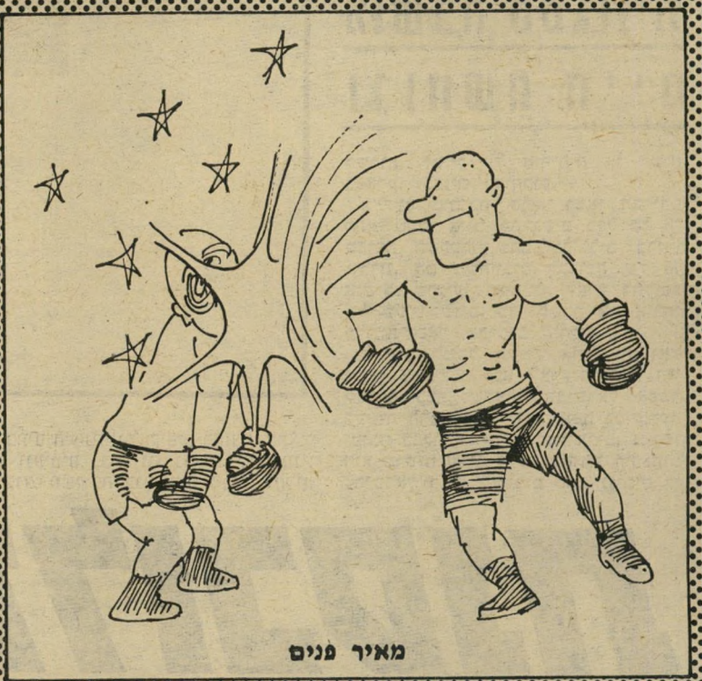

מאיר פנים

הוצאה לאור

הצבא האדום

הפתעת העונה

התישבות עובדת

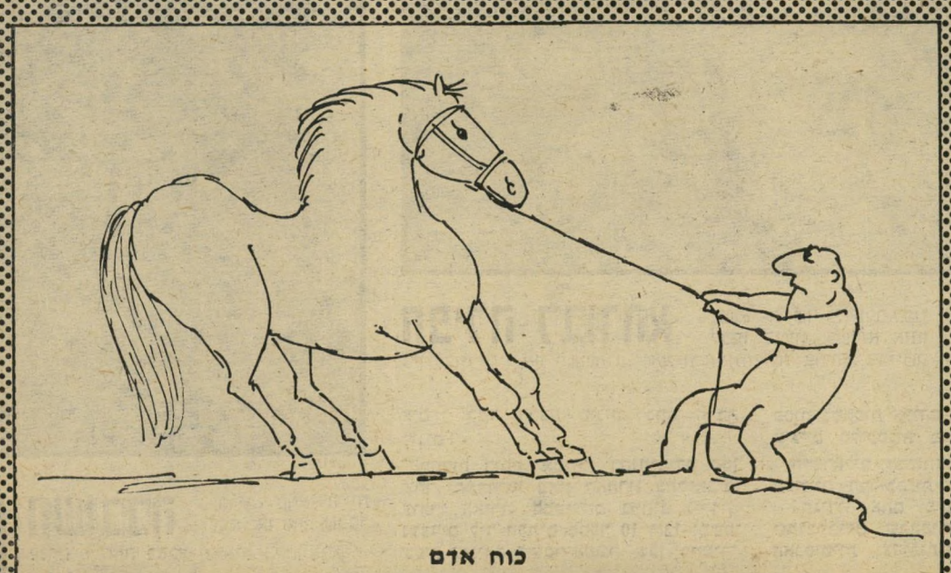

כוח אדם

70 תאילנדים הגיעו לתל־אביב כדי לעבוד בבתי־המלון והקימו בלב העיר מושבה ססגונית ורוחשת חיים

לשתות, לטייל על חוף־הים או לשוח בפארק, הנענים בציחקוק.

צ'־יוס, סום־בון, טר־אי ושאר חבריהם התאילנדים, אינם מתרגשים כלל מן ה־מהומה השקטה, שהם מחוללים ברחוב גורדון. הם משתייכים לקבוצה של 70 אנשים, שהגיעו באחרונה לארץ לתקופה של שלוש שנים, כדי לשרת את אורחי מלונות־הפאר שברחוב הירקון.

צ'־יוס, למשל, השאיר את אשתו ואת ילדיו בתאילנד ובא לארץ־הקודש „כדי לעשות כסף, שמעתי שבישראל אפשר לעשות הרבה כסף." הוא אופה במיקצועו, ועובד במלון דיפלומט בתל־אביב. בארצו הוא מרוויח 5000 לירות בחודש ולדעתו: „הישראלים לא משלמים טוב, נותנים לי נות או על המירפסות של הבתים הישנים ומשקיפים החוצה. התאי־לנדים הם אנשים שקטים ונעימים. בתמונה נראית לד־דאוני, שהשאירה את בעלה בתאילנד, משקיפה בגעגועים מבעד לחלון.

געגועים הביתה בשעות בין הערביים יכו־לים העוברים ברחוב גורדון בתל־אביב לראות את בני הקומונה התאילנדית, יוצאים אל החלו־

קומונה מלוכסנת

ה בריחה המפורסמת מספרת כי עיניה של הסינים מלוכסנות וקטנות, כי כאשר הם מציצים בבוקר בעד החלון ורואים מיליוני סינים משוטטים ברחובות, הם מצמצמים את עיניהם בתדהמה וקור־

השובבה שבין התאילנדיות היא אר־סה, שכבר קנתה מלתחה בארץ ונראית כקיבוצניקית.

תפילה לבודהא

נושא פרי־שה כל ערב לפני לכתו לישון, כשהוא אוחז בין כפות ידיו את השרשרת, שעליה תמונתו של בודהא. פרי־שה מתגורר עם אשתו בחדר הכי טוב. הוא קישט את חדרו בתמונות. ליד מיטתו תלה את תמונת מלך תאילנד (למעלה משמאל). את הבגדים הוא תולה על הקיר מחוסר ארונות מתאימים בדירה.

אים: „כמה הרבה סינים, כמה הרבה סינים!"

תופעה דומה, אם כי בקנה־מידה קטן יותר, התרחשה בזמן האחרון בתל־אביב. עוברי האורח, המטיילים ברחוב גורדון, נעצרים ליד הבתים מספר 10 ו־12 ומשפ־שפים עיניהם בחוסר־אמונה, שכן, מהמיר־ פסות נשקפות אליהם בחזרה שבעים זוגות עיניים מלוכסנות מחייכות.

הישראלים המשתאים פונים אל בעלי העיניים המלוכסנות בשאלות כמו: „תגידו, אתם מיפן או מסין?" או שהגברברים שבחבורה מציעים לנערות האכסוטיות צהובות־העור לבוא איתם גם כאן 5000 לירות, אז מה הרווחתי?"

בתאילנד, כך הוא מספר, אפשר לקנות קילו אורז בחמש לירות, וקילו בשר ב־20 לירות. אבל כאן זה פי שלוש, אז אני לא קונה כאן בשר, זה יקר מדי."

כל חודש שולח התאילנדי הנאמן מח־צית ממשכורתו למישפחתו בחו"ל. הוא

חתן

ישראלי מצאה לה סווא־לי, שהיתה סטודנטית להוראה ב־תאילנד. היא כבר התחילה ללמוד באולפן וחושבת להישאר בארץ ולבנות את עתידה.

ואם יש צורך, אפילו עבודה בחוץ־לארץ. „בעלי סומך עלי," מספרת לד דאוני, תאילנדית קטנטונת בת 31. לד נשואה כבר שש שנים ועדיין אינה רוצה בילדים.

רק מבטיחים

לפני כחודש קראה בעיתון מקומי, כי בישראל מחפשים מלצריות, טב־חים וחדרנים לבתי־מלון בתנאים מצויינים. „בעלי שוטר, הוא לא יכול לעזוב את העבודה ואנחנו צריכים כסף. אז נסעתי. בעלי לא מקנא או דואג לי. אצלנו ב־תאילנד זה לא חופשי כמו אצלכם. בחורה לא יכולה לצאת עם בחור לפני החתונה, גם אי־אפשר סתם להתנשק ברחוב, כמו שאנחנו רואים ברחוב הישראלי, ואשה שבוגדת בבעלה, קוראים לה „שרמוטה", היא מציינת בעברית עילגת. „יהיו לה בעיות רציניות עם המישפחה והחברה. לכן לא איכפת לבעלי שנסעתי. אני קצת מת־

קבר אבא

בתאילנד נהוג לקבור את המתים במיקדש. בתמונה נראה פרי־שה (מימין) כשמעליו תלוייה תמונת אביו המנוח. באמצע יושב כוהן בודהיסטי ובצד השמאלי יושב אחיו של פרי־שה, כמה רגעים לפני התפילה.

באנקוק הקטנה

זהו מראה הקומונה התאילנדית מהעורף. בתמזנה אפשר לראות היטב מהו סוג הבתים, שבהם הם מתגוררים — הבטון נופל, התיקרה עומדת להתמוטט, חדר שרותים אחד בכל הבניין.

מסתפקים במועט. כל כסף הוא כסף טוב, כל מקום שאפשר לשים בו את הראש בלילה הוא בסדר, העיקר שתהיה מחצלת על הריצפה וסיר של אורז במיטבח. אבל התאילנדים שברחוב גורדון למדו להעלות את דרישותיהם.

„זה כסף זה? זה גרושים," טוען בריי־שה בן ה־38, העובד במלון דיפלומט כטבח. „בארצי אני נחשב לטבח מומחה. כאן אני סתם טבח. מקודם גרתי עם החברים שלי במלון מרינה, אבל פיתאום אמרו לנו לעזוב כי צריכים את החדרים בשביל האורחים, וזרקו אותנו לבתים ברחוב גורדון. כאן אנחנו ישנים חמישה אנשים בכל חדר, אין ארון לשים את הבגדים, אין מראות, יש שירותים וחדר־אמבטיה אחד לכולנו ואין מיזוג־אוויר. כשאנחנו לא אוכלים במלון אנחנו צריכים לאכול במיטבח שלנו, מיטבח אחד לי־

(המשך בעמוד 68)

חמישה בחדר

זה סידור המגורים של התאילנדים ברחוב גורדון. יש להם מיטבח אחד, שמשמש כחמישים איש ולכן קנו פלטות חשמליות. על החלונות, שהיו ללא וילונות, תלו מיטפחות. בערב הם נוהגים לאכול ביחד.

על המירפסת

הפונה אל הרחוב יושבות לד־דאוני (מימין) וחברותיה, כשהן מנסות להסתיר את רגליהן. בתאילנד לא נהוג ללבוש בגדים נועזים. הנערות קוטפות פרחים, ושוזרות אותם בשערן, תוך כדי שיחה.

כבר שמונה חודשים בישראל, אבל כי־הרבה מחבריו, הוא מעדיף להסתגר, כמעט שאינו יוצא, ואינו מטייל בארץ, בעיקר בגלל אי־ידיעתו את השפה האנגלית. את זמנו הפנוי הוא מבלה על חוף־הים, ב־כתיבת מיכתבים לאשתו, קורא ספרים ועיתונים, ששולחים לו, יושב על המיר־פסת או הולך לסרט עם חברים. לבארים אינו הולך, „בודהא לא מרשה."

בתאילנד הענייה מקובלת התופעה, ש־אחד מבני המישפחה יוצא לחפש עבודה לעיר רחוקה או לחו"ל, כדי לכלכל את מישפחתו. כשיש ילדים, נשארת האשה ב־בית. אבל כשאין, גם האשה יוצאת לעבוד,

געגעת אליו — איזו אשה לא מתגעגעת — והישראלים האלה כל הזמן מתחילים איתנו. הם חושבים שאנחנו ערשות מסאג'ים עם הרגליים, שואלים אותי אם אני יודעת יוגה וקראטה, וכשאני מסבירה להם, שאני לא מיפן ולא מהודו, יש כאלה ששואלים אותי איפה זה תאילנד ואם יורד שם הרבה גשם. אני מספרת להם שאצלנו זה כמעט כמו אצלכם, שבעיר זה בדיוק אותו דבר. אבל בכפר כל הבתים עשויים מעץ ויש מקדשים יפים והרבה עצים ופרחים כמו שלכם. אני אוהבת פרחים," היא אומרת וקולעת פרח לבן בשערה השחור.

מספרים כי בעלי העיניים המלוכסנות

(המשך מעמוד 67)

שבעים אנשים, ועכשיו גם הכיריים הת־קלקלו ואנחנו מבשלים על פלטה חשמלית. „מבטיחים לנו שיביאו דברים, שיסדרו דברים, אבל רק מבטיחים. אני מרוויח 8000 לירות לחודש, שולח 4000 לירות לאשתי, וב־3000 לירות אני קונה אוכל. אנחנו לא מסוגלים לאכול במלון. אנחנו צריכים אוכל מיוחד, הרבה אורז, קצת

האחים שבתמונה הם המזכרת מהבית, על המפה מסר־מנים המקומות שאליהם חפץ התאילנדי לנסוע והמקומות שבהם כבר היה.

בשר ותבלינים חריפים. אני לא יכול לאכול את הפיתות והפלאפל שלכם."

חבר דתי לתאילנדית

ס וא־לי מדברת עברית כמעט שו־טפת. היא נמצאת כבר שנה בארץ, הגיעה בכוחות עצמה ועזבה את אביה המורה ושמונת אחיה בתאילנד. היא למדה בסימינר, אבל החליטה לטייל קצת בעולם לפני שתהיה מורה. כאן „נתקעה". היא התחילה ללמוד עברית באולפן ומתכוונת ללמוד במכון לעיצוב אופנה. היא רוצה לעבור לדירה שכורה עם החבר הישראלי שלה, שהוא סטודנט למישפטים.

סוא־לי, שהיא אחת המשכילות שבין התאילנדיות, מדברת אנגלית טובה ויודעת בדיוק מה היא רוצה. ערב אחד החליטה ללכת לרקוד באולמי ארגמן, שם עובדים כמה מחבריה. שם הכירה את חברה מזה שנה, שאחיו הוא בעל האולם. מאז הם יוצאים קבוע. המלצרית ממלון מרינה וה־סטודנט למישפטים מצאו שפה משותפת, אך הוריו של הבחור אינם מרוצים כל־כך, מה עוד ש„לאבא יש כיפה על הראש, והוא כהן, אז אפילו אם ארצה להתגייר יהיה לנו קשה להתחתן."

חברתה רה־צ'ני, חדרנית במלון דיפ־לומט, גם היא אינה מרוצה מהתנאים. בכל יום מחלקים ביניהם התאילנדים את העבודה בשני הבתים הישנים. אחד מהם מונה על־ידי הנהלת בתי־המלון לפקח על לחץ־העבודה. הגברים, הם המנקים בדרך־כלל את הבתים הנשים מבשלות.

רה־צ'ני עומדת ליד הפלטה החשמ־לית ועיניה זולגות דמעות, לא רק בגלל הבצל שהיא מקלפת. „אני רוצה לעזוב את העבודה במלון, אבל הם אמרו לי שאם אלך לעבוד במקום אחר הם יקראו למישטרה ויעצרו אותי. השארתי, כמו כל החברים שלי, את הדרכון במלון, וי־עכשיו אם ארצה לחזור, אצטרך לשלם למלון את דמי הכרטיס לישראל וגם לקנות כרטיס לתאילנד, וזה הרבה כסף."

או־סה, שכבר הספיקה לקנות לעצמה מלתחה ישראלית — מיכנסי ג'ינס וחולצה מפוספסת — נראית מרחוק כמו קיבוצ־

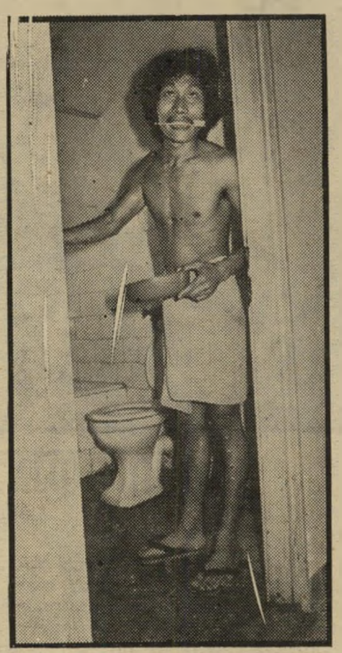

שרותים פרי־שה נועל סנדלים תאילנדיות בלכתו ל־אמבטיה היחידה שבבניין. האמבטיה מוצפת מים, כי כבר השתמשו בה רבים לפניו.

החשובים שאירעו בתאילנד, ומתפאר בכך שצילם אפילו את המלך התאילנדי ואת בנו. „יום אחד החלטתי שאני חייב לראות את העולם," סיפר פרי־שה. „אני טיפוס סקרן, ואינני יכול להיות במקום אחד הרבה זמן. ארזנו את החפצים ונסענו."

פרי־שה הולך לחדרו וחוזר מייד עם מצלמה יקרה וחולצה בלוויה, שעליה אפ־שר לראות את סמל העיתון שבו עבד. הוא חושב לבלות זמן רב בישראל, וכבר הזמין מתאילנד את אלבומי־התמונות שלו. הרבה בגדים וחפצים אחרים. „שכחתי להביא מתאילנד חפץ חשוב מאד לגבי, את הפיסלון של בודהא. בכל בית בתאי־לנד יש פסל של בודהא או כמה פסלים, ואנחנו מתפללים אליהם," הוא אומר ב־צער. „אבל אין דבר, הבאתי איתי שרשרת של קמיעות מזהב, שעליהם מופיעה ד־תמונה של בודהא. כשאני עצבני או מר־גיש שרע לי על הלב, אני נוגע בקמיע ומתפלל לבודהא. כל ערב לפני שאני הולך לישון, אני תולה את השרשרת על הקיר שלייד המיטה ומתפלל."

פרי־שה ואשתו, הדוברים היטב אנג־לית, כבר הספיקו לבקר בירושלים, ב־בית־לחם ובעזה, ואולי יישארו בישראל לתמיד. „כבר הציעו לי כאן לתקן טל־וויזיות," הוא מציין בסיפוק. „אנחנו קצת מתגעגעים, אבל חשוב לנו גם ללמוד ו־לראות דברים אחרים והארץ שלכם יפה מאד."

כבוד השופט מיסק

הרב־סמל הוותיק הוא יועצם ואיש אמונם של שופטי השלום בתל־אביב, איש סודם של העבריינים וידידו של מישפחותיהם

„ק ום!" פונה שבתאי מיסק אל החשוד, כשמרפק ידו האחת מונח על הדוכן, ואילו בידו השנייה הוא מנהל את המישפט. „תגיד מה שיש לך להגיד!" אחר־כך הוא משתיק בנימוס שני עורכי־דין שמשוחחים ביניהם בקול רם, ופונה אל נציג המישטרה: „אתה מוכן? טוב, תעלה לדוכן העדים!"

באולם המישפטים הוא כל יכול. כל העת הוא דרוך ומבחין בכל תנועה באולם. בזכות דרך טיפולה המסורה זוכים העניינים. תיק רודף תיק בשיטת הסרט הנע. לפניו עוברים יותר חשודים מאשר לפני כל שופט.

שבתאי מיסק אינו שופט, למרות שהוא זוכה בקרב באי בית־המישפט בכבוד של שופטים. רב־סמל שבתאי מיסק הוא ראש צוות הליווי באולם שופט־המעצרים התורן בבית־מישפט השלום בתל־אביב.

למיסק יש הסבר משלו לעניין: „כשאני עומד ליד השופט אני מקשיב לכל מילה שלו. זה אצלי בדם. אם השופט, נניח, נותן שבעה ימים לעציר, אני כבר בראש שלי עושה חשבון באיזה יום ייצא השיח־רור שלו. אני זוכר את כל לוח־השנה בראש. אם זה יוצא בשבת או חג, אני אומר לשופט: ‚כבודו, אי־אפשר — זה יוצא בשבת. או שתיתן לו שישה ימים או שמונה.' אני לא קובע לשופט מה להחליט. אבל אני מזכיר לו אם צריך. ככה השופטים יודעים שאפשר לסמוך על מיסק."

בזמן הדיונים אפשר למצוא את מיסק, בדרך־כלל, בסמוך לדוכן השופט. הוא עומד שם כשהוא מגיש לשופט את ה־מיסמכים המתאימים, ויחד עם זאת מפקח, בעזרת ששת השוטרים, שעליהם הוא מופ־קד, על הסדר באולם ההומה עצורים.

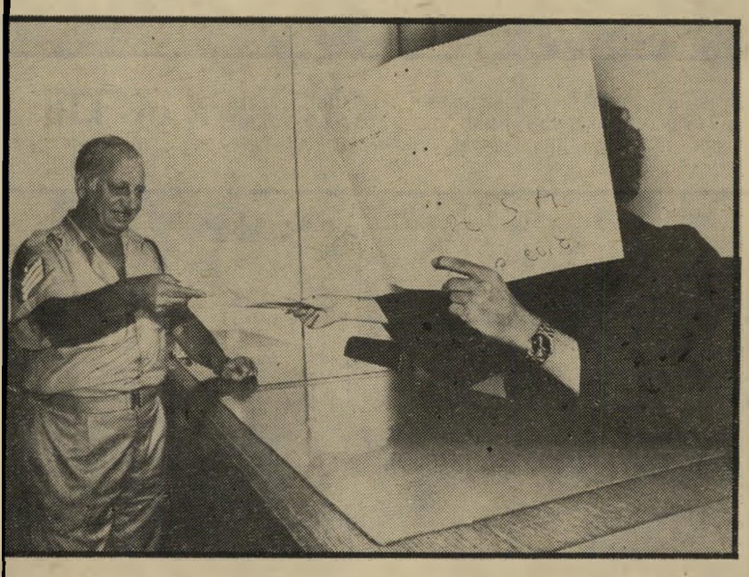

עזר השופט „יש לו מילה אצל השופטים," אומר פקיד בבית־המישפט, „הם שומעים לו ומחליטים לפי מה שהוא אומר." הרב־סמל הוותיק משרת את השופטים שנים רבות ושוררים ביניהם יחסי־כבוד והבנה הדדיים.

דמותו של מיסק, שכרסו תפוחה, שיערו ושפמו כסופים ומבטו האבהי אומר טוב לב, הפכה שם־דבר בקרב קהל באי בית־המישפט. כולם אוהבים אותו ומכבדים אותו. כי מי, בעצם, אינו זקוק למיסק, ולמי אין הוא עוזר? שוטרים, עבריינים, עורכי־דין, שופטים, מישפחות העצורים ו־עיתונאים — ציבור מגוון שמהווה את הקהל הקבוע בבית־המישפט.

ספסל על השופט

מ ן המפורסמות הוא, כי רבים מ־שופטי השלום, בשעה שהם נקראים לשמש תורנים באולם המעצרים, אינם פותחים את יומם בבית־המישפט מבלי ש־מיסק ניצב לצד דוכנם. „מיסק הוא צירוף של מזכירה ושומר־ראש," אומר עליו אחד השופטים. „הוא מסוג האנשים שזוכת בר־כה לזכות בשרותם."

שמועלים אליו בקבוצות, הישר מחדר־המעצר שבמרתף בית־המישפט.

על אף עומס העבודה, למיסק יש זמן לכולם. אחד מנציגי המישטרה מבקש להעיד לפני חברו, כי יש לו רק שלושה תיקים ולחברו עשרה. מיסק מסדר את העניין. לאחד הסניגורים יש מישפט חשוב בבית־המישפט המחוזי, העומד להתחיל בכל רגע, ועניינו של מרשו לא הגיע עדיין לבירור לפני שופט־המעצרים. מיסק מזרז עבורו את התיק. אחד העצורים עצבני, אין לו סיגריות, ובני מישפחתו הממתינים מחוץ לאולם הביאו לו סיגריות, אך בהתאם לתקנות אין מאפשרים להע־ביר מיצרכים. מיסק לוקח על עצמו את האחריות. הוא יוצא למיסדרון, לוקח מבני המישפחה קופסת־סיגריות ומוסר אותה לעציר.

„ככה אני," הוא מעיד על עצמו, „אין לי לב לראות עציר סובל. הוא בן־אדם ואני בן־אדם. הוא עובר על החוק, ואני שומר על החוק. אבל אני לא נמצא פה בשביל

לתת לו לסבול. לפעמים, כמה סיגריות שאני מעביר לעציר, אפילו שזה נגד התקנות, מונעות אחרי־כן מהעציר להת־פרע באולם."

אחד מתפקידיו של מיסק הוא למנוע התפרעות עצירים בעת הדיונים. לא תמיד אפשר למנוע זאת מראש. מסביר מיסק: „חשוד מקבל 15 יום מעצר. הדם עולה לו לראש. הוא לא חושב מה שהוא עושה. זה תמיד מתחיל בקללות. הוא מקלל את השופט, את המדינה ואת כל העולם. אחרי־כן הוא מנסה להתפרץ אל השופט. בדרך־כלל אני נגד כוח. אני צריך לשמור על החוק, אבל בעדינות. אף פעם לא הרבצתי לעציר אם הוא לא התפרע. בגלל זה גם לעצירים יש כבוד אלי. אבל ברגע שהוא מרים יד אני חייב להפעיל כוח. בדרך כלל אנחנו מצליחים לתפוס אותו בזמן ולגרור אותו למטה. אבל קרו גם מיקרים שעציר הצליח לזרוק על השופט נעל או משהו אחר.

„אני זוכר שלפני שמונה־עשרה שנים, זה היה עוד בבית־המישפט היישן ברחוב יהודה הלוי, שלושה אחים, פושעים גדו־לים, הרימו ספסל ורצו לזרוק אותו על השופט. מה יכולתי לעשות? תפסתי את הספסל והפלתי אותו עליהם."

כולם אגואיסטים וסדיסטים

ר' ב־סמך שבתאי מיסק, בן 54, אב לשלושה ילדים נשואים, סבא לנכדים — מהם שלישיה, שנולדה לפני כחודש — גולד בקאהיר, עלה ארצה ב־'48, התגייס למישטרה ב־'52, ומשרת בה מזה 26 שנים רצופות, מרביתן בליווי עצירים ואסירים.

„התגייסתי למישטרה בתור בחור צעיר במקום שירות צבאי," הוא מספר. „במשך השנים שאני עובד עם עצירים למדתי הרבה. זה היה במקום בית־ספר בשבילי, ואתאמין לי זה בית־הספר הכי גדול בעולם. פה תלמד מה טוב ומה רע. פה תלמד להיות ענו, להיות טוב. אחרת לא הולך פה.

„אני קיבלתי שיעור־שיבה לפני עשרים שנה, מהעבודה הזאת. היה לי גם סיפוק, אבל יש גם הרבה תיסכול בעבודה. אתה עובד עם עבריינים, פושעים, עולם תחתון. אני יודע להסתדר איתם, אבל אני יכול להגיד לך מהניסיון שלי — הם כולם אגואיסטים וסדיסטים.

„כל מה שהעציר רוצה זה להזיע לשוטר ולברוח ממנו. בגלל זה אני כל הזמן דרוך, גם באולם בית־המישפט וגם למטה, בחדר־המעצר. אני יודע עם מי יש לי עסק. עצירים, שחברים שלהם הרגו אותם ב־מכות. ראיתי איך הם מנצלים אחד את השני, איך בשביל סיגריה הם שוכחים מה זה חבר. ראיתי בחור צעיר שחברים שלו אנסו אותו."

למרות זאת, אין במיסק, כלפי חוץ, שמץ של עוויינות כלפי עצירים. „הוא כמו אבא בשבילי," אומר עציר שזה עתה השתחרר, „אני לא בפעם הראשונה פה. אני יודע מי זה מיסק — זה הגבר היחידי כאן. אם אני רואה אותו עומד ליד ה־שופט, אני יודע שלא יתן שילכלכו עלי. למיסק יש תמיד מילה טובה להגיד ל־שופט."

אומר על כך מיסק: „הם עבריינים, אבל אני לא נגדם. צריך פסיכולוגיה בש־ביל להסתדר איתם. אני מדבר בשקט, מסביר. ככה הם שומעים לי. אני גם מבין אותם. כל אחד והבעיות שלו. אני זוכר את כולם בראש.

„קורה, למשל, שאני רואה מישהו שאני זוכר שהיה כבר פעם באישפוז. אז אני אומר לשופט: ‚כבודו, הבחור הזה היה בטיפול, שלח אותו להסתכלות.' השופט סומך עלי ושולח אותו. למה שיזרוק אותו לאבר־כביר? הוא חולה, ומגיע לו טיפול בבית־חולים."

מלבד שאר תפקידיו, ידוע מיסק כ־אחראי לאישפוזים. כל שוטר בבית־המיש־פט יודע כי „המשוגעים הולכים למיסק". רק הוא יודע לטפל בהם. „למשוגעים צריך לב," אומר מיסק, „הם לא מבינים. צריך לטפל בהם, להרגיע אותם, לתת להם ביטחון, כמו ילד קטן.

„לא מזמן היה לי תייר. עצרו אותו, כי לא שילם בעד ארוחה במיסעדה. ב־מעצר הוא התפשט והתחיל להתפרע עירום כביום היוולדו. השתין על השוטרים, צעק ולא נתן לאף אחד לגשת אליו. לקחתי שמיכה, עטפתי אותו, רחצתי אותו ולקחתי אותו לאישפוז."

סמים מתחת לספסל

ס' דר יומז של מיסק מתחיל בשעה 5.30 בבוקר, בבית־המעצר המחוזי באבר־כביר. שם הוא אוסף את העצירים המיועדים לבית־המישפט. אחרי ארוחת הבוקר, בשעה 7.30, הוא יוצא עם ה־„זינזנה" (רכב העצירים) לבית־המישפט.

בשעה 8.30 נמצאים באולם בית־המיש־פט נציגי המישטרה מכל המרחבים. כל אחד מהם בא לטעון נגד העצירים שנעצרו במרחב שלו. כאן נכנס מיסק לתמונה. הוא ושאר שוטריו מעלים את העצירים

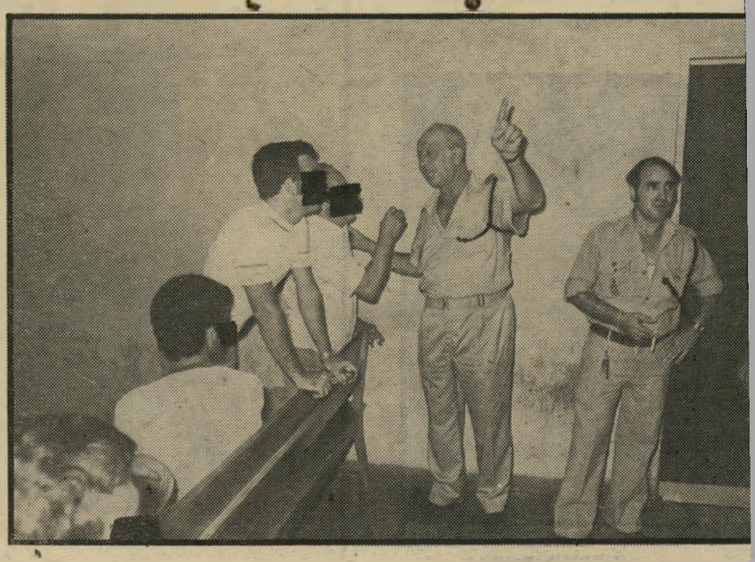

יועץ הנאשמים

„אם עציר מתחיל לדבר אל השופט, מתחנן ובוכה ולא רוצה להפסיק," אומר שבתאי מיסק, „אני ניגש אליו ואומר לו: ‚כמה שתדבר יותר, תקבל יותר.' הוא מבין, מתיישב מייד ושותק."

חוץ מזה, אני ראיתי אצלם כבר את הכל, גם פה וגם בבית־הסוהר. התפקיד שלי זה לא רק לשמור עליהם כאן. אני גם לוקח אותם מבית־המעצר ומחזיר אותם. היום זה קל — עד אבר־כביר וחזרה. אבל פעם היינו לוקחים אותם עד לבתי־הסוהר עצמם, רמלה, שאטה, דמון — לכולם.

„הייתי בכל בתי־הסוהר ובכל בתי־החר לים לחוליי־נפש בארץ. אנחנו לוקחים גם את העצירים שקיבלו צווי־הסתכלות. במשך השנים שהייתי מבקר בבתי־הסוהר ראיתי בקבוצות של עשרה, בהתאם לסדר. בכל פעם שקבוצה אחת מסיימת, מועלית ה־באה.

כתוצאה מהעבודה בשיטת הסרט הנע, והקבוצות הגדולות־יחסית של עצירים, מר־עד האולם לפורענויות. מיסק מודע לכך, ודרייכותו כל העת בולטת לעין. הוא מחפש את הבעיה העלולה להיווצר בכל רגע, ואץ לפתור אותה.

„בעיות לא חסרות," הוא אומר, „כולם באים עם הבעיות שלהם אלי, ואני משתדל תמיד לעזור להם. עורך־דין רוצה לדבר כמה דקות עם הלקוח שלו. אני לוקח אותם למדרגות המעצר, ונותן להם לדבר בשקט. עציר אחר מתחיל לדבר אל ה־שופט, מתחנן ובוכה ולא רוצה להפסיק. אני ניגש אליו ואומר לו: ‚כמה שתדבר יותר תקבל יותר.' הוא מבין, מתיישב חזרה ושותק.

„אני גם דואג שהחשודים שצריכים להשתחרר בערבות, ישתחררו כמה ש־יותר מהר. זה לוקח 15־20 דקות עד ש־מישהו מהמישפחה חותם על ערבות וה־מיסמכים מגיעים אלינו. אני משתדל שזה ילך כמה שיותר מהר. שישתחררו מהסיוט הזה יותר מהר.

„מה שהכי מדאיג אותי זה הסמים. אני מסתכל בשבע עיניים שאף אחד לא יצליח להעביר משהו לעצירים. בשביל זה אנחנו בודקים את הספסלים גם בבוקר, לפני שמתחילים, ובצהריים, אחרי ההפסקה. אני כבר מכיר את כל השיטות. מדביקים עם מסטיק חתיכת חשיש מתחת לספסל, וכש־העציר נכנס הוא יודע כבר מראש איפה לשבת בשביל לקחת את הסם. אנחנו בודד־קים את הספסלים מאחור ומתחת בשבע עיניים."

באי בית־המישפט רואים במיסק שופט בזעיר־אנפין. „יש לו מילה אצל השופ־טים," אומר פקיד העזר בבית־המישפט, „הם שומעים לו ומחליטים לפי מה שהוא אומר." מיסק עצמו מתכחש לתואר: „אני לא שופט, וגם לא אומר לשופטים מה לעשות. כשצריך להעיר משהו לשופט, אני מעיר לו, ואם הוא שומע לי, זה טוב."

גם בממלכה השביעית יש למיסק חלק ניכבד. „כל העיתונאים הגדולים, שהיום בצמרת, התחילו את הקאריירה שלהם אצלי. אני הייתי האבא שלהם. לא נגיד שהייתי מדליק, אבל כל הדברים המעני־יינים קורים במעצרים. כשבא אלי עיתו־נאי, הוא יודע שמיסק יעזור לו. אני תמיד שומר מקום פנוי על הספסל בשביל עיתונאים."

בעוד כעשרה חודשים עומד מיסק לפ־רוש לגימלאות. „אמרו לי, מה נעשה בלעדיך?' אבל המישטרה לא תיסגר. העסק ימשיך ללכת. אני לא הבייתה. יש לי תחביב — דייג. אני דג בחוף תל־אביב. יש לי גם הרבה סיפורים לספר מהעבודה. אבל לא עכשיו. קודם נגמור, אחרי זה אפשר לספר. אני יודע גם הרבה פרטים אינטימיים על שופטים, אבל זה לא לפירסום. אני מכבד את השופטים, והם מכבדים אותי. אני רוצה שזה יישאר ככה."

מיסק דיבר באולמו החריק של השופט נחמני, ששהה בלישכתו הסמוכה לאולם. קולות השיחה הפריעו לשופט, והוא שלח את מזכירתו לבקש לצאת מן האולם. „כבודו, זה אני!" קרא מיסק בקול הבס שלו. „אנחנו תיכף גומרים."

השופט, ששמע את קולו של מיסק, יצא מלישכתו. „זה אתה, מיסק?" אמר, „תשב, תשב, לא ידעתי שזה אתה. אתה יכול לשבת עם האורחים שלך גם עד מחר."

יוסי היימן ■

ראש הצוות

במיסגרת תפקידו כראש צוות ליווי עצירים, מפקח רב־סמל שבתאי מיסק על שוטריו גם באמצעות הטלפון. הוא מורה להם להעלות עצירים, הנמצאים בחדר המעצר במרתף בית־המישפט, בהתאם לסדר התיקים.

שומר הסף

מיסק מפקיד שאיש מחברי העצירים לא יצליח לחמוק מבעד לדלת ולהבריח שקיות עם מיצרכים לעצירים.

על המסלול

אחותו של המלאך גבריאל

אני רוצה להביא עוד משב־רוח צרפתי. כמה הצעות אופנתיות, שקיבלתי מבתי־האופנה הפאריסאיים. אם את אוהבת את הסיגנון השובבי, הספורטיבי, תוכלי למצוא בבתי־האופנה של טד לפידוס חליפת טוניק מבד משי מבריק, כשחגורה עבה בצבע הזהב הבוהק מקיפה את המותניים. סיגנון החולצה בחלקה העליון הוא כעין שיכמייה קצרה, ואם את רוצה להיות טיפטופ עד הסוף, אסור לוותר על נעל מוז־הבת נטולת עקב בסיגנון הסירה.

בית־האופנה ג'י לארוש פוצץ לי את הראש עם הופעה דרמתית של המראה הספרדי. השסע מלפנים מאפשר לך לצאת

בית־האופנה טד לפידוס
סיגנון הפראק

בריקוד פסדובלה ללא קושי, ועוד כמה דברים.

בית־האופנה של ג'אן פאטו מפתה אותך בלבוש מיסתורי, הרבה בד שקוף, שעליו הדפסי־פרחים בצבעים בהירים, וכשאת הולכת והרוח נושבת, הבד מתעופף בקלילות ואת נראית כמו המלאכית גבריאלה, אחותו של המלאך גבריאל.

בית־האופנה שאנל הפתיע אותי לא מעט, כשהציג את השימלה הקטנה השחורה, הטובה לכל אירוע. אותה שימלה שחורה, שהייתי מייעצת לכל אחת להחזיק אחת כזאת בארון, היא טובה לכל אירוע חגיגי. אל תביני אותי לא נכון — אני יודעת שמחירה הגבוה של השימלה יבריח לא אחת, אבל אפשר בהחלט לקנות שימלה בסיגנון הזה, לאו־דווקא משל שאנל. אגב, תוספת של תחרה לשרוולים ולצווארון יכולה להאריך את חייו של הבגד הזה, בואותה הזדמנות גם את חייו של הבעל.

נסיים את הסיור הצרפתי שלנו בביקור נוסף אצל טד לפידוס. זוהי חליפת מכנסיים בסיגנון גברי, מכנסיים צרות, כשמעל זה ז'קט ארוך מאד, המזכיר במיקצת את חליפת הפראק, הבד, כמובן, מבריק ומתאים להופעה נוצצת.

בית־האופנה ז'אן פאטו

בית־האופנה ג'י לארוש
מיגוון סיגנונות צרפתיים לעונת המעבר

בית־האופנה טד לפידוס

בית־האופנה שאנל
השימלה השחורה הקטנה

ד"ש מגרטה גארבו

נכון שהקייץ בעיצומו, הטמפרטורות בטריפ אמיתי, כל הזמן למעלה למעלה, ואין כל סימן שיש להן כוונה לרדת אל העם. אבל מתכנני האופנה כבר הציגו את רעיונותיהם לעונת המעבר. אני לא יודעת מה עבר עליך בעונה הקודמת, אבל אני יכולה בהחלט לספר לך מה מצפה לך בעונה הקרובה.

גרביים מנוקדות
לבבות ופסים

הפעם נעיף מבט על החלק התחתון — הרגליים. אלה תהיינה מכוסות בגרביים שקופות, כשעליהן מבחר דוגמאות של לבבות או פסים קטנים. הגרב יכולה להיות בגוון כהה, וזה תורם, ללא ספק, להדגשת הדוגמאות המודפסות על הגרב. ציפור קטנה שחזרה מפאריס צייצה לי, שבתצוגות־האופנה שנערכו שם לאחרונה, גרבו כל הדוגמניות את הגרביים הללו. אז אם את בעד השלמות במראה האופנתי שלך, אל תוותרי על הגרביים. וד"ש מגרטה גארבו.

מ"ס

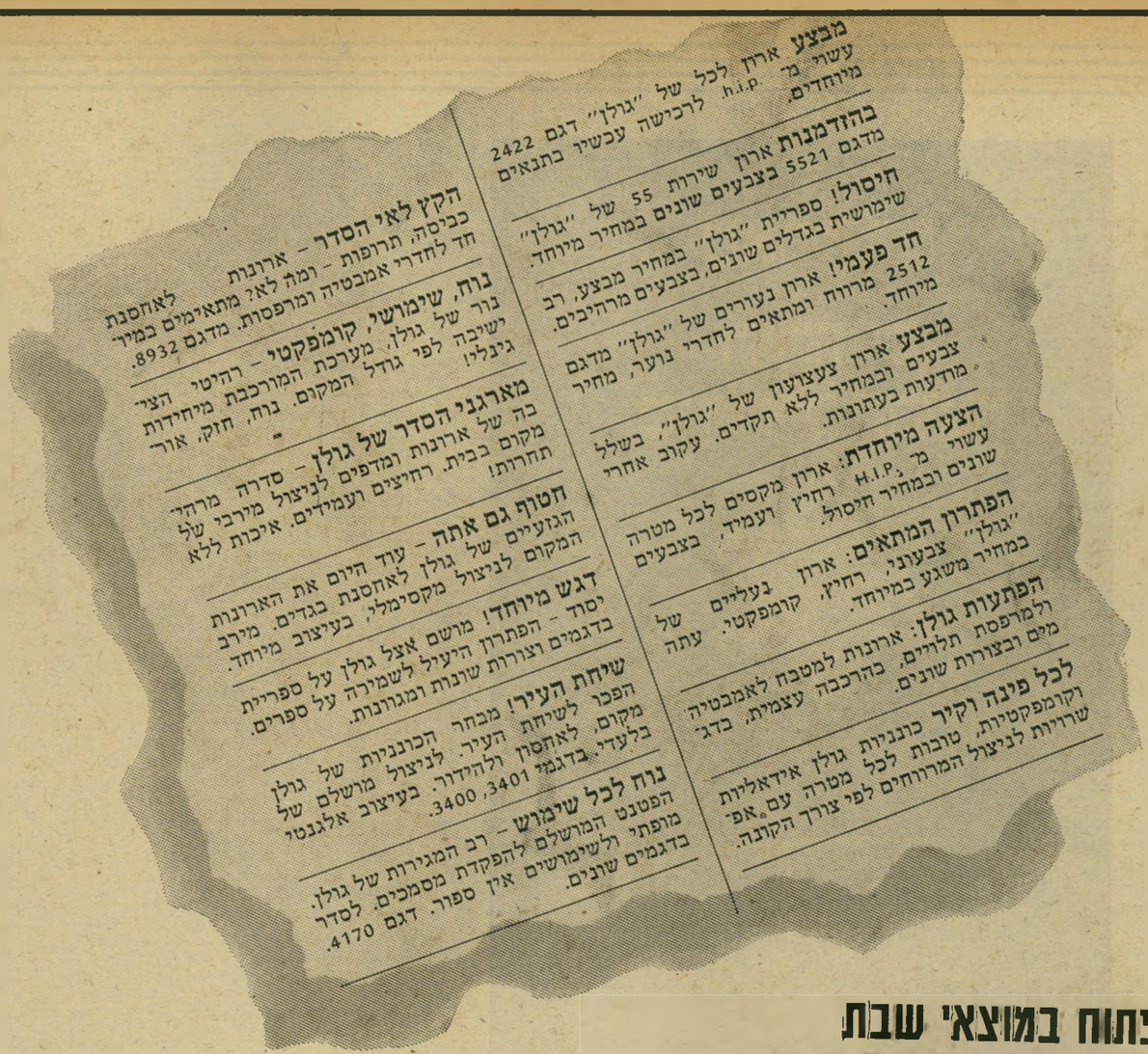

פתוח במוצאי שבת
מוצאת השבת עד שעה 23.00

משתלם לקפוץ אלינו לביקור. מחסני גולן בקרית אריה.

למה דווקא רהיטי גולן?
רהיטי "גולן" מיוצרים מפוליסטירן מוקשח (H.I.P) שהוא חומר קל לניקוי ובעל כושר עמידות גבוה בפני חומרים כימיים, שינויי טמפרטורה ולחות. רהיטי "גולן" משתלבים בקלות בכל מקום בדירה, במדרש או במפעל, ואפילו במקומות ובחללים בדירה שאף פעם לא חלמת לנצלם.

מחסני גולן — במה יחודם?
במחסני "גולן" החדשים, המהווים עוד חוליה בשרשרת מרכזי המכירה של רהיטי "גולן" תמצא "חגיגה" אמיתית. מאות דגמי ארונות, כוננויות, וספריות במחירים מפתים ומפתיעים. עודפי ייצוא, פריטי ריהוט בודדים, ומוצרים פגומים קלות לכל פינה ומטרה בצבעים מרהיבים.

אין פלא שרהיטי "גולן" זוכים מידי שנה בתואר "המוצר הנבחר" מטעם "ידיעות אחרונות" ובתואר "הקניה הטובה ביותר" מטעם עתון "מבט".

מחסני "גולן" בקרית אריה במרתף "שלם ושא" של מחסני "דניש" בצומת ז'בוטינסקי וכביש גהה ליד פתח תקוה.
פתוח מ־8.30–19.00 רצוף.

עודפי יצוא ופריטי ריהוט בודדים בהנחות ניכרות.

גולן - מוצרי פלסטיק, קיבוץ שער הגולן, ד.נ. עמק הירדן, טל. 067/51802
יצרני: "פקסגול", "פלסטיגול", "מטלפלסט" ופרופילים לתריסים.

הקניה הטובה ביותר 1975 — 1979

מרכז גולן: תל־אביב, דרך פתח־תקוה 44, טל. 333112, 332304.

רשימת סוכני גולן:
תל־אביב: אבן גבירול 94, טל. 230971. **ירושלים:** הלני המלכה 9, טל. 221697. **חיפה:** רח' הרצל 11, טל. 662377; רח' הנמל 26, טל. 640506. **קרית טבעון:** כיכר בן־גוריון 2. **אזור הגליל:** קיבוץ שער הגולן. **נהריה:** המייסדים 20, טל. 922272. **נתניה:** שמואל הנציב 9, טל. 28743. **באר־שבע:** "שונית", טרומפלדור 43. **רמת־גן:** קריניצי 29 (פינת הרא"ה), טל. 723005. **פתח־תקוה:** הברון הירש 28, טל. 912271. **פרדס־כץ:** החלוצים 8. **הרצליה:** סוקולוב 16, טל. 983207. **חולון:** סוקולוב 6, טל. 845659. **ראשון־לציון:** רוטשילד 43, טל. 991633. **רחובות:** הרצל 185, טל. 55508-054. **אשדוד:** מרכז מסחרי ב' (מול קולנוע אסתר), טל. 22907. **חדרה:** רוטשילד 34, טל. 22155. **ובחנויות השקם.**

מודעה זו באה להודיע
שהספר
„היהודים מן החלל החיצון"
הופיע וניתן לרכישה
בחנויות הספרים ברחבי הארץ

הפצה ראשית: „גד"

נמר של עיר

„חרדתו של השוער בבעיטת ה־11" ✶ „התעוררתי בעוד הנמר מלקק את כפותי" ✶ „מתמתקת נפשו ומתמגדת באור הברוך" ✶ אגדת טבעת מלכת־שבא

תרגום

עומק החיים

כשטכנאי הבניין יוזף כלוך, שוער־כדורגל מפורסם לשעבר, התייצב בבוקר לעבודה, הודיעו לו שהוא מפוטר. על כל פנים, עם הופעתו בפתח הצריף שבו שהו הפועלים כאותה שעה, הרים רק מנהל־העבודה את עיניו מארוחת־העשר שלו, ובלוך פירש זאת כהודעת־פיטורין ועזב את אתר־הבנייה...

אלה מישפטי הפתיחה של סיפרו הראשון של הסופר והמחזאי האוסטרי המחונן, **פטר הנדקא**, שראה אור בעברית בשם חרדתו של השוער בבעיטת ה־11" (כמה ממחזותיו ושיריו של הנדקא ראו־אור בעברית ביחוון פרוזה ובשנתון ס/קריאה). יוזף בלוך סובל משרשרת של עכבות, במגעיו השונים עם מילים, חפצים ובני־אדם. הוא חש עצמו ומתפקד, כלכוד במלכודת החיים האורבניים, מהם הוא מנסה למלט את עצמו ונפשו.

עולמו המאורגן, הממוין, ומאד גרמני

פטר הנדקא
„אחיזתו הדוקה מאד"

של יוזף בלוך מאבד את שיגרתו, תוך שהוא יוצר את מתח עלילת הסיפור. לאחר חיזור מעוות למדי, וסהרורי למחצה, מגיע יוזף ביחד עם מוכרת הכרטיסים של בית־הקולנוע אל המיטה, ולמחרת בבוקר הוא רוצח אותה בלא כל סיבה משמעותית. לקורא: „היא קמה ממקומה ונשכבה על המיטה; הוא התיישב לידה. לא הלך היום לעבודה? שאלה. פתאום חנק אותה. מלכתחילה היתה אחיזתו הדוקה מאד, ולכן לא היה סיפק בידה לתפוס זאת כשעשוע. במיסדרון שבחוץ שמע כלוך קולות. הוא חש פחד מות. הוא הבחין בנוזל זב מאפה. היא נאנקה. לבסוף שמע קול פקיעה..."

יוזף בלוך ממשיך להימלט מעצמו, עברו, גרושתו וילדו, שלמד לומר בטלפון שאמו איננה בבית. בלוך מגיע לעיירת גבול, העסוקה בחיפוש אחרי ילד בעל קשיי־דיבור שנעלם. בכלל, מסתבר ליוזף בלוך, כי רוב ילדי העיירה נוטים לסבול מקשיי דיבור, נשימה הגייה, ובמקביל מתחיל גם בלוך עצמו לסבול מקשיי מילול, מיגבלות דיבור, מוסכמות הדקדוק ועקרונות השפה הכתובה (ראה: גלופה). העיירה הזאת מתוארת לעיתים כאידיאל של ארבעת ה„קאספרים" במחזה קאספר, הניצבים ומלהגים על הבימה.

בדומה לספרים אחרים שלו, כמו היגון בעומק החלומות (סיפור אודות אמו — העומד לראות אור בקרוב בעברית בהוצאת זמורה, ביתן מודן) והאשה איטרת יד־ימינה, הרי שגם סיפורו חרדתו של ה־שוער בבעיטת ה־11 תפור בנוסח האופייני להנדקא, יובש לשוני פשוט וחסכני. ה־דיאלוג ניראה כסתמי, אך הוא רב־משמעויות בעלות תהודות פילוסופיות של בדידות הפרט במאה ה־20. עוצמתו של הספר בוטלת במינימליזם שהנדקא כופה על לשון הכתיבה שלו. חרדתו של השוער היא נתח פרוס מעומק החיים, המזכיר במיקצת את קביעתו של צ'ארלס לאמב, כי מישחק־מילים הוא אקדח, היורה ממוך לאוזן, ולא נוצה לדיגדוג האינטלקט...

כאן המקום לציין לשבח את עורך הסידרה, ד"ר **מנחם פרי**, על בחירתו, ואת התירגום המעולה של **גידעון טורי**.

פסיכולוגיה

הפשר

היו מי שטענו במשך שנים, כי גישותיו הספרותיות של ד"ר **זיגמונד פרויד** ותלמידיו, לפסיכולוגיה ולפסיכואנליזה, עיכבו התפתחות פשר האדם לעצמו בכמה עשרות שנים. **אן פרדיי**, בסיפרה מישחק החלומות* עושה כל שביכולתה לפשט את נושא פשר החלומות, תוך שהיא קובעת הנחה עקרונית: אין לאיש, מוסד, או לי־גורם מדעי כלשהו, זכות חדירה, בחינה, פיענוח ופירוק על חלומות הפרט, או קבי־עת מסקנות כוללניות עליהם. בלשונה של אן פרדיי, היא חיברה מדריך מקיף, שיש־כיר צעד אחר צעד כיצד יש להבין חלו־מות וכיצד יש להיעזר בהם... פרדיי קו־בעת על סמך מחקרי תע"מ (תנועות־עיניים מהירות) שהכל חולמים, אלא שמרבית ה־חולמים חסרים את טכניקת השימור, השית־זור והפיענוח של חלומותיהם.

פרדיי משכללת למעשה בסיפרה טכניקה של סדנאות פיענוח חלום, שיטה בת שלו־שה שלבים לשם הסתכלות אל הנבכים ו־החלומות, טכניקה המסייעת לחולם לגלות את הפירוש האישי והיעיל ביותר לחלומו. פרדיי פותחת לקורא צוהר ל„דרמה של החלומות", תוך שהיא מבודדת את ה־פערים בין חלומות למציאות בניסוחים חדים, כמו: **„הנערה הביישנית כנראה לא תגיע לעולם למצב שבו תשליך את עצמה למעשה לזרועות גברים, כפי ש־עשתה בחלומה, אך צרכיה המיניים המדו־כאים עלולים לגרור אותה ליחסים הרי־אסון אם לא תכיר בהם בעוד מועד..."**

משחק החלומות הוא טיפוח ההנחה הטר־יענת, כי „החלומות הם מראית שאפשר להכהירם..." ולמרות שהמחברת, מכנה אותם כ„כלבי שמירה של הנפש..." הרי שהיא מבהירה, כי בעזרתם ניתן להצביע בגלוי על פחדינו בהווה, המנציחים את העבר שלנו ויחד עם זאת משחררים אותנו אל עבר העתיד.

טכניקת שימור החלומות היא פשוטה: **„החזק בהישג־יד כלי־רישום — עיפרון ונייר או רשמקול — כך שתוכל לתפוס כל חלום בשעת התעוררות... לעולם אל תדחה חלום כחסר־ערך לרישום..."** אן פרדיי מביאה, לשם המחשה, חלומות רבים משלה, כמו: **„בשהייתי נשואה ל־**

עטיפת הספר „מישחק החלומות"
עימות עם אוייבי־חלום

בעלי הראשון חלמתי שאני זוחלת עליו ומכה אותו עד מוות כשואב־אבק. החלום ביטא בכירור רגשות אלימות שקיננו בי כלפיו. מדוע הרגתי אותו בחלומי בשוא־אבק ולא במקל־גולף או בפטיש? דרוש כאן רק מעט דימיון כדי להבין, ש־התנגדותי לבעלי היתה קשורה קשר אמיץ למשק־הבית. ולמעשה דרש בעלי־הראשון שאוותר על הקאריירה המקצועית שלי..."

בהמשכו של הספר מוצגים לפיענוח נושאים של חלומות על בחינות, איבוד־שיניים, איבוד כסף וחפצי־ערך, מין, מישחקי־מילים, קריקטורות ועוד עשרות סוגים קבוצתיים.

שיטתה של אן פרדיי נעזרת ו/או מושתתת על שיטת הגשטאלט של **פריץ פארלס**. יחד עם זאת היא מקפידה על אי־נוקשותן של הנחות־היסוד שלו, ואינה מקבלת עקרונית את שפת החלומות כשפה אוניברסלית שאותה ניסה להשריש פרויד. פרק מרתק נוסף בספר הוא הפרק המוות והחלום, במהלכו ניבחנים מצבי־לחץ של מוות במישפחה, מותם של קרובים ו/או זרים, חלומות על מתים, מות ה„אני" ו־לידתו מחדש. ושאר מרכיבי המוות בחלום. אן פרדיי אינה מתקמקת מעיסוק בחלו־מות אודות המוות, כדרך אל התע"ח (תפיסה על־חושית) ושאר **„מצבים משתנים של מודעות בחלום..." ו/או „חוויות של גבהים, של בהירות ותחושות חוץ־נו־פניות..."**

סיפרה של אן פרדיי נימנה על אותה סידרה של סיפרי־תחליף־לדת, בנוסח ה־

„חרדתו של השוער בבעיטת ה־11"
„קשיי מילמול, מיגבלות דיבור ומוסכמות הדיקדוק"

* פטר הנדקא — **חרדתו של השוער בבעיטת ה־11**; עברית: גדעון טורי; סידרת 17×10 סיפרי ס/קריאה + הקיבוץ המאוחד; 110 עמודים (כריכה רכה).

* אן פרדיי — **מישחק החלומות**; עברית: רינה גור; הוצאת רשפים; 202 עמודים (כריכה רכה).

נמר של נייר

(המשך מעמוד 73)

מחצית השנ־ה של המאה ה־20, והוא מומלץ לכל אלה החפצים להתיר, ולו אף במעט, את עצמם ואת חלומותיהם.

ציטוטון

נמר החלומות

אלף חלומות פוקדים במרוצת שנה אחת את האדם. **אן פרדיי**, בסיפרה מישחק החלומות, בוחנת את טכניקת הפיתרון האישי של כל איש לחלומותיו, תוך טיפוח ופיתוח מודעותו (ראה: פסיכולוגיה). להלן המחשה לשיטתה של אן פרדיי:

"בלילה האחרון הופיע נמר ב־חלומותי, רדף אחרי ביער, לפת אותי בכפותיו והשליכני על ה־אדמה. רק אז תפסתי שאני חולמת. במ־קום להתעורר מן הסיוט, חשבתי שכדאי לנצל את ההזדמנות ולשאול אותו מה רצונו: דחפתיו מעט ואמרתי: ,אתה נמר חלומות ואינך יכול להזיק לי. ובכן, הבה נהיה הגיוניים ונדבר'. לרגע נדהם, אך עד מהרה התאושש והמשיך לנשוך אותי. לפתע הבנתי שהוא רעב, ,עשיתי בקסמי והגשתי לו אומצה גדולה. אמרתי לו ש־יאכל את האומצה במקום את בשרי, והנמר עשה זאת בהתלהבות. התעוררתי בעוד הנמר מלקק את כפותיו. בדרך טי־פוסית ביותר לנמר, ,אנדר־דוג', לא שמר לי הנמר הזה טינה על כך שהרעבתי אותו, ולאחר שבא על סיפוקו עשה ידי־דותי. חבנתי, שעלי לתת ביטוי מניח את הדעת לפראות הטבעית החבויה בי, כדי שתהיה לי למגן, לידידה ולמד־ריכה. ואכן, העובדה היא, שמאז אותו חלום הייתי בהירה דיי בחלומות, ו־באחדים מהם קראתי לנמר לעזרתי, כאשר עמדתי בעימות עם אויבי־חלום בלתי מובנים. היתה בכך משום הוכחה ליכולת הגוברת שלי להפעיל את כוחותי הפנימיים בחיי הערות — ולה־ניעם — במקום להטיל גם על אחרים את האחריות לבעיותי..."

תולעי תרבות

התמגדות

"בין יתר תקנות מס־הכנסה שנתפרסמו לאחרונה, שמטרתן להציל את סוכת ה־אוצר הנופלת — היתה גם זו: מעתה ינוכה מס בשיעור 40% במקור מכל שכר־סופרים.

"כראי לעשות חשבון: סופר שיצא סיפרו לאור (בכריכה קשה) אם כר־מזל הוא, יימכרו 2000 עותקים מסיפרו. אם מחיר הספר הוא 100 ל"י, יקבל 12 ל"י מכל עותק (15% "פחות מחיר 2 כרי־כותי", שהם כ־12%), ובסך הכל — 24,000 ל"י. מזה ינוכו 9,600 ל"י למס־הכנסה ויישארו בידו 14,400 ל"י. מכיוון שלפי רוב החוזים הוא מקבל שכר זה רק פעם בשנה, בסוף השנה, יהיה ערכו של סכום זה כמחצית — 7,200 ל"י. אם הספר הוא רומן או קובץ־סיפורים — כוודאי עבד עליו שנתיים או שלוש.

"מה הם 7,200 ל"י היום? שכר אבטונים, לדעת הכל. אבל האם אין לו, לסופר, סיפוק? כוודאי יש! ראשית, קוראים או־תו. שנית, הוא תורם משהו להקפנת ה־גרעון בתקציב המדינה..."

זה תוכן בשורתו של סופר העבר **אהרון מגד**, בעמוד מאמרי־המערכת של דבר מיום 20.7.79, התובע מעט הערות. ומוטב, מן הסוף להתחלה:

1. במשך עשור שנים תרם אהרון מגד "להקטנת הגרעון בתקציב המדינה" — שלוש שנים כניספח לענייני תרבות (עצ־מו) בשגרירות ישראל באנגליה, שנת יצי־רה אחת ע"ח קרן ראש־הממשלה, נסיעה ע"ח משלם המיסים לקונגרס פא"ן, ושאר שליחויות שהקטינו את הגרעון בתקציב המדינה.

2. לפני כחודש הוצג מגד הנ"ל בפני צופי הטלוויזיה, בתוכנית בעלת־יומרות לעסוק בתרבות, כסופר גושא דברם של סופרי־ישראל בוועידת אגודת הסופרים. מגד שכח להזכיר, שלא הוא ולא חבריו באגודה הנ"ל (אשר בעשור השנים האחרון שום סופר ישראלי מכובד אינו מוכן להופיע תחת חסותה) לא עסקו בעניניו המקצו־עיים של הסופר, בעוד שהוא, מגד עצמו, הציג את דבר הסופרים בנאום ז'דאנוביסטי, נוסח הספרות העברית של ראשית שנות ה־50', שמגד היה ממעצבי ז'דאנוביותה.

3. קהל הקוראים הוא הפוסק העליון, כאשר תרגומים של סופרים כ**גינתר גראס, היינריך בל, וג'וזף הלר** (בכריכה קשה) נימכרים בעשרות אלפי עותקים, הרי שקהל הקוראים מצביע בכך על אי־אמון רבתי במגדים למיניהם. ה־מסקנה: כל החשבונות על הרווח הצפוי ממכירת 2000 עותקים הוא בדיחה עצובה.

4. אילו מגד העיתונאי היה חוקר יותר, ומשרת בכך את יומונו המכובד, הרי שהיה מגלה כי סופר עברי, שאינו מקבל משכורת חודשית ביומון עברי, ונחשב עצמאי ו־מחזיק בספר תקבולים, משלם במקור אך ורק 10 אחוז מס־הכנסה, שבעזרתם הוא מוסיף ומסבסד את המגדים למיניהם, ה־נישלחים לשליחויות שונות, ומשלמים, לצערם, 40 אחוז.

5. סופר נודע, שספריו נימכרים ביותר מ־10.000 עותקים בשנה, ושאינו מקבל משכורת מיומון כלשהו, הגיב על הפיסקה של מגד אם הספר הוא רומן או קובץ־סיפורים — בוודאי עבד עליו שנתיים או שלוש... במילים: "**מגד מתכוון לומר, עבד על קהל הקוראים...**". הוסיף אותו סופר וציטט מיח"ט: "**מתמתקת נפשו ומתמגדת באור הכרוך...**"

נוער

אין מי

"אין מי שלא קרא את המונוגרפיה (זו כמדומני המילה הנכונה) שחיבר ידידי היקר פרופסור היגם — **תלמי היגם בשמו המלא** — המוקדשת לתיאורם של איזור מזר, בצפון־אפריקה המרכזית, ושל העיר **התת־קרקעית העתיקה בהרים המקיפים איתו ושל השבט המזר של יהודים חבשים**; וביתר דיוק, של צאצאיהם בני־התערובת, שהיגם, או שהיון, תושביו. אמרתי "אין מי" מתוך שיקול־דעת, שכן בדרך־כלל מעיין בהם קהל רחב עד מאד. כדי להימנע מטישטוש דברים, אפכיר מיד ובגילוי לב למה כוונתי.

"ריביו ואוייביו של פרופסור היגם, שמיספרם רב מאד, מפאת הישגיו המו־הירים או בגלל דרכי־הפולמוס שלו, הפס־קניות והעוקצניות, קמו כאיש אחד, וביתר

* כנראה שהכוונה היא לפלאשים ה־מתגוררים באתיופיה.

אהרון מגד
עובד על הקוראים

הנרי רידר הגרד
"טריפ" קריאה

דיוק התיישבו אל שולחנות־הכתיבה, ו־פסקו עליו שהוא — נאמר — אדם הכופה את האמת לצרכיו. אכן, רק הבוקר שאל בלילת אחד מאלה, במכתב לעיתונות, אם אמת בפי המטוענים כי פרופסור היגם עבר את המדבר בדרכו אל מור ברכיבה לא על גמל, כטענתו, אלא על צב־יבשה אדיר ממדים.

"ההשמצה המקופלת בכתב־הפלסתר הזה הביאה את הפרופסור, אשר בפי ש־כבר רמזתי אינו מצטיין בצניעות רבה, לידי כעס רב. וחרף כל מאמצי יצא את ביתו בלוגרון לפני פחות משעה ובידו שוט עשוי עורו של סום־יאור, מאותו סוג שהמצרים קוראים לו קורבש, והת־למתו נחדשה לקחת נקם ממשמיציו..."

כל קורא ישראלי שפוי בדעתו, שיש בכוונתו לצאת השבוע מפתח ביתו אל עבר חנות הספרים, לרכוש ספר מקורי כלשהו, בנוסח **יעקוב שבתאי** ו/או **דן צלקה** ו/או **דויד שיץ** ו/או שמיץ ו/או שליץ — יעשה טוב אם יבקש שיציגו בפניו את טבעת מלכת שבא מאת **הנרי רידר הגרד*** שראה אור השבוע בתרגום מעו־לה לעברית.

טבעת מלכת שבא הינו שיעור שנון בספרות קלאסית, שמשום מה נחשבת כיום לספרות־נוער, מאת מחבר מעולה, המתאר את הרפתקותיו של העולם הישן, באמ־צעות עלילותיהם של ארבעה אנגלים, ה־יוצאים אל ארץ לא נודעת בלבה של אפריקה, מתוך כוונה להציל נער שנישבה בידי שבט פראי ואכזר. ביערות־העד מגלים אנשי המישלחת בני שבט מיסתורי, הטו־ענים שהם צאצאי מלכת שבא ושלמה המלך.

לקוראי העברית, המשבשים במהלך ה־שנה את עיניהם בקריאת ספרות מקורית, ברובה גרועה שבגרועות, מומלץ ליטול ספר זה, העוסק בראשית המאה, בעולם שהיה שונה ואחר, ולהיכנס לטריפ־קריאה, שישכיח את ימי הקיץ הלוהטים. בניגוד לספרים רבים מאותה קלאסיקה לנוער, ה־רואים אור בשנים האחרונות, הרי שסיפרו זה של הגרד מתורגם באורח מעולה, נקי מכל רבב. חבל רק שבית־ההוצאה לא הקפיד על כתיב מלא יותר, כתחליף לניי־קוד שאינו קיים בו.

* הנרי רידר הגרד — טבעת מלכת שבא; עברית: ג(נטילה) אריוך; ספרי כתר; הוצאת כתר; 202 עמודים (כריכה קשה).

בחטף

מיהו יגאל בן־מאיר? * יוחנן בארד נגד מנחם בגין * היתוש והפיל

●● השתלטותו המתוחכמת של איש סימן־קריאה, **מאיר ויזלטיר**, על מדור הספרות של דבר, במהלך השבועות האחרונים, הביא לרינון מרתק באחד מבתי־הקפה של תל־אביב, אליו ניכנס העורך הספרותי של דבר, **יגאל בן־נתן**. אחד מאנשי עכשיו סינן לתוך ספל הקפה שלו: "הנה ר' יגאל בן מאיר ויזלטיר!" ●● אנשי מפלגת העבודה חרדים מהאוטוביוגראפיה שאותה עומד לפרסם ח"כ **יצחק רבין**, שלדעת אנשי חוגו של רבין עשויה להיקרא "הביוגרפיה השלילית של **שימעון פרס**", היות והוא גיבורה המרכזי. בין אנשי חירות לוחשים, כי האוטוביוגרפיה שאותה עומד לפרסם **יוחנן בארד**, ח"כ לשעבר וחברו לשעבר של ראש־הממשלה **מנחם בגין**, עשוייה להשחיר את דיוקנו של בגין יותר מאשר סיפרו של רבין את דיוקנו של פרס ●● הבדיחה העממית מספרת על יתוש שחדר לפילה ושאל לאחר גמירה: "האם הכאבתי לך?" אלא שהפילה, שלא חשה, לא השי־בה. בדיחה זו ציטט אחד מליצני הספרות העברית, ששלח לבעל המדור את הקטע הבא מתוך הספר תגים **לחיים תורן**. בעמ' 155 נמצא כתוב: "בכינוס סופרים בלנינ־גראד, בשנת 1963, כשנסענו לבקר את **חרושצ'וב**, ישבתי באוטובוס ליד **סאר־טר**. שוחחנו ארוכות על המקצוע המסוכן של נביא, על אותו מקצוע מסוכן ומגוחך שאנו הסופרים עוסקים בו..." שאל אותו ליצן: (1) מיהו סארטר? (2) בשל אילו כישורים הושיבו את סארטר ליד גדול סופרי ישראל חיים תורן? (3) מדוע אין שר־החינוך והתרבות שוקד על החדרת נבואותיו של תורן לתוכנית־הלימודים? (4) האם קיים בספרות העברית אדם בשם חיים תורן? התשובה: כן (ראה תצלום) ●● פעם היה זה המשורר **נתן אלתרמן** שכתב "אל תתנו להם רובים...". החודש היה זה הסופר המצרי **נגיב מחפוז** שתבע, במיפגש סופרים שנערך מטעם השבועון המצרי רוז־אל־יוסוף "תנו להם ספרים" — לסטודנטים ולאנשי החינוך של מצריים ●● מיכתב למערכת, תחת הכותרת 60 שנה לרק"ח, בסיגנון הסתה של אנטי־שמיים רוסיים, פירסם בשבוע שעבר בדבר מזכיר אגודת הסופרים העבריים, **מרדכי אוטיקר**. כמה סופרים החלו, בעיקבות המיכתב, להחתים על עצומה, הפונה לוועד המרכזי של הסופרים, בבקשה לשחרר את הספרות העברית ממזכירה, המפרסם את כתביו במדורי המיכתבים למערכת ●● סופכלסוף החליט **זבולון המר** לעשות מיצווה למען התרבות הישראלית ולפטר את מנכ"ל המועצה לתרבות **לאה פורת**. תחת הגב' פורת, שהיתה מושתלת־התרבות של **יגאל אלון**, עומד להתמנות **אבנר שלו**, מי שהיה קצין חינוך ראשי בצה"ל.

חיים תורן
המיקצוע המסוכן של נביא

אדמון

פיאט 132
אהבה מהילוך ראשון

הבט על ה־132 וראה את הקווים השקטים והאציליים שלה.
התרווח במושבים הנוחים והנח את ראשך על המשענת המיוחדת. אתה ירשב
במכונית שבה הידור פנימי מובן מאליו. בלוח המחוונים שלפניך יש בין השאר שעון קווארץ,
נורת אזהרה למצב המעצורים ומד סיבובי מנוע אלקטרוני. כפתור מיוחד מפעיל את החלון החשמלי שלידך.
סובב קלות את המפתח – והצתה אלקטרונית מעוררת את המנוע החזק. שלב את ההילוך הראשון וזנק. תוך 10 שניות בלבד אתה גומא 90 קילומטר
לשעה ואת הקילומטר הראשון עברת תוך חצי דקה מבלי להרגיש. המנוע השקט והיציבות המושלמת של ה־132
עושים את הנסיעה לשקטה להפליא.אין עוד מכונית המקבילה ל־132 בגודל ובנפח מנוע
והמציעה במחיר דומה עיצוב חיצוני מרשים, הידור פנימי ונוחות,
חסכון בדלק, בטיחות ועוצמה.

פיאט 132. קח אותה לידיים

FIAT 132

ח' אב תשל"ט, 1.8.79 מספר 2187 76 עמודים שנה 43 המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הטרגדיה של השדרנית הצעירה שנספתה בכביש לירושלים

מדוע מחה נילי קינן